

Egyetlen szál virág az egész világ

365 kóan a mindennapi élethez

Szung Szán zen mester

kérdéseivel és kommentárjaival

valamint

Stephen Mitchell előszavával

Farkas Lőrinc Imre Kiadó 1997

*Egyetlen szál virág
az egész világ*

*365 buddhista, keresztény, taoista és
zen példázat és kóan*

Farkas Lőrinc Imre Könyvkiadó, 1997

A fordítás alapjául szolgáló mű:

The Whole World is a Single Flower
Questions and Commentary by Zen Master Seung Sahn

Fordította:
Szigeti György

First English language edition published by
Charles E. Tuttle Co., Inc. of Boston, Massachusetts,
Rutland, Vermont and Tokyo, Japan in 1992

Copyright by The Providence Zen Center Inc. in 1992
All Rights Reserved

Hungarian translation © Szigeti György, 1997.
Lektorálta: Farkas Lőrinc Imre

A Tan Kapuja Buddhista Főiskola
jegyzete

ISBN 963 7210 12 6

Felelős kiadó: Farkas Lőrinc Imre
Szerkesztette: Szigeti György

Előszó

Sok-sok évvel ezelőtt, amikor Deszonszányim először jött Amerikába, egyszerűen csak Szonszányimnak, Tiszteletreméltó zen mesternek hívták. Pedig ugyanolyan nagy tanító volt akkor. A *De* tiszteleti jelző a koreai hagyománynak megfelelően a hatvanadik születésnapján került a neve mellé. Mikor betölti a hetvenedik életévét, akkor Dedeszonszányimnak fogják hívni. Olyan ember ő, aki mellett minden növekedésnek indul.

A zen mester régebben tíz kaput használt. Most egy 365 konganból álló gyűjteményt állított össze. Már nagyon várom azokat a kongan gyűjteményeket, amelyeket talán összeállít majd az év 8.760 órájára, majd az év 525.600 percére, és végül az év 31.536.000 másodpercére. Ha esetleg folytatná, és az év minden egyes tized másodpercére állítana össze egy kongan gyűjteményt, akkor félek tőle, hogy a Föld összes fája sem lenne elegendő a könyv egyetlen kötetének elkészítéséhez. Nem mintha ez megállíthatná őt.

Az *Egyetlen virág az egész világ* című könyv egyik jellegzetessége annak egyetemessége. Deszonszányim nemcsak kínai és koreai zen konganokból merített, hanem Lao-cétől és a keresztény tradícióból is. A kapcsolat a taoizmus alapító tanítói és a buddhizmus közt jól ismert:

Kínában a buddhizmus útját a *Ji Csing* tanításai (amik egyben a taoizmus tanításai is) készítették elő, amelyek az együttérzést és az önmagára támaszkodást, az énnélküliséget és a megvilágosodást, a mindenké javára való törekvést, az önös érdekek nélküli cselekedetet, az erőszakmentességet és a tudati békességet, valamint az állandó változás vagy átalakulás felismerését hangsúlyozzák ki. Ezek mind világosan ki vannak fejtve Lao-ce *Tao Te Kingjében*, amelyben a mahájána bódhiszattva ideálja is megfogalmazódik több mint ötszáz évvel azelőtt, hogy a buddhizmus megjelent Kínában.

(*Láma Govinda, A Ji Csing benső felépítése*)

A régi korok mesterei elismerték és tiszteletben tartották ezt a rokonságot. Álljanak itt példaként Hszu-to zen mester (980-1052) szavai, aki a híres *Kék Szikla Feljegyzések* összeállítója volt:

Úszik a hold a fenyőfák felett
amint ülsz a verandán az esti hidegben.
Ujjaid fürgén táncolnak a furulyán.
Oly csodás a dal, hogy aki hallja, elsírja magát.
De a zen furulyáján nincsenek lyukak,
ősi, tiszta dallama az érzelmeken túl van.
Még csak meg se próbálj játszani azon,
hacsak nem Lao-ce nagyszerű dalát fújod.

Deszonszányim, már amennyire tudom, az első zen mester, akinek gyűjteménye keresztény szerzőtől idézett konganokat is tartalmaz. Ebben a nyitottságot és az alkalmazkodást mutatja fel, amelyek mindig jellemezték tanítását, az Amerikában eltöltött első napjaitól (1972) kezdve. Akkoriban fiatal hippy tanítványai mámoros utazásaikkal és mindennapos meztelenségükkel idegen bolygóról jött lényeknek tűntek neki: elbűvölő, műveletlen, lehetőséggel teli lényükkel. Az éles szemű zen mesterekhez hasonlóan azt használja, ami rendelkezésére áll ebben a közösségben, ebben a kultúrában.

A bölcs megóv minden érző lényt,
nem táplál szívében megvetést.
Gondozza a lét-virágját,
nem hoz létre pusztítást.
Ő a megtestesült világosság.
(*Tao Te King*, 27. vers)

A vallások azt tanítják, ami a szavak mögött van. Kezdetben volt a Szó, de a kezdetek előtt egyetlen suttogás sem volt. Azzal, hogy Buddha felmutatott egy szál virágot, és Jézus Krisztus karjára ültetett egy gyermeket, ugyanazt fejezték ki. Ezt bármely vallás tanításával ki tudjuk fejezni. Így az üresség a teljességgel, az Isten királysága a bódhiszattva tudatával

egyezik meg. (Végszóként szeretnék egy zsidó kongant idézni: *A Biblia azt mondja, hogy az Isten igazi neve az „Én vagyok”. Mi ez az „Én vagyok”?*)

Deszonszányim megkért, hogy mondjak néhány szót a konganokról és a Taoról. Két pontban foglalnám össze.

Először, az összes válasz már bennünk van. Nem kell valahol máshol keresnünk.

E kijelentésből az következik, hogy amikor valami rosszul megy az életünkben, befelé kellene tekintenünk, az ok-okozati akadályok irányába. „Ha valaki mást hibáztat, – mondja a Hatodik Pátriárka – „akkor magadat hibáztatod. Amikor áldozatnak hiszed magad, éppen az a gondolat tesz áldozattá.” Konfuciusz azt mondja: „Az íjász a megfontolt emberhez hasonlít. Amikor elvétí a bika szemét, befelé fordul és kudarcának okát keresi.”

Másodszor, minden értésünk hiábavaló, ha igazán meg akarunk érteni valamit. „Ne légy túl értelmes” – szokta mondani Deszonszányim. „Olyan ez, mint amikor putter ütővel ütsz meg egy golf labdát: ha túl erősen ütöd meg, kigurul a lyukból, még akkor is, ha tökéletes volt a célzás.” A legjobb út, hogy a Tao élő áramlásába belépünk az, ha elhagyunk mindent, amiről azt gondoljuk, hogy tudjuk. A legegyszerűbb tudat a legjobb.

A konganok kérdési, melyeken az interjú szobában vagy meditációs párnákon dolgozunk, meghatározott értékűek. A régi korok mesterei és kortárs tanítványaik mély belátással bírtak e munka által. De ami még fontosabb, úgy gondolom, a konganok nagyon jó gyakorlatok, mert az életre készítene fel. Miközben a konganokon dolgozunk, felkészülünk a lét nagy konganjaira, melyekkel az élet oly keményen, ám könnyőreletesen ajándékoz meg bennünket: Mit kellene tennem ahhoz, hogy teljesen elszakadjak a szüleimtől, és valóban éretté váljak? Hogyan tudnám tisztázni önmagam előtt pénzemhez kapcsolódó karmámat, és biztosítani a helyes megélhetést? Milyenné kellene válnom ahhoz, hogy házasságomban is a Dharma tükröződjön vissza? A lét ezen konganjai évek, évtizedek gyötrelmes munkáját igényelhetik.

A kongan gyakorlat arra tanít, hogy az ismeretlenbe burkolózva várjunk, s pillantsunk oda, ahol nincs mit látni, hallgassunk ott, ahol nincs mit hallani. Végül is belátjuk, hogy az összes válasz önmagától jön létre bensőnkből, a létezés forrásából, hacsak nem próbálunk meg beavatkozni ebbe a folyamatba. A titok a bizalom. Amikor a *nem-tudomunkban* bízunk, akkor tanuljuk csak meg igazán, hogyan bízunk a Tao terem-tőerejében, a világmindenség egyszerűségében.

Tápláld magadban a türelmet,
s akkor a sár leülepszik, s a víz tiszta lesz.
Tápláld magadban a békességet,
s akkor a tiszta lét önmagától születik meg.
A bölcs nem törekszik a megvalósításra.
Nem keres, s nem remél.
Jelen van, s örömmel látja a létezőket.
(*Tao Te King, 15. vers*)

Deszonszányim mind a 365 konganja jelentős, és kérdései, melyeket feltesz neked, olyanok mint egy tükör.

Van azonban még egy lényeges kongan, a 366. kongan: Mi az életünk? Amikor megfejtjük, minden év csak egy múltó év.

STEPHEN MITCHELL

Esszé

A kora délutánt azzal töltöttük Bob Gentherrel, a lexingtoni Zen Központ tagjával, hogy kivittük a bútorokat a nappaliból, elrendeztük a párnákat és a pokrócokat, elkészítettük az enni-valót és megterítettünk. Rendszerint így készülünk Szung Szán zen mester érkezésére. Közülünk néhányan a kolostorból jöttek, mások a közeli remetelakból, megint mások Tennessee-ből vagy Floridából, mi több még Deszonszányim egyik barátja is eljött Koreából Kanadán keresztül. A zen mester öt éve minden évben néhány napos visszavonulásra érkezik hozzánk, és minden látogatás a nehéz munka, a szellemi meglátás, a kihívás és a remek humor szoros egysége.

Miért? Miért jön el Szung Szán? Miért jövünk össze, ülünk hosszú órákon át harcolva a konganokkal, csendben? Miért térünk vissza minden évben?

– Miért jön el minden évben az Apátságba? – kérdeztem Deszonszányimot.

– Könnyebb nekem ide jönnöm, mint neked eljönni a zen központjaimba, mivel ti szerzetesek nem utazhattok, ugye?

– Igen!

– Akkor én jövök ide!

Ilyen őszinte a mester. Az őszinteségnek azt az útját éli, ami ő maga. Egyszerű és igaz, s ez oly ritka.

Remetelakunk, mint a Gethsemani Apátság szerzetesi közössége a római katolikus egyház ciszterci rendjéhez tartozik, ezzel az egyszerűséggel és őszinteséggel élve. A rend megalapítása, 1098. óta próbálunk így élni. Ezt az örökséget csak növeli és mélyíti életemben az, hogy alkalmam adódott együtt ülni Deszonszányimmal és megkapni tanítását.

Ahogy sétáltam le a zen mesterrel az úton az Ima-házából az Apátság felé, meglepődtem, amikor szerzetesi életünket meghittnek találta. Szung Szán zen mester sugárzó mosollyal így szólt hozzám:

– Ó, igen! Éppen olyan, mint Koreában a kolostorok. Ugyanaz a mindennapi munka – hajnali három órakor ébresz-

tő, recitálás, szentiratok olvasása, egy kevéske étel, csend, munka. Kopaszok vagyunk, szerzetesi ruhát viselünk, ugyan- az az út!

A negyedik században egy erős szellemi mozgalom alakult férfiakból és nőkből, akik kimentek az egyiptomi sivatagba, hogy magányosan gyakorolják keresztény hitüket. Élményeik és bölcsességük mondások és emlékezetek formájában maradtak fent nyugati örökségünk alapvető részeként; néha ezek a régi zen történetekhez hasonlíthatnak, és mind a mai napig használják ezeket a szerzetesek és apácák tanításában:

Márk apát egyszer így szólta Árszéniusz apáthoz:

– Az jó, ez nem, nincs semmi a zárkában, ami örömdre szolgálna? Egyszer régen ismertem egy testvért, akinek volt egy kicsi vadvirága, amely zárkájában bújtt elő, és amit ő gyökerestül tépett ki.

– Jó – felelte Árszéniusz apát –, az rendjén is van. De mindenki a saját szellemi útja szerint cselekedhet. És ha nem lett volna képes boldogulni a virág nélkül, akkor újra ültethette volna.

(*A sivatag bölcsessége, Thomas Merton, 67. oldal*)

Az Egyetlen virág az egész világ talán egy példája ennek a kicsi vadvirágnak, amely zárkánkban, a világban jön létre. Boldogulhatunk-e a kis virág nélkül? Amikor Deszonszányim először érkezett a Gethsemani Apátságba, az olyan volt, mint ez a kicsi virág, amely a sivatagi testvér zárkájában nőtt ki. Deszonszányim saját gyakorlatomban szórja szét a magokat, amelyek gyakran nem várt utakon nőnek ki és virágoznak.

Deszonszányim öröme, energiája, közvetlen tanítása a lényeg szívébe hatol, visszhangzik ciszterci szerzetesi tradícióinkban, és még inkább a sivatagi tradícióban. Hajnali három óraker felébredünk és elénekeljük a zoltárokat kórusban. Miért tesszük ezt? Ha megkérdezed a zen mestert, azt válaszolja erre: „Csak énekelj!” Nincs szükség arra, hogy ellenőrizd az előadást.

Deszonszányim tanítása nem új keletű. Valószínűleg a siva-

tagi szerzetes virága sem volt új virág. A tanítás mindig itt van körülöttünk, bennünk. Hogyan lehetne ez másképp? Milyen más tanítást adhatnánk? Dombok emelkednek e kolostortól nyugatra. A felszántott föld barna. Mindennap énekelünk, dolgozunk, ételt készítünk, felmossuk a padlót, igazgatjuk ügyeinket. Jézus azt tanította, hogy mondjunk le egy pohár hideg vízről a szomjazók javára – ez a mi munkánk. Ez közvetlen tanítás Deszonszányim tanítványainak. Az apátság szerzeteseit haláluk után a hátsó ív alakú fal mögött helyezik örök nyugalomra. Nem lepődök meg azon, hogy Deszonszányim valahányszor Apátságunkba jön, otthon érzi magát.

A tizenharmadik századi szufi költő, Jalaluddin Rumi írta:

Amikor a világgal vagy, s én velem nem...

Akkor senkivel sem vagy.

Amikor nem vagy a világgal, csak én velem...

Akkor mindenkivel vagy.

Amikor nincs veled senki, légy mindenki!

Amikor mindenki veled van, légy senki!

Légy akkor üres!

(Mi hárman, Coleman Barks, 15. oldal)

Ki ez az „én”?

Köszönöm Deszonszányim.

BENJÁMIN TESTVÉR
Gethsemani Apátság
1991. augusztus

Bevezetés

Igazi természetedet meglátása – ez a zen. „Mi vagyok én?” Mi az egyszerű és tiszta dolog? Ez nagyon fontos kérdés. Ha felleled az egyszerű és tiszta dolgot, akkor szabad leszel élettől és haláltól. Hogyan lehet elérni a szabadságot élettől és haláltól? Először is, irányvételednek tisztának kell lennie. Ha az irányvételed tiszta, akkor az életed tiszta. Miért gyakorolod a zent? Miért eszel minden nap? Meg kell, hogy találd az egyszerű és tiszta dolgot!

Tégy le mindent – véleményedet, feltételedet és helyzetedet. Pillanatról pillanatra csak csináld! Akkor nincs alany, nincs tárgy, nincs belül, nincs kívül. A belül és a kívül már egyé vált. Akkor a te irányvételed és az enyém, a te cselekedeted és az enyém ugyanaz. Ezt nevezik a nagy bódhiszattva útnak.

Amikor leteszel mindent, teljességgel hiszel igazi természetben. Akkor a tudatod tiszta, mint a tér, azaz tiszta, mint a tükör: amikor piros szín tűnik fel, a tükör pirosat mutat. Amikor fehér szín tűnik fel, a tükör fehérét mutat. Valaki éhes, enni adok neki. Valaki szomjas, inni adok neki. Minden ebben a tiszta tükörben jelenik meg és tükröződik vissza. Akkor tisztán láatsz, hallasz, szagolsz, tapintasz és gondolkozol. Az ég kék, a fa zöld; a só sós, a cukor édes. A kutya ugat: „vau-vau!” Éppen olyan, mint ez: minden az igazság. Tehát te is az igazság része vagy.

Hogyan működik ez az igazság helyesen? Hogyan tudod az életedet helyesen élni? Pillanatról pillanatra meg kell értened, hogy mi a megfelelő helyzeted, mi a helyes hozzáállásod és mi a helyes cselekedeted. Amikor éhes vagy, mit tegyél? Amikor valaki éhes, mit tegyél? Amikor találkozol a Buddhával, mit tegyél? Hová hamuzzál? A legtöbb ember érti mindezeket, de mégsem úgy cselekszenek. Ha teljességgel úgy cselekszel, akkor a mindennapi tudatod a helyes életed. Jézus azt mondta: „Én vagyok az Út, az Igazság és az Élet.” Az ugyanaz a pont.

A legtöbb ember túl sokat tud. Ez a tudás nem segít életeden. Descartes azt mondta: „Gondolkodom, tehát vagyok.”

Így az én teremti az én-t. Ha nem gondolkodsz, akkor ki vagy? Ha mély tapasztaláson mész keresztül, de nem látod meg az egyszerű és tiszta dolgot, akkor egyetlen egy értésed és tapasztalatod sem segíti gyakorlásodat. A zen gyakorlás ezért nem a tudásban van. Csak menj egyenesen a nem-tudom útján – ez a zen.

Dzsódzsú megkérdezte Nám Cson zen mestertől:

– Mi az igaz út?

– A mindennapi tudat az igaz út – válaszolta Nám Cson.

– El tudom én azt érni? – kérdezte Dzsódzsú.

– Ha el akarod érni, akkor nyomban elveszíted – válaszolta Nám Cson.

– Hogyan tudhatok az igaz útról anélkül, hogy elérném?

– Az igaz út – mondta Nám Cson – nem tudás és nem tudatlanság kérdése. A tudás tévedés, a tudatlanság pedig zűrzavar. Ha valóban látod az igaz utat, amely olyan tiszta és hatalmas, mint a tér, akkor miért hozod létre a jót és a rosszat?

Dzsódzsú mikor meghallotta ezeket a szavakat, hirtelen elérte a megvilágosodást.

Mit ért el Dzsódzsú?

A zen tanítványok gyakran az elérés hibájába esnek. Amikor csinálsz valamit, csak csináld – ez a zen. Már tudod, hogy a tudás tévedés. Ne ragaszkodj a tudásodhoz. „Tudásod hogyan válik bölcsességé?” – ez a helyes gyakorlás. Az igaz mindennapi tudatod.

Miért állítottuk össze a 365 kongant? Mivel az emberek túl sokat értenek, ezért nekünk az értés gyógyszerét kell használnunk. Mit ért el Dzsódzsú? Ha kinyitod a szádat, máris hibázol. De ha nem gondolkozol, akkor a válasz egyszerű és tiszta, mindig előtted van. Az igaz éned hogyan cselekszik helyesen és hogyan segíti meg az érző lényeket?

„Az Út ha megnevezhető:
a világ édesanyja.
Üres s mégsem kimeríthető,
Ő a világ forrása.
Bensődben lelt világra,
általad jön napvilágra.”
(*Tao Te King, 6. vers*)

Hogyan lehet a világ édesanyja a világ forrása? Ez ugyanaz a kérdés, ugyanaz a pont.

Ebben a kongan gyűjteményben buddhista, keresztény, taoista és zen konganok vannak. Régi konganok és újak, de mind azonosak: ezek a csodálatos szavak mind a helyes irányvételt tanítják. Ha ragaszkodsz ezekhez a csodálatos szavakhoz vagy fenntartod véleményeidet, akkor nem érted meg valódi jelentésüket. Tehát tégy le mindent – véleményedet, feltételeidet és helyzetedet. Akkor a tudatod tiszta, mint a tér. Akkor a konganokra a helyes válaszok maguktól fognak megjelenni. Ez a bölcsesség.

Amikor megpróbálkozol egy kongannal, de nem érted, ne aggódj! Ne ragaszkodj a konganhoz, és ne próbáld megérteni. Csak menj egyenesen a nem-tudom útján: próbáld, próbáld, próbáld tízezer éven át éjjel-nappal. Akkor eléred az Utat, az Igazságot és az Életet, amely azt jelenti, hogy pillanatról pillanatra megtartod a megfelelő helyzetfelismerést, a helyes hozzáállást és a helyes cselekedetet. Ez a nagy szeretet, a nagy együttérzés és a nagy bódhiszattva út.

Létezik a tanításokon túlmenő átadás.

Ne kötődj a szavakhoz.

Láss rá közvetlenül tudatodra!

Lásd meg igazi természetedet – válj Buddhává!

Ha át akarod lépni ezt a kaput, akkor ne engedj a gondolatnak. A Buddha azért tanította a dharmákat, hogy megmentse a tudatokat. Amikor nem tartod fenn a tudatot, mi szükség van a dharmákra?

Remélem egy nap sem csinálsz semmit, csak csinálsz pillanatról pillanatra, megvalósítod a 365 kongant, eléred a megvilágosodást és megóvsz minden érző lényt a szenvedéstől.

A határtalan ég mindig kék.

A víz időtlen idők óta torkollik az óceánba.

SZUNG SZÁN ZEN MESTER
A Zen Kvan Um Iskolájának alapítója
Providence Zen Központ, 1991. december

1. Szok Szán hét egyenes útja

Réges-régen élt Kínában egy híres zen mester, Szok Szán, aki mielőtt átadta volna a Tant, meghalt. Temetési szertartása után valakinek alkalmi Dharma-beszédet kellett tartania, és erre a szerzetesvezetőt kérték fel. Mielőtt elkezdte volna beszédét a szónoki székből, Szok Szán szolgája, a tizenöt éves Ku Bong, előlépett és így szólt:

– Mesterünk mindig az egyenes út hét fajtájáról beszélt:

1. Menj egyenesen, pihenj le.
2. Menj egyenesen, tégy le mindent.
3. Menj egyenesen, az őszi víz hideg és tiszta.
4. Menj egyenesen, egy tudat tízezer éven át.
5. Menj egyenesen, a korhadt tuskó alatt kialudt a parázs.
6. Menj egyenesen, füstölőtartó egy régi templomban (nagyon erős, soha nem mozdul).
7. Menj egyenesen, füstölő füstje száll a csendes ég felé.

Ha érted az igazi jelentését ennek a hét egyenes útnak, akkor megtarthatod a Dharma-beszédet. Ha nem érted, akkor nem tarthatod meg.

– Egy szín, különféle cselekedet – felelte a szerzetesvezető.

– Nem hiszem el.

– Ha nem hiszel nekem, akkor megmutatom – szólt a szerzetesvezető. Meggyújtott egy szál füstölőt, tartójába helyezte, és csendesen nézte, míg elégett. Azután hirtelen meghalt.

– A szerzetesvezető is meghalt! – jajgattak az emberek.

Miközben a szolga háromszor lassan megsimogatta a szerzetesvezető hátát, így szólt:

– Ülsz, meghalsz. Állsz, meghalsz. Akár így teszel, akár úgy, nincs akadály. De Szok Szán hét egyenes útjának igazi jelentését még álmodban sem érted meg.

1. *Mi a jelentése Szok Szán hét egyenes útjának?*

2. *Mi a jelentése a szerzetesvezető halálának?*

3. *„Ülsz, meghalsz. Állsz, meghalsz. Akár így teszel, akár úgy,*

nincs akadály. De Szok Szán hét egyenes útjának igazi jelentését még álmodban sem érted meg” – mondta a szolga. Mit jelent ez?

KOMMENTÁR: Hét ajtó ugyanahhoz a szobához. Mindegyik ajtó más fajtájú és másképpen működik. Ha ragaszkodsz ahhoz, hogy milyen a fajtájuk, és hogyan működnek, akkor nem tudsz belépni a szobába. Csak menj egyenesen át, lépj hétszer. Akkor meglátod igazi mesteredet.

– Hogy van ma? – kérdezed tőle.

– Köszönöm jól, és te?

– Nagyon jól, köszönöm.

Érted? Ha igen, akkor át tudsz menni Szok Szán hét egyenes útján.

2. A helyes út, az igazság és a helyes élet

Egy Dharma-beszéd közben a Lexington-i Zen Központban, Szung Szán zen mester így szólt a hallgatóságához:

– A Bibliában Jézus azt mondja: „Én vagyok az Út, az Igazság és az Élet.” A zen szintén azt tanítja, hogyha meglátod igazi természetedet, akkor eléred a helyes utat, az igazságot és a helyes életet.

– Mi a helyes út? – kérdezte egy tanítvány.

– Miért eszel minden nap? Csak a testedért, mert kívánod? Csak magadért? Akkor ebben olyan vagy, mint az állat. Ellenben, ha az érző lényekért eszel, akkor életed és irányvételed tiszta. Ezt nevezik helyes útnak.

– Akkor mi az igazság?

– Ha eléred a helyes utat, tudatod tiszta, mint a tér. Akkor, ha tisztán látsz és hallasz, minden igazság lesz.

– Mi a helyes élet?

– Ha megvalósítod az igazságot, akkor aszerint cselekszel, megtartva a megfelelő helyzetfelismerést, a helyes hozzáállást

és a helyes cselekedetet pillanatról pillanatra. Ezt nevezik a nagy szeretetnek, a nagy együttérzésnek vagy a nagy bódhiszattva útnak. Ez a helyes élet.

– Köszönöm szépen – mondta a tanítvány, és meghajolt.

1. *Miért eszel minden nap?*

2. *Miért kék az ég?*

3. *Mikor lesz a cukor édes?*

4. *Az út, az igazság és az élet vajon azonosak vagy különbözőek?*

KOMMENTÁR: A tanuló iskolába jár, a katona hazáját szolgálja, a tanár a tanulókért dolgozik. A kutya ugat: „vau-vau!” A kakas kukorékol: „ku-ku-ri-ku!” Mindenki érti, mi a dolga. De mi a te dolgod? Fenn kell tartanod elkötelezettségedet szüleidhez és hazádhoz. Amikor éhes vagy, csak egyél. Amikor valaki éhes, adj neki enni. Akkor eléred a helyes utat, az igazságot és a helyes életet.

3. *A hegy mozog? A hajó mozog?*

Egy délután Mán Gong zen mester néhány tanítványával kihajózott az Anmjondo-szigetre. Útközben a mester egy hegyre mutatott, és megkérdezte tanítványait:

– A hegy mozog vagy a hajó?

Hjé Ám előlépett és így szólt:

– Nem a hegy, nem a hajó az, ami mozog. A tudat mozog.

– Hogyan tudnád bebizonyítani? – kérdezte Mán Gong, mire Hjé Ám elővett egy zsebkendőt, és meglengette.

– Mikor jött ez az ötleted? – kérdezte tőle a zen mester.

1. *A hegy mozog vagy a hajó?*

2. *Mán Gong zen mester megkérdezte Hjé Ámot: „Mikor jött ez az ötleted?” Ha ott lettél volna, hogyan válaszoltál volna?*

3. *Nem a hajó, nem a hegy. Akkor mi?*

KOMMENTÁR: A hegy hajó, a hajó hegy. Nincs hegy, nincs hajó. A hegy az hegy, a hajó az hajó. Hogyan tartod fenn a hegy és a hajó megfelelő helyzetét, viszonyát és működését?

A hajó az óceánon úszik Anmjondo-sziget felé. Az óceán kék, a hegy szintén kék. De az óceán az óceán, a hegy az hegy.

4. Miért van két szemed?

Az egyik interjú közben a Los Angeles-i Dharma Zen Központban, Szung Szán zen mester így szólt egy tanítványhoz:

– Az embereknek két szemük, két orrlyukuk és két fülük, de csak egy szájuk van.

Azután megkérdezte:

1. *Miért van két szemed?*
2. *Miért van szád?*
3. *Miért van két füled?*

KOMMENTÁR: Az embereknek valójában nincs szemük, fülük, orruk, nyelvük, testük és tudatuk. Ki hozta létre ezt a hatféle forrást? Te? Isten? Buddha? Melyikötök? Egyikötök sem. Az ok és okozat nagyon tiszta. Minden a karmádból jön. Az angol úriember és az indiai munkás összeölelkeznek és megveregetik egymás hátát: „Örülök, hogy újra találkoztunk.”

5. Hány szál hajad van?

A Providence Zen Központban Szung Szán zen mester így szólt a hallgatósághoz:

– Mindenkinek van haja. Vannak emberek, akiknek sok hajuk van, míg másoknak kevés. Vannak emberek, akiknek hosszú a hajuk, míg másoknak rövid.

1. *Hány szál hajad van?*
2. *Milyen hosszú a hajad?*

KOMMENTÁR: Az óceán vízzel teli. Az égen sok-sok felhő van. A hegyen számtalan fa áll, és az emberek fején sok haj van. Így a forma üresség, az üresség forma.

Meg tudod számolni a hajszalakat a fejedben? Hány van neked? Ha megtalálod a megfelelő választ, akkor tisztán látod a dolgodat.

6. Ez a világ teljes nyugalom

A Lótusz szútra azt mondja, hogy minden dharma a teljes nyugalomból jön. Ha csak gyakorolsz, akkor már elérted a Buddha Csarnokát.

1. *Ez a világ teljes nyugalom. Akkor honnan jön a nap, a hold, és honnan jönnek a csillagok?*
2. *„Ha csak gyakorolsz.” Mit jelent ez?*
3. *Mi a Buddha Csarnoka?*

KOMMENTÁR: A Biblia azt mondja, hogy Isten teremtett mindent. A buddhizmus azt tanítja, hogy a tudat hozott létre mindent. A filozófusok azt mondják, hogy az öntudat teremtette a világmindenséget. Az egyik szútra azt tanítja, hogy minden az ürességből jön. Melyik a helyes?

Ha nem gondolkodsz, akkor nincs név és nincs forma. Ki hozta létre a név és forma világát? Tudod-e? Ha nem, akkor menj, igyál tejet. A tej megtanítja neked.

7. Szumi-hegy

Egy napon egy szerzetes megkérdezte Un Mun zen mestert:

– Van hiba gondolkodás nélkül, vagy nincs?

– Szumi-hegy – válaszolta Un Mun.

– Ebben nincs gondolkodás, miért adja hozzá a Szumi-hegyet?

– Tégy le mindent!

A szerzetes tanácstalanul állt, és megkérdezte:

– Hogyan tegyem le mind gondolkodás nélkül?

– Akkor vedd fel és vidd innen!

1. *Van hiba gondolkodás nélkül, vagy nincs?*

2. *„Szumi-hegy” – válaszolta Un Mun. Mit jelent ez?*

3. *„Tégy le mindent!” Mit jelent ez?*

4. *„Akkor vedd fel és vidd innen!” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: A kutya ugat: „vau-vau!” A kakas kukorékol: „ku-ku-ri-ku!” A macska nyávog: „miau-miau!” Mindegyik állat érti, mi a helyes beszéde.

Mi a te igaz beszéded? Kinyitod a szádat, s máris hibázol. Becsukod a szádat, megint hibázol. Mit teszel? Ha csendben maradsz, akkor Un Mun botja harmincszor üt meg. Mit mondasz? Ha leteszel mindent, akkor már minden a tiéd.

8. Lelő két libát

A Berkeley-i Üres Kapu Zen Központban Szung Szán zen mester a következő történetet mesélte el:

– Az egyik napon egy vadász kint sétált a mezőn. Hirtelen két liba repült el a feje fölött. Nyílvessző után nyúlt, és kilőtte íjából. Az egyik liba leesett. A vadász lőni akart újra, de nem volt több nyílvesszője. Ezért célzott az üres íjjal, és lőtt. A másik liba is leesett.

1. *Hogyan lősz az üres íjjal?*
2. *Miért esett le a másik liba?*

KOMMENTÁR: Az egyik napon egy apa elment a fiával autókázni. Útközben kocsijuk egy kamionnak ütközött. Az apa meghalt, fiát kórházba szállították. Amikor a fiút betolták az intenzív osztályra, az egyik orvosnak elállt a lélegzete, és felkiáltott: „Istenem a fiam!” Hogyan lehetséges ez?

9. A múlt-tudat, a jelen-tudat és a jövő-tudat nem éri el a megvilágosodást

A nagy szútra mester, Dok Szán, szerte Kínában híres volt arról, hogy milyen mély tudása van a Gyémánt szútráról. Éveken át amerre járt, mindenhová elvitte tudását, a templomokba és előadótermekbe, mindenütt az országban. Egy napon meghallotta, hogy délen van egy templom, ahol a szerzetesek egész nap semmi mást nem csinálnak, csak a fallal szemben ülnek és alszanak, és mégis elérik a megvilágosodást.

– Tiszta örület! – gondolta Dok Szán. – Nem értik Buddha tanítását, cselekedeteit, tudatát! Hogyan érhetnék el a megvilágosodást? Elmegyek, megverem és felébresztem őket, megtanítom nekik a szútrák útját.

Elindult délnek és megtett több száz mérföldet. Az egyik délután elhatározta, hogy rövid pihenőt tart egy teaházban. Nagyon éhes volt, de az ebédidő már elmúlt. Az idős tulajdonos nő tisztelettel fogadta, és megengedte neki, hogy megpihenjen teaházában. Meghajolt előtte és így szólt:

- Jó napot nagyhírű szerzetes! Honnan jön?
- Északról.
- Hová megy?
- Délre.
- Miért megy délre?
- A Gyémánt szútra mestere vagyok – válaszolta Dok Szán.

– Délen az egyik templomban a szerzetesek csak a fallal szemben ülnek, alszanak, és mégis eléri a megvilágosodást. Tiszta örület! Ezért elmegyek, megverem és felébresztem őket, és megtanítom nekik a Gyémánt szútrát.

– Ez csodálatos! – ámuldozott az idős hölgy. – Ön a Gyémánt szútra mestere! Kérdezhetek Öntől valamit? Ha helyesen válaszol, akkor vendégül látom ebédre. Ha rosszul felel, akkor nem szolgálok fel Önnek ételt.

– Hallgasson! – kiáltott rá mérgesen Dok Szán. – A Gyémánt szútra mesterével beszél! Az én tudásom példátlan szerte a földön. Ne kérdezzen tőlem semmit!

– Rendben van. A Gyémánt szútra azt tanítja, hogy a múlt-tudat, a jelen-tudat és a jövő-tudat nem éri el a megvilágosodást. Ezért megkérdezném: milyen tudattal fog ebédelni?

Dok Szánnak leesett az álla. Dadogott, de nem tudott válaszolni, és elvörösödött. Teljesen összezavarodott. Az idős hölgy így szólt hozzá:

– Tíz éven át tanulmányozta a Gyémánt szútrát! Ha nem tud válaszolni erre a kérdésre, akkor hogyan tanítja majd az alvó szerzeteseket délen?

1. *Ez a világ teljes nyugalom. Honnan jön az észak és a dél?*
2. *Mi a tudat?*
3. *Az idős hölgy megkérdezte: „A múlt-tudat, a jelen-tudat és a jövő-tudat nem éri el a megvilágosodást. Milyen tudattal fog ebédelni?” Ha te lettél volna Dok Szán helyében, akkor mit tettél volna?*

KOMMENTÁR: A hallgatás jobb, mint a szentség. Egy cselekedet jobb, mint az összes szútra. Ha ragaszkodsz a szavakhoz és a beszédhez, akkor nem fogod megtudni, hogy milyen íze van a dinnyének; csak a külső formáját fogod felfogni. Ha tudni akarsz, hogy milyen íze van a dinnyének, akkor vágj le belőle egy darabot és kapd be. A dinnye magától nő és érik meg; sosem magyarázza meg az embereknek helyzetét és állapotát.

Ha ragaszkodsz a szútrákhoz, akkor csak a Buddha szavait érted meg. Ha meg akarod tapasztalni a Buddha tudatát, akkor

tedd le véleményedet, állapotodat és helyzetedet pillanatról pillanatra. Csak segíts az érző lényeken. Akkor a Buddha megjelenik előtted. Ez a megvilágosodás és a szabadság az élettől és haláltól.

10. *Az idős hölgy felgyújtja a remetelakot*

Azt mondják, ha keményen gyakorolsz tíz éven át, akkor elérsz majd valamit. Élt egyszer Kínában egy idős hölgy, aki tíz éven át eltartott egy szerzetest, mint ahogy szokás a világi buddhisták között. Ellátta étellel és ruhával, és megengedte neki, hogy abban a remetelakban éljen, amiről ő gondoskodott. Így a szerzetesnek nem kellett mással foglalkoznia, csak a kemény gyakorlással.

Eltelt a tíz év, s nem érkezett hír a szerzetesről.

– Mit ért el? – tűnődött az idős hölgy. – Meg kell tudnom!

Az egyik délután szólította tizenhat éves leányát, akit az egyik legszebbnek tartottak a vidéken. Megkérte, hogy fesse ki az arcát, használja a legjobb kölnijét, és vegye fel a legfinomabb anyagból készült ruháját. Ellátta utasításokkal, hogy mit tegyen a szerzetessel, felpakolta bőségesen finom étellel és ruhával, azután elküldte a remetelakhoz. A leány nagyon izgatott volt!

Amikor megérkezett a remetelakhoz, meghajolt a szerzetes előtt, és így szólt hozzá:

– Már tíz éve, hogy itt vagy, ezért édesanyám csinált neked finom ételt és küldött ruhát is.

– Nagyon szépen köszönöm. Édesanyád nagy bóchiszattva, amiért támogatott engem ilyen hosszú ideig.

Akkor a leány erősen átölelte a szerzetest, és megcsókolta.

– Mit érzel most? – kérdezte tőle.

– Korhadt fatörzs a hideg sziklán. Télen nincs meleg.

A leány eleresztette, és mélyen meghajolt előtte.

– Valóban nagy szerzetes vagy! – mondta. Majd hazaindult,

telve boldogsággal és csodálattal, hogy elmesélje édesanyjának a történeteket.

– Anyám! Anyám! Ez a szerzetes nagyon erősen tartja a kimozdíthatatlan tudatot. Bizonyára elért valamit!

– Nem számít, hogy kimozdíthatatlan a tudata, s az sem, hogy csodálatos szerzetes. Azt akarom tudni, hogy mit mondott?!

– Anyám, szavai oly csodálatosak voltak. Azt mondta: „Korhadt fatörzs a hideg sziklán. Télen nincs meleg.”

– Micsoda!? – kiáltotta az idős hölgy. Mérgelődött, felkapott egy nagy botot, a remetelakhoz rohant, és irgalmatlanul elverte a szerzetest, miközben így kiabált:

– Tűnj el! Tíz évet egy démon támogatásával töltöttem el! Majd felgyújtotta a remetelakot, ami porig égett.

1. Mit gyakorolt ez a szerzetes tíz éven át?
2. A leány erősen átölelte a szerzetest és megcsókolta. „Mit érzel most?” Ha te lettél volna a szerzetes helyében, mit tettél volna?
3. Hol hibázott a szerzetes?
4. Mit ért el az idős hölgy azzal, hogy elverte a szerzetest?
5. „Korhadt fatörzs a hideg sziklán. Télen nincs meleg” – válaszolta a szerzetes. Ha te lettél volna az idős hölgy helyében, akkor milyen tanítást adtál volna ennek a szerzetesnek?

KOMMENTÁR: Az anyának anyai feladata van, a leánynak a leányoké, az üzletembernek az üzletembereké, a szerzetesnek a szerzeteseké. Ha nem érted a dolgodat, akkor nem vagy tisztában felelőségeddel.

Ez a szerzetes tíz éven át ült. Mi a feladata? Ha fenntartasz valamit és ragaszkodsz hozzá, akkor elveszted valódi feladatodat. Tégy le mindent, akkor valódi feladatod, megfelelő helyzetfelismerésed, helyes hozzáállásod és helyes cselekedeted tisztán megjelenik.

Ha érted az egyet, akkor elvesztesz mindent. Ha eléred az egyet, akkor mindenre szert teszel. Légy óvatos! Mit csinálsz most? Csak csináld!

11. *Miért van öt ujjad?*

A Cambridge-i Zen Központban Szung Szán zen mester egyik Dharma-beszéde közben így szólt a hallgatókhoz:

– Az embereknek fejük, két kezük, testük és két lábuk van. Majd megkérdezte:

1. *Miért van öt ujjad?*
2. *Miért van két lábad?*

KOMMENTÁR: Valójában nincs szem, fül, orr, nyelv, test és tudat, ami azt jelenti, hogy valójában nincs szín, hang, szag, íz, tapintás és tudati folyamat. A tudat megjelenik, minden megjelenik. A tudat eltűnik, minden eltűnik. Amikor a tudat tiszta, minden tiszta. Amikor a tudat nem tiszta, semmi sem tiszta.

Láss, hallj, gondolkozz tisztán! Ne ragaszkodj a névhez és a formához! Ha a tudatod tiszta mint a tér, akkor minden tükröződik: az ég kék, a fa zöld. A kutya ugat: „vau-vau!” Ez az igazság. Ha megérted az igazság működését, akkor az a helyes élet: ha valaki éhes, adj neki enni. Ha valaki szomjas, adj neki inni.

12. *Hogyan szabadulnál ki a hálóból?*

Egy napon Mán Gong zen mester felült a szónoki székbe, hogy elmondja Hedzsé Dharma-beszédét a téli kjoicsé végén.

– Mindnyájan a Dharma teremben ültetek három hónapon át. Ez csodálatos. Miközben én csak a szobámban tartózkodtam és hálót fontam. Ez a háló különleges spárgából készült. Nagyon erős és mindenkit elcsíp: a Buddhát, a Dharmát, a bódhiszattvákat, az embereket. Hogyan szabadulnál ki ebből a hálóból?

Néhány tanítvány KACU!-t kiáltott, mások a padlóra ütöttek vagy felemelték az öklüket. „Az ég kék, a fű zöld” – mond-

ták néhányan. „Már kint vagyok. Hogy van a kiváló zen mester?” – mondta az egyik tanítvány. „Ne fonjon hálót!” – kiabáltak néhányan a terem végéből.

Mán Gong zen mester mindegyik válaszra így felelt:
– No, megint fogtam egy nagy halat!

1. Hogyan szabadulnál ki Mán Gong zen mester hálójából?

KOMMENTÁR: Ne csinálj semmit! Bármit csinálsz, az a valami akadályozni fog. Az ég mindig tiszta. Felhők gyűlnek, és az ég elsötétül. Szél kerekedik, és a felhők elszállnak. Amikor leteszed a véleményeidet és körülményeidet, megjelenik a megfelelő helyzetfelismerés, a helyes hozzáállás és a helyes cselekedet. Ha ragaszkodsz a beszédhez és a szavakhoz, akkor máris halott vagy. Légy óvatos!

Értsd meg, vissza kell térned a kezdő ponthoz! A 0°-tól kezdve, a körön végighaladva, a 360°-ba kell visszatérned.

13. Nincs akadály

Az egyik napon egy szerzetesnő meglátogatta Szong Szán zen mestert.

– Mi a Dharma? – kérdezte.

– Nincs akadály – válaszolta Szong Szán.

– Mit jelent az, hogy nincs akadály?

– Miért viselsz ruhát? – kérdezte Szong Szán.

A szerzetesnő meztelenre vetkőzött, és kiment a szobából.

1. Mi a Dharma?

2. Ha te lettél volna Szong Szán zen mester helyében, akkor mit tettél volna?

3. A szerzetesnő meztelenre vetkőzött. Az nem akadály?

KOMMENTÁR: A fa érti, mi a dolga. A víz érti, mi a dolga. Mi a

zen mester feladata? Mi a szerzetesnő feladata? Ha ragaszkodsz a beszédhez, akkor a pokolra jutsz, akár egy nyíl. Ha megérted a beszédet, akkor megölheted az összes buddhát és bódhiszattvát. Melyiket szeretnéd? Tégy le mindent. Menj ki a konyhába, és igyál egy jeges teát.

14. Honnan jön a harang hangja?

Az egyik napon, amikor éppen megkongatták a templom nagyharangját, Buddha megkérdezte Ánandától:

– Honnan jön a harang hangja?

– A harangból – válaszolta Ánanda.

– A harangból? De ha nem lett volna harangütő, hogyan csendült volna fel a hang? – kérdezte Buddha.

– Az ütőből jön a hang! Igen, az ütőből jön a hang – helyesbítette gyorsan magát Ánanda.

– Az ütőből? De ha nem lett volna levegő, hogyan jött volna a hang ide?

– Hát persze! A levegőből jön a hang.

– A levegőből? De ha nem lett volna füled, nem hallhattad volna a harang hangját.

– Úgy van! Szükségem van fülre, hogy halljam. Tehát, a hang a fülemből jön.

– A füledből? De ha nem lett volna öntudatod, hogyan foghattad volna fel a harang hangját?

– Az öntudatom hozta létre a hangot.

– Az öntudatod? Ánanda, ha nem lenne tudatod, hogyan hallanád a harang hangját?

– Egyedül a tudat hozta létre a hangot.

1. Egyedül a tudat hozta létre a világmindenséget. Helyes ez?

2. Ha nincs tudatod, akkor hová megy a harang hangja?

3. Honnan jön a harang hangja?

KOMMENTÁR: Az igaz forma mentes a gondolkodástól. Az igazság mozdulatlan. A név és a forma, a megjelenés és az eltűnés sohasem létezett. Az idő és a tér folyton változik. A nevek világa az ellentétek világa. Ha nem gondolkodsz, akkor nincsenek ellentétek. Láss, hallj, szagolj, beszélj, cselekedj és gondolkozz tisztán!

15. Hozd ezt a hangot ide!

Kjong Bong zen mestert meglátogatták tanítványai a Tong-doszá kolostor Teljes Boldogság Zen Központjában. Miután meghajoltak a zen mester előtt, az megkérdezte tőlük:

– Hogy vagytok?

– Jól vagyunk. És Ön hogy van? – kérdezte az egyik tanítvány.

– Add ide a kezedet – mondta a zen mester.

Kjong Bong megfogta a tanítvány kezét tenyérrel fölfelé, megütötte és azt mondta:

– Fogd meg ezt a hangot, és hozd ide nekem!

1. *Ha te lettél volna a tanítvány helyében, hogyan fogtad volna meg a hangot és hogyan vitted volna oda a zen mesternek?*
2. *A Hua Jen szútra azt mondja: „Egyedül a tudat hozta létre a világmindenséget.” Akkor ezt a hangot is a tudat hozta létre?*

KOMMENTÁR: A tavaszi szél virágot hoz. A nyári szél esőt hoz. Az őszi szél gyümölcsöt hoz. A téli szél havat hoz. Ha azt akarod, hogy a tiéd legyen a hang, akkor a beszéd és a szavak nem segítenek neked. Ha ragaszkodsz a beszédhez és a szavakhoz, akkor nagyot hibázol.

16. *Hány lépést tettél meg idáig?*

Egy szerzetes meglátogatta Kjong Bong zen mestert, és megkérdezte tőle:

- Mi az igazság?
- Honnan jöttél? – kérdezte Kjong Bong.
- Puszánból.
- Ó, az nagyon messze van – szólt Kjong Bong, majd megkérdezte:
 - Hány lépést tettél meg idáig?

1. *Ha te lettél volna a szerzetes helyében, akkor hogyan válaszoltál volna?*

KOMMENTÁR: Keleti szél fúj, a felhők nyugat felé szállnak. Déli szél fúj, a felhők észak felé szállnak. A busz befordul a sarkon, a sofőr dudál. Mit teszel? Már érted. De légy óvatos a horoggal. Az elégedett hal soha nem érinti meg a horgot. Az óceánban úszni azt jelenti: szabadnak lenni mindenütt.

17. *Hogyan tisztítod a tudatodat?*

A Gyémánt-hegy Korea egyik híres hegye. A hegycsúcs közelében egy régi zen központ állt, a Máhájon, és a hegy aljában egy szútra templom épült, a Judzsomszá, ahol közel ötszáz szerzetes tanulmányozta a szútrákat. Félúton, Máhájon és Judzsomszá között, a híres Meleg Forrás terület el. Ennek a tulajdonosnője egy világi buddhista volt, aki mindig vendégül látta a szerzeteseket.

Egy napon Szol He, a Judzsomszá egyik híres szútra mestere, elment megfürödni a meleg forráshoz.

- Nagyon szépen köszönöm. Kiváló ez a forrás! Az Ön meleg fürdője a legjobb a világon – szólt dicsérően Szol He.

- Szívesen – válaszolta a tulajdonosnő. – Az Ön arca nagyon

szépnek tűnik. De volna egy kérdésem magához: Megfürdött a meleg fürdőben, de hogyan tisztítja a tudatát?

Szol He tanácstalanul állt, s nem tudott válaszolni.

1. *Mi a tudat?*
2. *A test és a tudat vajon azonos vagy különböző?*
3. *Ha te lettél volna a nagy szútra mester helyében, akkor hogyan választottál volna?*

KOMMENTÁR: A Hatodik Pátriárka azt mondta, hogy valójában nincs semmi. Ezért, ha bármit csinálsz, akadályt hozol létre. Ha meg akarod érteni a buddhák birodalmát, akkor tarts fenn egy olyan tudatot, amely tiszta, mint a tér. Akkor a tudatod olyan, mint egy tiszta tükör: amikor piros szín tűnik fel, a tükör pirosat mutat. Amikor fehér szín tűnik fel, a tükör fehéret mutat. Bármí jön és megy, nem akadály. Ha van tudatod, akkor tisztítsd. Ha nincs tudatod, akkor nem kell tisztítanod. Tégy le mindent, az segíteni fog az életeden.

18. Budeszá, a kiváló tanító, a Gyémánt szútrát magyarázza

Jángmudzé császár megkérte Budeszát, a kiváló tanítót, hogy magyarázza el a Gyémánt szútrát. A kiváló tanító felült a szónoki székre, megrázta az asztalt egyszer, majd leszállt a székből. Jángmudzé császár megdöbben.

- Felséged érti? – kérdezte Dzsi Gong mester.
- Nem, nem értem – válaszolta a császár.
- Budeszá, a kiváló tanító, befejezte a szútra magyarázatát – mondta Dzsi Gong mester.

1. *Miért rázta meg az asztalt egyszer Budeszá, a kiváló tanító?*
2. *„Nem, nem értem” – válaszolta a császár. Mit jelent ez?*
3. *„Budeszá, a kiváló tanító, befejezte a szútra magyarázatát” – szólt Dzsi Gong mester. Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: Látod? Hallod? A nap, a hold, a csillagok, a fák és a folyók már megtanították nekünk a Gyémánt szútrát. Ha kinyitod a szádat, akkor elveszíted a Gyémánt szútra igazi jelentését. Csak láss, csak hallgass, csak szagolj, ez jobb mint a Gyémánt szútra. A kakas kukorékol: „ku-ku-ri-ku!” A kutya ugat: „vau-vau!” Ez a Gyémánt szútra vagy sem? Ne ellenőrizd, tedd félre! Mit csinálsz most? Csak csináld!

19. *Hogyan takarítod el a port?*

Szé Dzsín, a híres Dharma mester Hongkongból, egyszer a New York-i Zen Központban tartott Dharma-beszédet. Azután kérdésekre válaszolt. A hallgatókban érdekes kérdések merültek fel beszédével kapcsolatban, és ő mindegyikre bölcs választ adott. Végül az egyik tanítvány megkérdezte tőle:

– Az Ön neve, a Szé Dzsín, azt jelenti, hogy takarítani a port. De a Hatodik Pátriárka azt mondta: „Valójában nincs semmi. Hol van a por?” Mondja, hogyan takarítja el a port?

Szé Dzsín összezavarodott. Nagy tudású ember volt, mégis csak a szútrákat értette meg, de a zent nem. Ezért nem tudott válaszolni.

1. *„Valójában nincs semmi” – mondta a Hatodik Pátriárka. Mit jelent ez?*
2. *„Az Ön neve, a Szé Dzsín, azt jelenti, hogy takarítani a port. De a Hatodik Pátriárka azt mondta: „Valójában nincs semmi. Hol van a por?” Mondja, hogyan takarítja el a port?” – kérdezte a tanítvány. Ha te lettél volna Szé Dzsín helyében, akkor mit tettél volna?*

KOMMENTÁR: A Hatodik Pátriárka ezt a verset írta:

Nincs bódhi-fa,
nincs tiszta tükör.

Valójában nincs semmi.
Hol van a por?

Valójában nincs semmi. Honnan jön a bódhi-fa? Honnan jön a tiszta tükör? Ha valójában nincs semmi, akkor hogyan mondhatod azt: „Valójában nincs semmi. Hol van a por?” Ez nagy hiba. Ha meglátod a Hatodik Pátriárka hibáját, akkor megérted versének igaz jelentését, és ezek a kérdések nem akadályoznak. Rá kell találnod a Hatodik Pátriárka hibájára. Nagyon fontos!

20. *Ne ragaszkodj semmihez!*

Réges-régen Kínában a világi Huj Neng, mielőtt a Hatodik Pátriárka lett, mindennap tűzifát gyűjtött a hegyekben, amit a városban adott el. A pénzből ételt, ruhát és egyéb mást vett édesanyjának. Csak érte dolgozott.

Az egyik délután, amint ment vissza a városból, összetalálkozott egy szerzetessel, aki a Gyémánt szútrát recitálta. Huj Neng megállt és csendben hallgatta a szerzetest. „Ne ragaszkodj ahhoz, ami a tudatban megjelenik!” – szólt a szútra. Mikor meghallotta, hirtelen elérte a nagy megvilágosodást.

1. *„Ne ragaszkodj ahhoz, ami a tudatban megjelenik!” Mit jelent ez?*
2. *Mit ért el Huj Neng?*
3. *Mi a nagy megvilágosodás?*

KOMMENTÁR: Ha megszabadulsz az *én-nekem-enyémtől*, akkor meg tudod tartani a megfelelő helyzetfelismerést, a helyes hozzáállást és a helyes cselekedetet pillanatról pillanatra. Ha fenntartasz valamit és ragaszkodsz hozzá, akkor meghalsz és egyenest a pokolra kerülsz. Huj Neng mindennap az édesanyjáért dolgozott. Meghallott egy szót, és megértette önmagát. Ha nem tartasz fenn semmit sem, akkor megláthatod igazi ter-

mészetedet, és elérheted a szabadságot az élettől és haláltól. Ez csodálatos!

21. Az igazi Buddha meglátása

A Gyémánt szútra azt mondja: „Minden mulandó. Ha minden megjelenést úgy tekintesz, mint meg nem jelenést, akkor megláthatod az igazi Buddhát.”

De minden mulandó, még Buddha is, sőt te is. A mulandó hogyan láthatja meg a mulandót? Ezért a Gyémánt szútra kijelentését meg kellene változtatnunk: „Ha minden megjelenést úgy tekintesz, mint meg nem jelenést, akkor ez a meglátás a Buddha.”

1. *Hogyan tekintesz minden megjelenést úgy, mint meg nem jelenést?*
2. *Mi az igazi Buddha?*
3. *„Ez a meglátás a Buddha.” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: Mielőtt megszülettél, nem létezett a hat forrás, a hat öntudatosság és a hat tisztátalanság. Mióta megszülettél, azóta ezek irányítják az életedet. Ez a szenvedés. Ha uralod ezeket, akkor semmi sem akadály: túl vagy már életen és halálon. Csak segíts az érző lényeken pillanatról pillanatra! Ez a nagy bódhiszattva út.

22. A nyugalom boldogsága

A Maháparinirvána szútra azt mondja: „Minden megjelenik és eltűnik. Ez a megjelenés és az eltűnés törvénye. Amikor a megjelenés és az eltűnés ellobban, akkor az a nyugalom boldogsága.”

Minden embernek két teste van: egy forma-teste és egy Dharma-teste. A forma-test folyton megjelenik és eltűnik, ezért mindig szenved, és így nem képes elérni az igaz boldogságot. A Dharma-test sohasem jelenik meg vagy tűnik el, ezért nincs formája, nincsenek érzései, nincs érzékelése, nincs akarata és nincs tudatossága sem. Olyan, mint a sziklák vagy a fák. Ezért nem képes elérni a boldogságot.

1. *Mi a megjelenés és az eltűnés törvénye?*
2. *Hogyan lobbanhat el a megjelenés és az eltűnés?*
3. *A forma-test és a Dharma-test vajon azonos vagy különböző?*
4. *Melyik test éri el a nyugalom boldogságát?*

KOMMENTÁR: Réges-régen élt Kínában egy szútra mester, Csi Do, aki tíz éven át a Maháparinirvána szútrát tanulmányozta. Megértette, hogy a forma-test azért nem képes elérni a boldogságot, mert folyton megjelenik és eltűnik. De azt még nem értette meg, hogyan éri el a Dharma-test a boldogságot, mivel nincsenek érzelmei, és olyan, mint a sziklák vagy a fák. „Hogyan éri el a Dharma-test a boldogságot?” – töprengett.

Azért, hogy magyarázatot találjon kérdésére, meglátogatta a Hatodik Pátriárkát, aki megkérdezte tőle:

– A forma-tested vagy a Dharma-tested az, ami kérdez? Ha a forma-tested, akkor megjelenesz és eltűnsz. Ha a Dharma-tested, akkor olyan vagy, mint a sziklák vagy a fák, és nem hallhatsz a szavaimat. Mi a véleményed?

Csi Do teljesen összezavarodott. A Hatodik Pátriárka akkor így szólt:

– Ne csinálj semmit!

Csi Do amint meghallotta ezt, hirtelen elérte a megvilágosodást.

23. *Tested forma vagy üresség?*

A Szív szútra azt mondja: „Avalókitésvara bódhiszattva a mély Meghaladó Bölcsességben időzvéen látja, hogy igaz természetben az öt szkandha üres.”* Ezért a forma üresség, az üresség forma. Valójában nincs szem, fül, orr, nyelv, test és tudat.

1. *Tested forma vagy üresség?*
2. *„Az öt szkandha üres.” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: Egy tudat megjelenik, az egész világegyetem megjelenik. Egy tudat eltűnik, az egész világegyetem eltűnik. Felhők úsznak az óceánból, eső zuhog az égből.

De ha egy tudat sohasem jelenik meg vagy tűnik el, akkor mi van? Mit látsz most? Mit hallasz most? Tudatod olyan, mint egy tiszta tükör. A hegy kék, a víz folyik.

24. *Mi a tisztánlátás?*

A téraváda buddhizmusnak háromféle gyakorlata van:

Síla – Fogadalmak

Szamádhi – Meditáció

Pradzsnjá – Bölcsesség

Ha ezt a hármat gyakorolod, akkor átlátod a mulandóságot, a tisztátalanságot és az énnélküliséget.

1. *Mi a mulandóság átlátása?*
2. *Mi a tisztátalanság átlátása?*
3. *Mi az énnélküliség átlátása?*
4. *Ez a három tisztánlátás azonos vagy különböző?*
5. *Amikor a hegyet és a folyót szemléled, az milyen fajta tisztánlátás?*

*A Szív szútra idézeteket fordította: ©Dobosy Antal

KOMMENTÁR: A kutya ugat: „vau-vau!” A kakas kukorékol: „ku-ku-ri-ku!” Ezek jönnek vagy mennek? Tudatodon kívül vagy belül vannak? Tiszták vagy tisztátalanok? Ne csinálj semmit! Ha csinálsz valamit, akkor elveszíted az életedet. Anélkül, hogy bármit csinálnál, már teljes vagy.

25. Az Ellobbanás és a Tökéletes és Felülmúlhatatlan Felébredettség

A Szív szútra azt mondja, hogy nincs megvalósítás és nincs megérkezés, mivel nincs amit el kellene érni. Majd így folytatja: „a bódhiszattvának a Meghaladó Bölcsesség által akadálytól mentes a tudata. Mivel akadálytól mentes a tudata rettenthetetlen, és meghaladva minden illúziót az Ellobbanást eléri. A három világ összes buddhái a Meghaladó Bölcsesség által valósítják meg a Tökéletes és Felülmúlhatatlan Felébredettséget.”

1. *Mi az Ellobbanás?*
2. *Mi a Tökéletes és Felülmúlhatatlan Felébredettség?*
3. *Ha „nincs megvalósítás és nincs megérkezés, mivel nincs amit el kellene érni”, akkor hogyan érik el a buddhák a Tökéletes és Felülmúlhatatlan Felébredettséget?*
4. *„A bódhiszattvának a Meghaladó Bölcsesség által akadálytól mentes a tudata. Mivel akadálytól mentes a tudata rettenthetetlen, és meghaladva minden illúziót az Ellobbanást eléri. A három világ összes buddhái a Meghaladó Bölcsesség által valósítják meg a Tökéletes és Felülmúlhatatlan Felébredettséget.” Mit valósítasz meg a Meghaladó Bölcsesség által?*
5. *Mi által valósítod meg?*

KOMMENTÁR: „A forma üresség, az üresség forma.” Ez az ellentétek világa. „Nincs forma. Nincs üresség.” Ez az Ellobbanás, az abszolút világ. „A forma forma. Az üresség üresség.” Ez a Tökéletes és Felülmúlhatatlan Felébredettség, vagy a teljes világ.

Ezek azonosak vagy különbözőek? Ha nem érted, akkor keress valami ételt és add oda az éhes kutyának. Ez a kutya megtanítja neked a Szív szútra igazi jelentését!

26. Egyedül a tudat teremti a világmindenséget

A Hua Jen (Avatamszaka) szútra azt mondja: „Ha tökéletesen meg akarod érteni a múlt, a jelen és a jövő összes buddháját, akkor be kell látnod, hogy az egész világegyetem természetét, mint létezőt, egyedül a tudat teremti.”

- 1. Van különbség a múlt, a jelen és a jövő buddhái között?*
- 2. Mi a világegyetem természete?*
- 3. A tudat teremt mindent. Mi teremti a tudatot?*

KOMMENTÁR: Régen Koreában De O Szunyim, a híres szútra mester, a Heinszá kolostorba látogatott, hogy előadjon a Hua Jen szútrából. Heti tanítását ezekkel a szavakkal fejezte be: „Buddha 49 éven át csak azt tanította, hogy egyedül a tudat teremt mindent.”

Beszéde után kérdésekre válaszolt. Egyszer csak felállt egy fiatal zen szerzetes és így szólt: „Ön azt mondta, hogy egyedül a tudat teremt mindent. Volna egy kérdésem: Honnan jön ez a tudat?”

De O Szunyim összezavarodott, és nem tudott válaszolni.

Érted? Ha nem, akkor menj, és kérdezd meg a fától. A fa válaszolni fog neked.

27. Sír a kőember

Amikor Mán Gong zen mester fiatal szerzetes volt, megkérdezték tőle: „A tízezer dharma visszatér az Egybe. De hová tér vissza az Egy?” Nem tudott válaszolni, s hosszú ideig foglalkoztatta ez a kérdés. Majd egy napon, amikor meghallotta a templomi harangot, elérte a megvilágosodást. Nagyon boldog és magabiztos volt. Templomról templomra járt, és jó néhány szútra mesterrel találkozott. Egyiküktől megkérdezte:

– A Lótusz szútra a Dharmáról beszél. Honnan jön ez a Dharma?

A szútra mester nem tudott válaszolni. Mán Gong megütötte őt, és így szólt:

– Ez a Dharma. Most már érted.

Egy másik templom szútra mesterétől azt kérdezte:

– A Hua Jen szútra a tudatról beszél. Mi a tudat?

A szútra mester nem tudott válaszolni, és Mán Gong őt is megütötte.

Bejárta a vidéket és sok szútra mestert ütött meg. Mán Gong teljesen el volt telve önmagától: „Már megvilágosodott vagyok.” Végül, egy napon találkozott Kjong Ho zen mesterrel a Mágokszá kolostorban.

– Mán Gong Szunyim, hallom elérted a megvilágosodást – köszöntötte a híres zen mester.

– Igen – felelte Mán Gong.

– Akkor volna néhány kérdésem hozzád. Ez az ecset és ez a papír vajon azonos vagy különböző?

Mán Gong így gondolkodott: „Nem nagy ügy. Ez nagyon könnyű.” Majd így szólt:

– A papír az ecset, az ecset az papír.

– Honnan jön a papír és az ecset? – kérdezte Kjong Ho.

– KACU! – kiáltotta Mán Gong.

– Nem jó, de nem is rossz – felelte Kjong Ho.

Majd újabb kérdéseket tett fel, amelyekre Mán Gong könnyedén válaszolt. Végezetül azt kérdezte:

– „Sír a kőember” – énekeljük a hagyományos temetési szertartáson. Mit jelent ez?

Mán Gong megzavarodott. Azelőtt nem hallott ehhez hasonló kérdést. Szorult helyzetben érezte magát és minden büszkesége elszállt.

– Nem érted ennek a jelentését! Akkor, hogyan mondhattad azt, hogy az ecset az papír, a papír az ecset? – förmedt rá Kjong Ho zen mester.

Mán Gong mélyen meghajolt és így szólt:

– Ne haragudjon, kérem tanítson engem.

– Régen egy szerzetes megkérdezte Dzsódzsú zen mestert: „Van a kutyának Buddha-természete?” Dzsódzsú így válaszolt: „Mu!” Érted?

– Nem tudom.

– Csak menj egyenesen a nem-tudom útján, rendben van? – mondta Kjong Ho zen mester.

A következő három évben Mán Gong nagyon keményen gyakorolt, állandóan megtartva a nem-tudom tudatot. Egy napon a Tongdoszá kolostor Teljes Boldogság Zen Központjában ült. Meghallotta a templomi harangot, és elérte a teljes megvilágosodást. Küldött egy levelet Kjong Ho zen mesternek: „Nagyon köszönöm a nagy tanítást. Ma már értem: a kimcsi csípős, a cukor édes.”

Kjong Ho zen mester nagyon boldog volt, és a Tant Mán Gongnak adta át.

1. *Az ecset és a papír vajon azonos vagy különböző?*
2. *„KACU!” – kiáltotta Mán Gong. Mit jelent ez?*
3. *„Sír a kőember.” Mit jelent ez?*
4. *Mán Gong amikor először hallotta meg a harangot, elérte a megvilágosodást. Később, amikor újra meghallotta a harangot, ismét elérte a megvilágosodást. Hogyan különbözhet Mán Gong első és második megvilágosodása?*
5. *„A kimcsi csípős, a cukor édes.” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: $1 + 2 = 3$. $3 \times 0 = 0$. $3 \times 3 = 9$. Ezek azonosak vagy különbözőek? Ha azt mondod, hogy azonosak, akkor nem érted a matematikát. Ha azt mondod, hogy különbözőek, akkor sem érted. $10.000 \times 0 = 0$. $Hegyz \times 0 = 0$. $Víz \times 0 = 0$. Helyes

ez? De mi a hegy szorozva a hegygel? Mi a víz szorozva a vízzel? Ez nagyon tiszta – a jó válasz már előtted van.

Hol hibázott Mán Gong először? Mikor értette meg tökéletesen? Te már érted. Amikor a Buddha-szobor előtt állsz és meghallod a moktak hangját, csak borulj le. Az a valódi arcod.

28. A három tanítás

A *zen iránytűje* című könyvben azt olvashatjuk, hogy a zennek három fajtája van:

Az elméleti zen, amely azt tanítja, hogy a forma üresség, az üresség forma.

A tathágata zen, amely azt tanítja, hogy nincs forma, nincs üresség.

A pátriárkák zenje, amely azt tanítja, hogy a forma forma, az üresség üresség.

1. *Melyik a helyes?*

2. *„A forma üresség, az üresség forma.” Mit jelent ez?*

3. *„Nincs forma, nincs üresség.” Mit jelent ez?*

4. *„A forma forma, az üresség üresség.” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: A hegy víz, a víz hegy. De valójában nincs semmi. Ha nem csinálsz semmit, akkor nincs hegy és nincs víz. Akkor a tudatod tiszta, mint a tér, azaz tiszta, mint a tükör: a hegy hegy, a víz víz. A tükör tökéletesen tükröz mindent.

A három tanítás közül melyik a helyes? Ha megtalálsz a megfelelő tanítást, akkor elveszíted az életedet. Ha nem találod meg, akkor elveszíted a testedet. Mit teszel? Menj, igyál egy teát – akkor tisztán előtted van: a hegy kék, a víz folyik.

29. Ne ragaszkodj semmihez!

Ne ragaszkodj a szavakhoz. Létezik a tanításokon túlmenő átadás. Láss rá közvetlenül tudatodra. Lásd meg igazi természetedet, válj Buddhává.

1. *Mi a tanításokon túlmenő átadás?*
2. *Hogyan látsz rá közvetlenül tudatodra?*
3. *„Lásd meg igazi természetedet, válj Buddhává.” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: Ez a világ valójában tökéletes nyugalomban volt. Nem voltak nevek, formák és szavak. Ha a tudat megjelenik, akkor az ég, a föld, a hegyek, a folyók, minden megjelenik. Ha a tudat eltűnik, akkor hová térnek vissza ezek? Ha azt mondd, hogy az ürességbe, akkor kinyitottad a szádat, s máris hibáztál. Mit teszel? Ha nem érted, akkor menj ki a konyhába, és igyál hideg vizet.

30. Mire van szükséged?

Buddha azért tanította a dharmákat, hogy megmentse az összes tudatot. Amikor nem tartod fenn az összes tudatot, akkor mi szükség van a dharmákra?

1. *Hogyan nem tartod fenn az összes tudatot?*
2. *Mi szükség van a dharmákra?*
3. *A tudat vagy a dharmák az első?*
4. *Nincs dharmák, nincs tudat. Akkor mi van?*

KOMMENTÁR: A tudat megjelenik, a dharmák megjelenik. Ha a dharmák megjelenik, akkor a rokonszenvek, az ellenszenvek, a jövés, a menés, az élet és a halál – mind megjelennek. Amikor a tudat eltűnik, minden eltűnik, a beszéd és a szavak is. Kinyitod a szádat, s máris hibázol. Mit teszel? Tégy le mindent!

Ne érintsd meg a horgot! Amikor éhes vagy, csak egyél. Amikor szomjas vagy, csak igyál.

31. Buddha három tanátadása

I. Az egyik reggelen Buddha a Gyermek Pagodája előtt ült. Sok-sok tanítvány gyűlt köré, hogy meghallgassák tanító beszédét. Mindenki arra várt, hogy elkezdje, de Buddha nem szólalt meg. Az idősebb tanítványok a nagytiszteletű szerzetesekkel együtt az első sorokban foglaltak helyet, mögöttük az újonnan felavatott szerzetesek és novíciusok ültek. Amikor Mahákásjapa megérkezett, egészen előre a Buddha elé sétált, holott idős kora ellenére újonnan felavatott szerzetes volt. Társai ezért rosszalották cselekedetét. De amikor Buddha meglátta őt, felállt és megkérte, hogy üljön mellé a párnájára. Mindenki meglepődött és meghökkent. Buddha ezzel a cselekedetével azt mutatta fel, hogy a Dharma-természet mindenkiben ugyanúgy megvan.

II. Amikor Buddha a Keselyűbércen ült, közel ezer tanítvány gyűlt köré, hogy meghallgassák beszédét, de Buddha nem szólalt meg. A csendben felmutatott egy szál virágot hallgatóinak. Senki sem értette. Egyedül Mahákásjapa mosolygott el. Akkor Buddha így szólt hozzá:

– Átadom neked az igaz tanításomat.

III. Buddha nyolcvanéves korában halt meg. Abban az időben az emberek gyakran száz évig éltek, ezért tanítványai így sopánkodtak: „Miért halt meg Buddha?” „Miért nem élt tovább?” „Ez nem igazságos.” Ráadásul nem tudták elkezdni a temetési szertartást Buddha kiváló tanítványa, Mahákásjapa nélkül. Aggódva vártak hét napot, mire Mahákásjapa megérkezett. A magasra épített máglya tetején egy aranykoporsóban feküdt Buddha teste. A tanítványok szomorúak és zavarodottak voltak. Mahákásjapa háromszor leborult a máglya előtt, az óramutató forgásának irányában háromszor körbesétálta, majd megint leborult háromszor.

Az utolsó leborulás után mennydörgött az ég. A koporsó kinyílt és előbukkant Buddha lába. Mindenki meglepődött, és hirtelen belátta a tanítást: csak a Buddha teste halt meg, az igazi Buddha sohasem hal meg.

1. a. *Mahákásjapa leült Buddha mellé. Mit jelent ez?*
b. *Mi az, hogy a Dharma-természet mindenkiben ugyanúgy megvan?*
2. a. *Miért mosolyodott el Mahákásjapa?*
b. *Milyen Dharmát adtak át neki?*
3. a. *Buddha lába előbukkant a koporsóból. Mit jelent ez?*
b. *„Csak a Buddha teste halt meg, az igazi Buddha sohasem hal meg.” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: Buddha és Mahákásjapa nagyon jó színészek. Senki sem érti azonban őket: egyedül Buddha és Mahákásjapa értik egymást, emiatt mégsem jó színészek. Ha nincs Buddha, nincs Mahákásjapa, akkor minden tiszta: az ég kék, a fa zöld, a víz folyik. Tisztán látsz, tisztán hallasz.

Buddha és Mahákásjapa befogják tanítványaik szemét, füleit, orrát és száját. Ez nagyon nagy hiba. Ha megérted ezt a hibát, akkor jobb vagy Buddhánál és Mahákásjapánál. Milyen csodálatos!

32. Rálátni közvetlenül a tudatra

Egyszer régen Kínában valaki megkérdezte Dong Szán zen mestert:

– Mi a Buddha?

– Három font len – felelte Dong Szán.

Amikor valaki megkérdezte ugyanezt Un Mun zen mestertől, ő így válaszolt:

– Száraz szar a boton.

Egyszer valaki megkérdezte Dzsódzsú zen mestert:

- Miért jött Bódhidharma Kínába?
- Ciprusfa az udvaron – felelte Dzsódzsú.

1. „Mi a Buddha?” „Három font len” – felelte Dong Szán zen mester. Ez csak 80%-ban helyes. Mi lenne a 100%-os válasz?
2. „Mi a Buddha?” „Szár az boton” – felelte Un Mun zen mester. Ez nagyon rossz válasz. Hol van a hiba?
3. „Miért jött Bódhidharma Kínába?” „Ciprusfa az udvaron” – felelte Dzsódzsú zen mester. Ez nem jó válasz. Hogyan javítanád ki?

KOMMENTÁR: Ha ragaszkodsz a beszédhez, akkor elveszíted az életedet. Ha megérted a beszédet, akkor tisztán látod a megfelelő helyzetfelismerést. Ha érted a beszéd megfelelő szerepét, akkor eléred a teljes szabadságot az élettől és haláltól. A jégből víz lesz, a vízből pára. A jég, a víz és a pára vajon azonosak vagy különbözőek? Ha azt mondd, hogy azonosak, akkor elveszted a szádát. Ha azt mondd, hogy különbözőek, akkor a szád a pokolra kerül. Mit teszel? Hallj, szagolj és gondolkozz tisztán – akkor belátod az igazságot és eléred a helyes utat. Légy óvatos, amikor hallasz valamit. Ha ragaszkodsz a beszédhez, a pokolra kerülsz, akár egy nyíl.

33. Lásd meg az igazi természetet, válj Buddhává

1. A fűzfa zöld, a virágok pirosak. Ez a természet vagy a Buddha?
2. A varjú fekete, a daru fehér. Látod a Buddhát? Hallod a természetet?

KOMMENTÁR: A Gyémánt szútra azt tanítja, hogy minden megjelenik és eltűnik. Ha minden megjelenést úgy tekintesz, mint meg nem jelenést, akkor megláthatod az igazi Buddhát. Ha meg akarod látni a Buddhát, akkor máris eltűnik. Ha nem aka-

rod meglátni a Buddhát, akkor a látás, a hallás, a szaglás, a tapintás, az ízlelés – minden a Buddha. A virág piros, a fa zöld, az ég kék. Te és a világ sohasem különültek el. Akkor te Buddha vagy.

34. A nagy megvilágosodás

Az ég a föld, a föld az ég.
Az ég és a föld folyamatosan változnak.

A víz hegy, a hegy víz.
Nincs víz, nincs hegy.

Az ég az ég, a föld az föld:
Váltakoztak-e valaha is?

A hegy az hegy, a víz az víz:
Elkülönülnek egymástól.

Ez a megvilágosodás három fajtája. Az első megvilágosodás a kezdő pontot jelenti. Az eredeti megvilágosodás az éppen ilyen: ez az igazság. A végső megvilágosodás az éppen olyan, mint ez: ez a helyes cselekedet, a helyes élet.

1. *Mi a kezdő pont?*
2. *„Éppen ilyen.” Mit jelent ez?*
3. *„Éppen olyan, mint ez.” Mit jelent ez?*
4. *Melyik a nagy megvilágosodás a négy versszak közül?*

KOMMENTÁR: Tavasszal olyan sűrű a köd, hogy nem tudsz átlátni rajta. Nyáron sok eső esik. Ősszel felhők úsznak az égen. Télen hó hullik mindenütt. A köd, az eső, a felhők és a hó vajon azonosak vagy különbözőek? Honnan jönnek? Ha azt mondd, hogy azonosak, akkor azonnal elveszted a nyelvedet. Ha

azt mondod, hogy különbözőek, akkor elveszted a testedet. Mit teszel? $1 + 2 = 3$. $3 \times 3 = 9$, de $9 \times 0 = 0$. Ha megérted ezt, akkor az igazi arcod megjelenik előtted. Milyen csodálatos!

35. A zen három lényeges eleme

A zennek három lényeges eleme van:

A nagy hit.

A nagy bátorság.

A nagy kérdés.

Ha rendelkezel a nagy hittel, akkor eléred a helyes utat.

Ha rendelkezel a nagy bátorsággal, akkor meglátod az igazságot.

Ha rendelkezel a nagy kérdéssel, akkor megvalósítod a helyes életet.

Nagy hittel rendelkezni olyan, mint amikor egy kotlóstyúk ül a tojásain, hogy melegen tartsa azokat. Folyton megtartja az iránymeghatározását, kimozdíthatatlan, bármi történjék is.

Nagy bátorsággal rendelkezni olyan, mint amikor egy macska egerészik. A macska teljes erővel és figyelemmel egy ponton és egy cselekedeten van: először vár, majd lecsap az egerre.

Nagy kérdéssel rendelkezni olyan, mint amikor valaki már harmadnapja nem evett, és minden gondolata csak az étel. Olyan, mint amikor valaki szomjasan dolgozik a tűző napon, és minden gondolata csak a víz. Olyan, mint amikor egy gyermek édesanyjára vár, minden gondolata csak az édesanya. A nagy kérdés egyetlen egy célt tart szem előtt, a tudat egyetlen egy dologra irányul.

1. *Mi a nagy hit?*

2. *Mi a nagy bátorság?*

3. *Mi a nagy kérdés?*

KOMMENTÁR: Egy, kettő, három. Honnan jönnek ezek a számok? Már érted. A gyermek cukorkát akar, az üzletember pénzt, a tudós hírnevet. Különféle emberek különféle irányvétellel. Végül hová mennek? Ha meglátod ezt a pontot, akkor megérted az ember igazi természetét és az egyetemes lényezet. Ha megérted az egyetemes lényezet, akkor tisztán látsz és hallasz, akkor érzelmeid, akaratod és bölcsességed helyesen működnek. Akkor az életed helyes, és segítségére lehetsz minden érző lénynek. Ezt nevezik a nagy bódhiszattva útnak.

36. *Energia a zenben*

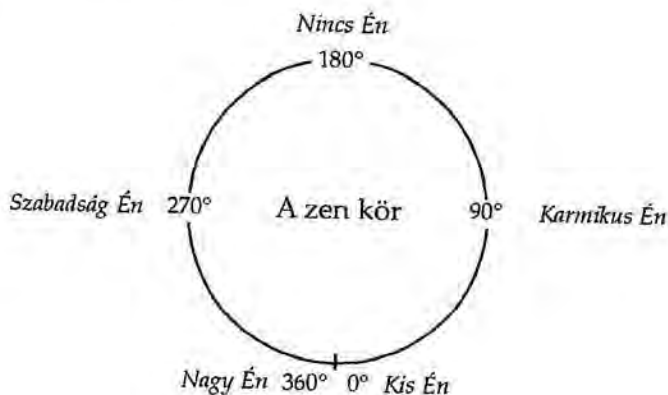
Amikor sétálsz, állsz, ülsz, fekszel, beszélsz, hallgatsz, mozgatsz, mozdulatlan vagy, minden időben, minden helyen, szakadatlanul, mi ez?

Egy tudat számtalan kalpán át.

1. *Honnan jön az idő és a tér?*
2. *„Egy tudat számtalan kalpán át.” A számtalan kalpa ezen a tudaton belül vagy kívül van?*
3. *Mi az egy tudat?*
4. *Mi a számtalan kalpa?*

KOMMENTÁR: Az Avatamszaka szútra azt mondja: „Ha tökéletesen meg akarod érteni a múlt, a jelen és a jövő összes budháját, akkor be kell látnod, hogy az egész világegyetem természetét, mint létezőt, egyedül a tudat teremti.” Ha nincs tudatod, akkor hol van a Buddha? Ki jön? Ki megy? Ha az egy tudat eltűnik, akkor hol van az idő és a tér? Tégy le mindent, akkor minden tiszta. A hegy kék, a víz folyik.

37. A zen kör

A zen útját gyakran egy kör segítségével magyarázzuk. A körön öt pont van: A 0° a Kis Én. A 90° a Karmikus Én. A 180° a Nincs Én. A 270° a Szabadság Én. A 360° a Nagy Én.

1. Mit jelent a Kis Én?
2. Mit jelent a Karmikus Én?
3. Mit jelent a Nincs Én?
4. Mit jelent a Nagy Én?
5. Nagy Én és a Kis Én ugyanaz a pont. Vajon azonosak vagy különbözőek?
6. Ha a Kis Én eltűnik, akkor mi van?
7. Melyik az Igazi Én a Kis Én, a Karmikus Én, a Nincs Én, a Szabadság Én és a Nagy Én közül?

KOMMENTÁR: Ha egy tudat megjelenik, akkor minden megjelenik. Ha egy tudat eltűnik, minden eltűnik. Honnan jön a zen kör öt foka, és az ötfajta Én? Már érted. De nincs tudat, nincs szem, akkor mi van? Mit látsz most? A Nagy Ént vagy a Kis Ént? Tégy le mindent! Csak láss, csak hallj, és akkor mindent elérsz.

38. Az öt iskola

A Hatodik Pátriárka két kiváló tanítványa, Csing Jüan és Nan Je hozta létre a zen öt fő iskoláját:

1. Im Dzé (Rinzai) Iskola: Az egyetemes lényeg, a helyes cselekedet a KACU! vagy az ütés.

2. Un Mun Iskola: A test az Északi Csillagban rejtőzik, de az arany szellőben jelenik meg.

3. Dzso Dong (Szótó) Iskola: A király és az alattvalói együtt élnek. A közép és az oldalak sohasem különülnek el egymástól.

4. Pop Án Iskola: Halld meg a hangot, érd el a helyes utat, és tartsd meg a tiszta tudatot.

5. Vi Áng Iskola: A tanító és a tanítvány harmóniában élnek, az apa és fia egy házban.

1. *Mi az Im Dzé Iskola jelentése?*
2. *Mi az Un Mun Iskola jelentése?*
3. *Mi a Dzso Dong Iskola jelentése?*
4. *Mi a Pop Án Iskola jelentése?*
5. *Mi a Vi Áng Iskola jelentése?*

KOMMENTÁR: Egy test, öt fej. Hová megy? Menj egyenesen: egyedül a lábaidtól függjél.

39. Mi a Buddha-természet?

Buddha azt mondta, hogy mindennek van Buddha-természete. Dzsódzsú zen mester azt mondta, hogy a kutyának nincsen.

1. *Melyik a helyes?*
2. *Melyik a helytelen?*
3. *A tízezer dharma visszatér az Egybe. Hová tér vissza az Egy?*

KOMMENTÁR: A kutya sohasem mondja: „Én vagyok a kutya.”

De a kutya ugat. A macska sohasem mondja: „Én vagyok a macska.” De a macska nyávog. A név és a forma nem fontos. A kutya, a fa és a virág érti, mi a dolga, de a Buddha nem érti. Az emberek sem értik, mi az ember dolga. Nagyon hülyék! Tégy le mindent! Mit csinálsz most? Csak csináld! Ennyi az egész!

40. *Az ember útja*

Üres kézzel jössz, üres kézzel távozol.

Ilyen az ember.

Honnan jöttél, mikor megszülettél?

Hová mész, mikor meghalsz?

Az élet olyan mint a felhő, amelyik épp megjelenik.

A halál olyan mint a felhő, amelyik épp eltűnik.

Élet és halál. A jövés és a menés éppen ilyenek.

De mégis van egy dolog, ami mindig tiszta marad.

Ez az egyszerű és tiszta nem függ élettől és haláltól.

Mégis, mi ez, ami egyszerű és tiszta?

1. *Honnan jöttél, mikor megszülettél?*

2. *Hová mész, mikor meghalsz?*

3. *Mi az, ami egyszerű és tiszta?*

KOMMENTÁR: A kutya érti, mi a dolga. A macska érti, mi a dolga. Az emberek világra jönnek, és mit tesznek? Hírnév, pénz, étel, szex és alvás után vágyakoznak. De mi van utána? Van egy dolog, ami tiszta. Ez magába foglal mindent – a napot, a holdat, a csillagokat, a hegyeket, a vizeket. Ha megtalálsz azt a valamit, akkor megismered önmagadat, és eléred a szabadságot az élettől és haláltól. Akkor, menj, igyál egy teát!

41. Csak láss: Buddha-természet

Ha meg akarod érteni a buddhák birodalmát, akkor tarts fenn egy olyan tudatot, amely tiszta, mint a tér. Hagyd a gondolkodást és a külsőségek utáni vágyakozást lecsillapodni. Engedd a tudatodat akadálytalanul működni. Akkor mi az, ami fenntart egy olyan tudatot, amely tiszta, mint a tér? Ha a tudatod tisztátalan, akkor hallgass a következőkre:

A megvilágosodás-természete.
Égi birodalmukban élnek a buddhák,
És idelent a hat világ lényei.
Egytől egyig minden dolog teljes.
Egytől egyig minden dolog birtokolja azt.
A tiszta és a mocskos
kölsönösen áthatják egymást.
A megvilágosodás-természete
már mindenben megjelent.
Anélkül, hogy művelnéd tudatodat,
te már tökéletes vagy.
Értsd meg!
Tiszta!

(Felmutatja a zen botot.) Látod?

(Üt a zen bottal.) Hallod?

Már tisztán látsz. Már tisztán hallasz.

Akkor mi ez a bot, mi ez a hang, és mi a tudatod?

Azonosak vagy különbözőek?

Ha azt mondd, azonosak, akkor megütlek harmincszor.

Ha azt mondd, hogy különbözőek, akkor megütlek harmincszor.

Miért?

KACU!

$3 \times 3 = 9$.

1. *Hogyan tartasz fenn egy olyan tudatot, amely tiszta, mint a tér?*

2. „Értsd meg! Tiszta!” Mit jelent ez?
3. „ $3 \times 3 = 9$.” Mit jelent ez?

KOMMENTÁR: Tavasszal virágok nyílnak. Nyáron zöldellnek a fák. Ősszel a gyümölcsök megérnek. Télen nagyon hideg van. A kezdetben négy láb volt, majd kettő, majd három, és végül nincs láb. Hol vannak? Érted? Ha nem érted, akkor kérdezd meg a kőleánykát. Ő jó választ fog adni neked.

42. *Hová mész?*

Az ősi buddhák így mentek.
A jelen buddhái így mennek.
Te is így mész.
Én is így megyek.
Mi az, ami nem törik meg?
Ki az, aki örökké halhatatlan?
Érted?
A három világban
a múlt, a jelen és a jövő buddhái
egyszerre válnak ösvénnyé.
A tíz létformában
minden érző lény ugyanazon a napon tér
a Nirvánába.

Ha nem érted ezt, akkor olvasd el a következőt:

A szobor szeme könnybe lábad csendesen.
A fiú szipog a néma sötétben.

1. *Ki az, aki örökké halhatatlan?*
2. *Mit jelentenek a következő mondatok:*
 - a. *A három világban*
a múlt, a jelen és a jövő buddhái
egyszerre válnak ösvénnyé.

- b. A szobor szeme könnybe lábad csendesen.
c. A fiú szipog a néma sötétben.*

KOMMENTÁR: Honnan jön a tudat? Hová megy a tudat? Valójában nincs név és nincs forma. Kinyitod a szádat, s minden megjelenik. Becsukod a szádat, s minden eltűnik. Ha nincs szád, akkor mi van? Ha nem érted, menj, kérdezd meg az arany Buddha-szobrot. Ő megtanítja neked.

43. To Szol zen mester három kapuja

- 1. Elvágod a tudatlanság fonalát és zazenben ülsz, hogy meglásd igazi természetedet. Vajon most hol van igazi természeted?*
- 2. Már látod igazi természetedet, és túl vagy életen és halálon is. Amikor meghalsz, hogyan születesz újra?*
- 3. Már szabad vagy élettől és haláltól, és látod hová térsz vissza. Amikor a négy elem szétesik, tudod-e hová tartasz?*

KOMMENTÁR: Üres kézzel jössz, üres kézzel távozol – ilyen az ember. Mi az üres kéz? Honnan jön? Ki hozta létre? Amikor gondolkodsz, minden megjelenik. Ha nem gondolkodsz, akkor hol vagy? Tégy le mindent! Mit csinálsz most? Ha szomjas vagy, menj, igyál hideg vizet.

44. Szabadság élettől és haláltól

A tenger mélyén téhen szalad, eszi a holdat.
A szikla előtt kötigris alszik,
karjaiban gyermeket tart.
Acélkígyó suhan át a gyémánt szemén.
Madárka húzza az elefántot,
hátán a Kun-lun hegygel.

1. *A négy mondat közül melyik jelenti a szabadságot élettől és haláltól?*

KOMMENTÁR: Ha akarsz valamit, akkor mindent elveszítesz. Ha nem akarsz semmit sem, akkor már minden a tiéd. De meg kell hallanod a kőoroszlán ordítását. Akkor az egész világot a kezdedben tartod. Szabad vagy és bármit megtehetsz.

45. Libák gágognak egy nyugodt éjjelen

Csendben ülsz egy nyugodt éjjelen egy hegyi templomban.

A végtelen csend és nyugalom a valódi természet.

Miért rezegteti a fák leveleit a nyugati szellő?

A hidegben libák gágogása tölti be az eget.

1. *„A végtelen csend és nyugalom a valódi természet.” Mit jelent ez?*
2. *„Miért rezegteti a fák leveleit a nyugati szellő?” Mit jelent ez?*
3. *„A hidegben libák gágogása tölti be az eget.” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: Bódhidharma nyugatról jött. A keleti világ sok nehézséggel küszködött, ezért Bódhidharma kilenc éven át a Szorim kolostorban ült. Ez nagy hiba volt. De ez a hiba helyrehozta az összes emberi hibát. A hideg betegséget hideg gyógyszerrel gyógyítjuk, a meleg betegséget pedig meleggel. Bódhidharma hibája helyrehozta az emberiség valamennyi hibáját. Milyen hibát követett el Bódhidharma? Három évvel halála után életre kelt, és visszatért nyugatra. Hol van most Bódhidharma? Előtted a fenyő zöld.

46. Ko Bong zen mester három kapuja

1. *A nap az égen beragyogja a világmindenséget. Miért takarja el egy felhő?*
2. *Mindenkit követ az árnyéka. Hogyan tudnál nem rálépni az árnyékokra?*
3. *Az egész világegyetem lángokban áll. Melyik számadhi alatt tudnád elkerülni, hogy megégj?*

KOMMENTÁR: A nap, a hold, a csillagok, a hegyek és a vizek – az egész világmindenség teljes. Egy tudat megjelenik, nagy hiba. Egy tudat eltűnik, akkor a látás és a hallás igazzá lesz. Ne csinálj semmit! Csak nézz! Csak hallgass! Csak csináld!

47. Éppen olyan, mint ez: Buddha

A zen irányítúje című könyv azt mondja:

A szellem megmarad tisztának és világosnak.
A hat forrást (érzeteket) és a hat tisztátalanságot (érzékeléseket) meghaladtad.
A valódi test mindig megmarad tisztának.
A beszéd és a szavak nem akadályoznak.
Az igazi természetnek nincs színe
és már tökéletes.
Csak gondolkodás nélkül, éppen olyan, mint ez:
Buddha.

1. *„A valódi test mindig megmarad tisztának.” Mit jelent ez?*
2. *„Az igazi természetnek nincs színe.” Mit jelent ez?*
3. *„Csak gondolkodás nélkül, éppen olyan, mint ez: Buddha.” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: Már minden teljes, de az embereknek szájuk és

szemük van. Ez hiba. Ha nem rendelkezel a hat öntudatossággal, akkor a fa és a szikla vajon azonos vagy különböző? A látás és a hallás már nagy hiba. Ne ellenőrizd, csak csináld! Akkor jobb vagy, mint a Buddha.

48. *Hol van a Buddha és hol vannak a kiváló tanítók?*

A négy elem (*föld, víz, tűz és levegő*) szétesik,
mint egy álomban.

A hat tisztátalanság (*érzékelés*), a hat forrás (*érzet*)
és a hat öntudatosság valójában üresek.

Amint ezt belátod, a Buddha és a kiváló tanítók
visszatérnek a tiszta világba:

A nap nyugovóra tér a nyugati hegyek mögött.

A hold felkél keleten.

1. *A hat tisztátalanság, a hat forrás és a hat öntudatosság mind eltűnnek. Akkor mi van?*
2. *Hol van a Buddha és hol vannak a kiváló tanítók?*
3. *Mi van napnyugta előtt és holdkelte előtt?*

KOMMENTÁR: Van egy ember, aki semmire sem megy a Buddhával, mégis tisztán lát és tisztán hall. Sohasem ellenőrzi önmagát, sohasem tart fenn semmit, és nem ragaszkodik semmihez sem. Te is csak egyél, csak dolgozz, csak csináld! Akkor az összes buddha a tanítványod lesz. Hát nem csodálatos!

49. Miért mondasz csúnyákat rólam?

Ko Bong Szunyim felöntött a garatra. Hazatért szobájába, lefeküdt és rázendített tanítója, Mán Gong zen mester szidalmazására:

– Mán Gong nem ért semmit sem... nem korrekt ember, beszéde szart sem ér.

Mán Gong éppen akkor sétált el szobája mellett és meghalotta őt. Benyitott az ajtón és rákiáltott:

– Ko Bong, miért mondasz csúnyákat rólam?

Ko Bong meglepődve ült fel ágyában és így szólt:

– Nem mondok semmi csúnyát Önről, zen mester. Én csak Mán Gongot szidalmazom.

– Mán Gong és én azonosak vagyunk vagy különbözünk? – kérdezte a zen mester.

– KACU! – kiáltotta Ko Bong.

Mán Gong nevetett és így szólt:

– Túl sokat ittál! Most menj aludni.

1. „Mán Gong és én azonosak vagyunk vagy különbözünk?” Mit jelent ez?

2. „KACU!” – kiáltotta Ko Bong. Milyen hangos ez?

KOMMENTÁR: Ko Bong azt képzei a világról, hogy az olyan, mint egy pénzérme. Az utat úgy látja, mintha fonál lenne. A buddhák és a bódhiszattvák mind a tanítványai. Tanítója, Mán Gong, olyan, mint egy gyermek. Ko Bong nagyszerű, szabad ember. De nem érti, milyen állapotban van. Csak a helyzetét látja. Vajon ki vigyáz rá? Megjelenik egy kőleányka és rákiált: „Aludnod kell!” Ko Bong így felel: „Igen, mami!” És aludni tér.

50. Ko Bong megvilágosodása

Ko Bong az egyik nyáron, mielőtt nagyszerű zen mester lett, a Tongdoszá kolostorban rendezett nyári visszavonuláson vett részt. Nagyon meleg volt azon a nyáron, ezért sok-sok zen gyakorló nem a meditációs teremben foglalt helyet. Néhányan kiültek a verandára, mások fák alá ültek le, s voltak olyanok is, akik a közeli pataknál helyezkedtek el. Ko Bong egy sziklán ült egy nagy fa alatt, rendíthetetlenül megtartva a nem-tudom tudatot. Feje felett a fán egy énekes kabóca dalolt. Ko Bong amint meghallotta, hirtelen megnyílt a tudata – elérte a megvilágosodást. Megütötte a legyezővel a sziklát, és a legyező eltörött. „Ez az!” – kiáltotta, s felnevetett: „Ha-ha-ha!”

1. *Ko Bong meghallotta az énekes kabóca dalát, és elérte a megvilágosodást. Mit ért el?*
2. *Megütötte a legyezővel a sziklát, és a legyező eltörött. „Ez az!” – kiáltotta. Mit jelent ez?*
3. *Hangosan felnevetett: „Ha-ha-ha!” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: Az egyik napon, valamikor e nyári visszavonulás előtt, Ko Bong ellátogatott a Tongdoszá kolostorba. Megállt a kapu előtt és felkiáltott:

– Jöjjön ide valaki, és vágja le a hajamat! Szerzetes akarok lenni!

A szerzetesek megdühödtek szemtelensége miatt. Felkaptak néhány botot, és indultak, hogy jól elverjék Ko Bongot. Ő így szólt hozzájuk:

– Verhetitek a testemet, de a tudatomat nem tudjátok megütni. Az lesz a mesterem, aki meg tudja ütni a tudatomat.

Ám senki nem tudta.

Nem sokkal később Ko Bong elment a Námudzsángszá kolostorhoz, és a kapu előtt felkiáltott:

– Jöjjön ide valaki, és vágja le a hajamat! Szerzetes akarok lenni!

A szerzetesek nagyon dühösek lettek, és meg akarták verni Ko Bongot. Ő megkérdezte tőlük, akad-e köztük olyan, aki

meg tudja ütni a tudatát. Amikor Hjé Bong zen mester meghallotta ezt, kijött a kolostor elé, és megkérdezte Ko Bongot:

– Hány kiló a tudatod?

Ko Bong nem tudott válaszolni. Levágta a haját és szerzetes lett.

51. Tehenem nem ilyen kicsi, sokkal nagyobb

Az egyik nyáron Ko Bong Szunyim a Vonszá kolostorban rendezett visszavonuláson vett részt, ott, ahol a híres Hjé Vol zen mester tanított. Ko Bong harminc szerzetestársával együtt reggel és este zen meditációban ült, napközben pedig a kertben dolgozott. A kerti munka nagyon nehéz volt, s mindnyájan teljesen elfáradtak estére. Pénzüik nem volt, ételt is csak keveset kaptak, ami ráadásul majdnem ehetetlen volt. A szerzetesek sokat panaszkodtak egymás között.

Az egyik reggelen Hjé Vol zen mester ellátogatott a főtemplomba, és magukra hagyta tanítványait néhány napra. Miután elment, Ko Bong rábeszélte szerzetestársait, hogy adják el a kolostor tehenét. (A tehenet a kerti munkához használták, nélküle nem tudtak dolgozni.) Miután eladták a tehenet, Ko Bong azt javasolta, hogy vegyenek mindenkinek ételt és italt. Aznap este a meditációs ülés helyett egy nagy partit csaptak. Ettek, ittak, kiabáltak, táncoltak és daloltak. Nagyon boldogok voltak. Késő este tértek nyugovóra, így nem tudtak felkelni a hajnali énekekre.

Másnap kora reggel, mikor a nap felkelt, a zen mester viszatért a kolostorba, s nem hallott senkit sem énekelni. Mikor meglátta, hogy nincs meg a tehén, berontott a kapun, és orrát az étel és az ital rossz szaga csapta meg. Tanítványai feküdtek mindenfelé, hangosan hortyogva.

Mikor rájött, hogy mit csináltak, nagyon dühös lett.

– Ébresztő! Ébresztő! – kiáltott a mester mérgesen.

A szerzetesek felugrottak, és ijedtségükben nem tudtak szóhoz jutni. A zen mester a Buddha-szobor felé sétált, szemét me-reszketve tanítványról tanítványra. Szeme olyan tágra nyílt, akár egy oroszláné.

– Ki lopta el a tehenemet? – üvöltötte.

A szerzetesek idegesen felpattantak, és még jobban meg-ijedtek, ám szólni nem tudtak. Ko Bong Szunyimra tekintettek, aki nyugodtan üldögélt.

– Ki lopta el a tehenemet? – üvöltötte újra a zen mester.

Ko Bong felállt és levette ruháit. Négykézlábra állt és Hjé Vol zen mester elé mászott.

– Buuu! Buuuuu!

Hjé Vol zen mester elmosolyodott, és rácsapott Ko Bong csupasz fenekére.

– Tehenem nem ilyen kicsi – mondta és újra fenéken csapta Ko Bongot, – sokkal nagyobb.

Ko Bong felállt és visszatért szobájába. A tehénről soha többé nem beszéltek.

1. „Buuu!” – mondta Ko Bong. Mit jelent ez?

2. Ko Bong teste és a tehén teste vajon azonos vagy különböző?

3. A zen mester miért nem beszélt többé a tehénről?

KOMMENTÁR: Ha nem ragaszkodsz semmihez sem, akkor szabad vagy. Ha fenntartasz valamit, akkor akadályba ütközöl. Amikor látsz, hallasz, szagolsz, sohasem különülsz el a világtól. De amikor gondolkodsz, mindentől elkülönülsz. Ezért, amikor éhes vagy, csak egyél. Amikor fáradt vagy, csak pihenj. Akkor jobb vagy a buddháknál és a bódhiszattváknál.

52. A nagyharang ünnepség

Az egyik napon a Szudokszá kolostorban ünnepséget rendeztek a templom új nagyharangjának felszentelése alkalmá-

ból. Hjé Ám zen mester előlépett, hogy elmondja Dharma-beszédét.

– Van egy nagy harangunk. Ez a harang tudatodon kívül vagy belül van? Amikor meghallod a harangot, állj fel. Amikor meghallod a dobot, ülj le. Mit jelent ez?

Senki sem válaszolt.

– Majd én válaszolok – szólt a mester.

Ökölbe szorította az egyik tenyerét és felmutatta. Majd így szólt:

– Ha ez jó... – kinyitotta a tenyerét, – akkor ez rossz.

1. *Ez a harang a tudatodon kívül vagy belül van?*

2. *„Amikor meghallod a harangot, állj fel. Amikor meghallod a dobot, ülj le.” Mit jelent ez?*

3. *Hjé Ám zen mester ökölbe szorította az egyik tenyerét és felmutatta. „Ha ez jó... – kinyitotta a tenyerét, – akkor ez rossz.” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: Hjé Ám zen mester nagyon okos és nagyon hülye volt. Kinyitotta a száját, és hibázott. A kőleányka harmincszor ütötte meg őt. Érted-e, mi ennek az igazi jelentése? Amikor Hjé Ám zen mester Dharma-beszédét tartotta, a buddhák és a bódhiszattvák nyugatra tekintettek, és így szóltak: „Nagyszerű zen mester van előttetek ebben a pillanatban.”

53. *Egyenes vonal a körön*

Hvál Jon Goszá, a kiváló világi tanítvány, Ko Bong zen mestertől kapta meg az inkát. Az egyik napon egy tanítványa megkérdezte tőle:

– Mi a Dharma?

A mester egy kört rajzolt a levegőbe.

– Nem értem – szólt a tanítvány.

– A körön van egy olyan vonal, amely nem görbül el. Hol van az a vonal?

A tanítvány még mindig nem értette, ezért Hvál Jon Goszá így szólt hozzá:

– Többet kell ülnöd.

1. *Hvál Jon Goszá egy kört rajzolt a levegőbe. Mit jelent ez?*

2. *Hol van az egyenes vonal a körön?*

KOMMENTÁR: A Föld a nap körül kering. A hold a Föld körül kering. Sohasem állnak meg, és sohasem haladnak egyenesen. De valójában nincs nevük és formájuk, valójában mozdulatlanok. Amikor a tudat megjelenik, minden megjelenik. Amikor a tudat eltűnik, minden eltűnik. Amikor a tudat nem jelenik meg és nem tűnik el, akkor mi van? Akkor minden egyenes.

54. Mielőtt a szamár elment, a ló már megérkezett

Réges-rég Mun Ik megkérdezte Mandzsusri bódhiszattvától:

– Hány tanítványod van?

– Elöttem három, három. Mögöttem három, három – válaszolta Mandzsusri.

Hjé Ám zen mester ezt így kommentálta:

– Mielőtt a szamár elment, a ló már megérkezett.

1. *„Elöttem három, három. Mögöttem három, három.” Mit jelent ez?*

2. *„Mielőtt a szamár elment, a ló már megérkezett.” Mit jelent ez?*

3. *Hjé Ám kommentárja olyan, mintha jobb talpát vakarná, holott a bal talpa viszket. Hogyan javítanád ki?*

KOMMENTÁR: Az égen számtalan csillag, hold és nap ragyog. A Földön sok-sok hegy, folyó, óceán, és ház van. Hány van belőlük? Ha megérted, akkor Buddha vagy. Hjé Ám zen mesternek nagy szája volt, és azt mondta: „Mielőtt a szamár el-

ment, a ló már megérkezett." De Hjó Ám-nak nem volt szája, így hogyan mondhatta azt? A hallgatás jobb, mint a szentség.

55. A Kard-hegy

A fiatal Szo Szán mester meglátogatta az öreg Tu Dzát zen mestert, aki megkérdezte:

- Honnan jössz?
- A Kard-hegyről - válaszolta Szo Szán.
- Elhoztad a kardodat?
- Igen.
- Akkor mutasd meg ennek az öreg szerzetesnek.

Szo Szán egyik ujjával Tu Dzát elé mutatott a földre, aki hirtelen felállt és kiment a szobából.

Késő délután Tu Dzát megkérte a szolgáját, hogy hívja meg hozzá Szo Szánt egy teára. A szolga közölte vele, hogy Szo Szán a reggel történetek után azonnal elment.

Akkor Tu Dzát egy gáthá éneklésébe kezdett:

Harminc éven át lóháton ültem.

És ma reggel egy kis számár lerúgott a lóról.

1. „Elhoztad a kardodat?” – kérdezte az öreg szerzetes. A fiatal szerzetes a földre mutatott. Ha te lettél volna az öreg szerzetes helyében, akkor mit tettél volna?
2. Szo Szán a földre mutatott. Mit jelent ez?
3. „És ma reggel egy kis számár lerúgott a lóról.” Mit jelent ez?

KOMMENTÁR: Óvakodj ettől a számartól. Ha kinyitod a szádat, akkor a számár nyomban megrúg. Ha becsukod a szádat, akkor a számár újra megrúg. Mit teszel?

A számár megrúgta Szo Szán mestert. Tu Dzát lóháton ült. De ez a számár mindkettőjüket kirúgta ebből a világból. Hogyan találják meg a testüket? Csak a hangjuk hallatszik: „Istenem! Istenem! Istenem!”

56. *Tanítsd meg nekem a nemtudom-ot!*

Egyszer Mán Gong zen mester a Dzsonhjészá kolostorban tanított. Egyik tanítványa bement a szobájába, meghajolt előtte, és így szólt:

– Zen mester, amióta ebbe a kolostorba jöttem, sok mindent megértettem. Most azt kérném, tanítsa meg nekem a nemtudom-ot!

Mán Gong habozás nélkül tanítványa felé ütött, de ökke éppen arca előtt állt meg. A tanítványnak elállt a lélegzete, és hirtelen elérte a megvilágosodást. Mélyen meghajolt.

– Köszönöm tanítását – mondta.

1. *Mit ért el a tanítvány?*
2. *Tanítsd meg nekem a nemtudom-ot!*
3. *Mán Gong habozás nélkül tanítványa felé ütött, de ökke éppen arca előtt állt meg. Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: Szókratész miközben Athén utcáit és piactereit járta, a mellette elhaladóknak azt mondogatta:

– Meg kell ismerned igazi énedet! Meg kell ismerned igazi énedet!

Az egyik tanítványa megkérdezte tőle:

– Mester, maga ismeri igazi énjét?

– Nem tudom – felelte Szókratész, – de értem ezt a nem-tudomot.

Mán Gong és Szókratész cselekedete vajon azonos vagy különböző? Ha megérted ezt, akkor megismered igazi énedet. Ha nem érted meg, akkor menj ki a konyhába, és igyál hideg vizet.

57. A zen tanítás és a szútra tanítás

Egyszer valaki megkérdezte Pa Ling zen mestert:

– A zen tanítás és a szútra tanítás azonos vagy különböző?
– Amikor a csirke fázik, a fa alá bújzik. Amikor a kacsza fázik, a víz alá bukik le – válaszolta Pa Ling.

Hjé Ám zen mester ezt így kommentálta:

– Noha a víz folyik, a hang mégsem látható.

1. *A zen tanítás és a szútra tanítás azonos vagy különböző?*

2. *„Amikor a csirke fázik, a fa alá bújzik. Amikor a kacsza fázik, a víz alá bukik le.” Mit jelent ez?*

3. *„Noha a víz folyik, a hang mégsem látható.” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: A tízezer dharma visszatér az Egybe. Hová tér vissza az Egy? Ha meglátod azt a pontot, akkor az a szútra tanítás vagy a zen tanítás? Ha azt mondd, hogy az a zen tanítás, akkor harminc ütést kapsz. Ha azt mondd, hogy az a szútra tanítás, akkor is harminc ütést kapsz. Mit teszel? Mondd meg! Mondd meg! Ha nem érted, akkor menj, igyál teát!

58. Az igazi természet nem létezik

Mandzsusrí bódhiszattva a következő verset küldte el a Fogadalmak Mesterének, Csan Jangnak:

Amikor megérted az összes dharmát,
az igazi természet nem létezik.

Lásd be, hogy a Dharma-természet
éppen olyan, mint ez.

Akkor meglátod Noszáná Buddhát.

Ebben a versben van egy szó, amely túl van életen és halálon, túl van tudaton és Buddhán, amely az élettől és haláltól való szabadságot fejezi ki.

1. „Az igazi természet nem létezik.” Mit jelent ez?
2. „A Dharma-természet éppen olyan, mint ez.” Mit jelent ez?
3. Melyik az a szó, amely az élettől és haláltól való szabadságot fejezi ki?

KOMMENTÁR: Amikor a szél keletről fúj, a felhők nyugat felé úsznak. Amikor a szél nyugatról fúj, a felhők kelet felé úsznak. Nincs szél, nincs felhő, nincs hold, nincs nap. Akkor mi van? Lásd meg ezt, és válj Buddhává.

59. Beszéd, hallgatás, mozgás, mozdulatlanság

Egy napon Mán Gong zen mester és Jong Szong zen mester a szőuli Szonhvaszá kolostorban tartózkodtak.

– Mondj nekem egy mondatot anélkül, hogy beszélnél, hallgatnál, mozognál, mozdulatlan lennél – szölt Jong Szong.

Mán Gong úgy tett, mintha nem hallotta volna.

– Ez a hallgatás, nem? – kérdezte Jong Szong.

– Nem – felelte Mán Gong.

A jelenlévők közül senki sem értette, hogy melyiküknek volt igaza. Később, amikor Jun Káng zen mester tudomást szerzett erről az esetről, így szólt:

– Olyan ez, mintha a két mester az iszapos vízbe esett volna, miközben egymással verekedett.

Hjé Ám zen mester így vélekedett:

– Ha valaki azt kérte volna tőlem, hogy mondjak egy mondatot úgy, hogy ne beszéljek, ne hallgassak, ne mozogjak és ne legyek mozdulatlan, akkor azt mondtam volna neki, hogy a törött csészét nem lehet eredeti állapotába visszahelyezni.

1. Mi a hallgatás?
2. Ha valaki arra kérne téged, hogy mondj egy mondatot úgy, hogy ne beszélj, ne hallgass, ne mozogj és ne légy mozdulatlan, akkor mit tennél?

3. „Nem” – felelte Mán Gong zen mester. Mit jelent ez?
4. „Olyan ez, mintha a két mester az iszapos vízbe esett volna, miközben egymással verekedett” – mondta Jun Káng zen mester. Mit jelent ez?
5. „Ha valaki azt kérte volna tőlem, hogy mondjak egy mondatot úgy, hogy ne beszéljek, ne hallgassak, ne mozogjak és ne legyek mozdulatlan, akkor azt mondtam volna neki, hogy a törött csészét nem lehet eredeti állapotába visszahelyezni” – mondta Hjé Ám zen mester. Mit jelent ez?

KOMMENTÁR: A zen mesterek egymással birkóznak a sárban. Hol van a szemük, az orruk, a szájuk, a kezük és a lábuk? Melyikük Mán Gong? Melyikük Jong Szong? Melyikük Jun Káng? Melyikük Hjé Ám? Nem lehet megkülönböztetni őket egymástól. Ki követett el hibát?

Az ég sohasem mondja: „Én vagyok az ég.” A fa sohasem mondja: „Én vagyok a fa.” A kutya ugat: „vau-vau!” Ha kinyitod a szádat, akkor harminc botütést kapsz. Ha becsukod a szádat, akkor is harminc botütést kapsz. Mit teszel? Tégy le mindent! Ha szomjas vagy, akkor menj, igyál hideg vizet.

60. Ciprusfa az udvaron igazi jelentése

Réges-régen Kínában valaki megkérdezte Dzsódzsú zen mestert:

- Miért jött Bódhidharma Kínába?
- Ciprusfa az udvaron – felelte Dzsódzsú.

Sok-sok évvel később Szo Szán zen mester ezt így kommentálta:

Úszik a hal, felkavarodik a víz.
Repül a madár, lehull egy toll.

Sok-sok zen mester fűzött magyarázatot Szo Szán verséhez. Hjé Ám zen mester így magyarázta:

Az igazi természet már tiszta.
A nyughatatlan tudat már nagy hiba.

1. „Ciprusfa az udvaron” – mondta Dzsódzsú. Mit jelent ez?
2. „Úszik a hal, felkavarodik a víz. Repül a madár, lehull egy toll” – mondta Szo Szán zen mester. Hol hibázott? Hol nincs hiba?
3. „Az igazi természet már tiszta. A nyughatatlan tudat már nagy hiba.” Ez csupán egy magyarázat. Mi az igazi jelentése?

KOMMENTÁR: Hjé Ám zen mester és Szo Szán zen mester egymással verekednek. Ütik és rúgják egymást. Vér csorog betört és felhorzsolts arcukból. De még mindig nem értik, hogy miért verekednek. A ciprusfa tisztán előtted van az udvaron.

Miért verik egymást? Nincs szemük és nincs öntudatuk. Ha piros szín tűnik fel, akkor a tiszta tükörben piros szín jelenik meg. Ha fehér szín tűnik fel, akkor fehér szín jelenik meg. Ne csinálj semmit! Csak láss, csak csináld! Az jobb, mintha kinyitnád a szádat! Figyelj hová lépsz!

61. Tíz betegség

Amikor Jong Szong zen mester a Mánvolszá kolostorban tartózkodott, a következő szöveggel írt levelet:

„A Mu! konganban tíz betegség van. Kérlek, írd nekem egy olyan mondatot, amely mentes a tíz betegségtől.”

Majd a levelet elküldte Korea néhány templomába.

Mán Gong zen mester a levélre így válaszolt:

„Egy szerzetes megkérdezte Dzsódzsú zen mestert:

– Van a kutyának Buddha-természete?

– Mu! – felelte Dzsódzsú.”

Jong Szong zen mester Mán Gong levelére így felelt:

„Vaskalapács lyuk nélkül.”

Hjé Ám zen mester a következőket írta Jong Szong levelére:

„Már leesett. Mit teszel?”

Hjé Vol zen mester így válaszolt:

„KACU! Ez jó vagy nem?”

Szong Vol zen mester a Kümdzsong-hegyről válaszolt:

„A Mánvol-hegy csúcsán egy felhő. A Kümdzsong-hegy aljában egy tolvaj.”

1. „Mu!” – mondta Dzsódzsú. Mit jelent ez?
2. Hol van a Mu! kongan tíz betegsége?
3. Mondj nekem egy olyan mondatot, amely mentes a tíz betegségtől!

KOMMENTÁR: A hegyen számtalan fa áll, az óceánban rengeteg hal van. Nevük és formájuk különbözik, de mind egy pontba térnek vissza. Mi az a pont? Ha megtalálod azt a pontot, akkor ez a kongan nem okoz nehézséget neked. Amikor piros szín tűnik fel, a tiszta tükörben piros szín jelenik meg. Amikor fehér szín tűnik fel, fehér szín jelenik meg. Ha nem tartasz fenn és nem ellenőrzöl semmit sem, akkor a tudatod tiszta, mint a tér. Ha gondolkodsz és ellenőrzöd önmagad, akkor ez a kongan nagyon messze van tőled. Légy óvatos!

62. Az égő tűz

Te vagy az égő tűz,
Én az izzó parázs.
Hogyan nőnék nélküled?
Hogyan nőnél nélkülem?

1. Ki vagy te?
2. „Én az izzó parázs.” Mit jelent ez?
3. „Hogyan nőnél nélkülem?” Mit jelent ez?
4. Te és én vajon azonosak vagyunk vagy különbözünk?

KOMMENTÁR: Ha a tudat megjelenik, akkor te és én elkülönü-

lünk egymástól. Ha a tudat eltűnik, akkor te és én sosem különülünk el egymástól.

63. *Nincs világ*

Aki látja, hogy nincs világ,
az mindent Isten szemével lát.
Ez a megvilágosodás.

1. *Ha te nem vagy, akkor hogyan látod meg azt, hogy nincs világ-mindenség?*
2. *Mit jelent Isten szeme?*
3. *Mit jelent a megvilágosodás?*

KOMMENTÁR: Nyisd ki a szádat, és minden megjelenik. Csukd be a szádat, és semmi nem jelenik meg. Tehát a csend jobb, mint a boldogság. De légy óvatos! Ne ragaszkodj az ürességhez és a csendhez.

64. *Tiszta üresség*

Az Isten, aki tiszta üresség,
formaként teremtődik.
Lényeg lesz, világosság és sötétség,
Nyugalom és vihar.

1. *Mi a „tiszta üresség” jelentése?*
2. *Mit jelent az, hogy „lényeg lesz”?*

KOMMENTÁR: KACU! Ez Isten vagy lényeg? Ha azt mondod, hogy lényeg, akkor a pokolra jutsz. Ha azt mondod, hogy forma, akkor már halott vagy.

65. A legmélyebb forrás

Te vagy a legmélyebb forrás,
minden belőled ered és növekszik.
Te vagy a határtalan óceán,
ahová minden torkollik.

1. Mi a „legmélyebb forrás” jelentése?
2. Mi a „határtalan óceán” jelentése?

KOMMENTÁR: Milyen széles a tudatod? Milyen mély a tudatod?
Ha megérted ezt, akkor szemtől szembe találkozol Istennel.

66. Isten az Isten bensőjében

Isten voltam Isten bensőjében,
mielőtt ez az időhöz kötött én megjelent.
És újra Isten leszek,
amikor énemtől megszabadulok.

1. „Isten voltam Isten bensőjében.” Mit jelent ez?
2. Mikor szabadulsz meg az énedtől?

KOMMENTÁR: Isten teremtette az egész világmindenséget, tehát mindennek Isten-természete van. Ha a tudat megjelenik, akkor elveszíted az Isten-természetet. De ha elhagyod a tudatot, akkor mindig Istennel ülsz együtt.

67. Üressé válni

Minél üresebb leszek,
annál szabadabb vagyok magamtól,
annál jobban értem,
mi Isten szabadsága.

1. *Ha üres vagy, hogyan leszel valamivé?*
2. *Hogyan érted meg Isten szabadságát?*

KOMMENTÁR: Egy tudat sohasem jelenik meg. Isten és te sohasem különültök el egymástól. Amikor a tudatod megjelenik, akkor csak higgy Istenben.

68. Nem kápráztatják el az igazat

Kitüntetések és címek
nem kápráztatják el az igazat.
Belátni, mik vagyunk,
erre lettünk alkotva.

1. *„Nem kápráztatják el az igazat.” Mit jelent ez?*
2. *Miért lettünk alkotva?*

KOMMENTÁR: A nap, a hold, a csillagok – honnan jönnek? Ha el-
éred ezt a pontot, akkor meglátod Isten arcát.

69. Jézus Krisztus

Bármilyen szépen beszélsz
s prédikálsz Jézus Krisztusról,

ha nem él benned,
akkor nem éred el.

1. *Ki a Jézus Krisztus?*
2. *Hogyan élhet benned?*
3. *Hogyan éred el Jézus Krisztust?*

KOMMENTÁR: A keresztt megszabadít. Ha eléred a keresztet, akkor együtt ülsz Istennel.

70. *Egyszerű törvény nélkül*

A fogadalmak csak a bűnösöknek szólnak.
Egyszerű törvény nélkül
az igazat szeresd a létezőkben,
tartsd Isten létét tiszteletben.

1. *„Az igazat szeresd a létezőkben.” Mit jelent ez?*
2. *Hogyan tartod Isten létét tiszteletben?*

KOMMENTÁR: Az ég kék, a víz folyik. Ha meglátod ennek az igazi jelentését, akkor Isten rád mosolyog.

71. *A fülemüle és a kakukk*

A fülemüle nem haragszik
a kakukk egyszerű énekére.
Ha nem úgy éneklek, mint te,
csak mondd, dalolnom nem így kéne.

1. *„A fülemüle nem haragszik.” Mit jelent ez?*

2. „A kakukk egyszerű énekére.” Mit jelent ez?

KOMMENTÁR: A kutya ugat: „vau-vau!” A csirke kotkodákol: „Kot-kot-kot!”

72. *Belül, kívül*

Ha elhagyod a tested, Isten bejön.
Halálodkor Istenhez visszatérsz.
A nem-létben Istennél megtérsz.
A nem-cselekvésben Isten törvényének élsz.

1. *Ki hozta létre a bensőt és a külsőt?*
2. *Isten tudatodon belül vagy kívül van?*
3. *Mi a „nem-lét”?*
4. *Mi a „nem-cselekvés”?*

KOMMENTÁR: Jövés és menés, Isten sohasem hagy el. Ha nevetesz, akkor Isten boldog. Ha sírsz, akkor Isten szomorú.

73. *Krisztus születése és halála*

Krisztus értem született,
s értem halt meg.
Ha nem térek meg Istennél,
születését kicsúfolom, halálát megtagadom.

1. *Krisztusnak van élete és halála?*
2. *Mielőtt Krisztus megszületett, ki vigyázott rád?*

KOMMENTÁR: A kék ég Krisztus arca. A kék hegy Krisztus teste.

74. A rózsza virul...

A rózsza virul... virágzik,
sosem kérdezi *Miért?*
Sosem szépítkeznek.
Megcsodálom szépségét.

1. *Miért virul a rózsza?*
2. *Hogyan csodálsz meg a rózsát?*

KOMMENTÁR: A gyermek pillangó után fut a réten. A halász csalétket szór a vízbe.

75. A dolgok természete

Ha át akarod látni
a dolgok természetét,
láttni fogod mind, ha az ajtót
csupán egy dolognak találod.

1. *Hogyan látod át a dolgokat?*
2. *Hol van az ajtó, ami csupán egy dolog?*

KOMMENTÁR: Arcod nem látja arcodat. Igazi természeted nem látja igazi természetedet. Ha látni akarod az arcodat, akkor máris hibázol. Ha látni akarod az igazi természetedet, akkor máris hibázol. Hogyan látod meg az arcodat? Hogyan látod meg az igazi természetedet? Légy óvatos! Odakint kutya röhög: „vau-vau!”

76. A pusztulás végbemenése

Minden, amit megszerzel és összegyűjtesz
az istállóban,
elenyészik majd az utolsó pillanatban.
Ezért azzá kell válnod, ami vagy,
Hogy a világot meghaladd.

1. *Ha minden elenyészik majd az utolsó pillanatban, akkor hol leszel?*
2. *„Hogy a világot meghaladd.” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: Amit most láatsz, az Isten? Amit most hallasz, az Isten? Ha eléred ezt a pontot, akkor megszabadulsz.

77. Nincs halálfélelem

A Bölcs nem ismer halálfélelmet,
hisz oly sokszor halt már meg
önmaga hiúságának,
s minden földi kötelékének.

1. *Hová mész, amikor meghalsz?*
2. *Ha nem kötődsz semmihez sem, akkor mi van?*

KOMMENTÁR: Amikor visszaviszed az autót a kölcsönzőbe, akkor ki kell fizetned a bérleti díjat.

78. *Mindig a paradicsomban*

A bölcsek nem gondolkodnak azon,
mi lesz majd a továbbiakban.
Hiszen ezen a földön mindig
a paradicsomban éltek.

1. *Hogyan nem gondolsz arra, hogy mi lesz majd a továbbiakban?*
2. *„Mindig a paradicsomban éltek.” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: Amikor a vágyak megjelennek, akkor a pokol és a paradicsom is megjelenik. Amikor a vágyak eltűnnek, akkor a pokol és a paradicsom is eltűnik.

79. *A legmélyebb ima*

A földön a legmélyebb ima
Amelyet mindenki mormol
Az, amely által eggyé válok
Azzal, akihez imádkozom.

1. *Amikor imádkozol, hogyan válsz eggyé az imáddal?*
2. *Mi a legmélyebb fohász?*

KOMMENTÁR: Az anya a gyermekéhez bújik. A pap a templomban imádkozik.

80. *A lélek legmélyén*

Ha nem leled meg a paradicsomot
Lelked legeslegmélyén,

Akkor nem lesz rá semmilyen módod,
Hogy valaha oda belépj.

1. *Hol van a lélek legeslegmélye?*
2. *Hogyan lépsz be a paradicsomba?*

KOMMENTÁR: Valójában nincs név és forma, így hol van a dél, a kelet, a nyugat és az észak? Ha meglátod ezt a pontot, akkor tudni fogod hová állj.

81. A megbocsátás

A keresztények és ostobák azt gondolják
Bűneik megbocsáttatnak
Mialatt testileg, s lelkileg
Földi célokhoz ragaszkodnak.

1. *Hogyan nyered el a megbocsátást?*
2. *Hogyan hagyod el a földi célokhoz való ragaszkodást?*

KOMMENTÁR: Ne csinálj semmit! Ne akarj semmit, és akkor a világmindenség mindent megad neked.

82. A régi ruha

Egy napon Hjáng Gok zen mester régi, rongyos ruhájában ellátogatott néhány kolostorba. Mikor Ko Bong zen mester meglátta őt az egyik kolostorban, megkérdezte tőle:

– Hogyan hoznád rendbe azt a régi ruhát?

1. *Ha te lettél volna Hjáng Gok zen mester helyében, akkor hogyan választottál volna?*

2. Milyen nehéz Hjáng Gok régi ruhája?

KOMMENTÁR: Télen meleg ruhát hordasz. Nyáron világos, könnyű ruhát viselsz.

83. *Ám Du suttogásának jelentése*

Amikor Hjáng Gok zen mester meglátogatta Jun Káng zen mestert a Degákszáz kolostorban, megkérdezte tőle:

– Ám Du a mester fülébe súgta válaszát. Mit jelent ez?

– Még a Buddha és a bódhiszattvák sem értik – válaszolta Jun Káng. – Hogyan érthetném pont én?

Hjáng Gok elkiáltotta magát, majd sarkon fordult.

– Ha nem hiszel nekem, akkor adhatok egy másik választ – szólt utána Jun Káng.

– Nem végzek akupunktúrát egy halott tehénen – mondta Hjáng Gok és folytatta útját.

Valamivel később, amikor Hjáng Gok tanítványa, Csin Dzé Szunyim hallott az esetről, így vélekedett:

– Má Dzso megölt mindenkit. Lin-csi még nem hülye.

1. *Hjáng Gok elkiáltotta magát, majd sarkon fordult. Mit jelent ez?*
2. *„Nem végzek akupunktúrát egy halott tehénen.” Mit jelent ez?*
3. *„Má Dzso megölt mindenkit. Lin-csi még nem hülye” – mondta Csin Dzé Szunyim. Ez vajon helyes vagy nem?*

KOMMENTÁR: Hárman verekednek a sárban. Ütik-vágják egymást, és mind sárosak lesznek.

84. Kinek a dalát énekli?

Egy napon Csin Dzé Szunyim megkérdezte tanítóját, Hjáng Gok zen mestert:

- Kinek a dalát énekli? Kinek a vonalát követi?
- Egyetlen szót kaptam Un Mun zen mestertől, és sohasem merítettem ki – válaszolta Hjáng Gok.

1. *Kinek a dalát énekled?*
2. *Kinek a vonalát követed?*
3. *Hjáng Gok válasza vajon helyes vagy nem?*

KOMMENTÁR: Az ég tiszta: vajon miért villámlik?

85. A pénz

- Csak ennyi? Nincs több? – kérdezte Csin Dzé Szunyim.
- Zsebem tele van pénzzel. A mennyben és a földön, jövés vagy menés közepette, bármikor elkölthetem – válaszolta Hjáng Gok zen mester.

1. *Ha te lettél volna Hjáng Gok zen mester helyében, akkor hogyan választottál volna?*
2. *Hjáng Gok zen mester válasza vajon helyes vagy nem?*
3. *„Zsebem tele van pénzzel” – mondta Hjáng Gok zen mester. Milyen pénze volt Hjáng Goknak?*

KOMMENTÁR: Hjáng Gok zsebe lyukas, így az összes pénzét elveszíti.

86. *Mi az ön igaz beszéde?*

– Mi az ön igaz beszéde? – kérdezte Csin Dzé Szunyim.
– A veszett tehén felbőg. A menny és a föld meglepődik. A Buddha és az összes kiváló tanító halott – válaszolta Hjáng Gok zen mester.

1. *Mi a te igaz beszéded?*
2. *Ez Hjáng Gok zen mester igaz beszéde?*
3. *Hallottad a veszett tehén bőgését?*

KOMMENTÁR: Az elmúlt este azt álmodtam, hogy az aranytehén harci szekéren vágatott, és közben ugatott: „vau-vau!”

87. *Amikor egyet felveszek, hetet kapok*

– Mi az ön különleges gyakorlata? – kérdezte Csin Dzé Szunyim.
– Amikor egyet felveszek, hetet kapok – válaszolta Hjáng Gok.

1. *Mi a te különleges gyakorlatod?*
2. *„Amikor egyet felveszek, hetet kapok.” Mit jelent ez?*
3. *Honnan jön az egy és a hét?*

KOMMENTÁR: Arcra a föld felé vedd fel a holdat.

88. *Az első szó*

– Mi az első szó? – kérdezte Csin Dzé Szunyim.
– Sákjamuni Buddhát és Máitréja bódhiszattvát bánat gyötri
– válaszolta Hjáng Gok zen mester.

1. *Mi az első szó?*
2. *„Sáksamuni Buddhát és Máitréja bódhiszattvát bánat gyötri.”
Mit jelent ez?*
3. *Hjáng Gok válasza vajon helyes vagy nem?*

KOMMENTÁR: Kinyitod a szádat, és akkorát hibázol, mint a Szumi-hegy. Becsukod a szádat, és máris a pokolban vagy.

89. Az utolsó szó

– Mi az utolsó szó? – kérdezte Csin Dzé Szunyim.
– Amikor villámlott, megbotlottam és elestem – válaszolta Hjáng Gok.

1. *Mi az utolsó szó?*
2. *„Amikor villámlott, megbotlottam és elestem.” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: Az eget nézed, és szilárdan állsz a lábadon.

90. A tathágata zen

– Mi a tathágata zen? – kérdezte Csin Dzé Szunyim.
– Az éles szemű tanítványok a kútba esnek – válaszolta Hjáng Gok.

1. *Mi a tathágata zen?*
2. *Hjáng Gok válasza vajon helyes vagy nem?*
3. *Ha éles szemű tanítvány vagy, akkor hogyan esel a kútba?*

KOMMENTÁR: Két láb, két kéz, egy fej.

91. A felmenő mondat

– Mi a felmenő mondat? – kérdezte Csin Dzé Szunyim.

– A Buddha és az összes kiváló tanító a tűzbe esett – válaszolta Hjáng Gok.

1. *Mi a felmenő mondat?*

2. *Hjáng Gok válasza vajon helyes vagy nem?*

KOMMENTÁR: Felhő úszik az égen, víz folyik a csatornában.

92. Az ereszkedő mondat

– Mi az ereszkedő mondat? – kérdezte Csin Dzé Szunyim.

– A vasthén hátán kőember lovagol el az ékszerrel díszített világ mellett – válaszolta Hjáng Gok.

1. *Mi az ereszkedő mondat?*

2. *Mit jelent Hjáng Gok válasza?*

3. *Hjáng Gok válasza helyes? Ha nem, akkor hogyan javítanád ki?*

KOMMENTÁR: Az elmúlt este azt álmodtam, hogy a kőleányka sok-sok pénzt szerzett, s templomot épített.

93. Átváltozás

– Mi az átváltozás? – kérdezte Csin Dzé Szunyim.

– Három fej és hat kar, elnyel és kiköp szabadon – válaszolta Hjáng Gok.

1. *Mi az átváltozás?*

2. *„Három fej és hat kar, elnyel és kiköp szabadon.” Mit jelent ez?*
3. *Hjáng Gok válasza hány százalékban helyes?*

KOMMENTÁR: A bárányfelhők tova úsznak, esőfelhők gyűlnek az égen. S lám, eső áztatja a földet.

94. *Hogyan kapod el a kabóca hangját?*

Egy napon Mán Gong zen mester néhány tanítványával együtt görögdinnyét evett a Podokszá kolostorban.

– Ha ide tudod hozni nekem a kabóca hangját, akkor megkínállak dinnyével. Ha nem tudod ide hozni, akkor fizetned kell érte – mondta Mán Gong.

Az egyik szerzetes kurjantott egyet. Egy másik kört rajzolt a homokba, a kör közepén leült, és így szólt:

– A formában nincs Buddha, a Buddhában nincs forma.

Egy másik szerzetes úgy mozgott, mintha kabóca lenne. A szerzetesek különféle válaszokat adtak, Mán Gong azonban egyiket sem fogadta el.

Végül Bo Vol Szunyim megadta a helyes választ. Mán Gong boldogan felnevetett és így szólt:

– Te érted a tudatodat.

1. *Ha ott lettél volna, akkor mit válaszoltál volna?*

2. *Mi volt Bo Vol Szunyim válasza?*

KOMMENTÁR: Meghallod a hangot, és megsüketülsz. Megszólalsz, és megnémülsz. Látsz, és megvakulsz.

95. Az aranyhal farka

Amikor Küm Bong zen mester a Deszüngszá kolostorban tartózkodott, a következő levelet írta Mán Gong zen mesternék:

„Szeretnék kifogni egy aranyhalat. Beleegyezel?”

Mán Gong levelében így válaszolt:

„Rendben van, feltéve, ha megfogod az aranyhal farkát, de vajon megtudod-e enni?”

1. „Megfogod az aranyhal farkát.” Mit jelent ez?

2. „Megtudod-e enni?” Ha ezt kérdezi tőled Mán Gong zen mester, akkor mit teszel?

KOMMENTÁR: Vigyázz! Az aranyhal már megette a két mestert.

96. Éppen előtted

Egy napon az egyik tanítvány megkérdezte Mán Gong zen mestert:

– Hol van a Buddha Dharmája?

– Éppen előtted – felelte Mán Gong.

– Azt mondja, hogy éppen előttem van, de én nem látom.

– Az éned miatt nem látod.

– Ön látja? – kérdezte a tanítvány.

– Ha *ént* hozol létre, akkor nem látod. Ha *Önt* hozol létre, akkor még nehezebb meglátnod. Ha nincs én, nincs Ön, akkor ki az, aki beszél?

A tanítvány hirtelen elérte a megvilágosodást.

1. „Éppen előtted.” Mit jelent ez?

2. Nincs én, nincs Ön. Hogyan látod?

3. Mit ért el a tanítvány?

KOMMENTÁR: Hülye, mint egy kőfej. Tisztán kell látnod és tisztán kell hallanod.

97. A teáscsésze

Egy napon Mán Gong Szunyim Szu Vol zen mesterrel teázott. Beszélgetésük közepén Szu Vol rámutatott egy teáscsészére, és azt mondta:

– Ne mondd azt, hogy ez teáscsésze! És ne állítsd azt, hogy ez nem teáscsésze! Nos, ezek után mit mondasz?

Mán Gong helyesen válaszolt, Szu Vol nagyon boldog volt.

1. *Ha ott lettél volna, akkor mit válaszoltál volna?*

KOMMENTÁR: A szerzetes a nudlit és a süteményt szereti. A világi emberek a gyönyörű ruhákat és cipőket kedvelik.

98. Sírás a kapu előtt

Hjé Bong zen mester meglátogatta Mán Gong zen mestert, és a kapu előtt állva felsírt:

– Istenem! Istenem! Istenem!

Mán Gong felkelt a párnájáról, lefeküdt az ágyába, és kiszólt neki. Hjé Bong tapsolt és nevetett.

Mán Gong hallva ezt azonnal felkelt az ágyából, és újra válaszolt neki.

1. *Mi volt Mán Gong első válasza?*

2. *Mi volt Mán Gong második válasza?*

KOMMENTÁR: Mán Gong és Hjé Bong az óceánba zuhantak fejjel lefelé.

99. Az eldobott kövek

Egy napon Mán Gong zen mester meglátogatta Hán Ám zen mestert az Odeszán-hegy Csendes Palota Templomban. Mikor eljött Mán Gong távozásának az ideje, együtt keltek át egy hídon. Mán Gong felvett egy követ és Hán Ám lába elé dobta, mire Hán Ám felkapott egy követ és a folyóba hajította.

– Ezen a úton sok minden elveszett – mondta Mán Gong magában.

1. *Ha ott lettél volna, akkor mit tettél volna?*
2. *Hán Ám zen mester a folyóba hajított egy követ. Mit jelent ez?*
3. *„Ezen a úton sok minden elveszett” – mondta Mán Gong. Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: Ne csinálj semmit! Ne tarts fenn semmit! Akkor, amikor látsz vagy hallasz, jobb vagy mint a Buddha.

100. Ko Bong mestere

A kínai Ko Bong mester, mielőtt nagyszerű zen mester lett, sok-sok kongant megértett. Egy napon Áng Szán zen mester ezt a kérdést tette fel neki:

– A mindennapi életedben, miközben sétálsz, ülsz, s beszélés, vajon tiszta-e a mestered?

– Igen, a mesterem nagyon tiszta.

– Amikor oly mélyen alszol, hogy nincsen álmod, nincsen tudatod, nem látsz s nem hallasz, akkor vajon hol van a te mestered? – kérdezte Áng Szán zen mester.

Ko Bong teljesen összezavarodott, s nem tudott válaszolni. Elhatározta, hogy csak ezen a kérdésen fog dolgozni, az egész életét felteszi rá, még akkor is, ha belebolondul.

Hat évvel később egyik barátjával együtt Észak-Kínába zarándokolt el. Egy éjszaka betértek egy fogadóba. Barátja

rögtön aludni tért, de Ko Bong egész éjszaka ébren maradt meditatálni. Hirtelen barátja megmozdult álmában, s favánkosa a földre esett. Ko Bong mikor meghallotta a favánkos hangját, elérte a megvilágosodást. S akkor nemcsak tanítója kongarját értette meg, hanem valamennyi kongant, amit Buddha és a kiváló tanítók hagytak az utókorra.

1. *Amikor ébren van, s amikor alszol, akkor a mestered azonos vagy különböző?*
2. *Mi a te mestered, amikor ébren vagy?*
3. *Mi a te mestered, amikor álomban vagy?*
4. *Amikor mélyen alszol, ahol nincs álom s nincs tudat, akkor hol van a mestered?*

KOMMENTÁR: A szemnek szem munkája van. A fülnek fül munkája van. A szájnak száj munkája van. A tudatnak tudat munkája van. Ha nincs szemed, füled, szád, s tudatod, akkor milyen fajta munkád van? Ha még nem találtad meg a munkádat, akkor menj, igyál teát!

101. A régi kölcsön

Mán Gong zen mester a következő levelet küldte Hán Ám zen mesternek:

„Az elmúlt tíz évben nem láttuk egymást. A felhők, a telihold, a hegyek és a vizek mindenhol ugyanolyanok, de én sokat gondolok rád itt a hideg északon, és remélem elhozod majd táskádban a dél melegét, és tanítod a tanítványokat.”

„Nagyon szegény vagyok. Mi van a régi kölcsönnel?” – válaszolta Hán Ám.

„Az öregúr szerette az unokáját, és szegény a szája” – írta Mán Gong.

„A tolvaj már elment. Ne vedd elő az íjadat!” – válaszolta Hán Ám.

„A nyíl már átfúródott a tolvaj fején” – felelte Mán Gong.

Mi a jelentésük:

1. *„Nagyon szegény vagyok. Mi van a régi kölcsönnel?”*
2. *„Az öregúr szerette az unokáját, és szegény a szája.”*
3. *„A tolvaj már elment. Ne vedd elő az íjadat!”*
4. *„A nyíl már átfűrődött a tolvaj fején.”*

KOMMENTÁR: A két öregember egy fiatal gyermekben veszekszik: „Az én fiam!” „Nem, az enyém!” Jobb elveszíteni, mint megtartani.

102. A nagy útnak nincs kapuja

Az egyik szerzetes megkérdezte Hjáng Gok zen mestert:

- Mit jelent az, hogy a nagy útnak nincs kapuja?
- Halk, halk beszéd – válaszolta Hjáng Gok.
- Mi a halk, halk beszéd?
- Kelet, nyugat, tízmillió világ. Dél, észak, egymillió sziget.

1. *Mit jelent az, hogy a nagy útnak nincs kapuja?*
2. *Mi a halk, halk beszéd?*
3. *Hjáng Gok válaszai vajon helyesek vagy nem?*

KOMMENTÁR: Kinyitod a szádat, máris hibázol: csak a lábadat kell használnod.

103. Dzsódzsú ciprusfája az udvaron

Az egyik szerzetes megkérdezte Hjáng Gok zen mestert:

- Mit jelent Dzsódzsú ciprusfája az udvaron?
- Hatalmas tigris szájában élsz, kék sárkány barlangjába zuhansz.

1. *Mit jelent Dzsódzsú ciprusfája az udvaron?*
2. *Mi a jelentése Hjáng Gok válaszának?*
3. *Élhetsz tigris szájában?*

KOMMENTÁR: Nézd! Nézd a ciprusfát az udvaron. Akkor majd megérted.

104. *Dzsódzsú Mu-ja*

- Mit jelent Dzsódzsú Mu-ja? – kérdezte az egyik szerzetes.
- Egy démon leesik. A Buddha elszalad ijedten és reszketve
- válaszolta Hjáng Gok.

1. *Mit jelent a Mu?*
2. *„Egy démon leesik. A Buddha elszalad ijedten és reszketve.”
Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: Látogass el egy tejjgazdaságba, és hallgasd figyelmesen a tehenet.

105. *Száraz szar a boton*

Az egyik szerzetes megkérdezte Hjáng Gok zen mestert:

- Mit jelent Un Mun „Száraz szar a boton” válasza?
- Fénylő nap jelenik meg az égen éjfélkor. A menny felett, a menny alatt, azonosság nélkül – válaszolta Hjáng Gok.

1. *Mit jelent Un Mun „Száraz szar a boton” válasza?*
2. *Hjáng Gok válasza vajon helyes?*
3. *Láttad a fénylő napot megjelenni az égen éjfélkor?*

KOMMENTÁR: Látogass el egy farmra és kérdezd meg a gazdálkodót: „Hol van a száraz szar a boton?”

106. Három font len

Az egyik szerzetes megkérdezte Hjáng Gok zen mestert:

- Mit jelent a három font len?
- A vastehén meghökkent, elszaladt a nyugati ég és a Szumi-hegy mellett, aztán még átkelt a nagy folyón éjjélkor – válaszolta Hjáng Gok mester.

1. Mit jelent a három font len?
2. Hjáng Gok válasza hány százalékban helyes?
3. „A vastehén meghökkent, elszaladt a nyugati ég és a Szumi-hegy mellett, aztán még átkelt a nagy folyón éjjélkor.” Mit jelent ez?

KOMMENTÁR: Ébredj! Láss tisztán! Hallj tisztán! Fél kiló vas ugyanannyi, mint fél kiló kapokszőr.

107. A megvilágosodás birodalma

Az egyik szerzetes megkérdezte Hjáng Gok zen mestert:

- Mi a megvilágosodásának birodalma?
- Napfelkelte, Mandzsusrí háza. Holdnyugta, Kvánszéum Boszál háza.

1. Mi a megvilágosodásod birodalma?
2. Mandzsusrí háza és Kvánszéum Boszál háza vajon azonosak vagy különbözőek?

KOMMENTÁR: Reggel a nap keleten kél fel. Este a nap nyugaton nyugszik le.

108. *Mi a mindennapi élete?*

Az egyik szerzetes megkérdezte Hjáng Gok zen mestert:

– Mi a mindennapi élete?

– Széttöröm a kék sárkány barlangját egy vaskalapáccsal.

Az aranyszőrű oroszlánt pedig kutyává változtatom.

1. *Mi a mindennapi életed?*

2. *Hjáng Gok válasza vajon helyes vagy nem?*

3. *Hogyan töröd szét a kék sárkány barlangját, és hogyan változtatod az aranyszőrű oroszlánt kutyává?*

KOMMENTÁR: Amikor fáradt vagy, pihenj le. Amikor éhes vagy, egyél. Amikor találkozol valakivel, kérdezd meg tőle: „Hogy vagy ma?”

109. *Tűz arca a sziklákon*

– Mi a Buddha? – kérdezte valaki Hjáng Gok zen mestertől.

– Tűz arca a sziklákon – válaszolta.

1. *Mi a Buddha?*

2. *„Tűz arca a sziklákon.” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: A vasút a vágányon halad. A busz az autópályán megy.

110. Sziklák arca a tűzben

- Mi a kiváló tanító? – kérdezte valaki Hjáng Gok mestertől.
- Sziklák arca a tűzben – válaszolta.

1. *Mi a kiváló tanító?*

2. *„Sziklák arca a tűzben.” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: Hjáng Gok arca a mennyben van, teste a pokolban.

111. Mit jelent az, hogy Bódhidharma Kínába jött?

- Mit jelent az, hogy Bódhidharma Kínába jött? – kérdezte valaki Hjáng Gok zen mestertől.
- Süss meg egy vadlovat a tűzben! – válaszolta.

1. *Mit jelent az, hogy Bódhidharma Kínába jött?*

2. *Hogyan sütsd meg a vadlovat a tűzben?*

KOMMENTÁR: Bódhidharmának két szeme, két füle és egy szája volt. Halála után három évvel újraéledt. Tisztán látja testét. Tisztán hallja hangját.

112. Ahol az összes buddha megjelenik

Valaki megkérdezte Hjáng Gok zen mestert:

- Mi az a hely, ahol az összes buddha megjelenik?
- Vasthén fut át a hídon, a nyúl szarván – válaszolta.

1. *Mi az a hely, ahol az összes buddha megjelenik?*
2. *Láttad a nyúl szarvát, és a vastehenet futni?*

KOMMENTÁR: Láss tisztán! Hallj tisztán! A víz folyik, a szél fúj.

113. *Mi a meditáció?*

Valaki megkérdezte Hjáng Gok zen mestert:

- *Mi a meditáció?*
- *Mozdulatlan alak a hajnali pirkadatban – válaszolta.*

1. *Mi a meditáció?*
2. *„Mozdulatlan alak a hajnali pirkadatban.” Mi ez?*

KOMMENTÁR: Kinyitod a szádat és harminc botütést kapsz.

114. *A nagy megszabadulás*

Valaki megkérdezte Hjáng Gok zen mestert:

- *Mi a nagy megszabadulás?*
- *Vadtehén kelt át a nagy folyón – válaszolta.*

1. *Mi a nagy megszabadulás?*
2. *Hogyan kel át a vadtehén a nagy folyón?*

KOMMENTÁR: Ha megmozdulsz, máris meghalsz. Ha nem moz-
dulsz meg, azonnal a folyó poklába zuhansz.

115. *A nagy nyugalom számádhija*

Valaki megkérdezte Hjáng Gok zen mestert:

– Mi a nagy nyugalom számádhija?

– Sok-sok évvel ezelőtt az aranymadár leszállt az Északi Csillagon, és azóta nincs hírem felőle – válaszolta.

1. *Mi a nagy nyugalom számádhija?*

2. *Mit jelent az, hogy nincs hír?*

KOMMENTÁR: Kinyitod a szádat, s elveszited a nyelvedet.

116. *Tiszta, valódi test*

– Mi a tiszta, valódi test? – kérdezte valaki Hjáng Goktól.

– A becses kard a gyémánt szemben rejtőzik – válaszolta.

1. *Mi a tiszta, valódi test?*

2. *„A becses kard a gyémánt szemben rejtőzik.” Mit jelent ez?*

3. *Mi a becses kard?*

KOMMENTÁR: Reggel reggelizel. Délben ebédelsz.

117. *Gránátalma*

Bo Vol megkínálta egy érett gránátalmával Mán Gong zen mestert. Ahogy nyújtotta tanítója felé az almát, így szólt:

– Kérem egye meg ezt a gyümölcsöt egy lakomán a tíz irány bódhiszattváival és a három világ buddháival.

Mán Gong átvette a gyümölcsöt, megette, azután elmosolyodott.

– Hogy ízlett? – kérdezte Bo Vol.

– A tíz irány bódhiszattváit és a három világ buddháit már befejezték a lakomát – válaszolta Mán Gong.

1. *Honnan jönnek a tíz irány bódhiszattváit és a három világ buddháit?*

2. *Hogyan lakomázott Mán Gong zen mester a bódhiszattvókkal?*

KOMMENTÁR: A majmok a banánt szeretik, a lovak az almát.

118. Kvánszéum Boszál kőszobra

Amikor Mán Gong zen mester Kvánszéum Boszál kőszobra előtt állt a Dzsonhjészá kolostorban, így szólt tanítványához:

– Írd le kérlek Kvánszéum Boszál arcát!

– Jóságos – válaszolta Bo Vol.

Mán Gong hallva ezt visszatért a szobájába.

1. *Ha te lettél volna Bo Vol helyében, hogyan válaszoltál volna?*

2. *Mán Gong nem szólt egy szót sem, és visszatért a szobájába. Mit jelent ez a cselekedete?*

3. *Ha te lettél volna Mán Gong zen mester helyében, mit tettél volna Bo Vol választát hallva?*

4. *Ki nyert és ki veszített?*

KOMMENTÁR: Mán Gong és Bo Vol iszapos tócsában birkóznak. Ki nyer? Ki veszít? A szobornak van szája, mégse beszél. Van szeme, mégse lát. Amikor meghallod a szobor hangját, és a szobor lát, akkor teljes vagy.

119. Amikor megszólal a harang, érd el a megvilágosodást

Szung Szán zen mester tanítójának szellemi vezetője, Mán Gong zen mester Dharma-beszédet tartott egy csoportnyi szerzetesnek:

– A zen mesterek mind azt mondják, hogy amikor megszólal a harang, eléri a megvilágosodást, és amikor megszólal a dob, elesnek. Aki érti, hogy mit jelent ez, az kérem válaszoljon.

Az egyik tanítvány, Szong Vol, felállt és így szólt:

– Ha a nyúl szarva jó, akkor a juh szarva nem jó.

Mán Gong zen mester elmosolyodott.

1. *„Amikor megszólal a harang, eléri a megvilágosodást, és amikor megszólal a dob, elesnek.” Mit jelent ez?*
2. *„Ha a nyúl szarva jó, akkor a juh szarva nem jó.” Mit jelent ez?*
3. *Mán Gong zen mester mosolya jutalom vagy büntetés?*

KOMMENTÁR: Ha nem hallod a harangot vagy a dobot, akkor szabad vagy. Ha hallod a harangot és a dobot, máris a pokolban vagy.

120. Az élet és halál nagy munkája

Jong Üm Szunyim rizspapírral és ecsettel a kezében belépett Mán Gong zen mester szobájába, és így szólt:

– Mester, kérem írjon nekem egy mondatot.

Mán Gong átvette a rizspapírt és az ecsetet, s így írt:

„Ez az élet és halál nagy munkájának végső világa: a majom hangosan sír a hegycsúcson éjfélkor.”

Jong Üm Szunyim köszönetet mondott Mán Gongnak, és egész életén át őrizte ezt a mondatot. Később, amikor Küm Bong zen mester elolvasta, így szólt:

– Ebben a mondatban Mán Gong zen mester éles szeme és csontjának veleje van.

1. *Mi az élet és halál nagy munkájának végső világa?*
2. *„A majom hangosan sír a hegycsúcson éjjélkor.” Mit jelent ez?*
3. *Mi Mán Gong éles szeme és csontjának veleje?*

KOMMENTÁR: A beszéd és a szavak szabadok. A cselekedet akadály. Tehát szádnak és testednek jó barátságban kell lenniük.

121. A legjobb gyilkos

Az egyik napon Hjo Bong Szunyim megkérdezte Mán Gong zen mestert:

- Van aki szeret ölni. Ki a legjobb gyilkos?
- Éppen ő áll előttem – felelte Mán Gong.
- El akarom vágni a torkát – mondta Hjo Bong. – Megengedi?

Mán Gong válaszolt. Akkor Hjo Bong nagyon boldog lett, és meghajolt tanítója felé.

1. *Ki a legjobb gyilkos?*
2. *„Éppen ő áll előttem” – felelte Mán Gong. Mit jelent ez?*
3. *Mi volt Mán Gong második válasza?*

KOMMENTÁR: Légy óvatos! Ne adj éles kést a gyermek kezébe.

122. A nagy templom

Mán Gong zen mester a következő történetet mesélte el Hjo Bong Szunyimnak:

– Réges-régen a Mennyek Királya kezébe vett egy fűszálat, és elültette. Azután így szólt Sákjamuni Buddhához: „Építettem egy nagy templomot ide.” Erre Buddha elmosolyodott.

Hjo Bong Szunyim, érted-e mit jelent ez? – kérdezte Mán Gong.

Hjo Bong válaszolt, Mán Gong zen mester tapsolt és nevetett:

– Csodálatos! Csodálatos!

1. „Építettem egy nagy templomot ide.” Mit jelent ez?
2. Mit jelent Buddha mosolya?
3. Mi volt Hjo Bong Szunyim válasza Mán Gong zen mesternek?

KOMMENTÁR: Minden mulandó. Miért építesz templomot? Ha megérted, hogy minden mulandó, akkor eléred az igazi templomot.

123. Búcsú vers

Ko Bong Szunyim bement Mán Gong zen mester szobájába, meghajolt és így szólt:

– Hamarosan elmegyek és körbeutazom az országot.

– Ha elmész, írd nekem egy búcsú verset – szólt Mán Gong zen mester.

Erre Ko Bong tagadóan intett a kezével, és így szólt:

– Ma nem érek rá verset írni.

– Viszontlátásra! – mondta Mán Gong zen mester. – Jó utat!

1. Ha ott lettél volna, akkor mi lett volna a búcsú versed?
2. Ko Bong tagadóan intett a kezével, és így szólt: „Ma nem érek rá verset írni.” Ez helyes válasz?

KOMMENTÁR: Már minden nagyon tiszta: a maradás, a menés és a jövés. A gyönyörű vers már előtted van.

124. *Igyunk teát*

Ko Bong Szunyim bement Mán Gong zen mester szobájába, és meghajolt.

– Isten hozott, Ko Bong! Igyunk teát! – mondta Mán Gong.

Ko Bong kiszolgált Mán Gongot, meghajolt és leült. Mán Gong zen mester nagyon boldog volt.

1. *„Igyunk teát!” – mondta Mán Gong. Ha ott lettél volna, mit tettél volna?*

2. *Ko Bong hogyan szolgált ki Mán Gongot?*

KOMMENTÁR: Ko Bongnak két keze van. Mán Gongnak egy szája. A tea és az uzsonna ideje már elmúlt. Nyisd ki az ajtót és menj a belvárosba.

125. *Megvilágosodott embernek van élete és halála?*

Küm Bong megkérdezte Hjé Vol zen mestert:

– Ha valaki eléri a megvilágosodást, akkor van neki élete és halála?

– Látod az eget? Megjelenik vagy eltűnik? – kérdezte Hjé Vol.

Küm Bong nem tudott válaszolni. Ezért elment Mán Gong zen mesterhez és elmesélte neki, hogy járt Hjé Volla.

– Miért hagytad ott Hjé Vol zen mestert anélkül, hogy választál volna neki? És miért jöttél hozzám? – kérdezte Mán Gong.

– Mit mondhattam volna?

– Miért ellenőrzöl annyit? – kérdezte Mán Gong.

Küm Bong tanácstalanul állt, s hirtelen elérte a megvilágosodást. Felállt és meghajolt a zen mester felé. Mán Gong nagyon boldog volt és így szólt:

– Csodálatos! Csodálatos!

1. *Megvilágosodott embernek van élete és halála?*
2. *Az ég megjelenik vagy eltűnik?*
3. *Mit ért el Küm Bong?*

KOMMENTÁR: Ha szomjas vagy, igyál. Ha fáradt vagy, feküdj le. Az ég folyton kék, a hegyek örökké zöldek. A kutya érti, mi a dolga. A macska érti, mi a dolga.

126. *Vi Szán tehene*

Jun Káng zen mester egyszer a következő Dharma-beszédet tartotta:

– Mindennek van Buddha-természete. De a Buddha-természet valójában üres. Így hogyan lehet mindennek Buddha-természete?

A szerzetesek csendben maradtak. Jun Káng így folytatta:

– Réges-régen a híres kínai zen mester, Vi Szán azt mondta: „Amikor meghalok, tehénként születek majd újra az egyik világi tanítványom házában.”

Tehát, az a kérdésem, hogy minek nevezitek őt? Vi Szánnak vagy tehénnek?

1. *Mindennek van Buddha-természete. De a Buddha-természet valójában üres. Így hogyan lehet mindennek Buddha-természete?*
2. *Amikor Vi Szán meghal, tehénként születik újra. Minek neveznéd akkor: Vi Szán zen mesternek vagy tehénnek?*

KOMMENTÁR: Mit látsz most? Mit hallasz most? Minden tiszta előtted.

127. A kőbuddha

Mán Gong zen mester elment Szo Kjong Szunyimmal sétálni. Mikor tanítványa meglátott egy kőbuddha-szobrot a mezőn, így szólt Mán Gonghoz:

– Szerintem az a Buddha nagyon öreg. Mikor készült, mester?

– Mielőtt az ősi Buddha megjelent – válaszolta Mán Gong zen mester.

1. *Mi a kőbuddha?*

2. *„Mielőtt az ősi Buddha megjelent.” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: Láss tisztán! Hallj tisztán! A Föld kerek, az ég határtalan. Ha találkozol egy Buddhával, akkor gyűjts meg egy füstölőt, és borulj le háromszor. Ha nincs Buddha, akkor ülj a földön.

128. Buddha melle

Hjé Ám Szunyim Mán Gong zen mesterrel egy Buddha-szobor előtt állt.

– A Buddha melle olyan szép és nagy, hogy ebben a templomban minden szerzetesnek elég étel jut – mondta Mán Gong.

– Ha valakinek nincs jó karmája, akkor hogyan ihat a Buddha tejéből? – kérdezte Hjé Ám.

Mán Gong zen mester a tanítványára nézett, és így szólt:

– Mit mondtál?

– Ha valakinek nincs jó karmája, akkor hogyan ihat a Buddha tejéből?

– Te csak a Buddha mellét fogdosod, ezért nem tudsz inni a Buddha tejéből – válaszolta Mán Gong.

1. *Hogyan iszol a Buddha tejéből?*

2. *Mi a jó karma?*

3. *„Te csak a Buddha mellét fogdosod, ezért nem tudsz inni a Buddha tejéből” – válaszolta Mán Gong. Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: Tele a bendőm tejjel. Mennem kell aludni.

129. Miért takarod el a szemedet?

Az egyik napon Küm O Szunyim meglátogatta Mán Gong zen mestert. Ahogy belépett a szobájába, így szólt:

- Itt sincs. Ott sincs. Hol van a nagy zen mester?
 - Miért takarod el a szemedet? – kérdezte Mán Gong.
 - Itt sincs. Ott sincs. Hol van a nagy zen mester?
 - Te hazug ember! Miért ólálkodsz itt?
 - Mester! Vigyázzon! Nehogy tévedjen! – szólt Küm O.
- Mán Gong elmosolyodott és felkacagott.

1. *„Itt sincs. Ott sincs. Hol van a nagy zen mester?” – kérdezte Küm O Szunyim. Mit jelent ez?*
2. *„Miért takarod el a szemedet?” – kérdezte Mán Gong zen mester. Mit jelent ez?*
3. *Ha valaki hazudik neked, akkor mit teszel?*

KOMMENTÁR: Két vak birkózik egymással, és a sárba esnek. Hogyan jutnak ki onnan?

130. Hjé Cso a Buddháról kérdez

- Mi a Buddha? – kérdezte Hjé Cso.
- Hjé Cso! – felelte Bop Án zen mester.
- Igen?
- Az a Buddha!

1. *Mi a Buddha?*
2. *„Hjé Cso!” – mondta Bop Án zen mester. Mit jelent ez?*
3. *„Igen?” – felelte Hjé Cso. „Az a Buddha!” – szólt Bop Án zen mestert. Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: Hjé Cso a Buddha, a Buddha Hjé Cso. Nincs Hjé Cso, nincs Buddha. Hjé Cso az Hjé Cso, a Buddha az Buddha. Melyiket szereted?

131. Amiért Bódhidharma Kínába jött

De Ün Szunyim így szólt Mán Gong zen mesterhez:

– Kván Száng No Szunyim és én meglátogattuk Hán Ám zen mestert. Kván Száng megkérdezte tőle:

„Odakint ez a hegy nagyon kopár, de idebent nem az, füvek és fák nőnek rajta – nagyon erős. Mit jelent ez?”

Hán Ám válaszként háromszor összecsattantotta fogát. Nem értem, mit jelent ez, mester. Kérem, tanítson engem!

– Mindez már a múlté – válaszolta Mán Gong. – Hán Ámra és Kván Száng No Szunyimra nincs többé szükséged. Kérdezd a saját kérdésedet!

– Miért jött Bódhidharma Kínába?

Mán Gong zen mester így válaszolt:

„Réges-régen Ánanda megkérdezte Mahákásjapát:

– Buddha átadta neked arany brokát köntösét. Mi mást adott még?

– Ánanda! – kiáltotta Mahákásjapa.

– Igen, uram?

– Döntsd ki a zászlórudat a kapu előtt.”

De Ün Szunyim, érted-e mit jelent ez? Ha igen, akkor megérted, miért jött Bódhidharma Kínába.

De Ün Szunyim felállt és meghajolt Mán Gong zen mester előtt, de a kiváló zen mester csak nevetett:

– Nem, nem! Többet kell gyakorolnod!

1. Hán Ám háromszor összecsaltantotta fogát. Mit jelent ez?
2. „Bóhidharma Kínába jött.” Mit jelent ez?
3. Hogyan döntöd ki a zászlórudat a kapu előtt?
4. Mán Gong miért nevetett és miért mondta azt: „Nem, nem! Többet kell gyakorolnod!”?

KOMMENTÁR: Az amerikai zászlón sok-sok csillag és csík van. A japán zászlón egy vörös nap van. A dél-koreai zászlón a jin-jang jelkép van.

132. A sárkány orrlyukai

Mán Gong zen mester visszatért a Dzsonhjészá kolostorba az Odeszán-hegyi Csendes Palota Kincse templomból. Mihelyt megérkezett, Pjok Cso Szunyim megkérdezte tőle:

- Mester, az Odeszán-hegyi Csendes Palota Kincse templomban van egy sárkány. Láta a sárkány orrlyukait?
- Igen, láttam.
- Milyen nagyok?
- Hmhhh – válaszolta Mán Gong.

1. Milyenek a sárkány orrlyukai?
2. „Hmhhh” – válaszolta Mán Gong. Mit jelent ez?

KOMMENTÁR: A sárkány lehelete a mennybe röpítette Mán Gongot és Pjok Csót.

133. Már minden Buddha

Amikor Mán Gong zen mester szónoki székéből Dharma-beszédet tartott, a következő párbeszédet folytatta az egyik tanítványával:

– Az egyik szútra azt mondja: „Már minden Buddha.” Érti-e valaki közületek, hogy mit jelent ez?

– Koszos víz, két vödör – válaszolta Jin Szong Szunyim.

– Hogyan vigyázol a koszos vízre? – kérdezte Mán Gong.

– KACU! – üvöltötte Jin Szong.

Mán Gong zen botjával fejen ütötte Jin Szongot.

Jin Szong meghajolt a zen mester előtt, és elment.

– A helyes zen Dharma szemek nem vakmerőek – szólt Mán Gong.

1. „Már minden Buddha.” Mit jelent ez?

2. „Koszos víz, két vödör.” Miért mondta ezt Jin Szong?

3. Hol hibázott Jin Szong?

4. „A helyes zen Dharma szemek nem vakmerőek.” Mi ennek a jelentése?

KOMMENTÁR: Az unoka sír. A nagymama szomorú, és cukorkát ad neki.

134. A gyertyafény

Egyik este Mán Gong zen mester a szobájában meggyújtott egy gyertyát az ablaknál.

– Melyik a valódi fény, a gyertya fénye vagy az ablak üvegén visszaverődő fény? – kérdezte a szolgálójától.

A szolgáló elfújta a gyertyát, és így szólt:

– Mester, mit tesz?

Mán Gong újra meggyújtotta a gyertyát.

1. „Melyik a valódi fény, a gyertya fénye vagy az ablak üvegén visszaverődő fény?” – kérdezte Mán Gong. Ha te lettél volna a szolgáló helyében, akkor hogyan válaszoltál volna?

2. Mielőtt Mán Gong meggyújtotta a gyertyát, nem volt fény. Honnan jött a fény?

KOMMENTÁR: Nincs szem, nincs fény. Nincs száj, nincs beszéd. Ha feloltod a lámpát, akkor a szobában világos lesz. Ha eloltod a lámpát, akkor a szobában sötét lesz.

135. Miért hozol nekem teát?

Egy napon Mán Gong zen mester szobájában ült, és élvezte a kilátást ablakán át. A szolgálója teát hozott neki.

– Egész nap nem csinálok semmit. Miért hozol nekem teát?
– kérdezte Mán Gong.

Szolgálója közel hajolt hozzá, és így szólt:

– Kérem, igyon egy csészével.

Mán Gong zen mester elmosolyodott.

1. *„Egész nap nem csinálok semmit.” Mit jelent ez?*

2. *Ha te lettél volna a szolgáló helyében, akkor hogyan válaszoltál volna Mán Gongnak?*

KOMMENTÁR: Egy tudat megjelenik, az egész világ megjelenik. Egy tudat eltűnik, az egész világ eltűnik. Ne ellenőrizd – csak csináld!

136. Templomod Buddhája fehér

Egy szokatlanul havas téli reggelen két szerzetesnő havat söpört az útról, amely Kjon Szong Ám és Mán Gong zen mester lakóhelye között a közeli Junvolszá remetelakhoz vezetett. Amikor elértek Mán Gong lakóhelyéhez, meghajoltak a zen mester előtt és így szóltak:

– Mester, eltakarítottuk a havat az útról. Meghívjuk Önt reggelire. Kérjük, jöjjön el.

- Nem mehetnek a tiszta utatokon – mondta Mán Gong.
- Akkor melyik úton jön? – kérdezte az egyik szerzetesnő.
- Templomod Buddhája fehér.

1. „Nem mehetnek a tiszta utatokon” – mondta Mán Gong. Mit jelent ez?
2. „Templomod Buddhája fehér.” Mit jelent ez?

KOMMENTÁR: A két szerzetesnő megölte Mán Gongot, de még mindig rossz a szájuk íze.

137. Mahákásjapa zászlója

Egy napon Mán Gong zen mester a következő Dharma-beszédet tartotta a szónoki székből:

„Ánanda megkérdezte Mahákásjapát:

- Buddha átadta neked arany brokát köntösét. Mi mást adott még?

- Ánanda! – kiáltotta Mahákásjapa.

- Igen, uram?

- Döntsd ki a zászlórudat a kapu előtt.”

Tehát az a kérdésem, mi mást adott még át Buddha? Mi a jelentése ennek?

- Kiváló zen mester! Úszik a hal, felkavarodik a víz. Repül a madár, lehull egy toll – kiáltott fel Bop Hvi Szunyim, a szerzetesnők vezetője.

Azután Pjok Cso Szunyim szólalt meg:

- Zen mester! Ön kiváló tanító, tehát nem beszélhetek Önnel.

- Miért nem beszélhetsz velem?

- Nagy mester, nem érti a szavaimat.

- Ezek a fülek igen öregek – válaszolta Mán Gong.

1. „Mi mást adott még?” – kérdezte Ánanda. Mit jelent ez?

2. „Úszik a hal, felkavarodik a víz. Repül a madár, lehull egy toll” – mondta Bop Hvi Szunyim. Mit jelent ez?
3. „Őn kiváló tanító, tehát nem beszélhetek Önnel” – mondta Pjok Cso. Mit jelent ez?
4. „Nagy mester, nem érti a szavaimat.” Mit jelent Pjok Cso második válasza?
5. „Ezek a fülek igen öregek” – válaszolta Mán Gong zen mester. Mit jelent ez?

KOMMENTÁR: Hárman harcolnak egy hajón, és a hajó felborul. „Segítség! Segítség!” – kiáltják.

138. A Teljes Nyugalom Ékkő Palotája

Egy napon Mán Gong zen mester levelet kapott a Heinszá kolostorból. Benne a szerzetesek megkérdezték:

„A tíz irányban számtalan templom épült a Teljes Nyugalom Ékkő Palotájában. Számunkra ez nem világos, ezért megkérdezzük Önt, mester: Hol van a Teljes Nyugalom Ékkő Palotája?”

Mán Gong zen mester így válaszolt:

„A tíz irányban
számtalan templom van
a Teljes Nyugalom Ékkő Palotájában.
Ez a palota az orrlyukamban épült.”

„Azt mondja, hogy a Teljes Nyugalom Ékkő Palotája az orrlyukában épült. Azt akarjuk, hogy vezessen minket a Teljes Nyugalom Ékkő Palotájába” – írták a szerzetesek.

„Hogyhogy nem tudjátok? Ti már a Teljes Nyugalom Ékkő Palotájában a Heinszá kolostorban, a Kájászán-hegyen vagytok” – válaszolta Mán Gong.

1. *Hol van a Teljes Nyugalom Ékkő Palotája?*
2. *„Ez a palota az orrlyukamban épült” – válaszolta Mán Gong. Mit jelent ez?*
3. *„Ti már a Teljes Nyugalom Ékkő Palotájában a Heinszá kolostorban, a Kájászán-hegyen vagytok.” Mit jelent Mán Gong második válasza?*

KOMMENTÁR: Honnan jön ez az orr? Ki hozta létre? Valójában nincs orr. Hogyan jelenik meg akkor a templom?

139. Buddha megpillantott egy csillagot

Mán Gong zen mester levelet kapott Buddha Megvilágosodásának Napján, amelyben Küm Dáng zen templom szerzetesei megkérdezték:

„December 8-án hajnalban Buddha megpillantott egy csillagot, és elérte a megvilágosodást. Mit jelent ez?”

Mán Gong zen mester így válaszolt:

„Buddha megpillantott egy csillagot, és azt mondta, hogy elérte a megvilágosodást. Ez homok a szembe.”

1. *„Buddha megpillantott egy csillagot, és elérte a megvilágosodást.” Mit jelent ez?*
2. *Milyen csillagot pillantott meg Buddha, amikor elérte a megvilágosodást?*
3. *„Ez homok a szembe.” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: Ez a csillag a tudatodból, a szemedből vagy az égből jön? Ha eléred ezt a pontot, akkor meglátod igazi természetedet.

140. *Nem tud kilépni*

A világi Szog Du egy kört rajzolt a földre, rámutatott és megkérdezte Mán Gong zen mestert:

– Mester, e világ szerzetesei nem tudnak belépni a körbe. Miért?

– E világ szerzetesei nem tudnak kilépni a körből – válaszolta Mán Gong.

1. Szog Du egy kört rajzolt. Mit jelent ez?
2. E világ szerzetesei miért nem tudnak belépni a körbe?
3. „E világ szerzetesei nem tudnak kilépni a körből” – válaszolta Mán Gong zen mester. Mit jelent ez?

KOMMENTÁR: Ne csinálj semmit! Kinyitod a szádat, és egyenest a pokolra jutsz, akár egy nyíl. Becsukod a szádat, és azonnal elveszíted az életedet. Meg kell értened ezt!

141. *Újra eljött a Patkány éve*

Újra eljött a Patkány éve, ezért az egyik világi tanítvány egy levelet küldött Mán Gong zen mesternek, s benne megkérdezte:

„Mindenki azt mondja: „Az óesztendő elmegy, az újesztendő eljön.” Nem értem: mit jelent az óesztendő és az újesztendő?”

Mán Gong zen mester így válaszolt:

„Újra eljött a Patkány éve.”

1. Az óesztendő elmegy, az újesztendő eljön. Honnan jön? Hová megy?
2. Mi az óesztendő? Mi az újesztendő?
3. Mi a Patkány új éve?

KOMMENTÁR: A nyúl füle hosszú, a farka rövid.

142. A menny és a föld elkülönül

Amikor Szung Szán zen mester tanítójának szellemi vezetője, Mán Gong zen mester a Dzsonhjeszá kolostor Kümsonde remetelakban tartózkodott, Hjé Bong zen mester meglátogatta, és így szólt hozzá:

– Az egyik ősi mondás azt mondja: „Lám, a menny és a föld egy hajszályra elkülönül.”

– Ajjaj! Nincs hajszál, mégis a menny és a föld elkülönül – válaszolta Mán Gong.

1. „Lám, a menny és a föld egy hajszályra elkülönül.” Mit jelent ez?
2. „Ajjaj! Nincs hajszál, mégis a menny és a föld elkülönül.” Mit jelent ez?
3. Mi a különbség az egy hajszál és a nincs hajszál között?

KOMMENTÁR: Ha kinyitod a szádat, akkor hibázol. Ha becsukod a szádat, akkor is hibázol. Anélkül, hogy kinyitnád vagy becsuknád a szádat, csak láss, csak hallj!

143. Értsd meg a feladatodat!

Egy napon, amint Mán Gong zen mester Dharma-beszédet tartott a szónoki székből, Hjé Bong zen mester benyitott a Dharma terembe és bement. Mán Gong félbeszakította beszédét és így szólt:

– Itt jön a nagy tigris.

Hjé Bong azonnal utánozni kezdte a tigrist, és felordított:

– Rrrvvv!

– Látjátok, ő érti a feladatát. Menjetez csak egyenesen előre! – mondta Mán Gong.

1. „Itt jön a nagy tigris.” Miért mondta ezt Mán Gong?

2. *Hjé Bong zen mester miért utánozta a tigrist, és miért ordított fel?*
3. *Mi a te valódi feladatod?*

KOMMENTÁR: A tigris érti a tigrist. A kutya érti a kutyát.

144. *Az ég is megöregszik*

Az egyik nyáron Mán Gong zen mester meglátogatta Jong Szong zen mestert Szöulban. Leültek egymással szemben, és Jong Szong így szólt:

- Mán Gong, te megöregedtél.
- Az ég is megöregszik – szólt Mán Gong. – Vajon ez a forma-test miért nem fog megöregedni?

1. *Nincs élet, nincs halál. Hogyan öregszel meg?*
2. *„Az ég is megöregszik.” Mit jelent ez?*
3. *Ha a Dharma-test és a forma-test azonos, akkor a Dharma-test is megöregszik. Ha te viszont azt mondod, hogy azok különbözőek, akkor honnan jön ez a két test?*

KOMMENTÁR: A forma üresség, az üresség forma. Nincs forma, nincs üresség. A forma forma, az üresség üresség.

145. *Boldog új évet!*

Amikor Szol Bong zen mester a Nedzsángxszá kolostorban tartózkodott, egy újévi üdvözlőlapot küldött Mán Gong zen mesternek:

„Hogyan jutok tovább egy száz láb magas pózna csúcsáról?”

Mán Gong zen mester így válaszolt:

„KACU! Boldog új évet!”

1. *Hogyan jutsz tovább egy száz láb magas pózna csúcsáról?*
2. *„KACU! Boldog új évet!” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: Istenem! Istenem! Istenem!

146. Felmutatja az egyik ujját

Egy napon Szol Bong zen mester meglátogatta Mán Gong zen mestert a Dzsonhjeszá kolostor Kűmszonde remetelakban, és megkérdezte:

- Buddha felmutatott egy szál virágot. Mit jelent ez?
- Mán Gong felmutatta az egyik ujját.
- Szol Bong meghajolt előtte.
- Mit értél el? – kérdezte Mán Gong.
- A második sértést már nem nézem el! – felelte Szol Bong.

1. *Buddha felmutatott egy szál virágot. Mit jelent ez?*
2. *Mán Gong felmutatta az egyik ujját. Mit jelent ez?*
3. *Mit ért el Szol Bong?*
4. *„A második sértést már nem nézem el!” – mondta Szol Bong. Miért?*

KOMMENTÁR: Hiba, hiba, hiba. A virág és az ujj nagyon tiszta. A virág az virág. Az ujj az ujj.

147. Bop Ki Boszál füve

Miután Mán Gong zen mester visszatért Gyémánt-hegyi útjáról a Dzsonhjeszá kolostorba, a következő Dharma-beszédet tartotta:

- Amikor a Gyémánt-hegyen tartózkodtam, hallottam egy

bizonyos Bop Ki Boszálról, és elmentem meghallgatni beszédét. Azt mondta: „Tudjátok-e, hogy miért nő meg a fű tíz centiméter hosszúra?”

Mán Gong egy pillanatnyi szünet után megkérdezte szerzeteseitől:

– Tudjátok-e, hogy mi az igazi jelentése ennek?

Senki sem tudott válaszolni neki.

Később az egyik tanítványa megkérdezte:

– Bop Ki Boszál azt mondta: „A fű megnő tíz centiméter hosszúra.” Mit jelent ez?

– Ne kérdezz tőlem a fűről! Menj ki a legelőre, és akkor megérted majd Buddha kötelességét – válaszolta Mán Gong.

– Hogyan menjek ki a legelőre? – kérdezte a tanítvány.

– Az esti séta tilos. Gyere, kérdezd meg holnap – mondta Mán Gong.

1. „A fű megnő tíz centiméter hosszúra.” Mit jelent ez?

2. A fű és a legelő vajon azonos vagy különböző?

3. „Az esti séta tilos. Gyere, kérdezd meg holnap.” Mit jelent ez?

KOMMENTÁR: Hülyék, hülyék, hülyék. Ha megtalálod Bop Ki Boszál száját, akkor megérted.

148. Hák Mjong öt kérdése

Hák Mjong a Nedzsángszá kolostor zen mestere öt kérdést küldött el Korea zen templomaiba. A kérdések így szóltak:

1. Hó hullik és teljesen betakarja a völgyet. Miért áll még mindig egy fenyő ott?

2. Az egész világ Vairokana Buddha teste. Hol találsz meg az igazi természetedet?

3. A folyó minden cseppje az óceánba folyik. Hol ízeled meg a friss vizet?

4. Mielőtt énekes kabóca lenne, csak egy megrepedt hernyó. Akkor nem énekes kabóca, nem hernyó: mégis minek nevezed?

5. Ezen a világon mindenkinek vannak közeli barátai. Ki a legközelebb?

„Túl sokat gondolkodsz, ezért harminc botütést adok. Ezt a botot minek nevezed?” – válaszolta Mán Gong zen mester.

1. *Hogyan válaszolnál az öt kérdésre?*

2. *„Túl sokat gondolkodsz, ezért harminc botütést adok.” Ez vajon helyes vagy nem?*

3. *„Ezt a botot minek nevezed?” – kérdezte Mán Gong. Te minek nevezed?*

KOMMENTÁR: Öt bejárat egy szobába.

149. Három zen mester KACU!-ja

Egy napon Hjú Vol zen mester meghívta Mán Gong zen mestert a Tongdoszá kolostorba. Az ebédet felszolgálták, és mindenki készült hozzáfogni, amikor Hjú Vol mester hirtelen egy KACU!-t kiáltott. Mindenki nagyon meglepődött. A szerzetesvezető összeütötte a csukpit, és elkezdtek enni. Az étkezés végén, mielőtt a csukpi újra megszólalt volna, Mán Gong hirtelen egy KACU!-t kiáltott. Mindenki felriadt. A szerzetesvezető összeütötte a csukpit háromszor, és az étkezést befejezték.

Később a zen templomok szerzetesei a két zen mester KACU!-járól kezdtek vitatkozni: „Melyik a helyes?” „Azonosak vagy különbözőek?” „Mi a jelentésük?” Végül az egyik szerzetes megkérdezte Jong Szong zen mestert:

– Mi a jelentése a két zen mester KACU!-jának?

– Nem szeretek beszélni, de amiért mindenki tudni akarja a jelentésüket, ezért megtanítom nektek.

Akkor Jong Szong hirtelen egy KACU!-t kiáltott.

1. *Mi a jelentése Hjú Vol zen mester KACU!-jának?*
2. *Mi a jelentése Mán Gong zen mester KACU!-jának?*
3. *A három zen mester KACU!-ja vajon azonos vagy különböző?*

KOMMENTÁR: Ha eléred a KACU!-t, akkor megérted Mán Gong száját és Hjú Vol fülét.

150. A tudat világossága

Kjong Ho zen mester verse

Halála közeledtén Kjong Ho zen mester a következő verset költötte:

A tudat holdja nagyon világos és kerek –
fénye elnyel mindent.
Amikor a tudat és a világosság eltűnik,
Mi... ez... ?

1. *„A tudat holdja nagyon világos és kerek.” Mit jelent ez?*
2. *Fénye hogyan nyel el mindent?*
3. *„Amikor a tudat és a világosság eltűnik.” Akkor mi van?*

KOMMENTÁR: Ne csinálj semmit! Mit látsz most? Mit hallasz most? Amikor csinálsz valamit, csak csináld!

151. Az árnyék nélküli fa

Kjong Ho zen mester verse

Milyen mulatságos –
megülöd a tehenet, és meg akarod találni azt.
Amikor megleled az árnyék nélküli fát,
Az óceán hullámai elcsitulnak.

1. *„Milyen mulatságos – megülöd a tehenet, és meg akarod találni azt.” Mit jelent ez?*
2. *Hol van az árnyék nélküli fa?*
3. *„Az óceán hullámai elcsitulnak.” Akkor mi van?*

KOMMENTÁR: Ébredj fel! A hegy kék, a víz folyik.

152. Vers Kjong Ho zen mesternek

Mán Gong zen mester verse

Az üres tükör valójában nem tükör.
Ébredj tehén, nincs tehén.
Nincs hely, nincs út.
Nyisd ki szemed: ital és gyönyör.

1. *„Valójában nem tükör.” Akkor mi?*
2. *„Ébredj tehén, nincs tehén.” Akkor mi van?*
3. *„Nincs hely, nincs út.” Hol vagy?*
4. *„Nyisd ki szemed: ital és gyönyör.” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: Minden szabad: a szem, a fül, az orr, a nyelv, a test, a tudat. Ez egy kiváló ember!

153. Megvilágosodási vers

Mán Gong zen mester verse

Amikor Mán Gong zen mester 26 éves korában elérte a megvilágosodást, a következő verset költötte:

Üres hegy, igaz energia idő és tér nélkül.
A fehér felhő és a tiszta szellő önmagától jön és megy.
Miért jött Bódhidharma Kínába?
Kakas kukorékol reggel,
A nap felkél keleten.

1. „Üres hegy, igaz energia idő és tér nélkül.” Mit jelent ez?
2. Miért jött Bódhidharma Kínába?
3. Miért kukorékol a kakas hajnali három órakor? Miért kél fel a nap reggel hét órakor?

KOMMENTÁR: A hallgatás jobb, mint a szentség. Ha fáradt vagy, akkor menj a szobádba, és fekjüd le.

154. Mán Gong zen mester portré verse

Soha nem hagylak el téged,
Soha nem hagysz el engem.
Mielőtt az én és a te megjelenik:
Mi van?

1. Ki az első: te vagy én?
2. Mielőtt az én és a te megjelenik mi van?
3. Ez Mán Gong zen mester belső vagy külső portréja?

KOMMENTÁR: Mi a valódi arcod a szavak előtt? Itt a tiszta tükröd.

155. Vers a kék óceánnál

Mán Gong zen mester verse

Valaki elnyelte és kiköpte az egész világot.
Átkel a kék óceánon – elrejtí a testet és a sárkány
szarvát.

A Gyémánt Bop Ki Boszál teste kilyukasztja az eget.
Hatalmas kék óceán – ősi Buddha tudata.

1. „Valaki elnyelte és kiköpte az egész világot.” Mit jelent ez?
2. „Hatalmas kék óceán – ősi Buddha tudata.” Mit jelent ez?

KOMMENTÁR: A kőcica ugat. A jégkígyó áttöri a gyémánt szemet.

156. Vers Hjé Ilnek, tanítványomnak

Mán Gong zen mester verse

A bölcsesség napja vörösre festi át az eget.
A tudat holdja fehér örökösen.
A vörös és a fehér sohasem ér véget.
Minden e tavaszon: nagy békében.

1. Mi a bölcsesség napja?
2. Mi a tudat holdja?
3. „Minden e tavaszon: nagy békében.” Mit jelent ez?

KOMMENTÁR: Tavasszal virágok nyílnak, télen hó hullik.
Nappal a nap ragyog, éjszaka a hold.

157. Vers a fehér felhőhöz

Mán Gong zen mester verse

Ne mondd, hogy a fehér felhő nincs-tudat vendég.
Az öreg szerzetes elfeled mindent.
De fehér felhő, miért nem vagy a barátom?
Messze kakaskukorékolás, s lám, meglelem magam.

1. „Az öreg szerzetes elfeled mindent.” Akkor mi van?
2. Te és a fehér felhő vajon azonosak vagytok vagy különböztök?
3. „Messze kakaskukorékolás, s lám, meglelem magam.” Mit jelent ez?

KOMMENTÁR: A kőkutya ugat. A jégfal megijed és elúszik.

158. Vers a Phálgongszá kolostorhoz

Mán Gong zen mester verse

Az elmúlt éjszaka eső esett.
Ezt a tízezer Buddha sem érti.
Nem-tudom és nem-tudom.
Amikor meghallod a harangot, utadra lelsz.

1. „Ezt a tízezer Buddha sem érti.” Mit jelent ez?
2. „Nem-tudom és nem-tudom.” Mit jelent ez?
3. „Amikor meghallod a harangot, utadra lelsz.” Mit értél el?

KOMMENTÁR: A harang felcsendül. A szerzetesek felöltik a köntösüket, és belépnek a Dharma terembe.

159. Vers Buddha Megvilágosodásának Napjára

Mán Gong zen mester verse

Buddha megpillantott egy csillagot, és elérte
a megvilágosodást.

Mán Gong megpillantott egy csillagot, és elvesztette
a megvilágosodást.

A december 8-i KACU! ellobbantja az elérést és
az elvesztést.

A hóban minden egyes szilvavirág piros.

1. *„Buddha megpillantott egy csillagot, és elérte a megvilágosodást. Mán Gong megpillantott egy csillagot, és elvesztette a megvilágosodást.” Ezek vajon azonosak vagy különbözőek?*
2. *„A december 8-i KACU! ellobbantja az elérést és az elvesztést.” Mit jelent ez?*
3. *„A hóban minden egyes szilvavirág piros.” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: Számtalan csillag ragyog az égen. Ha megérted a Buddha csillagát, akkor meglátod, hogy a hóban minden egyes szilvavirág piros.

160. Vers a Kánvoldo-szigethez

Mán Gong zen mester verse

Aki nincs közel a Buddhához és a kiváló tanítókhöz
vajon miért köt jó barátságot a kék óceánnal?

Igazi természetét éli,
életét a természetben éli.

1. *Miért nincs közel a Buddhához és a kiváló tanítókhoz?*
2. *Ki ő?*
3. *„Igazi természetét éli.” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: Valójában nincs semmi. Honnan jön a Buddha és az igazi természetét élő ember? Ha meg akarod érteni, hogy mit jelent ez, akkor nézz a tenyeredre.

161. Vers Buddha születésnapjára

Mán Gong zen mester verse

Nagyon fáradt vagyok, az álmom nagyon kusza:
Ezen a reggelen egy madárka tartott
Dharma-beszédet nekem.
Ma van Buddha születésnapja a Tigris évében.
Száz fűszál érti önmagát: Sárga és piros.

1. *„Ezen a reggelen egy madárka tartott Dharma-beszédet nekem.” Mit jelent ez?*
2. *„Száz fűszál érti önmagát: Sárga és piros.” Hogyan lehet ez?*
3. *Valójában nincs semmi. Akkor honnan jön a Buddha születésnapja?*

KOMMENTÁR: Tégy le mindent! Mit látsz most? Mit hallasz most?

162. *Vairokana csúcsa*

Mán Gong zen mester verse

1925 ősze.

Valaki kapaszkodik fel a kék égre.

Vairokana csúcsa világos –

Pecsét a keleti óceánon.

1. *Hogyan kapaszkodsz fel a kék égre?*
2. *„Vairokana csúcsa világos.” Mit jelent ez?*
3. *Ha nincs a keleti óceán, akkor hol van a pecsét?*

KOMMENTÁR: A déli hegy a test, az északi óceán az arc. Sétálok az égen, csillagokkal játszom.

163. *Vers a Thehvászán-hegyhez*

Mán Gong zen mester verse

A nagy hegy gerincén

áradó víz tisztítja az ősi Buddha tudatát.

Érted-e, mit jelent ez?

Kérdezd meg a fenyőfát.

1. *Hogyan lehet az ősi Buddha tudatát tisztítani?*
2. *„Kérdezd meg a fenyőfát.” Mit mondott?*

KOMMENTÁR: Az út nagyon öreg. Fiatal fiú sétál rajta. Kezében fenyőfát visz, s közben kacag.

164. Másik vers a Thehvászán-hegyhez

Mán Gong zen mester verse

A felhő és a hegy nem azonos s nem különböző.
Ez a nincs-világ ősi hagyománya.
Ha eléred a nincs-világ pecsétjét,
Akkor megérted, hogy a hegy miért kék.

1. „A felhő és a hegy nem azonos s nem különböző.” Mit jelent ez?
2. Elérted a nincs-világ pecsétjét?
3. Miért kék az ég?

KOMMENTÁR: Valójában nincs semmi. Honnan jön az ég, a föld, honnan jönnek a hegyek és a folyók? Nyisd ki a szádat, s akkor minden megjelenik.

165. Kjolcsé vers

Mán Gong zen mester verse

Amikor a kjolcsé elkezdődik, a kőleányka álmodik.
Amikor a kjolcsé befejeződik, a faember dalol.
Álom és dal, tégy le mindent.
Nézd a holdat, fényes, mint a sötét festék.

1. Mit jelent az, hogy a kőleányka álmodik?
2. „Álom és dal, tégy le mindent.” Hogyan teszed ezt?
3. „Nézd a holdat, fényes, mint a sötét festék.” Mit jelent ez?

KOMMENTÁR: Sáros tehén száll a hold felé. A hold így szól: „Á, milyen boldog a bendőm!”

166. Vers egyik tanítványomnak, Bo Volnak

Mán Gong zen mester verse

A forma üresség. Az üresség is üresség.

Forma és üresség – tedd le őket!

Akkor mi ez?

Télen minden csupa jég.

1. „Forma és üresség – tedd le őket!” Akkor mi van?

2. „Télen minden csupa jég.” Mit jelent ez?

KOMMENTÁR: Mielőtt megszületté, nem volt szemed, füled, és szád. Minek hívod ezt? Értsd meg, és halld meg az egyetemes hangot.

167. Vers Un Ám zen mesternek

Mán Gong zen mester verse

A felhő megjelenik, mégsem jelenik meg soha.

A felhő eltűnik, mégsem tűnik el soha.

Soha meg nem jelenő és soha el nem tűnő hely.

Felhő szirtek: időtlen tavasz.

1. Hol van a soha meg nem jelenő és soha el nem tűnő hely?

2. „Felhő szirtek: időtlen tavasz.” Mit jelent ez?

KOMMENTÁR: Nyisd ki a szádat, s minden megjelenik. Csukd be a szádat, s minden eltűnik. Ha nincs szád, akkor teljes vagy.

168. *Vers a bambusz legyezőhöz*

Mán Gong zen mester verse

A papír nem papír, a bambusz nem bambusz.
Honnan jön a tiszta szellő?
Ornan, ahol nincs papír és nincs bambusz.
A tiszta szellő önmagától jön és megy.

1. *„Nincs papír és nincs bambusz.” Mit jelent ez?*
2. *A tiszta szellő hogyan jön és megy?*

KOMMENTÁR: A szellő a legyezőből vagy a papírból jön? Ne ellenőrizd – csak mozgasd! Milyen csodálatos!

169. *A bölcsesség hajó*

Mán Gong zen mester verse

Minden mulandó, ez az igazság.
Te és én nem vagyunk kettők sem egyek:
Csak hülye gondolkodásod éjjel-nappal.
Már a bölcsesség hajóján élsz.

1. *„Minden mulandó, ez az igazság.” Mit jelent ez?*
2. *„Te és én nem vagyunk kettők sem egyek.” Mit jelent ez?*
3. *„Már a bölcsesség hajóján élsz.” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: Mit látsz most? Mit hallasz most? Minden tisztán megjelenik előtted.

170. Háromezer KACU!

Mán Gong zen mester verse

Lépek ide, lépek oda, mi ez?
Elesem a mezőn, az Vairokana Buddha.
Néha kiköpöm, néha elnyelem
a mennyet és a földet.
A Doksán-hegyen állok,
Háromezer KACU!-t kiáltok.

1. *Lépek ide, lépek oda. Mi ez?*
2. *Hogyan köpöd ki és nyeled el a mennyet és a földet?*
3. *Mi a jelentése a háromezer KACU!-nak?*

KOMMENTÁR: Nincs szem, nincs fül, nincs orr, nincs nyelv, nincs test és nincs tudat. De minden éppen előtted van.

171. Bodok-barlang

Mán Gong zen mester verse

Egész nap sétálok bambuszbottal a kezemben.
Hamarosan elérek a Bodok-barlang elé.
Ki a vendéglátó? Ki a vendég?
Nem láthatják egymást.
Hallom a közeli patakcsobogást.

1. *Miért nem láthatja egymást a vendéglátó és a vendég?*
2. *Hogyan hallod meg a közeli patakcsobogást?*

KOMMENTÁR: A patak csobogása magával ragadja a vendéglátót és a vendéget.

172. A négy évszak

Szung Szán zen mester verse

Tavaszi virágok.
Nyári hűvös szellők.
Őszi levelek.
Téli fehér hó.

Kitaszít a világ?
Kitaszítom a világot?
A Dharma szobában fekszem.
Semmivel sem törődöm.

Fehér felhők úsznak az égen,
Tiszta víz folyik le a mélybe,
Szellő járja át a pagodát:
Egész életem az övék már.

1. *Ki hozta létre a négy évszakot?*
2. *Ez a világ és te vajon azonosak vagytok vagy különböztök?*
3. *Hogyan adod át magad a felhőknek, a víznek és a szélnek?*

KOMMENTÁR: A Föld a nap körül kering, a négy évszak így jön létre. Ha nem lenne nap, akkor a négy évszak sosem jelent volna meg. Ha nincs tudatod, akkor nincs Föld, nincs nap. Akkor van-e négy évszak? Tedd félre, tedd félre! Ha nincs semmi dolgod, akkor feküdj le, és csak aludj!

173. Vers a megvilágosodás napján

Mán Gong zen mester verse

Az ég számtalan csillaga
közül melyiket látta meg a Buddha?

Délre nézve keresd az Északi-csillagot.
Azt látta meg a Buddha, mikor megvilágosodott.

1. *Melyik a Buddha megvilágosodási csillaga?*
2. *Hogyan találod meg az Északi-csillagot, miközben délen keresed?*
3. *Milyen nagy a Buddha megvilágosodási csillaga?*

KOMMENTÁR: Nagy hiba, nagy hiba. Tedd félre a megvilágosodást!

174. Tanátadási vers Ko Bongnak

Mán Gong zen mester verse

Az ősi Buddha sohasem adta át a Tant.
Én hogyan adjam át neked?
A felhő elszáll, egyedül fénylik a hold.
Szung Szán az Ko Bong.

1. *„Az ősi Buddha sohasem adta át a Tant.” Mit jelent ez?*
2. *„A felhő elszáll, egyedül fénylik a hold.” Mi van akkor?*
3. *Szung Szán és Ko Bong vajon azonosak vagy különbözőek?*

KOMMENTÁR: A forma üresség, az üresség forma. A holdfény üresség vagy forma? A hold arca világos és gyönyörű.

175. Szung Szán zen mester megvilágosodási verse

Amikor Szung Szán zen mester fiatal volt, felment a Vongákszán-hegyre és száznapos visszavonulásba kezdett. Napi húsz órán át énekelte a Nagy Dharanít, a buddha tudat mantráját. Szung Szán csak szárított és porrá tört fenyőtűleveleket evett. A századik nap után elérte a megvilágosodást, és a következő verset költötte:

Az út a Vongákszán-hegy csúcsán
nem a jelen út.
A hátizsákkal kapaszkodó ember
Nem a régi ember.
Léptei áthatják a múltat és a jelent:
Kipp-kopp, kipp-kopp.
Varjak egy fáról:
Kárr-kárr-kárr

Nem sokkal később Szung Szán megkapta a Tant Ko Bong zen mestertől.

1. Mit ért el Szung Szán zen mester megvilágosodásának pillanatában?
2. „Léptei áthatják a múltat és a jelent: Kipp-kopp, kipp-kopp.”
Mit jelent ez?
3. „Varjak egy fáról: Kárr-kárr-kárr.” Mit jelent ez?
4. Mit kapott Szung Szán Ko Bong zen mestertől?

KOMMENTÁR: A szentek értik egymást. A bolondok értik egymást. Mit értesz te? Már tisztán előtted van.

176. A gyermekeknek

Szung Szán zen mester verse

*Gyermekek Vasárnapi Buddhista Iskolája,
Hvágyészá kolostor, Szöul, 1981*

Tudatod Buddha
Tudatom Buddha
Buddha Buddhára néz
A tudat eltűnik.

Fenyőfa árnyéka alszik a tó tükrén
S víz soha nem érte még.
Kavics röppül a vízbe
S benne a fenyőfa táncra kél.

1. *A tudat és a Buddha vajon azonos vagy különböző?*
2. *„A tudat eltűnik.” Hová tűnt?*
3. *„S benne a fenyőfa táncra kél.” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: Tiszta tudat, tiszta Buddha. Nincs tudat, nincs Buddha. De a nincs tudat az igazi Buddha. Melyik a helyes? Kinyitod a szádat, s máris hibázol. A gyermekek kavicsokat dobálnak a tóba. A fenyőfa táncol.

177. A valódi arc

Szung Szán zen mester verse

Igazi természeted
mindig világos és szabad.
Az emberek csinálnak valamit,
s a szenvedés óceánjába lépnek.

Igazi természetedhez
csak gondolkodás nélkül térhetsz vissza.
A magas hegy mindig kék.
Fehér felhők úsznak az égen.

1. *„Igazi természeted mindig világos és szabad.” Mit jelent ez?*
2. *Hogyan térsz vissza igazi természetedhez?*
3. *A felhők miért fehérek? A hegy miért kék?*

KOMMENTÁR: Követed a beszédet, s elveszíted az életedet. Követed a jelentést, s a pokolra jutsz. Nyisd ki szemed – mit láatsz most? Mit hallasz most? A valódi arcod és az igazság már előtted vannak.

178. Hedzsé vers, Sinvonszá kolostor, 1989

Szung Szán zen mester verse

Kék hegy, csobogó patak
Ezer éven át.
Sápadt sziklacsúcs
Számptalan kalpán át.
Ha megérted a valódi hedzsét,
A tízezer hegy és völgy
Csupán kék.

1. *Mikor jött létre a szín és az idő?*
2. *Mi a valódi hedzsé?*
3. *Mikor váltak külön a hegyek és a völgyek?*

KOMMENTÁR: Az ég az apám, a föld az anyám. A hegy és a patak a fivérem és a nővérem. Az égen úszó felhők a barátaim. Szüleim, családom és barátaim mind ugyanabból a forrásból valók. Ha eléred ezt a forrást, akkor minden a tiéd lesz.

179. *Nincs megkülönböztetés*

Szung Szán zen mester verse

A szem lát, de nincs látás,
Így nincs megkülönböztetés sem.
A fül hall, de nincs hang,
Így nincs jó, nincs rossz sem.

Nincs megkülönböztetés, nincs jó s nincs rossz.
Mindent – tégy le mindent!
A kék hegy teljes nyugalom.
Holdfény ragyog mindenhol.

1. „Nincs megkülönböztetés.” Mit jelent ez?
2. Nincs jó, nincs rossz. Akkor mi van?
3. „Mindent – tégy le mindent!” Miért?
4. „A kék hegy teljes nyugalom.” Miként ragyoghat a holdfény mindenhol?

KOMMENTÁR: Valójában nincs szem, nincs fül, nincs szín, nincs hang. Mikor jöttek létre? Ha megtalálod a választ erre a kérdésre, akkor meglátod a valódi arcodat. Ha nem látod meg a valódi arcodat, akkor kérdezz meg egy kőleánykát. Zuhog az eső, a kőleányka ruhája átázik.

180. *Megvilágosodási vers*

Hán Ám zen mester verse

Rizs fő a tűzön, micsoda ébredés!
Az ősi Buddhák ura tisztán jelenik meg.
Ha valaki megkérdezi tőlem, miért jött
Bódhidharma Kínába,

kövek alatt a vízcsobogás
soha nem vizes.

1. *Mit ért el Hán Ám zen mester?*
2. *„A vízcsobogás soha nem vizes.” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: A kék hegy mindig kék. A nagy kövek sohasem mozdulnak.

181. *Északi-hegy, Déli-hegy*

Hán Ám zen mester verse

Lábam alatt az ég, fejem fölött a föld.
Valójában nincs belül, nincs kívül, nincs közép.
Lábatlan ember sétál. Vak ember lát.
Az Északi-hegy csendben tekint a Déli-hegyre.

1. *Mit jelent a vers első, második és harmadik sora?*
2. *„Az Északi-hegy csendben tekint a Déli-hegyre.” Akkor mi van?*

KOMMENTÁR: Kérdezd meg az Északi-hegyet és a Déli-hegyet. Jó választ adnak majd neked.

182. *A tudat holdfénye*

Hán Ám zen mester verse

Kutya ugat, s lám, jönnek a vendégek.
Varjak kárognak, s idegeskednek az emberek.

A tudat holdfénye mit sem változott tízezer éve már.
Egy reggelen szél kerekedik, söpri udvarunk porát.

Mi a jelentésük:

1. „Kutya ugat, s lám, jönnek a vendégek.”
2. „Varjak kárognak, s idegeskednek az emberek.”
3. „Egy reggelen szél kerekedik, söpri udvarunk porát.”

KOMMENTÁR: Ha tisztán látsz és hallasz, akkor minden tisztán jelenik meg. De van még valami, ami nem jelent meg előtted.

183. Nincs szükség a tízezer számádhira

Hán Ám zen mester verse

Mély fenyves völgye:
Csendben üldögélek,
A hold tegnap este
Oly világos volt.
Nincs szükség a tízezer számádhira.
Amikor szomjas vagy, igyál.
Amikor fáradt vagy, aludjál.

1. *Miért nincs szükség a tízezer számádhira?*
2. *„Amikor szomjas vagy, igyál. Amikor fáradt vagy, aludjál.”
Miért van szükség a meditációra?*

KOMMENTÁR: A kőfejűek megértik egymást. Az okosok megértik egymást.

184. Az őszibarack-virágok pirulnak

Jong Szong zen mester verse

A Buddha és a kiváló tanítók valójában nem értik.

Én sem értem.

Jön a tavasz, az őszibarack-virágok pirulnak.

Tiszta szellő fúj a hegyről.

1. *Ha a Buddha és a kiváló tanítók nem értik, s Jong Szong zen mester sem érti, akkor hogyan mondhatta azt, hogy jön a tavasz, és az őszibarack-virágok pirulnak?*
2. *„Tiszta szellő fúj a hegyről.” Akkor mi van?*

KOMMENTÁR: A hallgatás jobb, mint a beszéd. Az őszibarack-virágok mindent megtanítanak neked.

185. Megvilágosodási vers

Szo Szán zen mester verse

Ülj csendben, menj egyenesen tízezer éven át.

A hegyek mélyén sosem félnek a madárcák.

Az elmúlt este súlyos esőcseppek
hulltak a fenyőfákra, közel a tónál.

Szarvacska nő ki egy hal kobakján,

A daru felsír háromszor egymásután.

1. *Mit ért el Szo Szán?*
2. *„Szarvacska nő ki egy hal kobakján, a daru felsír háromszor egymásután.” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: Készíts pulóvert teknősbéka hajából. Amikor a csípős, hideg szél felkerekedik, nem fogsz fázni.

186. Hold és szél

Szo Szán zen mester verse

Szél áradat fúj tízezer napon át.
Hegy holdja világít tízezer estén át.
A tízezer nappal és este vendégei
Hányszor állnak a verandán
A széllel és a holddal?

1. Mi a „tízezer nappal és este vendégei”?
2. Hányszor álltál a verandán a széllel és a holddal?

KOMMENTÁR: Kutya ugatja meg a fénylő teliholdat: „vau-vau!”

187. Nincs fehér, nincs kék

Hjo Bong zen mester verse

Napról napra öregszenek az emberek.
A hegy minden évben kék.
Felejtsd el az embereket és a hegyet –
Akkor nincs fehér, nincs kék.

1. Hogyan felejted el az embereket és a hegyet?
2. Nincs fehér, nincs kék. Akkor mi van?

KOMMENTÁR: Amikor kinyitod a szád, minden megjelenik és eltűnik. Amikor becsukod a szád, semmi sem jelenik meg vagy tűnik el. De ha nincs szád, Buddha vagy.

188. *A fenék nélküli hajó*

Hjo Bong zen mester verse

Ha el akarod hagyni az én-enyém-nekem hegyét,
akkor szerezned kell nyúl szarvából készült botot.
Ha át akarod szelni a szenvedés tengerét,
akkor vízre kell bocsátanod a fenék nélküli hajót.

1. *Hol szerzel nyúl szarvából készült botot?*
2. *Hol van a fenék nélküli hajó?*

KOMMENTÁR: Kinyitod a szádat, s nem tudsz kiszabadulni a pokolból. Becsukod a szádat, és elveszíted az életedet.

189. *Szilvavirágok szállnak a hóban*

Hán Jong Un verse

Hán Jong Un Dharma mester elszavalta megvilágosodási versét Mán Gong zen mesternek:

Hányan élnek nyomasztó álomban?
A szent igazi otthona a mindenség.
KACU! S lám, szétesik a föld s az ég.
Szilvavirágok szállnak a hóban.

– Szilvavirágok szállnak a hóban. Honnan jönnek vajon? – kérdezte Mán Gong zen mester.

– Teknősbéka haja és nyúl szarva – felelte Hán Jong Un.

Mán Gong hangosan felnevetett, majd megkérdezte a hallgatóktól:

– Mit jelent ez?

Az egyik kiváló szerzetesnő, Bop Hvi Szunyim így szólt.

- Olvad a hó, a talaj látható.
- Te elérted a talajt – szólt Mán Gong zen mester.

1. *Hol van a szent igazi otthona?*
2. *„Szilvavirágok szállnak a hóban.” Mit jelent ez?*
3. *„Honnan jönnek vajon?” – kérdezte Mán Gong. Hogyan választál volna?*
4. *Mi a teknősbéka haja és mi a nyúl szarva?*
5. *„Te elérted a talajt.” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: Ébredj! Ébredj! A hó fehér, a talaj barna.

190. Az öreg szerzetes botja

In Gok zen mester verse

Réges-régen a Jongcshukszán-hegyen
 Buddha felmutatott egy szál virágot.
 Egyedül Mahákásjapa
 Fakadt széles mosolyra.

Az egyik zen mester megjegyezte: „Ezen a reggelen ez az öreg szerzetes felmutat egy zen botot. Világszerte minden istenség és démon felnevet!”

1. *Buddha virága és Mahákásjapa mosolya vajon azonos vagy különböző?*
2. *Miért nevetett fel valamennyi istenség és démon, amikor az öreg szerzetes felmutatta a zen botját?*

KOMMENTÁR: Légy óvatos! Légy óvatos! Ránézel, s elveszted a szívedet.

191. Csuda jó idő

Kjong Bong zen mester verse

A hegy nyugodt,
A víz folyik,
A hold világos,
A virág bimbózik.
Éjjel finom illat tölti be a világot.
Csuda jó idő a teához.

1. Mit értettél meg ebből a versből?
2. Mi a csuda jó idő?

KOMMENTÁR: A gyermek a süteményt szereti, az öregember a nudlit.

192. Ez a világ bonyolult

Kjong Bong zen mester verse

Hideg szél, a szemek mint a gyöngyök.
A hóban szilvavirágok illatát viszik a szellők.
Oly sok baj van ezen a világon, ezért oly bonyolult.
De ha igazán megérted, mit jelent ez,
Akkor meglátod, mi a helyes út.

1. Minden teljes. Miért van oly sok baj ezen a világon? Miért bonyolult minden?
2. Ha igazán megérted az első két sor jelentését, akkor hogyan látod meg a helyes utat?

KOMMENTÁR: Nincs szem, nincs fül, nincs orr, nincs nyelv és nincs test – minden tisztán jelenik meg.

193. *A kacagás hangja*

Jun Káng zen mester elszavalta versét a hallgatóknak:

Amikor valóban látod ezt a világot,
akkor minden éppen olyan, mint ez.
Ha szemed olyan, mint Bódhidharmáé,
Akkor micsoda kacaj és tánc kerekedik fel.
A hold világos az égen;
A nap és a csillagok síri csendben –
Egyedül a kacagás hangja harsog a völgyben.

Majd megjegyezte:

– Mindenki hallja e kacagást, és eléri a megvilágosodást.

1. *Milyen Bódhidharma szeme?*
2. *Ha szemed olyan, mint Bódhidharmáé, akkor miért kerekedik fel kacaj és tánc?*
3. *Hallottad a völgyben harsogó kacagást?*

KOMMENTÁR: Tolvaj! Nézd át a zsebeit!

194. *A tiszta, titokzatos dolog*

Mán Gong zen mester szónoki székében ült, és Dharma-beszédet tartott:

– Valójában a hatféle forrás, a hatféle tisztátalanság és a hatféle öntudatosság üres, de egy tiszta, titokzatos dolog teremtette a világmindenséget. Megtaláltad? Hol van?

A hallgatóság csendben maradt.

– Senki sem érti. Mutatok nektek egy tiszta, titokzatos dolgot. A titokzatos madár nem álmodik a fán. A titokzatos virág az ágon árnyék és szár nélkül nyílik ki – mondta Mán Gong.

1. *Valójában nincs hatféle forrás, hatféle tisztátalanság és hatféle öntudatosság. Akkor mi van?*
2. *Mi a titokzatos madár jelentése?*
3. *Mi a titokzatos virág jelentése?*

KOMMENTÁR: A medve elkapja a madarat, és felcacag.

195. Valósítsd meg a nem-tudomot!

Egy napon Ko Bong zen mester felült a szónoki székbe, zen botjával háromszor az asztalra ütött, és a következő verset költötte hangosan:

Ha meg akarod érteni,
Nem érted meg.
Ha megvalósítod a nem-tudomot,
Az az igazi természeted.

Majd így folytatta:

– Buddha hat évig ült a bódhi-fa alatt, csak a nem-tudomot tartotta. Bódhidharma kilenc évig ült a Szorim kolostorban, csak a nem-tudomot tartotta. Ha meg akarsz érteni valamit, akkor a pokolra jutsz, akár egy nyíl. Ha megvalósítod a nem-tudomot, akkor szert teszel Buddha fejére és Bódhidharma testére. Lehet sok pénzed, magas állásod, számos iskolai végzettséged és hatalmas erőd, de ezek egyike sem segíti igazi természetedet. Ha kézbe veszel egy korhadt kötelet és átkötöd vele a felhőt, akkor segíthetsz magadon egy kicsikét. Ha az egész világot egy mustármagba helyezed, akkor megérted az igazi természetedet. De mit láatsz? Mit hallasz? Ha bármit láatsz vagy hallasz, akkor a pokolra jutsz. Ha nem láatsz és nem hallasz semmit, akkor elveszted a testedet. Mit teszel?

Felemelte a zen botját, az asztalra ütött, és így szólt:

Északi-hegy, fehér haj.
Déli patak, csobog a víz.

1. *„Ha megvalósítod a nem-tudomot, az az igazi természeted.”
Mit jelent ez?*
2. *Buddha hat évig ült a bódhi-fa alatt. Bódhidharma kilenc évig
ült a Szorim kolostorban. Mit értek el?*
3. *Ha bármit látsz vagy hallasz, a pokolra jutsz. Ha nem látsz és
nem hallasz semmit, elveszted a testedet. Mit teszel?*
4. *„Északi-hegy, fehér haj. Déli patak, csobog a víz.” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: Nézz ki! Nagy tolvaj közeledik!

196. A 25. óra

Ko Bong zen mester szónoki székében ült, háromszor ütött zen botjával, és így szólt:

– A Buddha és a kiváló tanítók nem értik ezt a pontot, és nem tudják átadni sem. Ha egyet lépsz előre, meghalsz. Ha egyet lépsz hátra, meghalsz. Nem tudsz időzni ezen a ponton. Senki sem tud segíteni neked. Nem tudod kinyitni a szádat, és nem tudsz megmozdulni sem.

Hogyan maradsz életben? Ha életben maradsz, akkor olyan vagy, mint a Buddha és a kiváló tanítók, de elveszted az egyik lábadat és az egyik szemedet. Hol találsz meg az egyik lábadat és az egyik szemedet? Csak menj egyenesen a nem-tudom útján. Ha eltelik a 25. óra, akkor megtalálsz az egyik lábadat és az egyik szemedet. Mégis, hogyan telik el a 25. óra?

Felmutatta zen botját, majd háromszor az asztalra ütött, és így folytatta:

– Légy óvatos! Légy óvatos!

1. *Ko Bong zen mester háromszor az asztalra ütött. Miért nem érti ezt a pontot a Buddha? Miért nem értik ezt a pontot a kiváló tanítók?*

2. *Nem tehetsz semmit. Hogyan maradsz életben?*
3. *Hogyan telik el a 25. óra?*
4. *„Légy óvatos! Légy óvatos!” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: Felfalta a tíz irányt, de még mindig éhes.

197. *Nézd csak!*

Ko Bong zen mester szónoki székében ült, háromszor ütött zen botjával, és így szólt:

– Az összes kiváló zen mester a világmindenség egy pontjáról tanít. De ez a pont nem látható vagy hallható, nincs neve és nincs formája, tehát amikor kinyitják a szájukat, nagyot hibáznak. Hogyan tudnád kijavítani ezeknek a kiváló zen mestereknek a tanítását? Ha ki akarod őket javítani, akkor ne ellenőrizd a jót és a rosszat, ne ragaszkodj az élethez és a halálhoz, tedd le véleményedet és feltételedet. Csak menj egyenesen át a tomboló tűzön, és valósítsd meg a nincs-formát és a nincs-ürességet. Akkor a fakakas kukorékolására ébredsz fel.

Felmutatta a zen botját és megkérdezte:

– Látod?

Az asztalra ütött.

– Hallod?

Várt egy picikét, majd megkérdezte:

– Megtaláltad az igazi arcodat? Hány szemed van?

Egy pillanatnyi hallgatás után egy KACU!-t kiáltott, majd így szólt:

– Nézd csak!

1. *Az összes zen mester egy pontot tanít, de az a pont nincs. Hogyan tanítod akkor?*
2. *Hogyan jutsz át a tomboló tűzön?*
3. *Hallottad a fakakas kukorékolását?*
4. *„Nézd csak!” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: Nyisd ki a szádat, és a pokolra kerülsz, akár egy nyíl. Csukd be a szádat, és elveszíted az életedet. Mit látsz most? Mit hallasz most? Csak csináld!

198. *Tiszta! Tiszta!*

Egy napon Ko Bong zen mester így szólt a szónoki székből:

– Ha nincs Dharmád, akkor nincs démonod, mégis az ürességbe zuhansz. Ha ragaszkodsz az ürességhez, akkor még a Buddha és Bódhidharma sem tud megmenteni téged. Fontos, hogy a Dharmád nagyon erős legyen.

Hogyan öljöd meg a démonodat? Ha erős tanítvány vagy, akkor a fegyvered a nagy hit, a nagy bátorság és a nagy kérdés. De honnan jön a nagy hit, a nagy bátorság és a nagy kérdés?

Ha csinálsz valamit, akkor nem tudod használni ezt a három fegyvert. Ha nem csinálsz semmit, akkor sem tudod használni. Mit teszel? Ha kinyitod a szádat, a pokolra kerülsz. Ha becsukod a szádat, kőfej vagy. Érted? Adok neked egy jó orvosságot, amelytől megszűnik az összes betegséged. Akkor minden teljes lesz.

Felmutatta a zen botját, az asztalra ütött, és így szólt:

– Tiszta! Tiszta!

1. *A Dharmát vagy a démont szereted?*
2. *Hogyan öljöd meg a démonodat?*
3. *Hogyan találasz rá a nagy hitre, a nagy bátorságra és a nagy kérdésre?*
4. *„Tiszta! Tiszta!” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: Buddha hat évig ült a bódhi-fa alatt. Bódhidharma kilenc évig ült a Szorim kolostorban. Ha megérted ennek az igazi jelentését, akkor óvatosan nyisd ki a szádat!

199. Hán Ám zen mester KACU!-ja és ütése

Hán Ám zen mester csendben ült a szónoki székekben. Felmutatta a zen botját, háromszor az asztalra ütött, azután három KACU!-t kiáltott. Majd így szólt:

– Ha megtalálsz a Buddha és a kiváló tanítók tetemét a KACU!-ban és az ütésben, akkor igazi arcod tisztán megjelenik előtted. Ha nem találod meg, akkor a pokolra kerülsz, akár egy nyíl.

1. *A csend, az ütés és a KACU! vajon azonosak vagy különbözőek?*
2. *Megtaláltad az igazi arcodat a KACU!-ban vagy az ütésben?*
3. *„Ha nem találod meg, akkor a pokolra kerülsz, akár egy nyíl.” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: Hán Ám sohasem szabadul ki a pokolból. A zen bot már megmentett minden érző lényt.

200. Felhő a Déli-hegy felett

Kjong Ho zen mester megkérdezte Hán Ám zen mestertől:

– Valaki azt hallja: „A Déli-hegy felett felhő úszik, eső áztatja az Északi-hegyet.” És eléri a megvilágosodást. Mit ér el?

– A meditációs terem előtt sok tetőcserép hever – válaszolta Hán Ám zen mester.

1. *„A Déli-hegy felett felhő úszik, eső áztatja az Északi-hegyet.” Mit jelent ez?*
2. *Hán Ám zen mester válasza vajon helyes vagy nem?*

KOMMENTÁR: Ha látsz valamit, megvakulsz. Ha hallasz valamit,

megsüketülsz. Ha kinyitod a szádat, megnémulsz. Anélkül, hogy bármit csinálnál, már megtaláltad a jó választ.

201. *Te nem tudod. Hogyan tanítsalak téged?*

Korea japán megszállása alatt az egyik japán szótó zen mester meglátogatta Hán Ám zen mestert, és megkérdezte tőle:

– Mi a buddhizmus igazi jelentése?

Hán Ám felmutatta a szemüvegét. A japán zen mester erre így szólt:

– Te kiváló zen mester vagy. Számos szútrát tanulmányoztál, és éveken át gyakoroltad a meditációt. Mit értél el?

– Menj el a Csend és Nyugalom Palotájába, és borulj le – válaszolta Hán Ám.

A japán zen mester megkérdezte:

– Fiatalemberként jöttél ebbe a templomba, és szerzetes lettél. Negyven éve élsz itt. A negyven évvel ezelőtti tudatod és a mostani tudatod vajon azonos vagy különböző?

– Te nem tudod. Hogyan tanítsalak téged? – felelte Hán Ám.

1. *Mi a buddhizmus igazi jelentése?*

2. *„Mit értél el?” Ha te lettél volna Hán Ám zen mester helyében, mit válaszoltál volna?*

3. *„Te nem tudod. Hogyan tanítsalak téged?” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: Két medve birkózik, sziklának vágódnak, és lezuhannak.

202. Hjo Bong megvilágosodása

Hjo Bong zen mester mielőtt szerzetes lett, Korea japán megszállása alatt bíróként tevékenykedett. Egy napon a rendőrség a koreai ellenállási mozgalom egyik tagját hurcolta elé. Akit ellenállási tevékenységgel ítétek el, az a japánok által hozott törvényeknek megfelelően halálbüntetést kapott. „Mit tehetnék?” – gondolkodott el Hjo Bong. „Ha helyesen járok el, mint bíró, akkor ennek az embernek meg kell halnia, ha viszont szeretem hazámat, nem ítélem el őt.” Hjo Bong összezavarodott, és nem tudta, mit tegyen. Ezért leköszönt tisztségéről, és rászánta magát arra, hogy Buddha tanításait tanulmányozza. Miután találkozott Szog Du zen mesterrel a Singjészá kolostorban a Gyémánt-hegyen, leborotválta haját és szerzetes lett.

Hjo Bong nagyon keményen gyakorolt, órákon át ült meditációban nemmozduló elhatározással. Még aludni sem feküdt le. Az egyik napon egy hatalmas szélfúvás elroppantotta a fenyőfa ágát. Hjo Bong mikor meghallotta ezt a hangot, elérte a megvilágosodást, és a következő verset költötte:

A tenger mélyén galambfészek. A galamb
egy szarvas tojását tartja.
A tűzpók házában halteát készítenek.
Ki érti a családi hagyományt?
Fehér felhő úszik nyugatra, a hold fut keletre.

1. Mit jelent a vers első és második sora?

2. „Fehér felhő úszik nyugatra, a hold fut keletre.” Mit jelent ez?

KOMMENTÁR: Csodálatos! Csodálatos! A kiváló ember elkap egy felhőt. Átváltoztatja lóvá, s az ég felé szárnyal.

203. Egy kapu

Hjo Bong zen mester egyik Dharma-beszédében azt mondta:

– Van egy kapu. Ez a kapu keletről nézve olyan, mint a nyugati kapu. Nyugatról nézve olyan, mint a keleti kapu. Délről nézve olyan, mint az északi kapu. Északról nézve olyan, mint a déli kapu. A három világ buddhái, bódhiszattvái és kiváló tanítói mind ezen a kapun keresztül jönnek és mennek. Hogyan mész át ezen a kapun?

A csendben felmutatta zen botját egy pillanatra, az asztalra ütött, és így szólt:

– Ha átjössz ezen a kapun, megütlek. Ha átmész ezen a kapun, akkor is megütlek. Mit teszel?

1. *Mi ez a kapu?*

2. *Akár jössz, akár mész, Hjo Bong zen mester megüt. Hogyan mész át ezen a kapun?*

KOMMENTÁR: Ne csinálj semmit! Ne csinálj semmit! Ha kinyitod a szádát, máris beléptél a pokol kapuján.

204. Bódhidharma családjának hagyománya

Hjo Bong zen mester egyik Dharma-beszéde közben a következő kongant mesélte el a hallgatóinak:

– Hárman sétálnak. Az egyikük így szól: „Jövök ide éppen úgy, mint ez.” A másik azt mondja: „Én soha nem jövök éppen úgy, mint ez.” A harmadik így szól: „Tégy le mindent!”

Melyikük járt el helyesen? Ha megtalálod a jó választ, akkor harmincszor ütlek meg. Ha nem találod meg, akkor is harmincszor ütlek meg. Mit teszel?

Senki sem tudott válaszolni. Akkor a zen mester a következő verset költötte:

Írd a Mu-t az égre –
Az a lényeg és a nagy cselekedet.
A meditáció és a megvilágosodás fontosak.
De meg kell találnod Bódhidharma
családjának hagyományát.

Majd zen botjával háromszor az asztalra ütött, és lelépett a szónoki székből.

1. *A három ember közül melyik járt el helyesen?*
2. *Hogyan írod a Mu-t az égre?*
3. *Mi a lényeg és a nagy cselekedet?*
4. *Mi Bódhidharma családjának hagyománya?*

KOMMENTÁR: Az eget a nap, a hold és a sok-sok csillag ragyogja be. De a vak nem látja a napot, a holdat és a csillagokat.

205. Hol van az igazi mester?

Hjo Bong zen mester egyszer így szólt tanítványaihoz:

– Előttetek és mögöttetek, jobbra és balra, mindenütt az igazi mester van. Ha keresésére indultok, akkor sohasem fogjátok megtalálni, és sohasem fogtok kiszabadulni a szenvedés óceánjából. De nekem van egy fenék nélküli hajóm. Aki felszáll erre a hajóra, az kiszabadul a szenvedés óceánjából. Mindenki a fedélzetre! Gyerünk! Siessetek!

Hjo Bong zen botjával az asztalra ütött, és a következő verset szavalta el:

Egy lépés, két lépés, három lépés.
Ne ellenőrizz itt-ott – csak menj egyenesen!
Amikor a víz és a hegy eltűnik,
Valódi otthonod nyomban feltűnik.

1. Az igazi mester mindenütt ott van. Látod? Hallod?
2. Hogyan hajózol a fenék nélküli hajón?
3. „Amikor a víz és a hegy eltűnik, valódi otthonod nyomban feltűnik.” Mit jelent ez?

KOMMENTÁR: Ébredj fel álmodból! Mit látsz most? Mit hallasz most? A hegy kék, a víz folyik.

206. Csapd be a buddhákat és a kiváló tanítókat!

Egy napon Hjo Bong zen mester a következő Dharma-beszédet tartotta a szónoki székből:

– Ha kinyitod a szádat, akkor becsapod a buddhákat és a kiváló tanítókat. Ha nem nyitod ki a szádat, akkor becsapod a hallgatókat. Hogyan nem csapod be a buddhákat, a kiváló tanítókat és a hallgatókat?

In Gok zen mester felállt és felkiáltott:

– Szolga! Egy csésze teát a zen mesternek!

– Rendben van! – szólt Hjo Bong. – De miért nem rángattál le engem a szónoki székből? A mai Dharma-beszédem befejeződött, de egyikőtök nem elégedett meg. Költöttem neki egy verset:

Nézem ezt a világot:

Senki sem menekül élettől és haláltól.

Ha meg akarsz szabadulni a szenvedéstől,

Dobd az életet, a halált és a Nirvánát a kukába.

1. Hogyan nem csapod be a buddhákat, a kiváló tanítókat és a hallgatókat?
2. Ha valaki megjelent volna és lerángatta volna Hjo Bong zen mestert a szónoki székből, és te lettél volna Hjo Bong zen mester helyében, akkor mit tettél volna?

3. *Hogyan dobod az életet, a halált és a Nirvánát a kukába?*

KOMMENTÁR: Számtalan csillag az égen, fák sokasága a hegyen. Madarak dalolnak a fán. Láss tisztán és hallj tisztán! Minden teljes. A hallgatás jobb, mint a szentség.

207. *Élő szavak és halott szavak*

I ljo Bong zen mester egyik Dharma-beszéde közben így szólt:

– Gyakorlatunkban élő szavak és halott szavak vannak. Ha megérted az élő szavakat, akkor olyan vagy, mint a Buddha és a kiváló tanítók. Ha ragaszkodsz a halott szavakhoz, akkor sohasem fogsz kiszabadulni a szenvedés óceánjából. Az élő szavak és a halott szavak olyanok, mint a por a szemedben. Tehát megkérdezlek benneteket: Hogyan szeditek ki a port a szemetekből? Mondjátok csak! Mondjátok!

Hjo Bong egy pillanatig csendben maradt, azután zen botjával háromszor az asztalra ütött, és lelépett a szónoki székből.

1. *Az élő szavak és a halott szavak vajon azonosak vagy különbözőek?*
2. *Hogyan szeded ki a port a szemedből?*
3. *Vajon melyik az élő szó: a csend vagy a zen bot három koppanása?*

KOMMENTÁR: Ki menti meg Hjo Bongot? Ha meg akarod menteni őt, akkor nyél nélküli kalapácsot kell használnod.

208. Megjelenés és eltűnés

Hjo Bong zen mester egyszer azt mondta:

– Minden megjelenik és eltűnik. De minden a teljes nyugalomból jön. Ez a nyugalom a lényeg. Ha megérted a lényegét, akkor meglátod az igazságot és a helyes működést. Akkor a megjelenés és az eltűnés az igazság, valamint a megjelenésnek és az eltűnésnek a helyes működése lehetséges.

A kérdésem hozzátok a következő: Honnan jön a lényeg, az igazság és a működés? Ha kinyitod a szádat, akkor azonnal ellentéteket hozol létre. Ha becsukod a szádat, akkor ragaszkodsz az ürességhez. Tehát, ha nem nyitod ki a szádat és nem csukod be, akkor hogyan érted meg a lényegét, az igazságot és a működést?

Miután senki sem tudott válaszolni, Hjo Bong így folytatta:

– Adok egy útbaigazítást nektek: KACU! – kiáltotta a zen mester. – Mindenki térjen vissza szobájába, és igyon egy teát.

1. *A megjelenés, az eltűnés és a nyugalom vajon azonosak vagy különbözőek?*
2. *Mi a lényeg? Mi az igazság? Mi a működés?*
3. *„KACU!” „Mindenki térjen vissza szobájába, és igyon egy teát.” Mit jelentenek ezek?*

KOMMENTÁR: Istenem! Istenem! Istenem! Hol találod meg Hjo Bong igazi testét? Vigyázz, hová lépsz!

209. Hjo Bong zen mester három kapuja

Első kapu: A Maitréja-hegyen van egy állat. A teste egy kutyáé, a feje egy tigrisé. Minek hívod? Tigrisnek vagy kutyának?

Második kapu: Egy sötét és egy világos hold jár az égen. A sötét nyugatról keletre halad, a világos keletről nyugatra. Találkoznak és eggyé válnak. Mit jelent ez?

Harmadik kapu: Az egész világ egy kemence. Hogyan lehet az, hogy a kemencén hó van?

KOMMENTÁR: Egy cselekedet jobb, mint tízezer szó.

210. A Mu! kongan tíz betegsége

Jong Szong zen mester vendégül látta Ko Ám zen mestert, és megkérdezte tőle:

– Dzsódzsú Mu! konganjabban tízféle betegség van. Hogyan nem leszel beteg?

– A kard élén táncolok – válaszolta Ko Ám.

1. *Mi a Mu! kongan tíz betegsége?*

2. *„A kard élén táncolok.” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: Menj, kérdezz meg egy tehenet. Csodálatos válaszra lelsz.

211. Az oroszlán barlangja

Jong Szong zen mester megkérdezte Ko Ám zen mestert:

– Mit jelent az, hogy Buddha felmutat egy szál virágot Mahákásjapának?

– Az oroszlán barlangjában nincs másik állat – felelte Ko Ám.

1. *Mit jelent az, hogy Buddha felmutat egy szál virágot Mahákásjapának?*

2. *Miért nincs másik állat az oroszlán barlangjában?*

KOMMENTÁR: Hiba, hiba, hiba. Ha megérted Buddha hibáját, akkor meglátod Buddha virágját.

212. *Az ég hatalmas, a föld tágas*

Jong Szong zen mester egyszer megkérdezte Ko Ám zen mestert:

– A Hatodik Pátriárka azt mondta: „Nem a zászló, nem a szél az, ami mozog. Tudatotok mozog.” Mit jelent ez?

Ko Ám zen mester felállt, háromszor leborult, azután így válaszolt:

– Az ég hatalmas, a föld tágas.

1. *Ha te lettél volna Ko Ám zen mester helyében, hogyan választál volna?*

2. *„Az ég hatalmas, a föld tágas.” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: Hallasz egy hangot, elesel. Látsz valamit, elveszíted életedet.

213. *Tanátadás*

– Mi a családotod tanítási hagyománya? – kérdezte Ko Ám.

Jong Szong zen mester felmutatta az egyik zen botot, háromszor az asztalra ütött, azután megkérdezte:

– Mi a családotod tanítási hagyománya?

Ko Ám kezébe vette az egyik zen botot, és háromszor az asztalra ütött. Jong Szong így szólt:

– Holdfény tízezer éven át.

Majd átadta az inkát és a Tant Ko Ám-nak. Azután ezt a verset költötte neki:

A Buddha és a kiváló tanítók valójában nem tudják.
Megrázom fejem, én sem tudom.
Un Mun pogácsája kerek.
Csindzu retke hosszú.

1. *Jong Szong zen mester hagyománya és Ko Ám zen mester hagyománya vajon azonos vagy különböző?*
2. *„Holdfény tízezer éven át.” Mit jelent ez?*
3. *Milyen nagy Un Mun pogácsája?*
4. *Milyen hosszú Csindzu retke?*

KOMMENTÁR: Jong Szong és Ko Ám átkarolják egymást és egy öreg kútba zuhannak.

214. *Mi az egy dolog?*

Jong Szong zen mester egyik Dharma-beszéde közben azt mondta:

– Van egy dolog, ami mindenkiben megvan. Ez az egy dolog elnyelte a mennyet, a földet és a világmindenséget. Ha meg akarod találni, akkor azonnal elveszíted. Ha leteszed, akkor mindig előtted van. Világosabb a napnál és sötétebb a fekete festéknél, mindig a tenyered alatt van. Megtaláltad?

1. *Az egy dolog hogyan nyelte el a világmindenséget?*
2. *„Ha meg akarod találni, akkor azonnal elveszíted. Ha leteszed, akkor mindig előtted van.” Mit jelent ez?*
3. *„Világosabb a napnál és sötétebb a fekete festéknél.” Mit jelent ez?*
4. *Megtaláltad a tenyered alatt?*

KOMMENTÁR: Ha a Hatodik Pátriárka ott lett volna, akkor Jong Szongot pofon ütötte volna.

215. Dong Szán zen botja

Dong Szán zen mester felmutatta zen botját és így szólt a szónoki székből:

– Ha azt mondod, hogy ez egy zen bot, akkor megütlek harmincszor. Ha azt mondod, hogy ez nem egy zen bot, akkor is megütlek harmincszor. Ha megtalárod az eredeti zen bot lényegét, akkor túl jutsz életen és halálon, és elérsz Buddha földjére. Hogyan valósítanád meg ennek a zen botnak a lényegét anélkül, hogy megszólalnál?

Dong Szán zen botjával az asztalra ütött, azután így szólt:

– Üsd meg a Kék-hegy lábát, és vedd fel a Keleti-óceán fejét.

1. *Hogyan valósítod meg a zen bot lényegét?*

2. *Hogyan érsz el Buddha földjére?*

3. *„Üsd meg a Kék-hegy lábát, és vedd fel a Keleti-óceán fejét.”
Mít jelent ez?*

KOMMENTÁR: A helyes cselekedet jobb, mint a Buddha beszéde.

216. A sárkány lábnyomai

Dong Szán zen mester szónoki székében ült, zen botjával háromszor ütött, és így szólt:

– Emberek jönnek és mennek át egy hídon. Folyik a híd, alatta a víz nem csordogál. Az egyik kiváló tanító egyszer azt mondta: „Amikor nincs álom, nincs gondolkodás és nincs cselekedet, akkor hol van az igazi mestered?”

Dong Szán egy pillanatnyi csend után így folytatta:

– Mindenki elérte igazi énjét ebben a pillanatban. Akár jössz, akár mész, tökéletesen szabad vagy. De van még egy hajszál a fejedben. Hogyan tünteted el onnan?

Dong Szán felmutatta zen botját, az asztalra ütött, és így szólt:

– Ül le, vágj el minden gondolatot, és nézz szét a tíz irányban. Meg fogod látni a sárkány lábnyomait.

1. *„Emberek jönnek és mennek át egy hídon. Folyik a híd, alatta a víz nem csordogál.” Mit jelent ez?*
2. *Nincs álom, nincs gondolkodás és nincs cselekedet. Hol van az igazi mestered?*
3. *Hogyan tünteted el az egyetlen hajszáladat?*
4. *Hogyan találod meg a sárkány lábnyomait a tíz irányban?*

KOMMENTÁR: Kinyitod a szádat, elveszíted a nyelvedet. Becsukod a szádat, elveszíted az életedet. Mit csinálsz éppen most? Csak csináld!

217. Gám és I

Dong Szán zen mester botjával az asztalra ütött, és így szólt:

– Egy jávorfáról a levelek egy mély kútba hullottak, a menny és a föld létrejött. Sok-sok évvel ezelőtt, amikor Un Mun zen mester szónoki székében ült, és hallgatóit nézte, felkiáltott:

– Gám! (Nézd!)

Az egyik szerzetes felállt, hogy kérdezzen Un Muntól, de abban a pillanatban a zen mester felkiáltott:

– I! (Szomorú!)

Ha megérted ezt a két kiáltást, akkor megvalósítod az élő zent. Ha nem érted meg, akkor a zened csak halott zen.

Dong Szán zen mester így folytatta:

– Mi Un Mun két kiáltása? Vajon azonosak vagy különbözőek?

Mindenki csendben maradt, s ezért Dong Szán egy verset költött:

Nézünk egymásra nemmozduló szempillával:
Te vagy kelet, én vagyok nyugat.

Nyugati pirkadat az óceánon túl,
Ragyogó napsütés a Szumi-hegyen át.

1. *Hol vannak a jávorfa levelei?*
2. *Mit jelent Un Mun „Gám!” és „I!” kiáltása?*
3. *Mi az élő zen és mi a halott zen?*
4. *Hogyan jut át a napsugár a Szumi-hegyen?*

KOMMENTÁR: Ne csinálj semmit! Láss tisztán és hallj tisztán! A hold nyugaton kél fel, a nap nyugaton nyugszik le.

218. A kőoroszlán bőgése

Thaiföld egyik leghíresebb szerzetese meglátogatta Dong Szán zen mestert. A kiváló koreai zen mester barátságosan fogadta vendégét, és így szólt hozzá:

– Amikor hazádban jártam, te sok-sok gyönyörű ajándékkal leptél meg engem, és nagyon kedves voltál hozzám, ezért ma én szeretnék adni neked egy ajándékot.

Dong Szán egy kőoroszlánra mutatott, és megkérdezte:

– Látod ezt az oroszlánt?

– Igen.

– Hallod az oroszlán bőgését?

A szerzetes nagyon meglepődött, s nem tudott felelni.

– Ez az én ajándékom – mondta Dong Szán zen mester.

1. *Hallod a kőoroszlán bőgését?*
2. *Mit ajándékozott Dong Szán a thaiföldi szerzetesnek?*

KOMMENTÁR: Ne meséld el az álmodat egy kőfejűnek.

219. Holdvendég

Egyszer egy szerzetes megkérdezte Küm O zen mestert:

- Mi a Buddha?
- Hold világít az égen, jönnek a vendégek – felelte Küm O.

1. *„Hold világít az égen, jönnek a vendégek.” Mit jelent ez?*
2. *Ha te lettél volna a szerzetes helyében, akkor mit mondtál volna erre?*

KOMMENTÁR: A Hatodik Pátriárka azt mondta: „Valójában nincs semmi.” Ha csinálsz valamit, akkor elveszted az életedet.

220. Ha találkozni akarsz a Buddhával

Küm O zen mester így szólt tanítványaihoz:

- Mindenki tudja hol van Buddha háza. Azt a Csend és Ellobbanás Palotájának nevezik. A palota oszlopait nyúl szarvából faragták ki. A háztető teknősbéka hajából készült. Ha rálelsz erre a palotára, és kinyitod az ajtaját, akkor találkozni fogsz az igazi Buddhával.

1. *Hol van a Csend és Ellobbanás Palotája?*
2. *Hogyan készítesz nyúl szarvából oszlopokat és teknősbéka hajából háztetőt?*
3. *Hogyan nyitod ki a palota ajtaját, és hogyan találkozol az igazi Buddhával?*

KOMMENTÁR: Ha van füled, akkor elveszited az életedet. Ha nincs füled, akkor jobb vagy, mint a Buddha.

221. *Nincs szem, nincs fül, nincs száj*

Küm O zen mester egyszer azt mondta:

– Ha látsz valamit, akkor vak vagy. Ha hallasz valamit, akkor süket vagy. Ha mondasz valamit, akkor néma vagy. Hogyan tanítod így az érző lényeket?

Mi a jelentésük:

1. *„Ha látsz valamit, akkor vak vagy.”*
2. *„Ha hallasz valamit, akkor süket vagy.”*
3. *„Ha mondasz valamit, akkor néma vagy.”*
4. *Nincs szemed, nincs füled, nincs szád: hogyan segítesz az érző lényeknek?*

KOMMENTÁR: Nézd! Nézd a nagy tolvajt! Nincs tudata, nincs problémája. Ha van tudatod, akkor azonnal ellopják.

222. *A sárgarigó és a gólya*

Jun Káng zen mester egy verset költött hangosan:

Sárgarigó ül a fán,
virággá változik át.
Gólya áll a kertben,
hófoltá változik át.

Majd így folytatta:

– Az a Buddha tudata. De ha megvalósítod a Buddhát ebből a versből, akkor elveszted a testedet. Ha nem valósítod meg, akkor ez a bot harmincszor üt meg. Mit teszel?

Jun Káng egy pillanatnyi csend után így szólt:

– Már megjelent.

1. *Megtaláltad a Buddhát ebben a versben?*

2. „Ha megvalósítod a Buddhát ebből a versből, akkor elveszted a testedet.” Miért?

3. „Már megjelent” – mondta Jun Káng. Mit jelent ez?

KOMMENTÁR: Valójában nincsenek szavak, nincs test, nincs Buddha. Nagy hiba! Menj, igrál teát!

223. Nincsenek orrlyukak

Jun Káng zen mester felült a szónoki székre, zen botjával háromszor ütött, és így szólt:

– Amikor kiváló szellemi vezetőnk, Kjong Ho zen mester elérte a megvilágosodást, ezt a verset költötte:

Amikor meghallottam, hogy nincsenek orrlyukak,
beláttam, a háromezer világ az otthonom.
A Jonámszán-hegyen júniusban
szabad ember békedalt költ.

Az első és a második sor nagyon jó, de az utolsó sorban van egy hiba. Ha megtalárod ezt a hibát, akkor meglátod Kjong Ho zen mester tudatát. Ha nem talárod meg, akkor vaksi kutya vagy.

1. Mit ért el Kjong Ho zen mester?

2. Jun Káng azt mondta, hogy az utolsó sor hibás. Hol van a hiba?

3. „Ha megtalárod ezt a hibát, akkor meglátod Kjong Ho zen mester tudatát.” Mit jelent ez?

KOMMENTÁR: Az okos meglát egy kötelet és kígyót csinál belőle. A hülye meglát egy sziklát és leborul.

224. Szőlőtővön lógva

Jong Szong zen mester egy történetet küldött el Korea zen templomaiba, és arra kérte az ott élő zen mestereket, hogy válaszoljanak neki.

„Egy vadelefánt üldözött a mezőn egy férfit, aki miután megbotlott, egy öreg kútba esett. Zuhanás közben elkapott egy szőlőtövet, amely a kút belsejében lógott. Lenézett, és három mérges kígyót látott meg a kút aljában, míg odafent az elefánt várt rá. Egy fekete és egy fehér egér elkezdte rágcsálni a szőlőtövet. A termésből méz csöpögött a férfi szájába. Ha te lettél volna ennek a férfinak a helyében, akkor hogyan maradtál volna életben?”

Mіндеgyik zen mester válaszolt:

Mán Gong: „Az elmúlt este volt egy álmom, ezért felébredtem.”

Hjé Vol: „Ha meg akarod érteni, akkor nem érted meg. Csak nem-tudom.”

Hjé Bong: „Buddha nem láthatja a Buddhát.”

Jong Szong: „A virág elszárad, len a kertben.”

Bo Vol: „Hogyan esel a kútba?”

Jun Káng: „Hmmm! Milyen édes!”

Ko Bong és Jong Gág együtt válaszoltak: „Istenem! Istenem!”

Csun Szong csak kacagott.

Hjé Ám: „Már meghalt.”

Thán Ho: „A víz folyik, sohasem áll meg.”

1. *Ha ott lettél volna akkor, hogyan maradtál volna életben?*

2. *Melyik a legjobb válasz?*

KOMMENTÁR: Légy óvatos! Kinyitod a szádát, s máris hibázol. Gondolkodsz, s elveszíted az életedet. Csak csináld!

225. Egy fél Mu!

Az egyik reggelen Jun Káng zen mester meglátogatta Hjé Bong zen mestert a Mágokszá-kolostorban, és így szólt hozzá:

– Nem szeretem Dzsódzsú mu-ját. Egy fél mu-t szeretnék.
Kérlek, adj nekem egy fél mu-t.

– Mu! – kiáltotta Hjé Bong.

– Az nem egy fél mu volt.

– Akkor mi a fél mu?

– Mu! – kiáltotta Jun Káng.

Hjé Bong zen mester hangosan felnevetett, és így szólt:

– Hogy te milyen okos vagy!

1. „Mu!” – kiáltotta Dzsódzsú. Ez nagy hiba volt. Hol van Dzsódzsú hibája?

2. Ha valaki kérne tőled egy fél mu-t, akkor mit válaszolnál?

KOMMENTÁR: Két sáros tehén birkózik, és az óceánba zuhan. Melyikük nyer? Melyikük veszít? Nincs hír felőlük.

226. Valójában nincs semmi

Amikor Jun Káng zen mester meglátogatta Hjé Ám zen mestert a Gyémánt-hegyi Dzsidszáng Boszál templomban, Hjé Ám megkérdezte:

– A Hatodik Pátriárka azt írta: „Valójában nincs semmi.” Ezután megkapta a Tant. Mit kapott meg ő?

Jun Káng háromszor tapsolt.

1. „Valójában nincs semmi.” Mit jelent ez?

2. Jun Káng válasza vajon helyes vagy nem?

KOMMENTÁR: Hiba, hiba, hiba. A második sértést nem nézem el. Csak kérdezd meg a kőleánykát.

227. Az első szó

Jun Káng zen mester meglátogatta Jong Szong zen mestert, aki megkérdezte:

– Mi az első szó?

– Igen! – felelte Jun Káng.

– Nem! – szólt Jong Szong.

Jun Káng tapsolt és nevetett.

– Nem! – mondta újra Jong Szong.

– Most én kérdezlek meg téged: Mi az első szó?

– Jun Káng! – kiáltott fel Jong Szong.

– Igen! – válaszolta Jun Káng.

– Az az első szó! – mondta Jong Szong.

1. *Mi az első szó?*

2. *Mi az utolsó szó?*

KOMMENTÁR: Ha kinyitod a szádat, akkor az első szó és az utolsó szó megjelenik. Ha becsukod a szádat, akkor mindkettő eltűnik. Ha nincs szád, akkor az első szó és az utolsó szó már tiszta.

228. Haj nő a széles fogakon

Jun Káng zen mester a következő kongant kérdezte tanítványaitól:

– Réges-régen valaki megkérdezte Dzsódzsú zen mestert: „Miért jött Bódhidharma Kínába?” Dzsódzsú így válaszolt: „Haj nő a széles fogakon.” Ha megérted ezt, akkor meglátod Bódhidharma igazi arcát. Ha nem érted meg, akkor nem ismered sem Dzsódzsút, sem Bódhidharmát.

1. *„Haj nő a széles fogakon.” Mit jelent ez?*

2. *Mi Bódhidharma igazi arca?*

3. *„Ha nem érted meg, akkor nem ismered sem Dzsódzsút, sem Bódhidharmát.” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: A kígyó a szakállát hatszáz méteresre növeszti meg. A nyúl szarva a holdat csiklandozza.

229. Mindenfelé tüskés dzsungel

Jun Káng zen mester a következő Dharma-beszédet tartotta a szónoki székéből:

– Amikor Mán Gong zen mester megvilágosodott, ezt a verset költötte:

Üres hegy, igaz energia idő és tér nélkül.
A fehér felhő és a tiszta szellő önmagától jön és megy.
Miért jött Bódhidharma Kínába?
Kakas kukorékol reggel,
A nap felkél keleten.

Ha megérted ezt a verset, akkor megérted az összes szútra tanítását. Az utolsó két sor a legfontosabb: „Kakas kukorékol reggel, a nap felkél keleten.”

Ha megtalálod azt a pontot, akkor megtalálod Bódhidharma szívét és Buddha fejét. Igen ám, de hol van Bódhidharma szíve és Buddha feje?

Miután felmutatta a zen botját egy pillanatra, felkiáltott:

– KACU!

Majd így folytatta:

– Mindenfelé tüskés dzsungel.

1. *Mit értettél meg Mán Gong zen mester verséből?*
2. *„Ha megtalálod azt a pontot, akkor megtalálod Bódhidharma szívét és Buddha fejét.” Mit jelent ez?*
3. *„Mindenfelé tüskés dzsungel.” Mit jelent ez?*

4. *Hogyan szabadulsz ki ebből a tüskés dzsungelből?*

KOMMENTÁR: Nézd! Nézd a nagy tolvajt! Nézd át a zsebeit!

230. *Az igazi üresség*

Jun Káng zen mester meglátogatta Hjé Vol zen mestert, aki megkérdezte:

– Mi az igazi üresség és nyugalom misztikus bölcsességének jelentése?

– Nem hallható, nem látható – válaszolta Jun Káng.

– Nem!

– Nem hallható, nem látható.

– Nagy hiba! – mondta Hjé Vol.

1. *Mi az üresség és nyugalom misztikus bölcsessége?*

2. *Hol hibázott Jun Káng?*

KOMMENTÁR: Két kőleányka egymással szemben. Mindketten kacagnak.

231. *Má Dzso köre*

Egy napon Bo Vol megkérdezte Jun Káng zen mestertől:

– Réges-régen Má Dzso zen mester így szólt a hallgatókhoz: „Van egy köröm. Ha belépsz ebbe a körbe, akkor megütlek. Ha nem lépsz be ebbe a körbe, akkor is megütlek. Mit teszel?” Jun Káng! Ha ott lettél volna, hogyan válaszoltál volna?

– Nem szeretem az ilyen hülyeségeket. Inkább azt mondd meg nekem, hogyan úszod meg Má Dzso verését? – kérdezte Jun Káng.

– Miért tartod a kezekben Má Dzso botját? – kérdezte Bo Vol.

1. *Ha ott lettél volna, akkor hogyan válaszoltál volna Má Dzso kérdésére?*
2. *Hol hibázott Jun Káng?*

KOMMENTÁR: Sétálsz. Karodat előre-hátra lóbálod.

232. Ko Bong akadálytól mentes embere

Sok-sok évvel ezelőtt a kínai Ko Bong zen mester így szólt a szerzetesek egy csoportjához:

– Van egy ember, aki semmi másból nem áll, csak bőrből, rajta lyukakkal, rothadó húsból és törött csontokból, s ennek az embernek a beszéde mégis akadálytalan. Milyen csodálatosak a cselekedetei: jön és megy, megüti és széttöri a világmindenséget, és elnyeli a hatalmas óceánt.

Ha tudni akarod, ki ez az ember, akkor meg kell értened a következő mondatot: „A sáros tehén felfalja az acélbotot és vért köp az őrangyalra.”

1. *Semmi másból nem áll, csak bőrből, rajta lyukakkal, rothadó húsból és törött csontokból. Hogyan válhat egy ember akadálytalanná?*
2. *Az akadálytalan ember hogyan nyeli el a hatalmas óceánt?*
3. *Hol van a sáros tehén?*
4. *Ki az őrangyal?*

KOMMENTÁR: Vér tölti be az eget. Csontok mindenütt a földön. Hogyan lélegzed be a friss levegőt? Hogyan járod be a tíz irányt? Figyelj, hová lépsz!

233. *Hiba*

Kjong Bong zen mester leült a hallgatóság elé, rácsapott zen botjával a szónoki székre, és így szólt:

– Az összes buddha és kiváló tanító hibázott, mert kinyitották a szájukat. Hogyan javítanád ki őket? Ha kijavítod a hibájukat, akkor ez a bot harmincszor fog megütni téged. Ha nem javítod ki a hibájukat, ez a bot akkor is harmincszor fog megütni téged. Mit teszel?

Egy pillanatnyi csend után felmutatta a zen botját, s így folytatta:

A liba árnyék nélkül
száll a rideg holdfényben.
A kőoroszlán keletre fut.
Az Északi-csillag nyugatra tart.

Egy pillanatnyi csend után egy KACU!-t kiáltott, s majd így szólt:

– És ez is egy nagy hiba.

1. *Hol hibázott az összes buddha és kiváló tanító?*
2. *Mi jelent a zen mester verse?*
3. *„És ez is egy nagy hiba.” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: Ez a bot már harmincszor ütötte meg Kjong Bong zen mestert. Istenem! Istenem! Istenem!

234. *Hol van a szülővárosa?*

Az egyik télen Csun Szong zen mester a Mángvolszá-kolostorban tanított. Nagyon hideg volt azon a télen. A kjolcsére sok-sok tanítvány gyűlt össze. A zen mester megkérte őket, hogy vágjanak ki fákat tüzelőnek. De az akkoriban törvényel-

lenes volt, s ezért egy csendőr elment a kolostorba, és magával vitte Csun Szongot a csendőrségre.

- Miért vágta ki a fákat? – kérdezte a csendőr.
 - Azért, mert nagyon hideg van és nincs tüzelőnk.
 - De ez törvénytelen. Hol van a szülővárosa?
 - Édesapám *hogyishívják* házában – felelte a zen mester.
 - Micsoda!? Hol van a szülővárosa?
 - Már mondtam Önnek, édesapám *hogyishívják* házában.
 - Bolond maga? – kiáltott rá a csendőr.
 - Nem! – felelte a zen mester.
 - Honnan jött?
 - Édesanyám *hogyishívják* házából.
 - Micsoda?
 - Már mondtam Önnek, édesanyám *hogyishívják* házából.
 - Bolond! – toporzékkolt a csendőr. – Tűnjön el!
- Csun Szong zen mestert szabadon engedték.

1. *Csun Szong miért vágta ki a fákat?*
2. *A zen mester bolond vagy bódhiszattva?*

KOMMENTÁR: A síró gyermek cukorkát akar. Az öreg néni a mo-
gyorókrémet szereti.

235. *Egyszerű és tiszta dolog*

Egy napon Mán Gong zen mester egyik Dharma-beszédében azt mondta:

- Még ha ez a világ szétrobban, akkor is, ha valaki rendelkezik az egyszerű és tiszta dologgal, sohasem tűnik el. Az a dolog néha álom, néha ébrenlét. Megkérdezlek benneteket: Hol van az egyszerű és tiszta dolog, amikor nincs álom és nincs ébrenlét?

1. *Amikor minden szétrobban, hol van az egyszerű és tiszta dolog?*

2. *Hol van az egyszerű és tiszta dolog, amikor nincs álom és nincs ébrenlét?*

KOMMENTÁR: Amikor éhes vagy, menj ki a konyhába. Amikor fáradt vagy, menj a hálószobába.

236. *Mi a bódhi?*

Mán Gong zen mester miután kis ideig csendben ült a szónoki székben, zen botjával rácsapott az asztalra, és így szólt:

– A bódhi tudat innen jön. Talpalatnyi helyen állsz egy magas hegy csúcsán. Ne kérdezd északot, deket, keletet, nyugatot. Bódhidharma sem érti a bódhit. Te hogyan értenéd meg? Ma megmutatom az igazi bódhit: Hallgasd figyelmesen, hallgasd figyelmesen!

Mán Gong zen mester háromszor az asztalra csapott, majd lelépett a szónoki székből.

1. *Mi a bódhi?*
2. *„Talpalatnyi helyen állsz egy magas hegy csúcsán.” Mit jelent ez?*
3. *Bódhidharma miért nem érti a bódhit?*
4. *A zen mester háromszor az asztalra csapott. Az lenne a bódhi?*

KOMMENTÁR: Csodálatos! Csodálatos! Megmutatja kéz vagy láb nélkül.

237. *Nincs tudat, nincs Dharma*

Csun Szong zen mester szónoki székében ült, zen botjával háromszor az asztalra ütött és így szólt:

– Még ha van Dharmád, akkor is el kell hagynod. Miért csinálsz új Dharmát? Honnan jön a Dharma? A tudatodból jön. Amikor a tudat megjelenik, minden megjelenik. Amikor a tudat eltűnik, minden eltűnik. Hol találod meg a Dharmát? De ha nincs Dharmád, akkor nincs tudatod sem, így hogyan mented meg az érző lényeket?

Lin Csi KACU!-ja, Dok Szán ütése, Gudzsi ujjja vajon Dharmák vagy tudatok? Ha azt mondod, hogy Dharmák, máris létrehoztad a poklot. Ha azt mondod, hogy tudatok, máris halott vagy. Ha nincs Dharma és nincs tudat, akkor hogyan mented meg az érző lényeket?

Egy pillanatnyi csend után az asztalra ütött és így szólt:

– Amikor a kőleányka gyermeket szül, akkor megérted.

1. *Nincs Dharma, nincs tudat. Hogyan mented meg az érző lényeket?*
2. *Lin Csi KACU!-ja, Dok Szán ütése, Gudzsi ujjja vajon Dharmák vagy tudatok?*
3. *Mit értesz meg akkor, amikor a kőleányka gyermeket szül?*

KOMMENTÁR: Milyen csodálatos ez az ember! Tudata és beszéde tiszta és nyílegyenes.

238. A szó és az Út

Az Út mi elmondható
nem az örökkévaló Út.
A szó mi kimondható
nem az örökkévaló szó.
Mi el nem mondható:
az örökkévalóság forrása.
Mi elmondható:
a mindenség édesanyja.

1. „Az Út mi elmondható nem az örökkévaló Út.” Mit jelent ez?
2. Mi a nem örökkévaló Út?
3. „Mi elmondható: a mindenség édesanyja.” Mit jelent ez?

KOMMENTÁR: Felhők az égen, kék hegyek. Egy asszony felkacag.

239. *Cselekvés és nem-cselekvés*

Ki a tudást hajszolja,
naponta lesz a világ rabja.
Ki az Utat járja,
naponta feledi mi a vágya.
Elmélyülés, mélység
s lám, megvalósul a nem-cselekvés:
onnan fakad a világmindenség.
Az igaz bölcsesség:
a világ tétlen teremtése.
Ki tevékeny:
nem látja mi a világ teremtése.

1. *Hogyan járod az Utat, mint úton-járó?*
2. *Ki hozta létre a cselekvést és a nem-cselekvést?*
3. *Hogyan valósul meg a világ tétlen teremtése?*

KOMMENTÁR: Minden teljes és mozdulatlan. Semmi sem változik. De ha kinyitod a szádat, nagy hibát követsz el. A fa, a kő, a kutya és a macska jobb nálad, mert csak csinálják.

240. *Nem-cselekvésből cselekszik*

Ezért a bölcs
nem-cselekvésből cselekszik,
nem-beszédből beszél.
Benne a világ-áramlás tovafut.
A világot megalkotja, s nem birtokolja.
Cselekszik, s nem ragaszkodik hozzája.
Mikor műve elkészül, elfeledi,
így soha el nem veszíti.

1. „Ezért a bölcs nem-cselekvésből cselekszik.” Mit jelent ez?
2. „A világot megalkotja, s nem birtokolja. Cselekszik, s nem ragaszkodik hozzája.” Te hogyan valósítanád meg ezt?

KOMMENTÁR: Ha ragaszkodsz a világhoz, akkor a pokolra jutsz, akár egy nyíl. Ha nem ragaszkodsz a világhoz, akkor elveszíted a testedet. Láss tisztán! Hallj tisztán! Csak csináld!

241. *Az emberek elveszítik...*

A bölcs így tanít:
bensőd szelídítsd meg,
gyomrod töltsd tele,
becsvágyad csillapítsd le,
elszántságod szilárdítsd meg.
S lám, az emberek elveszítik
mit tudtak, mit vágyakoztak,
s belátják, semmit sem tudnak.
A nem-cselekvés így valósul meg:
mindenütt béke és rend terem.

1. „A bölcs így tanít: bensőd szelídítsd meg, gyomrod töltsd tele.” Mit jelent ez?

2. „S lám, az emberek elveszítik mit tudtak, mit vágyakoztak.”
Mit jelent ez?
3. „A nem-cselekvés így valósul meg: mindenütt béke és rend terem.” Hogyan terem mindenütt béke és rend?

KOMMENTÁR: Ha kinyitod a szádat, akkor minden megjelenik. Ha becsukod a szádat, akkor minden eltűnik. Mielőtt megszületté, nem volt szád: nincs beszéd és nincs hallgatás. Akkor mi a mindenség? A tehén nem törődik a szájával, felbőg: „buu-buu!” A kutya sem törődik a szájával, mindent megugat: „vau-vau!”

242. Az Út mint a világ forrása

Az Út mint a világ forrása
soha ki nem apad,
mérhetetlen üresség,
valója a Föld s az Ég.
Ő a mélyben rejtőző,
a világban mindig jelenlevő.
Én nem tudom, ki Ő.
Vénebb, mint a világ-teremtő.

1. „Az Út mint a világ forrása soha ki nem apad.” Mit jelent ez?
2. „Ő a mélyben rejtőző, a világban mindig jelenlevő.” Vajon a létezés létező vagy nem létező?
3. „Vénebb, mint a világ-teremtő.” Mit jelent ez?

KOMMENTÁR: A folyó megállás nélkül folyik. A hegynek nincsen szája.

243. *Mielőtt az Út és a bölcs...*

Az Út, mely mindent áthat,
istennek és démonnak életet ad.
A bölcs, ki mindent áthat,
igaznak és bűnösnek áldást ad.
Az Út mint a fújtató
üres, mégis teli.
Lélegzet, így alkotod meg a világot,
ki szavakba foglalja, elveszíti a világosságot.
Mélyülj el a bensődben.

1. *Mielőtt az Út és a bölcs létrejött volna, mi volt?*
2. *„Az Út mint a fújtató üres, mégis teli.” Ez vajon hogyan segít az érző lényeken?*
3. *„Mélyülj el a bensődben.” Hogyan mélyülsz el bensődben?*

KOMMENTÁR: Érted az egyet, érted a kettőt. Anélkül, hogy értenéd az egyet, már teljes vagy.

244. *A világ édesanyja*

Az Út ha megnevezhető:
a világ édesanyja.
Üres s mégsem kimeríthető,
Ő a világ forrása.
Bensődben lelt világra,
általad jön napvilágra.

1. *„Az Út ha megnevezhető: a világ édesanyja. Üres s mégsem kimeríthető, Ő a világ forrása.” Hogyan lehet ő a világ forrása?*
2. *„Bensődben lelt világra.” Te és az Út vajon azonosak vagytok vagy különböztök?*

KOMMENTÁR: A gyermek tejet kér édesanyjától. Az égnek nincs belseje, nincs külseje. Az ég kék.

245. *Léte az érző lényeké*

Az Út végtelen s örökkévaló.
Miért örökkévaló?
Mert nincs benne élet és halál.
Miért végtelen?
Mert nincs benne vágy.
Léte az érző lényeké.
A bölcs hátramarad,
így az emberek előtt halad.
A világ dolgait meghaladja
így ő lesz a világ forrása.
Mivel nem magáért létezik,
a mindenséggel megtelik.

1. „Az Út végtelen s örökkévaló.” „Mert nincs benne vágy.” Mit jelentenek ezek?
2. Az Út és a bölcs közül vajon melyik az első?

KOMMENTÁR: Autók száguldanak az országúton megállás nélkül. Az édesanya int a gyermekének.

246. *Az Út mint a víz*

A legfőbb jó mint a víz
életet ad a világmindenségnek,
vigaszt nyújt az alantas létezőknek,
az Út mint a víz...

1. *„Az Út mint a víz.” Vajon a koszos víz is olyan mint az Út?*

KOMMENTÁR: Nyugaton a kávéét szeretik. Keleten a zöldteaát kedvelik.

247. A bölcsesség útja

Ha megalkottad műved, vonulj vissza:
ez a bölcsesség útja.

1. *„Ha megalkottad műved, vonulj vissza.” Hogyan valósítod meg ezt?*
2. *Kiért teszed ezt?*

KOMMENTÁR: Az egér a sajtot szereti, a macska az egeret.

248. A legfőbb erény

A világot megalkotja, táplálja
s nem birtokolja.
Cselekszik, s nem vágyakozik.
Hatalomvágy nélkül irányít.
Erre mondják: a legfőbb erény.

1. *Megalkotod a világot, táplálod, nem birtoklod, cselekszel és irányítasz. Hogyan tartod fenn ezt a tudatot?*
2. *„Erre mondják: a legfőbb erény.” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: Valójában nincs semmi. Piros és fehér jelenik meg előtted. Ha nem ragaszkodsz a pirosához vagy a fehérhez, akkor szabad vagy.

249. *Így tárja ki szívét a világnak*

A szín megvakít.
A hang megsüketít.
Az íz elbódít.
A gondolat megbolondít.
A vágy megrészesgít.

Ezért a bölcs úgy tekint a világra,
hogy bizik önmagában.
Nem áll a világ-áramlás útjába,
így tárja ki szívét a világnak.

1. *Tételezzük fel, hogy vak vagy, süket vagy, érzéketlen vagy, gyenge vagy. Mi történik akkor?*
2. *A bölcs és a világ vajon egy vagy kettő?*
3. *„Így tárja ki szívét a világnak.” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: Kutya fut a csont után. Énekes kabóca dalol a fán.

250. *A szeretet és a világ*

Tekints úgy a világra mint önmagadra,
Akkor szívedből békesség fakad.
Szeresd úgy a világot mint önmagadat,
Akkor lényedből szeretet fakad.

1. *Vajon a világmindenséget és téged létezőként vagy ürességként határozzunk meg?*
2. *„Szeresd úgy a világot mint önmagadat.” Mit jelent ez?*
3. *Hogyan fakadhat lényedből szeretet?*

KOMMENTÁR: Dél, észak, kelet, nyugat. A felkelő nap megvilágítja a világmindenséget.

251. A bölcsesség lényege

Ránézek, de nem látom.
Hallgatom, de nem hallom.
Megragadom, de nem érem el.
Felszíne nem világos, mélye nem sötét.
Végtelen s névtelen,
a nincs-világba vezet el.
Minden forma alakja,
képzet nélküli kép,
titokzatos s parányi.
Megközelítem, de nem találom a kezdetét.
Követem, de nem találom a végét.
Nem tudhatod, de megélheted.
Honnan ered meg kell értened:
ez a bölcsesség lényege.

1. *„Megközelítem, de nem találom a kezdetét.” Mit jelent ez?*
2. *„Nem tudhatod, de megélheted.” Mi ez?*
3. *Mi a bölcsesség lényege?*

KOMMENTÁR: Az öreg bácsi hátán unokája lovagol. A kutya körülöttük szaladgál.

252. Hol a békesség?

Megvalósul a mindent átható üresség,
s lám, bensődben béke terem.
Tekints így a zajgó létezőkre,
szemléld magadban visszatértüket.

Minden dolog visszatér a forráshoz.
Visszatérni a forráshoz: békesség.

1. *„Megvalósul a mindent átható üresség.” Ha a tudatod üres, akkor hogyan merülnek fel benne gondolatok?*
2. *„Minden dolog visszatér a forráshoz.” Ki hozta létre a világ-mindenséget?*
3. *„Visszatérni a forráshoz: békesség.” Hol van a békesség?*

KOMMENTÁR: Az autópályán autók száguldanak. A vágányon vonat zakatol. A kisgyermek integet: „Szaszto! Szaszto!”

253. *Művét megalkotja*

A bölcs kormányzót
 a nép alig ismeri mint valót.
 Vezérüket megszeretik,
 megrettegik, és végül megvetik.
 Ki nem bízik meg a népben,
 hűtlenséget teremt szívükben.
 Ezért a bölcs nem beszél,
 cselekszik, s mikor művét megalkotja,
 a nép a megmondhatója:
 „Ő az Utat járja.”

1. *A bölcs hogyan kormányozza a népet?*
2. *„S mikor művét megalkotja.” Akkor mi van?*
3. *Hogyan járod az Utat?*

KOMMENTÁR: Az édesanya ölébe ülteti a gyermekét és tejjel itatja. A hegy mélyén valaki tűzifát aprít.

254. A nagy Utat elfeledték

Mikor a nagy Utat elfeledték,
létrejött a jóság és a kegyesség.
Mikor a tudást elvetették,
létrejött a mindent meghaladó bölcsesség.
Mikor a családi béke elveszett,
létrejött a gyermeki tisztelet.
Mikor a királyság megveszett,
létrejött a hazaszeretet.

1. *Hogyan feleled el a nagy Utat?*
2. *„Létrejött a jóság és a kegyesség.” Hogyan?*
3. *„Mikor a királyság megveszett, létrejött a hazaszeretet.” Hogyan leszel hazafi?*

KOMMENTÁR: A hős legyilkolja az ellenséget, hogy segítsen hazáján. Hol fogja megbánni a bűnét?

255. Hajítsd el...

Hajítsd el a szentséget s a bölcsességet,
a nép így lesz százszor boldog.
Hajítsd el az erkölcsiséget s a törvényességet,
a nép így teszi meg a helyénvalót.
Hajítsd el az álnok hasznosságot,
s eltűnnek a tolvajok.

Ha ez meg nem valósult,
akkor tartsd tisztán szívedet,
s így a világ-áramlás tovafut.

1. *Hogyan hajítod el azokat?*
2. *„Akkor tartsd tisztán szívedet.” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: Valójában nincs semmi. Mit hajítasz el akkor?
Légy óvatos! A második sértést nem nézem el!

256. *Ez az igazság*

A bölcs bensője
az Út egyetlen őre,
a világosság onnan
fakad: belőle...
Az Út megfoghatatlan.
Hogyan lehet bensője
az Út egyetlen őre?
Nincs ragaszkodás őbenne.
Az Út sötét és mérhetetlenül mély.
Hogyan fakad világosság belőle?
Nem áll a világosság elébe.
Az Út időtlen és végtelen,
a lét s nemlét szülője.
Mint tudhatom... ez az igazság?
Elmélyülök... s meglátom, mi a valóság.

1. *Hogyan válik eggyé a bölcs, a tudata és az Út?*
2. *„Az Út megfoghatatlan. Hogyan lehet bensője az Út egyetlen őre?” Mi ez?*
3. *„Mint tudhatom... ez az igazság?”*

KOMMENTÁR: Minden az Út. Semmi sem az Út. Vajon melyik a helyes? Amikor szomjas vagy, igyál. Amikor éhes vagy, egyél.

257. *Ki az Utat járja...*

A bölcs az Utat járja
Úgy tekint a világ rája:
mint követendő példára.
Nem áll világosságra,
a nép benne lel világra.
Nem vonja a figyelmet magára,
a nép hallgat a szavára.
Nem tudja ki Ő,
a nép benne ismer magára.
Céltalan a benső,
Ő a világnak királya.
Hallgass ősi bölcsek szavára:
„Ha te akarsz lenni világnak királya,
hagyd a világ-áramlást magára.”
Ne hallgass üres fecsegők szavára.
Ki az Utat járja
Ébredjen rá önnönmagára.

1. *„A bölcs az Utat járja, úgy tekint a világ rája: mint követendő példára.” Mit jelent ez?*
2. *Hogyan leszel a világnak királya?*
3. *„Ha te akarsz lenni világnak királya, hagyd a világ-áramlást magára.” Hogyan valósítanád meg ezt?*
4. *Hogyan ébredsz rá önnönmagadra?*

KOMMENTÁR: Honnan jön a világmindenség? Ha el akarsz érni valamit, akkor eltávolodsz tőle. Ha nem akarod elérni, akkor ott terem előtted.

258. *Egyé válik a törvény útjával*

Ki az Égi Utat járja,
eggyé válik a törvény útjával.
Ki a Bölcsesség Útját járja,
eggyé válik az erény útjával.
Ki a Csökkenés Útját járja,
eggyé válik a veszteség útjával.
Ki kételkedik az igazság szavában,
abban nem hisznek a világban.

1. *Hogyan járod az Égi Utat?*
2. *Hogyan járod a Bölcsesség Útját?*
3. *Ha már eggyé váltál a törvény útjával, akkor miért kell járnod az Égi Utat?*

KOMMENTÁR: Az Út mindig előtted van, de ha van szemed, akkor nem látod meg. Ha van füled, akkor nem hallod meg. Ha van szád, akkor az *Utat* ki nem mondhatod. Légy óvatos! Légy óvatos!

259. *Alkosd meg a műved*

Alkosd meg a műved, s ne ragaszkodj hozzája,
ez az Út...

1. *Az Út és a műved vajon azonos vagy különböző?*
2. *Ha te egy vagy a műveddel, akkor hogyan nem ragaszkodsz hozzája?*
3. *Ha te nem vagy egy a műveddel, akkor hogyan nem ragaszkodsz hozzája?*

KOMMENTÁR: Mi az Út? Mi a nem-Út? Nyisd ki a szádat, s a pokolra kerülsz. Csukd be a szádat, s elveszíted az életedet. Mit látsz most? Mit hallasz most?

260. *Íme a négy hatalmas erő*

Formátlan és tökéletes Ő,
A Föld s az Ég előtt születő:
Oly csendes, oly üres!
Magányos, nem változó.
Végtelen, örök létező.
A világ édesanyja Ő.
Keresem a szót rá, le nem írható:
legyen az Út Ő...

Áthatja a létezőket,
a világmindenséget:
a világ-forrásán őrködő.

Íme a négy hatalmas erő:
Az Út, az ég, a föld s az ember.
Az ember a földet követi.
A föld az eget követi.
Az ég az Utat követi.
Az Út a maga útját követi...

1. „Oly csendes, oly üres!” Hogyan jött létre a világmindenség?
2. „Legyen az Út Ő...” Az Én és az Út előtt mi van?
3. „Az Út a maga útját követi...” Mit jelent ez?

KOMMENTÁR: Minden az Útból fakad. Honnan fakad az Út?
Nyisd ki a szádat, s elveszíted az életedet. Csukd be a szádat,
s fejed kővé dermed. Látod az Utat? Hallod az Utat?

261. A nagy titok

A bölcs megóv minden érző lényt,
nem táplál szívében megvetést.
Gondozza a lét-virágját,
nem hoz létre pusztítást.
Ő a megtestesült világosság.

A kiválóak tanítják a rosszakat.
A rosszak támogatják a kiválókat.
Ki nem látja át ezt a törvényt,
Az elveszíti bölcsességét.
Ez a nagy titok.

1. „Gondozza a lét-virágját...” Hogyan gondozod a lét-virágját?
2. Mit jelent a megtestesült világosság?
3. A kiváló és a rossz vajon azonos vagy különböző?
3. Mi a nagy titok?

KOMMENTÁR: Az Út hoz létre mindent. És az Út szüntet meg mindent. Ha eléred az Utat, akkor mindent elérsz, és megszabadulsz az élettől és haláltól.

262. A körforgás közepe

A létesülés ideje:
Az egyik halad előre,
a másik megy mögötte.
Az egyik mozgásban,
a másik nyugalomban.
Az egyik élénk,
a másik fáradt.
Az egyik sértetlen,
a másik veszélyben.

A bölcs úgy látja a világot, ahogy van,
nem avatkozik a lét dolgaiba,
nem áll a világ-áramlás útjába,
a körforgás közepén mindig jelen van.

1. *Ki hozta létre az időt?*
2. *Miben különbözik a bölcs és az útja?*
3. *Hol van a körforgás közepe?*

KOMMENTÁR: A bölcs az Utat vigyázza, mert az Út a létezés szülője. Ha nem lenne az Út, akkor mit csinálna? Vigyázz rá! Vigyázz rá!

263. Az Út örök megélése

Az Út felfoghatatlan.
Ő a parányi egyszerűség,
bensője a hatalmas Föld s a végtelen Ég.

A hatalmasok elmélyült bölcsessége:
Az Út örök megélése,
szívük a lét békessége.
A világ így lesz mindannyiunk ékessége.
Az érző lények megbékülnek,
az erény és törvény így íródik szívükbe.

A név és forma léte időbe vetett.
A létesülés is időbe vetett,
Aki felismeri a véget,
az elkerüli a veszélyeket.

Minden dolog a létezésben
visszatér az Út méhébe,
miként a vizek és patakok
a végtelenség tengerébe.

1. „Az Út felfoghatatlan. Ő a parányi egyszerűség, bensője a hatalmas Föld s a végtelen Ég.” *Hogyan látod meg az Utat?*
2. *Hogyan mélyülsz el az Út megélésében?*
3. „Minden dolog a létezésben visszatér az Út méhébe.” *Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: Az asszony elérte az Utat és a boldogságot. A férfi elvesztette az Utat és oly nagy szenvedés gyötri, mint a Szumi-hegy.

264. *Megteremti a mindenséget*

A hatalmas Út áthat mindent.
 Világra hozza a létezőket.
 Tétlennék mondom őt.
 Megalkotja a létezést.
 Önzetlennek mondom őt.
 Táplálja a számtalan világot.
 Nem ragaszkodónak mondom őt.
 Egy a létezőkkel,
 rejtve él szívükben,
 legyen a neve: alázatos.

1. „A hatalmas Út áthat mindent.” *Mit jelent ez?*
2. „Megalkotja a létezést. Önzetlennek mondom őt.” *Mit jelent ez?*
3. *Hogyan tartod fenn a mindenséget?*

KOMMENTÁR: A föld élteti a hegyeket, a fákat, az embereket, az állatokat és a mindenséget. A tér élteti a földet. Mi az, ami a teret élteti? Ha megtalálod a választ, akkor megérted, hogy két lábad van.

265. *Vágytalanul*

Az Út a létlen teremtő.
A hatalmasok ha elmélyülnének
az Út megélésében,
akkor a világ a természet ritmusát
járva alakulna át.
A kicsiny emberek ha megelégednének
mindennapi életük egyszerűségével,
akkor vágytalanul harmóniát keltenének.
Mert ahol nincs vágy,
ott béke terem.

1. *Az Út a mindenség szülője. De ebben a versben az áll, hogy az Út létlen. Melyik a helyes?*
2. *Milyen kapcsolat van az Út és a hatalmasok között?*
3. *Az Út a mindenség, a vágy és a béke. Valóban ez lenne az Út?*

KOMMENTÁR: A feleség kisbabát szeretne, férje azonban nem. Melyikük látja az Utat? A férj vagy a feleség? Tégy le mindent! Menj, igyál teát!

266. *Amikor az Utat elfeledték*

Amikor az Utat elfeledték
létrejött a jóság.
Amikor a jóságot elfeledték
létrejött az erény.
Amikor az erényt elfeledték,
létrejött a buzgóság.
A buzgóság az igaz hit kérge
az őskáosz kezdete.

Ezért a bölcs a mélységet kutatja,
s nem a felszínt járja,

a gyümölcsöt táplálja,
s nem a virágot csodálja.
Nincs öncélú szándéka.
Bensője a lét valósága,
nem merül el az álom-világba.

1. *Hogyan feledték el az Utat? Hogyan jött létre a jóság?*
2. *A bölcs hogyan kutatja a mélységet?*
3. *„Nem merül el az álom-világba.” Akkor mi van?*

KOMMENTÁR: Honnan jön az út? Hová megy az út? A kisbaba felsír, tejet inna.

267. Harmóniában az Úttal

A bölcs harmóniában él az Úttal:
az ég tiszta s végtelen,
a föld szilárd s kerek,
virágoznak a teremtmények.
A lények benne lelnek útra,
ő a világnak példája,
ő a világnak éltető forrása.

A nép nincs harmóniában az Úttal:
az ég sötét,
a föld üres,
a szív egysége kettéhasad,
a teremtmények magvaszakadtak.

A bölcs együttérzően tekint a világra,
mivel a világ benne lelt igazságra.
Ő az alázatosság példája.
Nem úgy ragyog mint az ékkő,
az Útnak eleven teste Ő,
oly érdes mint egy apró kő.

1. *Hogyan élsz harmóniában az Úttal?*
2. *A nép hogyhogy nincs harmóniában az Úttal?*
3. *A bölcs hogyan tekint együttérzően a világra?*

KOMMENTÁR: Felhők úsznak a déli láthatáron, eső zuhog keleten. A paraszt sűrög-forog kertjében, a gyermek hazatér az iskolából.

268. *A lét a nemlétből születik*

A visszatérés az Út mozgása,
az engedékenység az útja.
Minden a létből születik,
s a lét a nemlétből születik

1. *„Az engedékenység az útja.” Mit jelent ez?*
2. *„S a lét a nemlétből születik.” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: A Föld a nap körül kering. A hold a Föld körül kering. Éjszaka csillagok ragyognak az égen.

269. *A bolond*

Amikor bölcs hall az Útról,
nyomban megvalósítja.
Amikor tudós hall az Útról,
hol hisz benne, hol kételkedik.
Amikor bolond hall az Útról,
hangosan felnevet.
Ha nem nevetne,
az Út se lenne.

Ezért megmondották:

A világos ösvény sötétnek látszik,
az előre haladó visszatérőnek látszik,
az egyenes görbének látszik,
az igaz erő gyöngének látszik,
az igaz tisztaság homályosnak látszik,
az igaz állhatatosság ingatagnak látszik,
az igaz világosság rejtőzködőnek látszik,
a legnagyobb művészet kicsinynek látszik,
a legnagyobb szeretet részvétlennek látszik,
a meghaladó bölcsesség gyermetegnek látszik.

Az Út titokzatos és névtelen.

Táplálja és élteti a létezőket.

1. *A bölcs, a tudós és a bolond közül melyik a legnagyobb ember?*
2. *„A világos ösvény sötétnek látszik... az igaz erő gyöngének látszik.” Ezek az ellentétek is az Útból jönnek létre?*
3. *„Az Út titokzatos és névtelen.” Akkor hol van?*

KOMMENTÁR: Repülőgép az égen, szabad az út előtt, de nem tud mindenhol földre szállni. A bölcs tudata olyan tiszta, mint a tér. Akármit megtehet. Tudatának működése aprólékos, s teljes.

270. Honnan jött létre az Út?

Az Út hozta létre az egységet.

Az egység a kettősséget.

A kettősség a háromságot,

s a háromság a mindenséget.

A mindenség magva a férfi és a nő.

Mikor egyesül a férfi és a nő,

harmóniát teremt valamennyi létező.

A hétköznapi ember magánya zaklatott.
A bölcs a magányban látja meg az igazságot,
s bensőjében az egész világot.

1. „Az Út hozta létre az egységet.” Honnan jött létre az Út?
2. „S a háromság a mindenséget.” Akkor a jó és a rossz is az Útból jön létre?
3. Valamennyi létező harmonikus és teljes. Ki töri meg a harmóniát és a teljességet?

KOMMENTÁR: 1, 2, 3, 4, 5; 5, 4, 3, 2, 1. Honnan jönnek ezek a számok? Ki hozta létre ezeket a számokat? Ha megválaszolod ezt a kérdést, akkor szabadon használhatod a számokat.

271. Az út megfejt minden titkot

Az igaz tökéletesség, mint a tökéletlenség:
véget nem érő.

Az igaz teljesség, mint az üresség:
nem mérhető.

Az igaz egyenesség görbének látszik.

Az igaz bölcsesség hazugságnak látszik.

Az igaz művészet kicsinynek látszik.

A bölcs nem áll a világ-áramlás útjába,

Alkalmazkodik hozzája.

Az Út megfejt minden titkot.

1. „Az igaz tökéletesség, mint a tökéletlenség: véget nem érő.”
Miért?
2. „Az igaz teljesség, mint az üresség: nem mérhető.” Miért?
3. Az Út hogyan fejt meg minden titkot a bölcsnek?

KOMMENTÁR: Valójában nincs semmi. Ki hozta létre a múltat, a jelent és a jövőt? Ha nem csinálsz semmit, akkor tisztán látsz és hallasz. Akkor minden a te valódi arcod.

272. A bölcs tudata...

A bölcs tudata nem a magáé,
A bölcs tudata a népé.
Jóságos a jókhoz
és jóságos a gonoszokhoz:
Ez az igazi jóság.
M megbízik az igazakban
és megbízik a csalókban:
Ez az igazi bizalom.
A bölcs tudata tiszta.
A nép felnéz rá és hallgat szavára.
A bölcs úgy tekint a népre,
mint egyetlen gyermekére.

1. „A bölcs tudata nem a magáé.” Hogyan lehet a bölcs tudata a népé?
2. Mi az igazi jóság?
3. „A bölcs tudata tiszta.” Mit jelent ez?

KOMMENTÁR: Az ég sohasem mondja: „Én vagyok az igazság.”
A föld sohasem mondja: „Én jó vagyok.” A víz sohasem mondja: „Én vagyok a helyes út.” Ha csinálsz valamit, akkor akadályt hozol létre. Ha nem csinálsz semmit, akkor szabad vagy.

273. Hová megy?

A bölcs átadja magát az élet folyásának.
A bölcs átadja magát a halálnak.
Nem él együtt az álmával,
nem viaskodik a sorsával.
Nem gondol cselekedeteire,
Azok lényének magvából erednek.
Megad mindent az életnek.
Ha eljön a halál a pillanata: elmegy...

1. *„A bölcs átadja magát az élet folyásának.” Mit jelent ez?*
2. *„A bölcs átadja magát a halálnak.” Ha eljön a halál, akkor hová megy?*
3. *„Nem gondol a cselekedeteire.” Azok hogyan eredhetnek lényének magvából?*
4. *Hogyan ad meg mindent az életnek?*

KOMMENTÁR: A bölcs bármit megtehet. De honnan jött, mikor megszületett? Hová megy, mikor meghal? Az ég mindig kék, a víz folyik.

274. Az igaz bölcsesség

A nem-tudom tudat az igaz bölcsesség.

A tudás betegség.

Ki betegségét felismeri: meggyógyul.

A bölcs magát gyógyítja.

Gyógyszere: a bölcsessége...

Bölcsessége: a világ ismerése...

1. *„A nem-tudom tudat az igaz bölcsesség.” Mi az igaz bölcsesség?*
2. *Ha a mester magát gyógyítja, akkor hogyan gyógyítja a világ betegségét?*
3. *„Bölcsessége: a világ ismerése.” Mit ismer ő?*

KOMMENTÁR: A cukor édes, a só sós. Ha nincs nyelved, akkor milyen ízt érzel? A gyermek a süteményt szereti.

275. A jók és a gonoszok

Az Út a világmindenség alapja,
a jók kincsestára,
a gonoszok oltalma.
A szép szónak megbecsülés a jutalma.
A jó szónak tisztelet a jutalma.
De az Út mindent meghalad,
nincs senki, ki eléri az Utat.

Ezért, amikor új uralkodót választanak,
ne segítsenek neki pénzzel, tudással,
segítsenek neki az Út átadásával.

Az ősi bölcsek miért becsülték nagyra az Utat?
Mert bensőjükben egyek az Úttal.
Ki mélyre hatol, megtalálja.
Ki hibát vétene, megbocsátásra találna.
Az ősi bölcsek ezért becsülték nagyra az Utat.

1. *Az Út a világmindenség alapja, s nincs benne jó vagy rossz. Akkor a jók és a gonoszok honnan jönnek?*
2. *Hogyan adod át az Utat?*
3. *Hogyan válsz eggyé az Úttal?*

KOMMENTÁR: A nap felkél keleten, s beragyogja a világmindenséget. Amikor piros szín jelenik meg, a tiszta tükör pirosat mutat. Amikor fehér szín jelenik meg, a tiszta tükör fehéret mutat. A nap nyugaton nyugszik le, s a világmindenség elsötétül – nem látsz semmit. De ha tudatod világos, akkor az irányvételed tisztán megjelenik előtted.

276. Az igaz természet

Az ősi bölcsek
nem a tudást ültették a nép szívébe.
A nem-tudást ültették a nép szívébe.

Mikor a nép azt hiszi, tudásra lelt,
nehéz annak ki vezetésére emelkedett!
Mikor a nép belátja, semmit sem tud,
megjelenik előtte az út.

1. „Az ősi bölcsek...” Kik ők?
2. „Mikor a nép belátja, semmit sem tud.” Mit jelent ez?
3. Mi az út?

KOMMENTÁR: A kutya ugat. A macska nyávog. A madár énekel.
Mi a te igaz beszéded? Ha nem érted, akkor menj, kérdezd meg
a mamádat.

277. Kerüli az okosokat és gazdagokat

Ki a nép kormányzására törekszik,
kerülje az okosokat és a gazdagokat,
Mert így leli meg az egyszerű és tiszta utat.
Ki elégedett a mindennapi étellel,
mutassa meg a népnek
az igaz természethez vezető utat.

1. A bölcs hogyan kerüli az okosokat és a gazdagokat?
2. Hogyan vagy megelégedve a mindennapi étellel?
3. Milyen idős az igaz természet?

KOMMENTÁR: Tavasszal virágok nyílnak. Nyáron nagyon meleg van. Ősszel a gyümölcsök megérnek. Télen mindent hó takar.

Melyiket szereted? Ha létrehozod magadban az ellentétek-világát, akkor a négy évszak megöl téged. Légy óvatos! Légy óvatos!

278. Az Út a nyugalom

Az Út a nyugalom.
Nem harcol, mégis győz.
Nem beszél, mégis válaszol.
Nem hívják, mégis megérkezik.
Nem tervez, mégis mindent elér.

Az Ég s Föld hálója laza szövésű,
mégsem esik ki belőle semmi.

1. Az Út a nyugalom. Milyen fajta nyugalom?
2. Hogyan válaszolsz anélkül, hogy beszélnél?
3. Ez a világ valójában nincs. Mi az a dolog, ami kiesik belőle?

KOMMENTÁR: Minden az Útból fakad. Honnan fakad akkor az Út? A szádból, a szemedből, az orrodból, a nyelvedből vagy a testedből? Amikor meghalsz, akkor az Út hova vezet?

279. Az igaz szó

Az igaz szó nem ékesszóló.
Az ékesen szóló nem igaz szó.
A bölcsnek nem kell a szó,
a hazugnak kell minden szó.

A bölcs nem birtokol,
mindent az érző lényekért tesz,
így ő a legboldogabb.

Mindent az érző lényeknek ad,
így ő a leggazdagabb.

Az Út éltet, s nem harcol.
Nem uralkodik, ő a bölcsök vezetője.

1. *Mi az igaz szó?*
2. *Ha a bölcs nem birtokol, akkor hogyan tud segíteni az érző lényeknek?*
3. *„Az Út éltet, s nem harcol.” Honnan jön ez?*

KOMMENTÁR: A bölcs mindenütt ott van. A bölcs sehol sincs. Melyik a helyes? A kisbaba felsír, adjál neki tejet. Az öregember beteg, adjál neki gyógyszert.

280. Dzsódzsú kutyája

Egy szerzetes megkérdezte Dzsódzsú zen mestert:

- Van a kutyának Buddha-természete?
- Mu! (Nincs!) – felelte Dzsódzsú.

1. *Buddha azt mondta, hogy mindennek van Buddha-természete. Dzsódzsú azt mondta, hogy a kutyának nincsen. Melyik a helyes?*
2. *„Mu!” – felelte Dzsódzsú. Mit jelent ez?*
3. *Kérdezem tőled, van a kutyának Buddha-természete?*

KOMMENTÁR: A hallgatás jobb, mint a szentség, tehát ha kinyitod a szádat, nagyot hibázol. De ha ezt a hibát arra használod, hogy megmentsd az érző lényeket, akkor ez a zen.

281. Paj Csang rókája

Amikor Paj Csang mester Dharma-beszédet tartott szerzetesek számára, egy öreg világi tanítvány is rendszeresen megjelent, és végighallgatta az előadást. Majd a beszéd után a szerzetesekkel együtt visszavonult. Az egyik napon az öreg utoljára maradt, és Paj Csang megkérdezte tőle:

– Ki vagy te?

– Nem vagyok emberi lény. Réges-régen, még Mahákásjapa idejében, ennek a hegynek a mestereként elkövettem egy nagy hibát. Egyszer az egyik tanítványom megkérdezte tőlem, hogy vajon egy megvilágosodott ember alá van-e rendelve az okság törvényének, avagy nincs. Akkor én azt válaszoltam neki, hogy egy megvilágosodott ember nincsen alárendelve az okság törvényének. Ezért büntetésül rókaként éltem ötszáz újrászületésen keresztül. Kérlek mester, add meg nekem a helyes választ, hogy megszabadulhassak ettől a róka-léttől! Mondd meg nekem, vajon egy megvilágosodott ember alá van-e rendelve az okság törvényének, vagy nincs? – válaszolta az öreg.

– Az okság törvénye tiszta – válaszolta Paj Csang.

Az öreg, ahogy meghallotta ezeket a szavakat, hirtelen elérte a megvilágosodást. Meghajolt, és így szólt:

– Megszabadultam a róka-testemtől, ami a hegy mögött egy barlangban nyugszik. Kérlek mester, temesd el a testem, ahogy egy halott szerzetest szokás.

Paj Csang megkondította a szerzetesek vezetőjével a harangot, és kihirdette, hogy a déli étkezés után temetést fognak tartani egy halott szerzetes számára.

A szerzetesek így tanakodtak egymás közt:

– Mindenki egészséges, a betegszoba is üres, vajon mit jelenthet ez?

Az étkezés után Paj Csang a hegy mögé, egy barlanghoz vezette a szerzeteseket. Botjával kipiszkálta egy öreg róka temét, és elvégezte a hamvasztási szertartást.

Paj Csang este felült a szónoki székre, és elmondta a szerzeteseknek az egész történetet. A beszéd után Hváng Bjok a következő kérdést tette fel:

– Az öregember rossz választ adott, és ötszáz újraszületésen át róka-létre ítéltetett. De mi történt volna akkor, ha helyesen válaszol?

– Gyere ide hozzám – mondta Paj Csang –, és én megmondom neked.

Hváng Bjok odament Paj Csanghoz, és pofon ütötte a mestert. Paj Csang mester felnevetett, és így kiáltott fel:

– Eddig azt gondoltam, hogy a barbároknak vörös a szakálluk, de most itt áll előttem egy valódi vörösszakállú barbár.

1. *„Egy megvilágosodott ember nincsen alárendelve az okság törvényének.” „Az okság törvénye tiszta.” Ezek a kijelentések vajon azonosak vagy különbözőek?*
2. *Hogyan szabadult meg az öregember a róka-léttől?*
3. *Milyen testet kapott volna az öregember akkor, ha nem hibázott volna?*
4. *Hváng Bjok miért ütötte pofon Paj Csang mestert?*
5. *„De most itt áll előttem egy valódi vörösszakállú barbár.” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: Három fej és hét láb. Ki irányítja ezt az embert? Ha kinyitod a szádat, akkor sohasem leszel képes irányítani őt. De ha megtalálod a nyúl szarvát, akkor igen.

282. Gudzsi felmutatja az egyik ujját

Valahányszor Gudzsit a zenről kérdezték, a mester egyszerűen felmutatta az egyik ujját. A mesternek volt egy fiatal szolgálja. Egyszer egy látogató megkérdezte tőle:

– Mondd csak, mit tanít a mestered?

A fiú felmutatta az egyik ujját. Mikor Gudzsi tudomást szerzett az esetről, levágta a fiú ujját egy késsel. A fiú ordítva rohant el, Gudzsi utána kiáltott. Amikor a fiú visszanézett, Gudzsi mester felmutatta az egyik ujját. A fiú hirtelen elérte a megvilágosodást.

Gudzsi halála előtt összehívta szerzeteseit és így szólt hozzájuk:

– Az egyujjas zent Cshon Rjongtól kaptam. Egész életemben használtam, mégsem tudtam kimeríteni.

Mikor befejezte a mondatot, megtért a nirvánába.

1. *Gudzsi felmutatja az egyik ujját. Mit jelent ez?*

2. *Mit ért el a fiú?*

3. *Ha te lettél volna ennek a fiúnak a helyében, akkor mit mondtál volna Gudzsi zen mesternek?*

KOMMENTÁR: A kígyó a lábára zoknit húz. Ki irányítja ezt a kígyót? Ha nincsenek ujjaid, akkor képes vagy rá.

283. Bódhidharmának nincs szakálla

Hok Ám mester ezt kérdezte:

– Miért nincs Bódhidharmának szakálla?

1. *Mi Bódhidharma igazi arca?*

2. *Miért nincs Bódhidharmának szakálla?*

KOMMENTÁR: Bódhidharma három évvel halála után visszatért Indiába. Vállán egy botot cipelt, amelyen egy szandál lógott. Sohasem halt meg. Hol van most? Figyelj, hová lépsz!

284. Hjáng Om embere a fán

Hjáng Om mester mondta:

– Valaki lóg a fáról: fogaival kapaszkodik az ágba. Kezét és lábát összekötözték, így kezeivel nem éri el az ágakat, s lábai

nem érik el a fát. Egy másik ember a fa alatt azt kérdezi tőle:

– Miért jött Bódhidharma Kínába?

Ha válaszol, akkor elveszíti az életét. Ha nem válaszol, akkor nem teljesíti a kötelességét, s ezért meg fogják ölni.

1. *Ha te lennél a fán, akkor hogyan maradnál életben?*

KOMMENTÁR: Istenem! Istenem! Istenem! Ki halt meg? Az anyád vagy a fiad? Tisztán megjelenik előtted.

285. *Buddha felmutat egy szál virágot*

Réges-régen Sákjamuni Buddha a Jongcshukszán-hegyen tartott Dharma-beszédet. Buddha néhány percen át csendben ült, majd egy szál virágot mutatott fel hallgatóinak. Mindenki csöndben maradt, csak Mahákásjapa mosolyodott el. A Buddha a következőket mondotta:

– Rendelkezem a mindent átható igaz tanítással, a hasonlíthatatlan Nirvánával, a formanélküli igaz formával, a páratlan szépségű tanítással, amely független a szavaktól. Rendelkezem a tanításokon túlmenő átadással. Ezt a tanítást adom át Mahákásjapának.

1. *Miért mosolyodott el Mahákásjapa?*
2. *Miért mutatott fel Buddha egy szál virágot?*
3. *Mely tanítást adták át Mahákásjapának?*
4. *Buddha Mahákásjapának adta át tanítását. Ha te lettél volna Buddha helyében, mit tettél volna akkor, amikor Mahákásjapa azt mondja neked: „Nem, köszönöm. Én már rendelkezem a tanítással.”*

KOMMENTÁR: A virág mosolyog. Buddha elvörösödik.

286. Dzsódzsú elmosatja a csészét

Egy szerzetes így szólt Dzsódzsúhoz:

- Most léptem be a kolostorba. Kérlek, taníts engem!
- Megreggeliztél már? – kérdezte Dzsódzsú.
- Igen – felelte a szerzetes.
- Akkor menj, mosd el a csészédet.

A szerzetes, ahogy meghallotta ezt, elérte a megvilágosodást.

1. Mit ért el a szerzetes?

2. Ha te lettél volna a szerzetes helyében, akkor mit mondtál volna Dzsódzsúnak?

KOMMENTÁR: Reggel reggeli, délben ebéd, este vacsora. Tudod mi a feladatod az étkezés után? Akkor tedd azt!

287. He Csung a kerékgyártó

Vol Ám mester mondta:

– He Csung készített egy kordélyt, amelynek két kerekében száz küllő volt. Ennek a kordélynak mindkét kerekét kiszeditek a tengellyel együtt. Mit kaptok így?

1. Amikor valamennyi alkotórészt eltávolítjuk, akkor mit kapunk?

2. Mit értettél meg ebből a konganból?

KOMMENTÁR: A hatalmas égen felhők jelennek meg és tűnnek el. Már minden világos.

288. A Tökéletes Értés Bölcsességének Buddhája

Egy szerzetes megkérdezte Hung Jángtól:

– A Tökéletes Értés Bölcsességének Buddhája tíz kalpán keresztül ült meditációban. Nem látta meg az igaz Dharmát, s nem érte el a buddhaságot. Miért?

– Jó kérdés! – válaszolta Hung Jáng.

– Ha ott ült a meditációs csarnokban, akkor miért nem érte el a buddhaságot?

– Azért, mert nem vált Buddhává – válaszolta Hung Jáng.

1. *Miért nem érte el a buddhaságot?*

2. *„Nem vált Buddhává.” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: A Hua Jen szútra azt mondja: „Mindennek van Buddha-természete, tehát már minden Buddha.” Ha valaki Buddhává akar válni, akkor nagy hibát követ el. Légy óvatos!

289. Csong Szé szegény

Csong Szé szerzetes így szólt Cso Szánhoz:

– Szegény vagyok. Kérlek mester, segíts rajtam!

– Csong Szé!

– Igen?

– Te már megittál három pohár finom bort, és azt mondod, hogy ajkaid nem nedvesek.

1. *„Szegény vagyok. Kérlek mester, segíts rajtam!” Mit jelent ez?*

2. *„Te már megittál három pohár finom bort.” Mit jelent ez?*

3. *„És azt mondod, hogy ajkaid nem nedvesek.” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: A kutya felfalta Csong Szé tudatát. Fut körbe-körbe, keletre és nyugatra.

290. *Dzsódzsú remetéi*

Dzsódzsú zen mester egyszer meglátogatott egy remetét, és megkérdezte tőle:

– Bent van a mester? Bent van a mester?

A remete felemelte az öklét.

– Túlságosan sekély a víz, hogy itt lehorgonyozzak – mondta Dzsódzsú, és továbbment.

Odaért egy másik remete kunyhójához, és beszólt:

– Bent van a mester? Bent van a mester?

A remete, mint a másik, felemelte az öklét.

– Szabadon adsz, szabadon veszel, szabadon ölsz, szabadon övsz – mondta Dzsódzsú, és mélyen meghajolt.

1. *Dzsódzsú miért fogadta el az első választ? Miért nem fogadta el a második választ?*
2. *Ha te lettél volna az első szerzetes helyében, akkor mit mondtál volna Dzsódzsúnak?*
3. *Ha te lettél volna a második szerzetes helyében, akkor mit mondtál volna Dzsódzsúnak?*

KOMMENTÁR: A két szerzetes együtt megölte Dzsódzsút, és testét beletöltték egy borospalackba.

291. *Szo Ám On szólítja mesterét*

Szo Ám On mester mindennap odaszólt magának:

– Mester!

– Tessék? – felelte magának.

– Tartsd meg a tiszta tudatot! – szokta ezután mondani.

– Igen, uram.

– Soha ne engedd, hogy mások becsapjanak!

– Igen, uram.

1. „Mester!” Mit jelent ez?
2. Szó Ám On szólítja önmagát és felel önmagának. Melyik az igazi mester?

KOMMENTÁR: Hülye! Hülye! Asszonyi arc, férfi arc, ki érti ezt? Mosd meg az arcodat, akkor tisztán látszik.

292. Dok Szán viszi a csészéit

Egy napon Dok Szán zen mester belépett a Dharma terembe kezében csészéivel. Szol Bong, a kolostor vezetője így szólt hozzá:

– Öreg mester, a harang még nem csendült fel, s a dob sem szólalt meg. Hová megy a csészéivel?

Erre Dok Szán sarkon fordult, és visszament a szobájába. Szol Bong elmesélte a történeteket Ám Dunak, a szerzetesvezetőnek.

– A nagy Dok Szán mester nem érti az utolsó szót – jegyezte meg Ám Du.

Mikor Dok Szán meghallotta ezt, magához hívatta Ám Dut.

– Nem értesz velem egyet? – kérdezte tőle.

Akkor Ám Du a mester fülébe súgott valamit. Dok Szán megkönnyebbült.

A zen mester másnap felült a szószékre, s egészen más Dharma-beszédet tartott, mint azelőtt. Ám Du előrement, hangosan tapsolt és nevetett.

– Micsoda öröm! – mondta. – Az öreg mester megértette az utolsó szót! Mostantól fogva senki sem ellenőrizheti őt.

1. Mi az utolsó szó?
2. Mit súgott Ám Du a mester fülébe?
3. Milyen volt a mester beszéde azelőtt?
4. „Hová megy a csészéivel?” – kérdezte Szol Bong. Ha te lettél volna Dok Szán helyében, akkor hogyan válaszoltál volna?

KOMMENTÁR: Három kutya kergetőzik egy körben, szagot fognak, és étel után kutatnak.

293. *Nám Cson kettévágja a macskát*

Az egyik reggelen a keleti csarnok és a nyugati csarnok szerzetesei egy macskán veszekedtek. Mikor Nám Cson meghalotta a hangos veszekedést, odament, s egyik kezével torkon ragadta a macskát, a másikkal elővette kését, és így szólt:

– Szóljatok érte egy szót, s akkor életben hagyom a macskát. Máskülönben megölöm!

A szerzetesek nem szóltak egy szót sem, s ezért Nám Cson kettévágta a macskát.

Este, mikor Dzsódzsú visszatért a kolostorba, Nám Cson elmesélte neki a történeteket. Dzsódzsú levette a saruját, a fejére tette és elsétált.

– Ó jaj! Ha ott lettél volna, akkor életben hagytam volna a macskát – szólt Nám Cson.

1. *„Szóljatok érte egy szót, s akkor életben hagyom a macskát.” Te mit tettél volna?*
2. *Dzsódzsú a fejére tette a saruját. Mit jelent ez?*
3. *A kiváló Nám Cson zen mester miért szegte meg a fogadalmát azzal, hogy megölte a macskát?*

KOMMENTÁR: Nám Cson, Dzsódzsú és a többi tanítvány már halott. A macska nyávog: „miau-miau!”

294. Dong Szán és a hatvan ütés

Egy délután Dong Szán meglátogatta Un Mun zen mestert.

– Honnan jössz? – kérdezte tőle Un Mun.

– Szá Do faluból jövök – válaszolta Dong Szán.

– És hol voltál a nyár folyamán?

– Ho Námiban, a Bodzsászá-kolostorban.

– Mikor jöttél el onnan?

– Augusztus huszonötödik napján – válaszolta Dong Szán.

– Én most hatvan botütést adok neked – mondta Un Mun.

Másnap Dong Szán újra meglátogatta Un Munt, és megkérdezte:

– Tegnap hatvan botütést adott nekem. Mester, igazán nem értem, hol hibáztam?

– Ó, te rizses zsák! – kiáltott rá Un Mun. – Miért kajtatsz Káng Szo és Ho Nám között?

Dong Szán mikor meghallotta ezt, hirtelen elérte a megvilágosodást.

1. *Un Mun miért adott hatvan botütést Dong Szánnak?*
2. *Dong Szán Káng Szo és Ho Nám között kajtat. Mit jelent ez?*
3. *Dong Szán elérte a megvilágosodást. Mit ért el?*

KOMMENTÁR: Hó hullik északon, eső zuhog délen. Aki eléri a megvilágosodást, az nyomban hibát követ el. Menj, igyál teát!

295. Un Mun harangozása

Un Mun, a híres kínai zen mester mondta:

– Ez a világ hatalmas és tágas. Miért veszitek fel hétrészes köntösötöket a harang szavára?

1. *„Ez a világ hatalmas és tágas.” Mit jelent ez?*
2. *„Miért veszitek fel hétrészes köntösötöket a harang szavára?”*

3. *Ha nem lenne hétrészes köntösöd, akkor mit tennél?*

KOMMENTÁR: Melyik a nagyobb: a tudatod vagy pedig a világ? Nyisd ki a szádat, s nem találsz rá az irányvételedre. Csukd be a szádat, s nyomban elveszíted az irányvételedet. Amikor a harang felcsendül, menj be a Dharma terembe.

296. *Háromszor szólítja tanítványát*

A Nemzet Tanítója háromszor szólította meg a mellette szolgáló tanítványát, aki háromszor válaszolt neki. Ezek után a Nemzet Tanítója így szólt:

– Úgy gondolom, hogy becsaptalak téged, pedig valójában te csaptál be engem.

1. *Egyszer is elég lett volna. Miért szólította háromszor?*
2. *„Úgy gondolom, hogy becsaptalak téged, pedig valójában te csaptál be engem.” Mit jelent ez?*
3. *Ha te lettél volna a tanítvány helyében, mit tettél volna?*

KOMMENTÁR: A nagypapa szereti az unokáját. A kisfiú elviseli nagyapját. A kisfiú csak cukorkát akar.

297. *Dong Szán három font lenje*

Egy szerzetes megkérdezte Dong Szánt:

– Mi a Buddha?

– Három font len! – válaszolta Dong Szán.

1. *Mi a Buddha?*

2. *„Három font len!” Mit jelent ez?*

3. *Ha te lettél volna a szerzetes helyében, mit mondtál volna?*

KOMMENTÁR: Nagy hiba! Nagy hiba! Dong Szán nem érti a három font lent. De a három font len érti Dong Szán két szemét.

298. *A mindennapi tudat az igaz út*

Dzsódzsú megkérdezte Nám Cson zen mestertől:

– Mi az igaz út?

– A mindennapi tudat az igaz út – válaszolta Nám Cson.

– El tudom én azt érni? – kérdezte Dzsódzsú.

– Ha el akarod érni, akkor nyomban elveszíted – válaszolta Nám Cson.

– Hogyan tudhatok az igaz útról anélkül, hogy elérném?

– Az igaz út – mondta Nám Cson – nem tudás és nem tudatlanság kérdése. A tudás tévedés, a tudatlanság pedig zűrzavar. Ha valóban látod az igaz utat, amely olyan tiszta és hatalmas, mint a tér, akkor miért hozod létre a jót és a rosszat?

Dzsódzsú mikor meghallotta ezeket a szavakat, hirtelen elérte a megvilágosodást.

1. *Mi az igaz út?*

2. *„A mindennapi tudat az igaz út.” Mit jelent ez?*

3. *„Olyan tiszta és hatalmas, mint a tér.” Mit jelent ez?*

4. *Mit ért el Dzsódzsú?*

5. *Ha te lettél volna Dzsódzsú helyében, akkor mit mondtál volna?*

KOMMENTÁR: Három napja nem ettél egy falatot sem, minden vágyad az étel. Sivatagban sétálsz, minden vágyad csak a víz. A kisbaba édesanyja után sír. Minden tiszta. Számtalan csillag az égen, sok-sok fa a hegyoldalon.

299. *A hatalmas erejű ember*

Szong Von zen mester mondta:

– Miért van az, hogy a hatalmas erejű ember nem tudja megmozdítani a lábát?

Azután még hozzáfűzte:

– Nem a nyelv az, ami beszél.

1. *Miért van az, hogy a hatalmas erejű ember nem tudja megmozdítani a lábát?*

2. *Hogyan beszélhet nyelv nélkül?*

3. *Ki a hatalmas erejű ember?*

KOMMENTÁR: Túl sokat ettél, menjél tornázni. Ha szomjas vagy, keress egy forrást. Ha fáradt vagy, menj, pihenj le.

300. *Száraz szar a boton*

Egy szerzetes megkérdezte Un Mun zen mestertől:

– Mi a Buddha?

– Száraz szar a boton – válaszolta Un Mun.

1. *Mi a Buddha?*

2. *Mi a száraz szar a boton?*

3. *Ha te lettél volna a szerzetes helyében, akkor mit mondtál volna Un Mun zen mesternek?*

KOMMENTÁR: Un Mun szája nagyon bűdös. Hogyan mosnád ki? Vidd ki őt a fürdőszobába, és öblögesd ki a száját.

301. *Mahákásjapa zászlórúdja*

– Buddha átadta neked arany brokát köntösét. Mi mást adott még át? – kérdezte Ánanda Mahákásjapától.

– Ánanda! – kiáltott fel Mahákásjapa.

– Igen, uram!

– Döntsd ki a zászlórudat a kapu előtt.

1. *Mi mást adott még át Buddha Mahákásjapának?*

2. *Mahákásjapa szólította Ánandát. Ánanda felelt neki. Mi a jelentése ennek?*

3. *„Döntsd ki a zászlórudat a kapu előtt.” Mit jelent ez?*

4. *Ha te lettél volna Ánanda helyében, és Mahákásjapa arra kért volna, hogy döntsd ki a zászlórudat a kapu előtt, akkor mit mondtál volna?*

KOMMENTÁR: Az ég felhőtlen, mégis villám csap a zászlórúdba. Mahákásjapa és Ánanda elveszítik a feladatukat.

302. *Ne gondoldj se jót, se rosszat!*

A Hatodik Pátriárkát egy He Mjong nevű szerzetes egészen Dejurjongig üldözte. Amikor a pátriárka látta, hogy He Mjong beéri, letette egy sziklára a köpenyt és a tálat, és így szólt:

– Ez a köpeny a hűséget jelképezi. Mi értelme annak, hogy erőszakkal szerezd meg magadnak? Tessék itt van, vedd el!

He Mjong megpróbálta elvenni, de az olyan mozdíthatatlan lett, mint egy heggy. Ijedten kiáltott fel:

– A Tanért jöttem és nem a köpenyért. Kérlek, taníts engem!

– Ne gondoldj se jót, se rosszat! Mi ebben a pillanatban He Mjong szerzetes igazi arca? – kérdezte a pátriárka.

He Mjong hirtelen megvilágosodott. Egész testét kiverte a veríték. Meghajolt, és a következőket mondta:

– A titkos szavak és a titkos jelentés mögött, van-e valami mélyebb jelentés?

– Amit neked elmondtam – válaszolt a pátriárka –, egyáltalán nem titkos. Ha meglátod igazi éned arcát, akkor megtalálod azt, ami ennél mélyebb.

He Mjong így szólt:

– Én sok éven át gyakoroltam szerzetesek között a Hvángme-hegyen, de nem láttam meg az igazi arcomat. Most, hogy tanításodat megkaptam, látom, olyan ez, mint amikor valaki vizet iszik és tudja, hogy az hideg vagy meleg. Most már te vagy a tanítóm.

A pátriárka a következőket mondta neki:

– Ha ez a véleményed, akkor inkább legyünk mindketten az Ötödik Pátriárka tanítványai. Vigyázz igazi énedre! Csak menj egyenesen!

1. *Ne gondoldj se jót, se rosszat. Mi az igazi arcod?*

2. *Mit ért el He Mjong?*

3. *Milyen titkot rejtesz önmagadban?*

4. *„Csak menj egyenesen!” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: A Hatodik Pátriárkának két szeme van, He Mjongnak két füle. Mindkettőjüknek van szája. Látnak és hallanak, de a beszédük nem azonos. Egyikük északra megy, a másik délre.

303. Phung Hol beszél és hallgat

Egyszer egy szerzetes megkérdezte Phung Hol zen mestert:

– A beszéd és a hallgatás magában foglalja az elkülönülést és az egységet. Hogyan tudnánk megszabadulni ettől a hibától?

Phung Hol a következőket válaszolta:

– A mai napig emlékszem arra, amikor márciusban Kángnámban jártam. Mindenütt jó illatú virágokat láttam, madarak dalát hallgattam.

1. *Hogyan válaszolnál anélkül, hogy beszélnél és hallgatnál?*
2. *Hogyan tudnánk megszabadulni ettől a hibától?*
3. *Hol hibázott Phung Hol?*

KOMMENTÁR: Kinyitod a szádat, s nincs nyelved. Kinyitod a szemed, s nincs pupillád. Hogyan javítanád ki ezt? Menj el Kángnámba, és kérdezd meg a madarakat.

304. Dharma-beszéd a harmadik székről

Áng Szán mester álmában elment arra a helyre, ahol Maitréja tanított. Miután bevezették a csarnokba, leültették a harmadik székre. A szerzetesvezető jelzett a kalapáccsal, és így szólt:

– Ma az fog beszédet tartani, aki a harmadik széken ül.

Áng Szán jelzett a kalapáccsal, és így szólt:

– A mahájána tanítása túl van a négy állításon, és meghaladja a száz tagadást. Hallgass rám figyelmesen! Hallgass rám figyelmesen!

1. *Áng Szán elkövetett egy nagy hibát. Hol?*
2. *Mit értettél meg ebből a konganból?*

KOMMENTÁR: Ez a világ és az emberek élete olyan, mint egy álom. Két ember az álomról beszél. Mikor fognak felébredni? Hajnali három órakor a ház előtt kakas kukorékol: „ku-ku-ri-ku!”

305. Két szerzetes feltekeri a sötétítőt

Két szerzetes meglátogatta Csong Rjáng De Bop Ánt a szerzetes előtt. Bop An a bambusz sötétítőkre mutatott, mire a két

szerzetes egyszerre indult, hogy feltekerje azokat. Ekkor Bop Án így szólt:

– Egyikőtök nyert, a másik veszített.

1. „Egyikőtök nyert, a másik veszített.” Mit jelent ez?
2. Melyik szerzetes nyert? Melyik szerzetes veszített?
3. Ha te lettél volna az egyik szerzetes helyében, akkor mit mondtál volna Bop Ánnak?

KOMMENTÁR: A két szerzetes cselekedete nagyon tiszta. Bop Án beszéde hibás. Hogyan javítanád ki? Tisztiában vagy Bop Án korával? Menj, kérdezd meg a fenyőfát a templom előtt.

306. Nem a tudat, nem a Buddha, nem a dolgok

Egyszer egy szerzetes megkérdezte Nám Cson zen mestert:

- Létezik beszéd nélküli tanítás az emberek számára?
- Létezik – válaszolta Nám Cson.
- Mi a beszéd nélküli tanítás? – kérdezte a szerzetes.
- Az nem a tudat. Az nem a Buddha. Az nem a dolgok – felelte Nám Cson.

1. Létezik beszéd nélküli tanítás az emberek számára?
2. Hol hibázott Nám Cson?
3. „Az nem a tudat. Az nem a Buddha. Az nem a dolgok.” Akkor mi az?

KOMMENTÁR: Tízezer szó, tízezer hiba. Ha csöndben maradsz, akkor minden tiszta előtted. Csak láss! Csak hallj!

307. Jong Dám elfújja a gyertyát

Egyszer Jong Dám zen mester meghívta magához Dok Szánt, aki késő estéig maradt. Végül Jong Dám így szólt:

– Késő van már. Ideje indulnod.

Dok Szán elbúcsúzott, felhajtotta a kapun a függönyt, és kiment. Odakint koromsötét volt, ezért Dok Szán visszafordult, és így szólt a mesterhez:

– Odakint nagyon sötét van, mester.

Jong Dám meggyújtott egy lámpást és nyújtotta Dok Szán felé. Mikor Dok Szán éppen át akarta venni a lámpást, Jong Dám elfújta. Abban a pillanatban Dok Szán elérte a megvilágosodást. Mélyen meghajolt. Jong Dám megkérdezte tőle:

– Mit értettél meg?

– Mostantól fogva az összes zen mester tanításában hinni fogok.

Másnap Jong Dám zen mester felült a szőszékre és így szólt:

– Van köztetek egy tanítvány, akinek agyarai olyanok mint a kard, s akinek szája olyan mint a vértál. Űthetitek a bottal, s ő nem fogja elfordítani a fejét. Egy napon felkapaszkodik egy magas hegy csúcsára, s ott teremti meg az útját.

Dok Szán akkor a kolostor csarnoka elé hozta feljegyzéseit és kommentárjait a Gyémánt szútráról, rámutatott az égő fáklyával, s így szólt:

– Ha valaki kimerítené a különféle mély tanításokat, az csak annyi lenne, mint a hatalmas térbe vetett hajszál. Ha a világ valamennyi mély bölcsességét megfejtené, akkor is csak annyit tenne, mintha a hatalmas óceánba vízcseppet ejtene.

Dok Szán a fáklyával meggyújtotta feljegyzéseit és kommentárjait, s mélyen meghajolt.

1. Mit ért el Dok Szán?

2. „Van köztetek egy tanítvány, akinek agyarai olyanok mint a kard, s akinek szája olyan mint vértál.” Mit jelent ez?

3. „Mostantól fogva az összes zen mester tanításában hinni fogok.” Mit jelent ez?

4. „A hatalmas térbe vetett hajszál.” Mit jelent ez?

KOMMENTÁR: A természet már mindent megtanított nekünk. Miért van akkor szükséged a szútrákra? Ha meglátod az igazi arcodat, akkor dobd a tűzbe a Buddha összes szútráját. Akkor a világod teljes lesz.

308. *Nem a szél, nem a zászló*

Amikor a Hatodik Pátriárka elért egy kolostorhoz, meglátott két szerzetest, akik a szélben lobogó zászlón vitatkoztak. Az egyik szerzetes azt mondta, hogy a zászló mozog, a másik pedig azt, hogy a szél. Akkor a Hatodik Pátriárka így szólt:

– Nem a szél, s nem a zászló az, ami mozog. A tudatotok az, ami mozog.

A két szerzetes teljesen összezavarodott, s nem tudott megszólalni.

1. *A zászló vagy a szél mozog?*
2. *Az egyik szerzetes a szélhez ragaszkodott, a másik a zászlóhoz. A Hatodik Pátriárka a tudathoz ragaszkodott. Hogyan kerül-
néd el ezeket a ragaszkodásokat?*
3. *„A te tudatod is mozog.” Ha valaki ezt mondta volna a Hatodik Pátriárkának, akkor hogyan válaszolt volna?*

KOMMENTÁR: A két szerzetesnek nincsen problémája. A Hatodik Pátriárka nagy hibát követett el, amikor egyszer azt mondta: „Valójában nincs semmi.” Hol a tudat? A szél és a zászló a két szerzetest ellenőrizheti, de a tudat a Hatodik Pátriárkát.

309. A tudat a Buddha

Te Me egyszer megkérdezte Ma Dzso zen mestert:

– Mi a Buddha?

– A tudat a Buddha – felelte Ma Dzso.

1. *Mi a Buddha?*

2. *Mi a tudat?*

3. *A tudat és a Buddha vajon azonos vagy különböző?*

KOMMENTÁR: Nincs Ma Dzso, nincs szerzetes, nincs Buddha, nincs tudat. Akkor mi van? Látod az eget? Látod a fát? Már érted. Tégy le mindent!

310. Nincs tudat, nincs Buddha

Egyszer egy szerzetes megkérdezte Ma Dzso zen mestert:

– Mi a Buddha?

– Nincs tudat, nincs Buddha – felelte Ma Dzso.

1. *Mi a Buddha?*

2. *Mutasd meg nekem a nincs tudatot, a nincs Buddhát!*

3. *Nincs tudat, nincs Buddha. Akkor mi van?*

KOMMENTÁR: A szikla nem akar Buddhát, nem akar tudatot. A fa nem akarja az igazságot, nem akarja a helyes utat. Csak teszik a dolgukat, s mindent megvalósítanak.

311. Dzsódzsú kiismeri az öregasszonyt

Egy szerzetes elment vándorútra, s az úton összetalálkozott egy öregasszonnyal.

– Melyik út vezet Te Szánba? – kérdezte a szerzetes.

– Csak menjen egyenesen! – válaszolta az öregasszony.

Miután a szerzetes megtett néhány lépést, az öregasszony utána szólt:

– Kiváló szerzetes! Ezen az úton kell mennie!

S akkor az öregasszony egy másik útra mutatott.

Később a szerzetes elmesélte ezt Dzsódzsú zen mesternek, aki így szólt:

– Holnap elmegyek, s megvizsgálom neked ezt az öregasszonyt.

Másnap a mester összetalálkozott az öregasszonnyal az úton, s megkérdezte:

– Melyik út vezet Te Szánba?

– Csak menjen egyenesen! – válaszolta az öregasszony.

Mikor Dzsódzsú visszatért, a következőt mondotta a gyülekezetnek:

– Kiismertem a te száni öregasszonyt.

1. *Az öregasszony miért vizsgálta meg a szerzetest?*

2. *Amikor Dzsódzsú kiismerte az öregasszonyt, akkor volt tudata vagy nem volt tudata?*

3. *„Kiismertem a te száni öregasszonyt.” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: Dzsódzsúnak van szeme, füle, orra, nyelve és teste, de nincsenek csontjai. Hogyan jöhet Te Szánból és hogyan térhet vissza oda? Az öregasszonynak nincs szeme, szája, keze. Hogyan mutathatta meg a Te Szán felé vezető utat? Milyen mulatságos! Ha-ha-ha!

312. Egy úton kívüli a Buddhát kérdezi

Egy úton kívüli filozófus azt mondta a Buddhának:

– Nem kérek szavakat. S nem kérek csöndet.

A Buddha megmozdult, s kiegyenesedve ült tovább. Az úton kívüli filozófus csodálattal telve így szólt:

– A Buddha a mély együttérzésével felnyitotta szememet, eloszlatta tudatlanságom felhőjét, s megmutatta nekem a megvilágosodás útját.

Ezután meghajolt a Buddha előtt, és elment.

Akkor Ánanda megkérdezte Buddhától:

– Mit ért el ő, hogy így csodál téged?

– A tüzesvérű ló már az ostor árnyékától is futni kezd.

1. *Nem kérek szavakat. S nem kérek csöndet. Mit teszel?*
2. *A Buddha megmozdult, s kiegyenesedve ült tovább. Mit jelent ez?*
3. *Mit ért el az úton kívüli filozófus?*
4. *„A tüzesvérű ló már az ostor árnyékától is futni kezd.” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: A fa, a víz, a föld és az ég nem beszél, de teljséggel megtanítják nekünk az igazságot. Ha nem vagy tisztában a helyes úttal, az igazsággal és a helyes étellel, akkor kérdezd meg a napot és a holdat.

313. A megismerés nem az ösvény

Nám Cson zen mester azt mondta:

– A tudat nem a Buddha, a megismerés nem az ösvény.

1. *Mi a megismerés?*
2. *Mi az Út?*
3. *A tudat és a Buddha vajon azonos vagy különböző?*

KOMMENTÁR: A macska érti, mi a dolga. A kutya érti, mi a dolga. A csirke érti, mi a dolga. Az emberek nem értik, mi a dolguk. Mit csinálsz éppen most? Csak csináld!

314. Cshong Njo különvált a lelkétől

O Dzso azt mondta tanítványainak:

– Cshong Njo különvált a lelkétől. Melyik az igazi Cshong Njo?

1. *Cshong Njo és a lelke vajon azonos vagy különböző?*
2. *Cshong Njo különvált a lelkétől. Melyik az igazi Cshong Njo?*

KOMMENTÁR: Harag, tudatlanság, vágyakozás, boldogság, szomorúság. Melyik az igazi tudat? Ha nincs tudatod, akkor hová mennek ezek? Amikor egy megjelenik, megjelenik még kettő. Amikor kettő megjelenik, megjelenik további tízezer. Amikor egy eltűnik, eltűnik az összes.

315. Találkozás a mesterrel az úton

O Dzso zen mester azt mondta:

– Ha találkozol a mesterrel az úton, akkor ne szólj s ne hallgass! Mondd csak, hogyan köszöntöd a mestert?

1. *Mi a mester dolga?*
2. *Hogyan köszöntöd a mestert az úton?*

KOMMENTÁR: A fa érti az időjárást. A hegy érti az évszakot. Az állatok értik a helyzetüket és a cselekedeteiket. Egyedül az emberek hülyék. Tavasszal a fű zöld. Télen a hó fehér.

316. Ciprusfa az udvaron

Egy szerzetes megkérdezte Dzsódzsú zen mestert:

- Miért jött Bódhidharma Kínába?
- Ciprusfa az udvaron – felelte Dzsódzsú.

1. *Ki a Bódhidharma?*
2. *Miért jött Bódhidharma Kínába?*
3. *„Ciprusfa az udvaron.” Mit jelent ez?*
4. *Ha te lettél volna a szerzetes helyében, és Dzsódzsú ezt a választ adta volna neked, akkor mit tettél volna?*

KOMMENTÁR: A kemény gyakorlás nehéz munka Bódhidharmának. Sok embernek felnyitotta a szemét, de elveszítette a testét. Három évvel halála után megtalálta a testét, és visszatért Indiába. Hol van most? Az ég kék, a fenyő zöld.

317. A vízi bivaly átmegy az ablakon

O Dzsó zen mester azt mondta:

- Egy vízi bivaly átment az ablakon. A feje, a szarva és mind a négy lába átjutott. A farka hogyan? Nem?

1. *Hol van a vízi bivaly?*
2. *Hogyan jutott át az ablakon a vízi bivaly feje, szarva és lába?*
3. *Miért nem tudott átjutni a farka?*

KOMMENTÁR: A vízi bivaly farka megölte az összes Buddhát, az összes tanítót és az összes érző lényt. Hol van a vízi bivaly farka? Látod? A kezében van? Már átment.

318. *Un Mun tévedése*

Egy szerzetes így szólt Un Mun zen mesterhez:

– A tiszta világosság beragyogja a világegyetemet...

Un Mun mester a szerzetes szavába vágott:

– Ezek nem Csáng Dzol Szu Dzse szavai?

– De igen, mester.

– Akkor hibát vétettél a szövegben.

Néhány évvel később Szá Sim mester felidézte ezeket a szavakat, és így szólt:

– Mondjátok meg nekem! Ez a szerzetes hol vétett hibát a szövegben?

1. *„A tiszta világosság beragyogja a világegyetemet.” Mit jelent ez?*

2. *„Akkor hibát vétettél a szövegben.” Miért mondta ezt Un Mun?*

3. *Ez a szerzetes hol vétett hibát a szövegben?*

KOMMENTÁR: A tehén felbőg: „buuu-buuu!” A kutya ugat: „vau-vau!” Amikor az emberek kinyitják a szájukat, sok-sok szó jelenik meg. Nagyon nagy hiba! Érted Un Mun hibájával? Menj, igyál teát!

319. *Vi Szán felrúgja a kancsót*

Mielőtt Vi Szán zen mester lett, Paj Csang mester kolostorában tanult, s ő volt a kolostor vezetője. Paj Csang mester akkoriban akart kinevezni valakit a De Vi kolostor élére. Ezért összehívta tanítványait, és így szólt hozzájuk:

– Van egy feladatom a számotokra. Aki kitűnően oldja meg ezt a feladatot, azt nevezem ki a kolostor apátjának.

Akkor Paj Csang fogott egy kancsót, s a földre állította. Azután így szólt:

– Ezt nem nevezhetitek kancsónak. Minek hívjátok akkor?
A szerzetesvezető így szólt:

– Fatuskónak sem lehet mondani.

Akkor Paj Csang megkérdezte Vi Szánt, aki felrúgta a kancsót és elment. Paj Csang mester felnevetett, és így szólt:

– A szerzetesvezető veszített.

Ezért Paj Csang mester Vi Szánt nevezte ki a kolostor apátjának.

1. *Ezt nem nevezhetitek kancsónak. Minek hívod akkor?*

2. *Hol hibázott a szerzetesvezető?*

3. *Vi Szán miért rúgta fel a kancsót?*

KOMMENTÁR: Vi Szán nem jó, s nem rossz. Túl vad, tartania kellene a tiszta tudatot. Keze vakáción van?

320. Bódhidharma megnyugtatta a tudatot

Bódhidharma ült szemben a fallal. A Második Pátriárka kint állt a hóban, levágta az egyik karját, s így szólt Bódhidarmához:

– Tudatomban nincs béke még most sem. Könyörgök, mester, nyugtasd meg a tudatomat!

– Hozd ide a tudatodat, akkor megnyugtatom – válaszolta Bódhidharma.

– Nem találom a tudatom! – fakadt ki a Második Pátriárka.

– Már meg is nyugodott – szólt Bódhidharma.

1. *Van tudatod?*

2. *Milyen volt akkoriban a Második Pátriárka nyughatatlan tudata?*

3. *Hová tűnt a Második Pátriárka tudata?*

4. *Mi a nyugodt tudat?*

KOMMENTÁR: Bódhidharma nagyon hülye. Miért ült kilenc éven át? Van tudata vagy nincs? Ha nincs tudata, akkor már elvesztette az életét. Mit ért el a Második Pátriárka? Ha megérted ezt, akkor menj, igyál teát.

321. *A lány kijön a szamárdhiból*

Réges-régen Mandzsusrí elment a buddhák gyülekezetébe. Mindeki elhagyta a helyét, de Sákjamuni Buddha közelében egy lány ott maradt ülve, mély szamárdhiba merülve. Akkor Mandzsusrí megkérdezte a Buddhát:

– Ez a lány miért ülhet olyan közel hozzád, s én pedig nem?

– Ébreszd fel a szamárdhijából, és kérdezd meg tőle! – felelte a Buddha.

Mandzsusrí háromszor körbesétálta a lányt, s háromszor csettintett az ujjával. Majd tenyerére ültette, felvitte a mennyebe, minden csodálatos képességét latba vetette, mégsem tudta felébreszteni.

– Még ha száz Mandzsusrí jelenne meg, akkor sem ébredne fel a lány. De mélyen lent, ezerkétszáz millió országon túl él egy bódhiszattva, Má Mjong, aki biztosan felébreszti a lányt a szamárdhiból – mondta a Buddha.

Ekkor Má Mjong hirtelen megérkezett a földről, meghajolt a Buddha előtt, aki megkérte őt, hogy ébressze fel a lányt. Má Mjong odament a lányhoz, csettintett egyet az ujjával, s abban a pillanatban a lány felébredt a szamárdhiból.

1. *Mi a mély szamárdhi?*

2. *Miért nem volt képes Mandzsusrí bódhiszattva felébreszteni a lányt, s miért volt rá képes Má Mjong bódhiszattva?*

3. *Miután a lány felébredt a szamárdhiból, mi vált világossá?*

KOMMENTÁR: A fej nem képes tollat tartani, a szem nem képes hangot hallani, a száj nem képes a tiszta égre tekinteni. A férfi

nem szülhet gyermeket. A kéznek és a lábnak megvan a maga feladata. Értsd meg a helyes feladatodat! Amikor a kakas kukorékol hajnalban, ébredj fel.

322. *Szu Szán csukpija*

Szu Szán mester felmutatta a csukpiját a tanítványok előtt, és így szólt:

– Ha ezt csukpinak mondjátok, akkor megtagadjátok a valóságot. Ha ezt nem csukpinak mondjátok, akkor semmibe veszitek a tényeket. Mondjátok csak! Minek nevezitek ezt?

1. *Minek neveznéd a csukpit?*
2. *Ha valaki az egybegyűltekek közül helyesen válaszolt volna, s te lettél volna Szu Szán mester helyében, mit tettél volna?*

KOMMENTÁR: Valójában nincs név, nincs forma. Amikor egy tudat megjelenik, a név és a forma megjelenik. Ha ragaszkodsz a névhez és a formához, akkor nem tudsz kiszabadulni a pokolból. Ha megvalósítod a név és a forma helyes működését, akkor Buddha vagy.

323. *Phá Csho zen botja*

Phá Csho zen mester azt mondta tanítványainak:

– Ha van zen botod, akkor adok neked egyet. Ha nincs zen botod, akkor elveszem tőled.

1. *Hogyan válaszoltál volna?*
2. *Ha nincs zen botod, akkor Phá Csho hogyan tudja azt elvenni tőled?*

KOMMENTÁR: Minden állat érti, mi a helyes útja és a helyes cselekedete. Csak az emberek maradtak tudatlanok. A nyúl a sárgarépát szereti, az egér a sajtot.

324. *Ki ő?*

Pop Jon zen mester azt mondta:

– Még Sákjamuni Buddha és Mi Rok Boszál is az ő szolgája. Mondjátok meg nekem, ki ő?

1. *Ki ő?*

2. *Vajon Buddha, Mi Rok Boszál és mások feladata különböző?*

KOMMENTÁR: Ha nem csinálsz semmit, akkor az egész világ-mindenség a tiéd. Ha bármit csinálsz, akkor máris halott vagy. Ha találkozni akarsz a Buddhával, akkor menj ki a konyhába. Ha találkozni akarsz Mi Rok Boszállal, akkor menj a fürdőszobába.

325. *Az nem szent, az tiszta, mint a tér*

A Liang-dinasztia Vu császára megkérdezte a nagy Bódhidharma mestertől:

– Mi a szent igazság legfőbb jelentése?

– Az nem szent, az tiszta, mint a tér – válaszolta Bódhidharma.

– Ki vagy te?

– Nem tudom.

A császár zavarba jött.

Bódhidharma elhagyta Liangot, átkelt a Jangce-folyón és Vej királyságba ment. Később a császár elmesélte a történeteket Csi

mesternek, és kikérte a véleményét. Csi mester megkérdezte:

– Felséged tudja, ki ez az ember?

– Nem tudom – felelte a császár.

– Ő Avalókitésvara bódhíszattva, aki a buddha tudat pe-csétjét hordozza.

A császár mélységesen bánta a dolgot, és követet akart küldeni Bódhidharma után, hogy visszahívja. De Csi mester így szólt hozzá:

– Felséged ne hogy utána küldjön valakit. Még ha az egész birodalom menne utána, akkor sem térne vissza.

1. „Az nem szent, az tiszta, mint a tér.” Mit jelent ez?

2. „Nem tudom.” Mit jelent ez?

3. Ki Avalókitésvara bódhíszattva?

4. Ha valaki Bódhidharma után menne, ő miért nem térne vissza?

KOMMENTÁR: A császár érti Bódhidharmát. Bódhidharma nem érti a császárt. Bódhidharma *nem-tudomja* elnyelte a világmin-denséget. Hogyan szabadulsz ki? Nyisd ki a szemed és a füled. Bódhidharma kilenc évig ült a Szorim kolostorban.

326. Má Dzso mester betegeskedik

A kiváló Má Dzso zen mester beteg lett. A templom vezetője meglátogatta, és megkérdezte:

– Mester, hogy van becses egészsége mostanában?

– Naparcú Buddha, holdarcú Buddha – felelte a mester.

1. „Naparcú Buddha, holdarcú Buddha.” Mit jelent ez?

2. Nem naparcú Buddha, nem holdarcú Buddha, akkor milyen?

KOMMENTÁR: A fej az égre tekint, a két arc a földre. Jön a tavasz, nyílnak a virágok; jön a tél, hó borítja a tájat. A gyermek szereti a tüzet.

327. Minden nap jó nap

Un Mun zen mester így szólt az egybegyűlt szerzetesekhez:

– Ne kérdezzetek a hónap tizenötödik napját megelőző napokról. Mondjátok meg nekem, utána milyen napok vannak?

S majd így felelt önmagának:

– Minden nap jó nap.

1. „Minden nap jó nap.” Mit jelent ez?

2. Ki hozta létre a mindennapokat?

KOMMENTÁR: Az idő telik, nyomtalanul telik. Amikor a gondolkodás megjelenik, a tegnapi és a ma megjelenik. Amikor a gondolkodás eltűnik, az összes nap eltűnik. Vajon ez jó vagy rossz nap? Nézz az égre, az mindig kék.

328. Csin Dzo kormányzó látogatása

Csin Dzo elment meglátogatni Csá Bog zen mestert. Amikor Csá Bog meglátta őt közeledni, hirtelen egy kört rajzolt a levegőbe.

– Érkező tanítványod már nem ragaszkodik semmihez sem.

Miért rajzolsz kört a levegőbe? – kérdezte Csin Dzo.

Csá Bog azonnal becsapta az ajtót.

Szol Du így szólt:

– Ajjaj! Csin Dzo félszemű.

1. Csá Bog egy kört rajzolt a levegőbe. Mit jelent ez?

2. Ha Csin Dzonak két szeme lett volna, mit csinált volna?

KOMMENTÁR: A Föld a tengelye és a Nap körül kering. A tél, a tavasz, a nyár és az ősz váltakozva követik egymást. Ha a tudatod kering és kering, akkor hogyan érted meg? Tedd félre! Csak láss, csak hallj! Csak csináld!

329. Csi Ám szemöldöke

A nyári visszavonulás végén Csi Ám zen mester így szólt a hallgatóságához:

– Egész nyáron beszéltem nektek, testvéreim. Nézzétek! Megvan még Csi Ám szemöldöke?

– Aki ellopta, az gyáva ember – mondta Bo Bok.

– Kinőtt már – felelte Csáng Kjong.

– Akadály – válaszolta Un Mun.

1. Melyik a helyes válasz?

2. Ha ott lettél volna, akkor mit válaszoltál volna?

3. A forma üresség, az üresség forma. A szemöldök forma vagy üresség?

KOMMENTÁR: A tiszta tükörben nincs vonzó és taszító. Amikor piros szín jön, a tükör pirosat mutat; amikor fehér szín jön, a tükör fehéret mutat. Ne használd a szádat; használd a tiszta tükröt.

330. Dzsódzsú négy kapuja

Egy szerzetes megkérdezte Dzsódzsú zen mestert:

– Mí a Dzsódzsú?

– A keleti kapu, a nyugati kapu, a déli kapu, az északi kapu.

1. Mi a Dzsódzsú?

2. „A keleti kapu, a nyugati kapu, a déli kapu, az északi kapu.”
Mik ezek?

KOMMENTÁR: Dzsódzsú igazi arca nagyon tisztán megjelenik, de nincs szeme, nincs füle, nincs orra, nincs nyelve és nincs teste. Melyik az igazi Dzsódzsú? Ha meg akarod látni az igazi Dzsódzsút, akkor menj, kérdezd meg a fenyőfát.

331. Mok Dzsú szélhámosa

Mok Dzsú zen mester megkérdezte az egyik szerzetest:

- Honnan jössz?
- KACU! – kiáltotta a szerzetes.
- Lekiabáltad ezt az öreg szerzetest – mondta Mok Dzsú.
- KACU! – kiáltotta újra a szerzetes.
- Jaj nekem! Mi követi a harmadik és a negyedik kiáltást? –

kérdezte Mok Dzsú.

A szerzetes hallgatott. Mok Dzsú megütötte őt, és így szólt:

- Te szélhámos!

1. „KACU!” Mit jelent ez?
2. Hol hibázott a szerzetes?
3. Ha te lettél volna a szerzetes helyében, akkor hogyan válaszoltál volna helyesen?

KOMMENTÁR: KACU! + KACU! + KACU! = milyen hangos? Nyisd ki a szádat, s Buddha anyja megjelenik. Csukd be a szádat, s a világmindenség eltűnik. Melyiket szeretnéd?

332. Hóval teli aranytál

Egy szerzetes megkérdezte Phá Rűng zen mestert:

- Mi a Kanadeva iskola?
- Hóval teli aranytál – felelte Phá Rűng.

1. Mi a Kanadeva iskola?
2. „Hóval teli aranytál.” Mit jelent ez?
3. Nincs hó, nincs tál. Akkor mi van?

KOMMENTÁR: Amit látsz, amit hallasz, az az igazi barátod.

333. *Kjong Cshong embere a dudvában*

Egy szerzetes így szólt Kjong Cshong zen mesterhez:

– Én belülről töröm fel a tojás héját. Kérem, mester, törje fel kívülről.

– Életben vagy még? – kérdezte a mester.

– Ha nem maradnék életben, akkor az emberek kigúnyolnának engem – válaszolta a szerzetes.

– Te is egy ember vagy a dudvában.

1. *„Én belülről töröm fel a tojás héját.” „Kérem, mester, törje fel kívülről.” Mit jelentenek ezek?*

2. *Hol hibázott a szerzetes?*

3. *„Életben vagy még?” Hogyan válaszolnál erre a kérdésre?*

KOMMENTÁR: Üssük össze tenyerünket háromszor. „Csodálatos! Csodálatos! Csodálatos!” A kiscsirke így szól: „Jó reggelt! Hogy vagy?”

334. *Egyedül ülni a De Ung csúcsán*

Egy szerzetes megkérdezte Pek Dzsáng zen mestertől:

– Mi a legcsodálatosabb dolog a világon?

– Egyedül ülni a De Ung csúcsán – felelte Pek Dzsáng.

A szerzetes meghajolt. Pek Dzsáng azonnal megütötte őt.

1. *Mi a legcsodálatosabb dolog a világon?*

2. *„Egyedül ülni a De Ung csúcsán.” Mi ez?*

3. *Pek Dzsáng miért ütötte meg a szerzetest?*

4. *Ha te lettél volna a szerzetes helyében, akkor mit tettél volna?*

KOMMENTÁR: Légy óvatos! Ne ragaszkodj a szavakhoz. Egy cselekedet jobb, mint tízezer szó.

335. Az arany szellő

Egyszer egy szerzetes megkérdezte Un Mun zen mestertől:

– Mi van akkor, amikor a fák elszáradnak és a levelek lehullanak?

– A törzs napvilágra kerül az arany szellőben – felelte Un Mun.

1. *Mi van akkor, amikor a fák elszáradnak és a levelek lehullanak?*

2. *„A törzs napvilágra kerül az arany szellőben.” Mit jelent ez?*

3. *Nem test, nem szellő. Akkor mi?*

KOMMENTÁR: Ha tudod, milyen idő van odakint, akkor azt is tudod, milyen ruhát vedd fel. A nap elbűjt, a szél erősen fúj.

336. A nagy retek

Egy szerzetes megkérdezte Dzsódzsú zen mestert:

– Mester, úgy hallottam, hogy személyesen találkozott Nám Cson zen mesterrel. Igaz ez?

– Csindzuban nagy retek terem – válaszolta Dzsódzsú.

1. *Nám Cson és Dzsódzsú vajon azonosak vagy különbözőek?*

2. *Ki az a Nám Cson?*

3. *„Csindzuban nagy retek terem.” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: Dzsódzsú erősebb, mint Isten. Nám Cson egy retek; a retek nagyobb, mint Dzsódzsú. Dzsódzsú felfalja a retket, és kiabálni kezd: „Segítség! Segítség!”

337. *A buddhizmus lényege*

Csong Száng Dzvá megkérdezte Lin-csi zen mestert:

– Mi a buddhizmus lényege?

Lin-csi hirtelen leszállt meditációs székéből, megragadta a kérdezőt, pofon vágta, és ellökte magától.

Csong Száng Dzvá elképedve állt ott. Az egyik közelében álló szerzetes így szólt hozzá:

– Csong Száng Dzvá, miért nem hajol meg?

Miközben Csong Száng Dzvá meghajolt, hirtelen elérte a megvilágosodást.

1. *Mi a buddhizmus lényege?*

2. *Lin-csi miért ragadta meg Csong Száng Dzvát?*

3. *Mit ért el Csong Száng Dzvá?*

KOMMENTÁR: Mi a nem-buddhizmus? Ha megtalálod a nem-buddhizmust, akkor Buddha leszel. Ha megtalálod a buddhizmust, akkor meghülyülsz. Lin-csi nagyon hülye. Egy cselekedet bőven elég – miért akar hármat? Csong Száng Dzvá érti önmagát: két szeme van és egy szája.

338. *Az előbbiből három-három*

Mandzsusrí megkérdezte Mu Cshákot:

– Honnan jössz?

– Délről.

– Hogyan működik a déli buddhizmus?

– A Dharma késői korszakában csak néhány szerzetes tartja meg a fogadalmakat.

– Hányan vannak?

– Itt háromszázan, másutt ötszázan. Hogyan működik a buddhizmus errefelé? – kérdezte Mu Cshák.

– A világi és a szent együtt él, a sárkányok és a kígyók keverednek – válaszolta Mandzsusrí.

- Hányan vannak?
- Az előbbiből három-három. Az utóbbiból három-három.

1. *Ha a tested délről jön, akkor honnan jön az igazi természeted?*
2. *„Az előbbiből három-három. Az utóbbiból három-három.” Mit jelent ez?*
3. *Az előbbiből egy sem, az utóbbiból egy sem. Akkor mi van?*

KOMMENTÁR: Mandzsusrí tiszta hülye. Mu Cshák nagyon okos. De ez csak egy szójáték – ki nyer és ki veszít? Láttad Mandzsusrí valódi arcát? Láttad Mu Cshák valódi orrát? Vajon azonosak vagy különbözőek? A buddhák és a kiváló tanítók nem tudják megemészteni Mandzsusrí eme kijelentését: „Az előbbiből három-három. Az utóbbiból három-három.”

339. Aranyszőrű oroszlán

Egy szerzetes megkérdezte Un Muntól:

- Mi az egyszerű és tiszta Dharma-test?
- Virágzó sövény – felelte Un Mun.
- És amikor olyan, mint ez, akkor milyen?
- Aranyszőrű oroszlán – válaszolta Un Mun.

1. *Mi az egyszerű és tiszta Dharma-test?*
2. *Un Mun első és második válasza vajon azonos vagy különböző?*
3. *„Aranyszőrű oroszlán.” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: Légy óvatos! Az aranyszőrű oroszlán felfal téged. Az oroszlán felordít: „Rrrrrrr!”

340. *Nám Cson egy virágra mutat*

Amikor Ju Kán hivatalnok Nám Cson zen mesterral beszélgetett, a következő megjegyzést tette:

– A tanítások mestere, Cso Pop Szá, egyszer azt mondta: „A mennynek, a földnek és nekem ugyanaz a gyökerünk. A tízezer létező és én egy test vagyunk.” Ez felháborító!

Nám Cson egy virágra mutatott a kertben. Odahívta magához a hivatalnokot és így szólt:

– A mai kor embere úgy látja ezt a virágzó fát, mintha álomban látná.

1. *„A mennynek, a földnek és nekem ugyanaz a gyökerünk.” Mit jelent ez?*
2. *„A tízezer létező és én egy test vagyunk.” Mit jelent ez?*
3. *„A mai kor embere úgy látja ezt a virágzó fát, mintha álomban látná.” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: Nyisd ki a szádat, s nagyot hibázol. Csukd be a szádat, s a világmindenség és te sohasem váltok külön. Ébredj fel! Ébredj fel! Mit látsz most? Mit hallasz most? Menj, kérdezd meg a kutyát és a macskát, ők megtanítják neked.

341. *Egy ember a nagy halálból*

Dzsódzsú zen mester megkérdezte Tu Dzatól:

– Mi van akkor, amikor egy ember visszatér az életbe a nagy halálból?

– Az esti séta tilos! Gyere vissza reggel! – felelte Tu Dzá.

1. *Mi van akkor, amikor egy ember visszatér az életbe a nagy halálból?*
2. *Az éjszaka és a nappal vajon azonos vagy különböző?*
3. *„Az esti séta tilos!” Miért mondta ezt Tu Dzá?*

KOMMENTÁR: Üres kézzel jössz, üres kézzel távozol. De van egy dolog, ami mindig tiszta marad. Ez az egyszerű és tiszta nem függ élettől és haláltól. Ki halt meg? Ki maradt életben? Az élet és a halál olyan, mint a felhő. Ha nem ragaszkodsz az élethez és a halálhoz, akkor a valódi arcod tisztán megjelenik előtted. Éjszaka sötét van, nappal világos.

342. Nincs hideg és nincs meleg

Egy szerzetes megkérdezte Dong Szán zen mestert:

- Hogyan tudjuk elkerülni a hideget és a meleget?
- Miért nem mész el egy olyan helyre, ahol nincs hideg és nincs meleg – felelte Dong Szán.
- Hol van az a hely, ahol nincs hideg és nincs meleg?
- Amikor hideg van, halálra fagysz. Amikor meleg van, halálra sülsz – válaszolta a zen mester.

1. *Hogyan tudjuk elkerülni a hideget és a meleget?*
2. *Hol van az a hely, ahol nincs hideg és nincs meleg?*
3. *„Amikor hideg van, halálra fagysz. Amikor meleg van, halálra sülsz.” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: Dong Szán beszéde csodálatos! Érti a megfelelő helyzetet és a helyes cselekedetet. A meleg és a hideg belül van vagy kívül? Ha megtalálod a helyes választ, akkor meglátod Dong Szán valódi arcát.

343. Ko Szán megüti a dobot

Ko Szán zen mester a következő tanítást adta egy csoport szerzetesnek:

- A tanulmányokat hallgatásnak nevezik. A tanulmányok megszakítását mélységnek nevezik. Mindkettőt meghaladni az igazi haladás.

Egy szerzetes előlépett és megkérdezte:

- Mi az igazi haladás?

- Megütöm a dobot - válaszolta Ko Szán.

- És mi a valódi igazság?

- Megütöm a dobot - válaszolta Ko Szán.

A szerzetes így folytatta:

- Én nem *a tudat a Buddháról* kérdezem. Kérem, mondja meg, hogy mi a *nincs tudat, nincs Buddha?*

- Megütöm a dobot - válaszolta Ko Szán.

- És amikor egy megvilágosodott ember jön, őt hogyan fogadja?

- Megütöm a dobot - válaszolta Ko Szán.

1. *Mi az igazi haladás?*

2. *Mi a valódi igazság?*

3. *Amikor egy megvilágosodott ember jön, hogyan fogadod őt?*

4. *Hallanád egy kődob hangját?*

KOMMENTÁR: Tégy le minden beszédet és gondolkodást. Ha ellenőrzöd önmagadat, akkor ezzel megöled magad. Hallottad Ko Szán dobjának a hangját? Milyen hangos volt? Ha megérted ezt, akkor Buddha tanítója leszel.

344. Kőhíd, fahíd

Egy szerzetes így szólt Dzsódzsú zen mesterhez:

- Réges-régen hallottam Dzsódzsú kőhídjáról, de amint jöttem idefelé, csupán egy egyszerű fahídat láttam.

- Te csak a fahídat láttad, de a kőhidat nem - felelte Dzsódzsú.

- Milyen a kőhíd?

- Lovak és szamarak kelnek át rajta.

1. *A kőhíd és a fahíd vajon azonos vagy különböző?*
2. *Milyen a kőhíd?*
3. *„Lovak és szamarak kelnek át rajta.” Akkor milyen?*

KOMMENTÁR: Repülőgép száll az égen. Autó száguld az úton. A futkározó kutya és macska jobb, mint a repülőgép és az autó.

345. *Un Mun botja*

Un Mun zen mester felmutatta a botját és így szólt az egybegyűltekhez:

– Ez a bot sárkánnyá változott át, és elnyelte a mennyet és a földet. A hegyek, a folyók és a hatalmas föld hová lettek?

1. *Hogyan csinálsz ebből a botból sárkányt?*
2. *Ez a sárkány hogyan nyelte el a világmindenséget?*
3. *Hol találod meg a világmindenséget, amit a sárkány elnyelt?*

KOMMENTÁR: Un Mun beszéde hibás. Saját horgát kapta be: ki szedi ki ezt a horgot? Csak az tudja megválaszolni a három kérdést, aki képes kiszedni a horgot a szájából.

346. *Nám Cson köre*

Nám Cson, Kü Dzsong és Má Gok útra keltek, hogy meglátogassák a Nemzet Tanítóját, Cshungot. Félúton Nám Cson megállt, egy kört rajzolt a földre, és így szólt:

– Szóljatok valamit, s akkor tovább megyek.

Kü Dzsong leült a körön belül, Má Gok mélyen meghajolt.

– Ha csak ennyi, akkor nem megyek tovább – mondta Nám Cson.

– Hogy mik jutnak az eszedbe? – szólalt meg Kü Dzsong.

1. *Nám Cson egy kört rajzolt. Mit jelent ez?*
2. *Kü Dzsong leült, Má Gok mélyen meghajolt. Hol hibáztak?*
3. *Ha ott lettél volna, akkor hogyan válaszoltál volna?*

KOMMENTÁR: Nám Cson megbolondult. Nagy halra fájt a foga, de nem tudta kifogni. Kü Dzsong és Má Gok látják Nám Cson tudatát. Nám Cson nem látja Kü Dzsong és Má Gok tudatát. Hová mennek? Délre, északra, keletre vagy nyugatra?

347. *A nagy kacagás*

Küm U mester a szertartásos étkezések idején maga vitte be a rizzsel teli nagy fazekat a zen csarnokba, s közben táncolt és kacagott.

– Bódhiszattvák! Gyertek enni! – kiabálta a mester.

Szol Tu azt mondta:

– Küm U lehet, hogy így gondolta, de nem jószívű.

Egyszer egy szerzetes megkérdezte Dzsáng Kjongot:

– Az öreg mester azt mondta: „Bódhiszattvák! Gyertek enni!” Mit jelent ez?

– Valószínűleg a hálaadást gyakorolja a szertartásos étkezések idején – válaszolta Dzsáng Kjong.

1. *Küm U mester miért vitte be a rizzsel teli nagy fazekat? Miért táncolt? Miért kacagott?*
2. *„Gyertek enni!” Mit jelent ez?*
3. *„Valószínűleg a hálaadást gyakorolja a szertartásos étkezések idején.” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: Ha van időd, akkor menj el moziba. Ha fáradt vagy, akkor menj el táncolni. Ha nincs mit csinálnod, akkor borulj le a Buddha előtt, s a Buddha rád mosolyog.

348. *Un Mun pogácsája*

Egy szerzetes megkérdezte Un Muntól:

– Mi az a tanítás, amely túlmutat a buddhákön és a pátriárkákon?

– Pogácsa – felelte Un Mun.

1. *Mi az a tanítás, amely túlmutat a buddhákön és a pátriárkákon?*

2. *„Pogácsa.” Mit jelent ez?*

3. *Ha te lettél volna a szerzetes helyében, mit választottál volna Un Munnak?*

KOMMENTÁR: „Pogácsa” – felelte Un Mun. De miért csak pogácsa? Ha van teasüteményed, nudlid vagy Coca-Colád, akkor add oda Un Munnak. Akkor ő meg lesz elégedve veled.

349. *Minden hang a Buddha hangja*

Egy szerzetes megkérdezte Tu Dzá zen mestert:

– Minden hang a Buddha hangja, igaz ez?

– Igaz – felelte Tu Dzá.

– Mester, mintha a fingását hallottam volna.

Tu Dzá megütötte őt.

– A közönséges és a titokzatos szavak az elsődleges jelentésbe térnek vissza, igaz ez? – kérdezte a szerzetes.

– Igaz – válaszolta Tu Dzá.

– Mester, akkor hívhatom önt egy számárnak?

Tu Dzá megütötte őt.

1. *Minden hang a Buddha hangja?*

2. *Hol hibázott Tu Dzá?*

3. *A közönséges és a titokzatos szavak az elsődleges jelentésbe térnek vissza?*

4. *Tu Dzá miért ütötte meg a szerzetest?*

KOMMENTÁR: Valójában nincs szó és nincs beszéd. Ez hiba. Ki javítaná ki ezt a hibát? Ha meg akarod érteni, akkor kérdezd meg a virágot vagy a fát. Jó választ adnak majd neked.

350. Az újszülött csecsemő

Egy szerzetes megkérdezte Dzsódzsú zen mestert:

- Egy újszülött csecsemő rendelkezik a hat érzékkel?
- Olyan, mintha egy labdát dobnál a sebesen zajló vízbe – felelte Dzsódzsú.
- Mit jelent ez?
- Gondolkodás és gondolkodás éjjel-nappal, megállás nélkül.

1. *Egy újszülött csecsemő rendelkezik a hat érzékkel?*
2. *Dzsódzsú válasza vajon helyes vagy nem?*
3. *„Olyan, mintha egy labdát dobnál a sebesen zajló vízbe.” Mit jelent ez?*
4. *„Gondolkodás és gondolkodás éjjel-nappal, megállás nélkül.” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: Amikor a csecsemő sír, édesanyja tejet ad neki. Dzsódzsú szereti a labdát, de a labda már megölte őt.

Tégy le mindent! Láss tisztán! Hallj tisztán! A fűzfa zöld, a virág piros.

351. Az elpusztíthatatlan Dharma-test

Egy szerzetes megkérdezte De Rjongtól:

- Az emberi test elpusztul. De mi az elpusztíthatatlan Dharma-test?

– A hegyi virágok brokátként virágoznak; a völgyben a patak égszínkék.

1. *Mi az emberi test?*
2. *Mi az elpusztíthatatlan Dharma-test?*
3. *Az emberi test és a Dharma-test vajon azonos vagy különböző?*
4. *A forma üresség, az üresség forma. Az emberi test és a Dharma-test vajon forma vagy üresség?*

KOMMENTÁR: Ne tarts fenn semmit! Csak láss! Csak hallj! A tested vajon Dharma-test vagy emberi test? Ha ragaszkodsz az emberi testhez, akkor a pokolra kerülsz, akár egy nyíl. Ha ragaszkodsz a Dharma-testhez, akkor nem találsz a lábadat. Légy óvatos! Légy óvatos! Amikor fáradt vagy, csak pihenj le. Amikor szomjas vagy, csak igyál. Csak csináld – ne csinálj semmit!

352. Tung Feng remetéje ordít, mint egy tigris

Egy szerzetes meglátogatta Tung Feng remetéjét és megkérdezte tőle:

– Ha hirtelen egy tigrissel találnád szemben magad, akkor mit tennél?

A remete felordított, mint egy tigris. A szerzetes ijedtséget színlelt. A remete hangosan felkacagott.

– Te vén tolvaj! – szólt a szerzetes.

– Mit tudnál tenni velem? – kérdezte a remete.

A szerzetes csöndben maradt.

Később Hszu To megjegyezte:

– Ez rendjén is van, de ez a két haszontalan tolvaj csak azt tudta, hogyan fogja be a fülét, és hogyan lopja el a harangot.

1. *Ha hirtelen egy tigrissel találnád szemben magad, mit tennél?*

2. *Miért kacagott fel a remete?*
3. *A szerzetes csöndben maradt. Ha te lettél volna a szerzetes helyében, akkor mit tettél volna?*

KOMMENTÁR: A kutya csontra vadászik, az oroszlán megmarja az embereket. Ha nincs tudatod, akkor minden a tiéd. Ha van tudatod, akkor mindent elveszítesz. A hideget hideggel gyógyítjuk. A meleget meleggel gyógyítjuk.

353. Éléskamra és a hármass kapu

Un Mun zen mester így tanított néhány szerzetest:

– Mindenkinek van egy lámpása. Amikor belenézel a fénybe, minden elhomályosul és nem látod a fényt. Mi az a mindenki lámpása?

– Éléskamra és a hármass kapu – felelte önmagának, s majd így folytatta:

– Semmi sem jobb egy jó dolognál.

1. *„Mindenkinek van egy lámpása.” Mit jelent ez?*
2. *„Amikor belenézel a fénybe, minden elhomályosul és nem látod a fényt.” Mit jelent ez?*
3. *Amikor teljesen elhomályosul minden, akkor hol van a lámpásod?*
4. *Mi az a mindenki lámpása?*
5. *„Semmi sem jobb egy jó dolognál.” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: A Hatodik Pátriárka azt mondta: „Valójában nincs semmi.” Un Mun azt mondta: „Mindenkinek van egy lámpása.” A lámpás és a nincs semmi vajon azonos vagy különböző? Mindenkinek két szeme van és egy szája.

354. A bölcsesség-test

- Mi a bölcsesség-test? – kérdezte egy szerzetes.
- Egy osztriga lenyeli a holdat – felelte Csi Mun.
- Mi a bölcsesség hatása?
- A nyúl megfogán – válaszolta Csi Mun.

1. *Mi a bölcsesség-test?*
2. *„Egy osztriga lenyeli a holdat.” Mit jelent ez?*
3. *Mi a bölcsesség hatása?*
4. *„A nyúl megfogán.” Ez vajon helyes vagy nem?*

KOMMENTÁR: Az igazság túl van a beszéden és a szavakon. Az igaz Dharmának nincs neve, s nincs formája. Honnan jön a bölcsesség? Mi a bölcsesség hatása? Csak csináld! Amikor fáradt vagy, pihenj le. Amikor éhes vagy, egyél.

355. Dzsódzsú három kulcsszava

Dzsódzsú zen mester így szólt az egybegyűltekhöz:

- Egy agyagbuddha nem jut át a vízen. Egy aranybuddha nem jut át a kemencén. Egy fabuddha nem jut át a tűzön.

1. *Egy agyagbuddha hogyan jut át a vízen?*
2. *Egy aranybuddha hogyan jut át a kemencén?*
3. *Egy fabuddha hogyan jut át a tűzön?*
4. *Az agyagbuddha, az aranybuddha és a fabuddha vajon azonosak vagy különbözőek?*
5. *Melyik buddha jut el mindenhová?*

KOMMENTÁR: A Hatodik Pátriárka azt mondta: „Valójában nincs semmi.” Az egyik szútra azt mondja: „Minden Buddha.” Ki hozta létre a Buddhát? Ha van Buddhád, akkor a Buddha megöl téged. Ha nincs Buddhád, akkor a Buddha megöl téged. Mit teszel? Menj, igyál teát.

356. Az olyan, mint ez négy fajtája

Szung Szán zen mester így szólt a hallgatóságához:

– Iskolánk az *olyan, mint ez* négy fajtáját tanítja:

1. A *nincs olyan, mint ez* az igazi természetünket, az egyetemes lényezet, a kezdő pontot és a gondolkodás előtti állapotot jelenti.

2. Az *egy pontú olyan, mint ez* a kezdő pont felmutatását jelenti. De a kezdő pontnak nincs neve és nincs formája, tehát nincs beszéd sem.

3. A *csak olyan, mint ez* az igazságot jelenti. Ha megtartod a kezdő pontot, akkor, amikor látsz, hallasz, szagolsz, ízlelsz vagy tapintasz, minden *olyan, mint ez*: az igazság.

4. Az *éppen olyan, mint ez* jelentése: csak csináld, ami a helyes életet jelenti pillanatról pillanatra. Ez azt jelenti, hogy mindig megtartod a megfelelő helyzetet, a helyes hozzáállást és a helyes cselekedetet.

1. Mi a „*nincs olyan, mint ez*”?

2. Mi az „*egy pontú olyan, mint ez*”?

3. Mi a „*csak olyan, mint ez*”?

4. Mi az „*éppen olyan, mint ez*”?

KOMMENTÁR: Ez a világ teljes nyugalom, tehát amikor kinyitod vagy becsukod a szád, hűbázol. Mit teszel? Ha megtartod ezt a tudatot, akkor te és a világmindenség sohasem váltok külön. Ha ragaszkodsz ehhez a tudathoz, akkor elveszted a fejedet. Még egy lépés szükséges, és akkor minden tiszta lesz. Az ég kék, a fa zöld, a kutya ugat: „vau-vau!”

Hogyan cselekszel helyesen? Ha valaki éhes, adj neki enni. Ha valaki szomjas, adj neki inni. Ha találkozol a Buddhával, borulj le. Ha cigarettázol, hamuzz a hamutartóba.

357. *Alanyi éppen olyan, mint ez és tárgyi éppen olyan, mint ez*

Szung Szán zen mester így szólt a hallgatókhoz:

– Iskolánk az *olyan, mint ez* négy fajtáját tarúlja. A negyedik, az *éppen olyan, mint ez* két feltételt von maga után: az *alanyi éppen olyan, mint ez* és a *tárgyi éppen olyan, mint ez* feltételt.

Az *alanyi éppen olyan, mint ez* az *alanyi megfelelő helyzetet, helyes hozzáállást és helyes cselekedetet* jelenti.

A *tárgyi éppen olyan, mint ez* a *tárgyi megfelelő helyzetet, helyes hozzáállást és helyes cselekedetet* jelenti.

1. *Mi az „alanyi éppen olyan, mint ez”?*
2. *Mi a „tárgyi éppen olyan, mint ez”?*
3. *Amikor az olyan, mint ez mind a négy fajtája eltűnik, akkor mi van?*

KOMMENTÁR: Az öreg néni unokája meghalt. A néni megállás nélkül zokog. Rokonai és barátai próbálják vigasztalni, és az öreg néni abbahagyja a sírást. Végül együtt eléneklik a Dzsidszang Boszál éneket a kisfiú lelki üdvéért.

358. *A Hatodik Pátriárka verse*

Egy napon Szung Szán zen mester így szólt a hallgatókhoz:

– A Hatodik Pátriárka verse válasz volt a szerzetesvezető versére, aki ezt írta:

Testünk a bódhi-fa.
Tudatunk a tiszta tükör,
Amit tisztogassunk állandóan!
Ne rakódhasson rá a por.

A Hatodik Pátriárka verse így szólt:

Nincs bódhi-fa.
Nincs tiszta tükör.
Valójában nincs semmi.
Hol van a por?

A Hatodik Pátriárka ezután megkapta a Tant. De nagyot hibázott, amikor azt mondta: „Valójában nincs semmi. Hol van a por?” Ha meg akarod kapni a Tant, akkor javítsd ki a Hatodik Pátriárka versét sorról sorra.

1. *Mi a bódhi?*
2. *Mi a tiszta tükör?*
3. *„Valójában nincs semmi.” Mit jelent ez?*
4. *Hogyan javítanád ki a Hatodik Pátriárka versét sorról sorra?*

KOMMENTÁR: Ha megválaszoltad ezeket a kérdéseket, akkor a Buddha tanítója leszel.

359. A Hatodik Pátriárka feje

Egy napon Szung Szán zen mester ellátogatott a Hatodik Pátriárka templomába, a Csogje-hegyen található Nan Hua templomba. Szung Szán megkérdezte az apáttól:

– Tiszteletreméltó Uram, Koreában van egy templom, a Szángjészá, ahol a Hatodik Pátriárka fejének egy másik relikviája található. Most itt is a pátriárka fejét látom. Melyik az igazi feje a Hatodik Pátriárkának?

- Amelyik itt van, az az igazi – felelte az apát.
- Az Ön feje olyan fehér, mint a hó – szólt Szung Szán.
- Igazán?

Az apát megérintette a fejét, és felkacagott.

1. *Ki a Hatodik Pátriárka?*
2. *Melyik a Hatodik Pátriárka igazi feje?*
3. *Ha minden a nyugalomból jön, akkor hogyan jelenhetett meg a Hatodik Pátriárka feje?*

KOMMENTÁR: A Gyémánt szútra azt mondja: „Minden megjelenik és eltűnik. Ha minden megjelenést úgy tekintesz, mint meg nem jelenést, akkor megláthatod igazi arcodat.” Melyik a Hatodik Pátriárka igazi arca? A koreai vagy a kínai? Ha leteszel mindent, akkor a Hatodik Pátriárka igazi arcát látod mindeütt. Az uborka zöld, a paprika piros.

360. Az igazi Buddha

A kínai Fu Jüan templom megtekintése után Szung Szán zen mester így szólt az apáthoz, Csüan Jin zen mesterhez:

– Ez a templom tele van nagy Buddhákkal és kis Buddhákkal. Melyik az igazi Buddha?

Csüan Jin apát az írásokból idézett válaszul:

– Ahol nincs Buddha, onnan tüstént menj tovább. Ahol van Buddha, ott ne állj meg és ne is maradjál.

– Én nem azt kérdeztem, hogy vajon van-e Buddha vagy nincs. Azt mondd meg kérlek, hol van az igazi Buddha?

Az apát tétovázott.

– Az igazi Buddha – mondta Szung Szán – éppen itt ül jobbra előttem a széken.

1. *A Fu Jüan templom tele van nagy Buddhákkal és kis Buddhákkal. Melyik az igazi Buddha?*
2. *„Ahol nincs Buddha, onnan tüstént menj tovább” – mondta Csüan Jin apát. Mit jelent ez?*
3. *„Ahol nincs Buddha...” „Ahol van Buddha...” Mi a különbség e két kijelentés között?*

KOMMENTÁR: A Buddha a tudat, a tudat a Buddha. Nincs tudat, nincs Buddha. A kacu, az ütés, az egy ujj, a száraz szar a boton és a három font len közül melyik az igazi Buddha? Ha megtalálsz az igazi Buddhát, akkor harminc ütést kapsz. Ha nem találod meg az igazi Buddhát, akkor is harminc ütést kapsz. Mit teszel? Ha nem érted, akkor menj, igyál teát!

361. *Hol van Bódhidharma?*

Szung Szán zen mester egyik kínai útján ellátogatott a Saolin kolostorba, oda, ahol Bódhidharma élt. A kolostor mestere miután köszöntötte őt, a következő történetet mesélte el:

„Bódhidharma halála után három évvel egy kínai küldönc, Szong Un, egy hegyi ösvényen sétált. Ott összetalálkozott Bódhidarmával, aki mezítláb volt és egy hosszú botot cipelt magával, amelyen egy fél pár szandál lógott. Boldogan köszöntötték egymást, majd Bódhidharma Indiába ment, Szong Un pedig Kínába tért vissza. Amikor Szong Un elmesélte találkozását Bódhidarmával, tudatták vele, hogy a mester már három éve halott. Ezután elmentek a kőkoporsóhoz, amelybe Bódhidarmát temették. Felnyitották a tetejét, s a koporsóban csak egy fél pár szandált találtak.”

Szung Szán zen mester megkérdezte a mestertől:

– Ezek szerint Bódhidharma még él. Hol van most?

A mester megvakarta a fejét.

– A zöld fenyő a Buddha Csarnok előtt – mondta Szung Szán.

1. *Hogyan tért vissza Bódhidharma az életbe?*
2. *Bódhidharma miért hagyta az egyik szandálját a koporsóban?*
3. *Bódhidharma életben van vagy halott?*
4. *„A zöld fenyő a Buddha Csarnok előtt.” Mit jelent ez?*

KOMMENTÁR: Bódhidharma kilenc évig ült a Szorim kolostor-

ban. Nem értette önmagát, de értette ezt a *nem-tudomot*. Ez a *nem-tudom* ezeröttszáz éve a mi nagy tanítónk. Bódhidharma három évvel halála után életre kelt. Ha nem érted ezt, csak tartsd meg a *nem-tudomot*, és akkor Bódhidharma megjelenik előtted. A hegy kék, a víz folyik.

362. Hamuzik a Buddhára

Valaki bement a zen központba égő cigarettával, füstöt fúj a Buddha-szobor arcába, és az ölébe hamuzott. Az apát belépett és meglátta.

- Bolond vagy? Miért hamuzol a Buddhára?
 - Minden Buddha. Vagy nem? – válaszolta az ember.
- Az apát nem tudott mit mondani, és kiment.

1. *„Minden Buddha.” Mit jelent ez?*
2. *Miért hamuzott a Buddhára?*
3. *Ha te lettél volna az apát helyében, hogyan tanítottad volna ezt az embert?*

KOMMENTÁR: Hogyan találkozol a Buddhával? Hová hamuzol? Ez mind nagyon tiszta. A helyes cselekedet mindig előtted van.

363. Az egér macskaeledelt eszik

Szung Szán meglátogatta tanítóját, Ko Bong zen mestert, aki sok-sok nehéz kongant kérdezett tőle, s amelyekre Szung Szán könnyedén válaszolt. Végül Ko Bong így szólt:

– Rendszerben van. Az utolsó kérdés: az egér macskaeledelt eszik, de a macskatál törött. Mit jelent ez?

Szung Szán sokféle választ adott, de Ko Bong egyiket sem

fogadta el. Szung Szán dühös és csalódott lett, teljesen összezavarodott. Miután ötven percen keresztül nézett Ko Bong szemébe, tudata feltört, akár egy villámcsapás.

1. *Mi a kongan?*
2. *„Teljesen összezavarodott.” Mit jelent ez?*
3. *Mit ért el Szung Szán?*

KOMMENTÁR: Az egér macskaeledelt eszik, a macskatál törött, akkor mi van? Negyed dollár az huszonöt cent, huszonöt centért fagyaltot veszek. Megeszem a fagyit. Nagyon jó érzés. Ó, milyen csodálatos!

364. Hárman sétálnak

Hárman sétálnak. Az egyik suhint a kardjával, a másik integet, a harmadik felvesz egy zsebkendőt.

1. *Ha ott lettél volna, akkor mi lett volna a helyes cselekedeted?*
2. *Mi a hozzáállás?*
3. *Mi a helyzet?*

KOMMENTÁR: A cselekedetek különbözőek, de a helyzet ugyanaz.

365. *A tízezer dharma visszatér az Egybe*

Egy napon Szung Szán zen mester így szólt a hallgatókhoz:

A tízezer dharma visszatér az Egybe:
Hová tér vissza az Egy?
Nem tudat, nem Buddha.
Akkor mi?

A tízezer dharma visszatér az Egybe:
Hová tér vissza az Egy?
Nem egy, nem nulla.
Akkor mi?

Ha valaki ebben a pillanatban átlépi ezt a két kaput, akkor megadom neki az inkát.

1. *Mi a Dharma?*
2. *Hová tér vissza az Egy?*
3. *Mi a válasz az első kapura?*
4. *Mi a válasz a második kapura?*

KOMMENTÁR: Ne ellenőrizd! Csak csináld pillanatról pillanatra!

Szung Szán megvilágosodási története

Szung Szán zen mester 1927-ben született Szön Cson-ban, Észak-Koreában. Szülei protestáns keresztények voltak.

Korea abban az időben szigorú japán katonai uralom alatt állt, és minden politikai és kulturális szabadságjogot brutálisan elfojtottak. 1944-ben Szung Szán csatlakozott a földalatti függetlenségi mozgalomhoz. Néhány hónappal később elfogta a japán rendőrség, és épphogy megmenekült a halálos ítélettől. Miután kiengedték a börtönből, két barátjával elloptak pár ezer dollárt a szüleiktől, és átszöktek a keményen őrzött mandzsu határon, sikertelen kísérletet téve, hogy csatlakozzanak a Szabad Koreai Hadsereghez.

A második világháborút követő években, miközben nyugati filozófiát tanult a Dong Guk Egyetemen, Dél-Koreában a politikai helyzet egyre zűrzavarosabbá vált. Egy nap Szung Szán ráébredt, hogy nem tud segíteni az embereknek a politikai tevékenységen vagy egyetemi tanulmányain keresztül. Ezért leborotválta haját és a hegyekbe ment, megfogadva, hogy addig nem tér vissza, amíg el nem érte a teljes igazságot.

Három hónapig tanulmányozta a konfuciánus iratokat, de elégedetlen volt velük. Akkor egy barátja, aki egy kis hegyi templomban volt szerzetes, megmutatta neki a *Gyémánt szútrát*, így találkozott a buddhizmussal. „Minden dolog, ami megjelenik ebben a világban, múlandó. Ha úgy tekinted a megjelenő dolgokat, mintha sosem jelentek volna meg, akkor megismered igaz éned.” Amikor ezeket a szavakat olvasta, kitisztult a tudata. A következő néhány hét alatt sok szútrát olvasott el. Végül úgy döntött, hogy buddhista szerzetes lesz, és 1948 októberében felszentelték.

Szung Szán már értette a szútrákat. Megértette, hogy most már a gyakorlás a legfontosabb dolog. Ezért tíz nappal felszentelése után még feljebb ment a hegyekbe, és száznapos visszavonulást kezdett a Vongakszán-hegyen (*Tökéletes Megvilágosodás hegye*). Csupán szárított és porrá tört fenyőtűleveleket

evett. Napi húsz órán át énekelte a Nagy Dharanít, a buddha tudat mantráját. Naponta többször jéghideg fürdőt vett. Nagyon szigorú gyakorlat volt.

Hamarosan kétségei támadtak. Miért szükséges ez a visszavonulás? Miért kell elmennie a végletekig? Miért ne mehetne le egy kis templomba, egy csendes völgybe, házasodhatna meg mint egy japán szerzetes, és érhetné el egy boldog családban fokozatosan a megvilágosodást? Egy éjszaka annyira erősek voltak ezek a gondolatok, hogy elhatározta, elmegy, és becsomagolta a holmiját. De a következő reggel tudata tisztább volt, és kicsomagolt. Néhány nap múlva ugyanez történt. És a következő hetekben még kilencszer csomagolt be és ki.

Eddig ötven nap telt el, és Szung Szán nagyon fel volt dúlva. Minden éjszaka borzasztó látomásai voltak. Démonok jelentek meg kint a sötétben, és obszcén mozdulatokat tettek felé. Vámpírok settenkedtek mögötte, és hideg ujjait a nyakára fonták. Hatalmas bogarak rágcsálták a lábát. Tigrisek és sárkányok álltak előtte, ordítva. Állandó rettegésben élt.

Egy ilyen hónap után ezek a víziók gyönyörűséges látomásokká váltak. Néha Buddha jelent meg, és szútrát tanított neki. Néha bódhiszattvák jelentek meg pompás ruhákban, és azt mondták, hogy a mennybe fog jutni. Néha összecsuklott a kimerültségtől, és ilyenkor Kvánszéum Bószal ébresztette fel gyengéden. A nyolcvanadik nap végére megerősödött, és zöld lett a túlevelektől.

Egyik nap, az elvonulás vége előtt egy héttel, Szung Szán kint sétált, énekel, moktakjával tartva a ritmust. Hirtelen két tizenegy vagy tizenkét éves fiú jelent meg előtte, és meghajoltak. Sokszínű köpenyt viseltek, és arcuk földöntúlian szép volt. Szung Szán nagyon meglepődött. Tudatát nagyon erősnek és tökéletesen tisztának érezte, hogyan tudhattak akkor ezek a démonok megtestesülni? Továbbment az egyenes hegyi ösvényen, és a két fiú követte, egyenesen átvágva az út két oldalán levő vándorköveken. Fél óráig csendben sétáltak, majd az oltárnál, amikor Szung Szán felállt a leborulásból, eltűntek. Ez mindennap megtörtént, egy álló héten keresztül.

Végül elérkezett a századik nap. Szung Szán kint énekel és

ütötte a moktakot. Egyszerre teljesen eltűnt a teste, és a végtele-
len térben találta magát. Messziről hallotta a moktakütéseket
és a saját hangját. Egy darabig ebben az állapotban maradt.
Amikor visszatért testébe, megértette. A sziklák, a folyó, min-
den, amit látott, minden, amit hallott, minden az ő igazi énje
volt. Minden dolog pontosan olyan, amilyen. Az igazság ép-
pen ilyen.

Szung Szán nagyon jól aludt azon az éjszakán. Amikor a
következő reggelen felkelt, látott egy embert felsétálni a
hegyre, majd néhány varjút elszállni egy fáról. A következő
verset írta:

Az út a Vongákszán-hegy csúcsán
nem a jelen út.
A hátizsákkal kapaszkodó ember
nem a régi ember.
Léptei áthatják a múltat és a jelent:
Kipp-kopp, kipp-kopp
Varjak egy fáról:
Kárr-kárr-kárr

Nem sokkal azt követően, hogy lejött a hegyről, találkozott
Ko Bong zen mesterrel, akinek Mán Gong zen mester volt a
tanítója. Ko Bongot a legragyogóbb és az egyik legszigorúbb
zen mesternek tartották Koreában. Abban az időben csak vilá-
giakat tanított; azt mondta, a szerzetesek nem elég lelkesek,
hogy jó zen tanítványok legyenek. Szung Szán ellenőriztetni
akarta megvilágosodását Ko Bonggal, ezért odament hozzá a
moktakkal és megkérdezte:

– Mi ez?

Ko Bong elvette a moktakot és megütötte. Ez volt az, amit
Szung Szán várt tőle.

Szung Szán ezután ezt kérdezte:

– Hogyan gyakoroljam a zent?

– Egy szerzetes egyszer megkérdezte Dzsódzsú zen mestert:
„Miért jött Bódhidharma Kínába?” Dzsódzsú azt válaszolta:
„Fenyőfa az udvaron.” Mit jelent ez? – kérdezte Ko Bong.

Szung Szán értette, de nem tudta, hogyan válaszoljon.

– Nem tudom – felelte.

Ko Bong azt mondta:

– Csak tartsd meg ezt a nemtudom tudatot. Ez az igazi zen gyakorlat.

Azon a tavaszon és nyáron Szung Szán főként munka formájában gyakorolta a zent. Ősszel részt vett egy száznapos elvonuláson a Szudokszá kolostorban, ahol megtanulta a zen nyelvet és a dharma küzdelmet. Télen úgy érezte, hogy a szerzetesek nem gyakorolnak elég keményen, és elhatározta, hogy segít nekik. Egy éjszaka, mikor őrségben volt (*történt néhány betörés*) az összes fazekat és lábast kivitte a konyhából és az udvaron körbe rendezte őket. A következő éjszaka fal felé fordította a főoltáron lévő Buddhát, fogta a füstölőégetőt, ami nemzeti kincs volt, és felakasztotta egy datolyaszilvafára a kertben. A második reggelre az egész kolostorban nagy felzúdulás volt. Szóbeszéd terjengett örült rablókról, illetve istenekről, akik lejöttek a hegyekből, hogy a szerzeteseket keményebb gyakorlásra figyelmeztessék.

A harmadik éjszaka Szung Szán a szerzetesnők szállására ment, elvitte hetven pár cipőjüket, és Dok Szán zen mester szobája elé helyezte őket, mintha egy cipőüzletben lennének kirakva. Ám akkor egy szerzetesnő felébredt, hogy az árnyékszékre menjen, és nem találva cipőjét, mindenkit felébresztett a szerzetesnők szállásán. Szung Szánt elkapták. A következő nap ítékeztek felette. Mivel a legtöbb szerzetes arra szavazott, hogy kapjon még egy esélyt (*a szerzetesnők egyöntetűen ellene voltak*), nem kellett eltávoznia a kolostorból. De a rangidős szerzetesektől szertartásosan elnézést kellett kérnie.

Először Dok Szánhoz ment és meghajolt. Dok Szán azt mondta:

– Folytasd a jó munkát.

Majd a vezető szerzetesnőhöz ment, aki azt mondta neki:

– Jó sok zűrzavart okozott ebben a kolostorban, fiatalember.

Szung Szán nevetett és azt felelte:

– Az egész világ tele van zűrzavarral. Mit teszel?

A szerzetesnő nem tudott válaszolni.

A következő Csun Szong zen mester volt, aki vad cselekedeteiről és obszcén beszédéről volt híres. Szung Szán meghajolt felé, és azt mondta:

– Megöltem a múlt, a jelen és a jövő Buddháit. Mit tudsz tenni?

– Aha! – mondta Csun Szong, és mélyen Szung Szán szemébe nézett. Majd megkérdezte:

– Mit láatsz?

– Te már érted – mondta Szung Szán.

– Ez minden? – kérdezte Csun Szong.

– Kakukk énekel a fán, az ablak előtt – felelte Szung Szán.

Csun Szong nevetett és azt mondta:

– Ohó!

Még sok kérdést tett fel, melyeket Szung Szán nehézség nélkül megválaszolt. Végül Csun Szong felugrott és körültáncolta Szung Szánt:

– Megvilágosodtál! Megvilágosodtál! – kiáltotta.

A hír gyorsan elterjedt, és az emberek megértették az előző napok eseményeit.

Január 15-én a gyakorlatsorozat véget ért, és Szung Szán felkereste Ko Bongot. A Szöul felé vezető úton interjúi voltak Küm Bong zen mesterrel és Küm O zen mesterrel. Mindketten megadták neki az inkát, ami igazolja egy zen tanítvány felébredését.

Szung Szán megérkezett Ko Bong templomába, öreg, foltos visszavonulási ruhájában, egy hátizsákot cipelve. Meghajolt Ko Bong felé és azt mondta:

– Az összes Buddha egy rakás holttest. Mit szólnál egy temetéshez?

– Bizonyítsd be! – felelte Ko Bong.

Szung Szán belenyúlt hátizsákjába, kivett egy szárított tintahalat és egy üveg bort:

– Itt vannak a maradékok a gyászszertartásról.

– Akkor tölts nekem egy kis bort! – mondta Ko Bong.

– Rendben. Add ide a poharad! – mondta Szung Szán.

Ko Bong nyújtotta a tenyerét.

Szung Szán megütötte az üveggel, és így szólt:

– Ez nem pohár, ez a kezed.

Ezután letette az üveget a földre.

Ko Bong nevetett, és ezt mondta:

– Nem rossz. Majdnem készen vagy. De van néhány kérdésem hozzád.

Elkezdte kérdezni Szung Szánt azokból a kongan gyűjteményekből, melyek az ezerhétszáz legnehezebb kongant tartalmazzák. Szung Szán habozás nélkül válaszolt. Ekkor Ko Bong azt mondta:

– Rendben van. Az utolsó kérdés. Az egér macskaeledt eszik, de a macskatál törött. Mit jelent ez?

– Az ég kék, a fű zöld – válaszolta Szung Szán.

Ko Bong megrázta fejét és azt felelte:

– Nem.

Szung Szán elképedt. Eddig még sosem tévesztett el egy zen kérdést sem. Elvörösödött, ahogy az egyik éppen ilyen választ adta a másik után. Ko Bong csak a fejét rázta. Végül Szung Szán dühösen és csalódottan kifakadt:

– Három zen mester adta meg nekem az inkát. Miért mondd azt, hogy nem helyes?

– Mit jelent? Mondd meg! – förmedt rá Ko Bong.

A következő ötven percben Ko Bong és Szung Szán egymással szemben ültek, meggörnyedve, mint két kandúr. Feszült csend volt. Végül váratlanul Szung Szán megtalálta a választ. Ez éppen ilyen volt.

Amikor Ko Bong meghallotta, szemei könnyesek lettek, és öröm öntötte el arcát. Átölelte Szung Szánt és azt mondta:

– Te vagy a virág, én vagyok a méh.

1949. január 25-én Szung Szán megkapta a tant Ko Bongtól, így ő lett a 78. pátriárka. Ko Bongnak ez volt az egyetlen tanátadása.

A szertartás után Ko Bong így szólt Szung Szánhoz:

– A következő három évben csendben kell maradnod. Szabad ember vagy. Ötszáz év múlva ismét találkozunk.

Szung Szán már 22 évesen zen mester volt.

STEPHEN MITCHELL

Zen tanítás, kongan gyakorlat

A kongan köz- esetet vagy közokiratot jelent. Sok-sok évvel ezelőtt Kínában valahányszor kormányzati okiratokat másoltak, hivatali pecsétet vagy bélyegzőt nyomtak a másolatra úgy, hogy a bélyegző egyik fele az eredeti okiraton maradt és a másik fele az utánzaton. Azért, hogy a másolat hitelességét ellenőrizzék, a bélyegző két felét összeillesztették. A zen tradícióban a konganokat ugyanígy használják: a tanítvány kérdésre adott válasza az egyik fél, amit összeilleszt a tanító válaszával, ami a másik fél. Amikor a tanítvány és a tanító válasza ugyanaz, azt nevezik a Tan tudattól tudatig való átadásának.

Valójában nem volt kongan gyakorlat. Buddha megszületett és megvilágosodott. Azt tanította tanítványainak, hogy minden mulandó, a vágy, a harag és a tudatlanság hozza létre a szenvedést, valamint azt is tanította, hogyan érjük el a megszabadulást illetve a nirvánát. Akkoriban nem voltak írások, sem viták, csak meditációs gyakorlat volt. Miután Buddha meghalt, tanítványai négy ízben összejöttek, hogy leírják azt, amit Buddha tanított. Ezeket az írásokat nevezik szútráknak, amelyeket nem Buddha írt le, éppen úgy, mint az evangéliumok esetében, amelyeket nem Jézus írt. Azok a tanítványok szavai. Az elkövetkezendő években a tanítványok azon vitakoztak, hogy tulajdonképpen mit is tanított a Buddha: „A Buddha ezt tanította, a Buddha azt tanította...” A buddhizmus tanulmányozása sokkal fontosabb lett, mint a gyakorlás. A buddhizmuson belüli iskolák vitatkozni kezdtek egymással.

Majd körülbelül ezeröttszáz évvel ezelőtt Bódhidharma tanítani kezdett. Indiából Kínába utazott, ahová a buddhizmus háromszáz évvel azelőtt érkezett. Bódhidharma azt látta, hogy az emberek csak arra használják a buddhizmust, hogy a kívánt dolgaikért könyörögjenek, ezért elkezdte őket tanítani a helyes útra. Van egy híres történet Bódhidharma első látogatásáról: egy napon meglátogatta a dél-kínai Liang-dinasztia Vu császárat. A császár elmondta neki, hogy számtalan templomot

építettett, számtalan szútrát másoltatott és számtalan szerzetest látott el élelemmel. Majd megkérdezte:

– Mennyi érdemre tettem szert?

– Semennyire – válaszolta Bódhidharma.

– Mi a szent igazság legfőbb jelentése? – kérdezte a császár.

– Az nem szent, az tiszta, mint a tér.

A császár teljesen összezavarodott.

– Ki vagy te? – kérdezte.

– Nem tudom – válaszolta Bódhidharma.

Majd Bódhidharma Észak-Kínába ment, ahol számos híres templom állt, amelyeket azonban mind elkerült, és végül a Szorim (*kínaiul: Saolin*) kolostor közelében egy barlangban ült le arccal a falnak. Kilenc év után Huj-ko meglátogatta és így szólt:

– Kérlek, tanítsd nekem a Dharmát.

– Még ha beavatnálak, akkor sem hinnél nekem – válaszolta Bódhidharma.

Akkor Huj-ko levágta egyik karját, hogy bizonyítsa őszinteségét.

– Mester! A fájdalom iszonyatos! Tudatom rettenetes fájdalomban van. Kérlek, nyugtasd meg a tudatomat.

– Add nekem ide a tudatodat, majd én megnyugtatom!

– Nem találom!

– Már meg is nyugodott – válaszolta Bódhidharma.

Huj-ko amint meghallotta ezt, elérte a megvilágosodást, és ő lett a Második Pátriárka. Ez volt az első zen tanítás: a Tan tudattól tudatig való átadása.

A következő nagyobb változás a zen tanításban a Hatodik Pátriárkával jött el, aki azt tanította: „Ha nem csinálsz okot, akkor nincs okozat, tehát ne csinálj semmit sem!” E nagyon egyszerű tanítás miatt lett híres. Egyszer két szerzetes a szélben lobogó zászlót figyelte. Azon vitatkoztak, hogy a zászló vagy a szél az, ami mozog. A Hatodik Pátriárka hallva őket így szólt: „Nem a zászló és nem a szél az, ami mozog. A tudatotok mozog.”

Tehát ez az új kérdés – *mi a tudat?* – kezdte inspirálni a zen szerzeteseket. Sok kérdés jön elő a történetekből, olyanok mint:

Mi az élet? Mi a halál? Mi a tudat? Mindezek a kérdések lettek a konganonok, és az emberek elkezdték használni ezeket a saját gyakorlatukban. Amikor egy tanítvány jött a Hatodik Pátriárkához, az megkérdezte:

– Honnan jössz? Mi az a dolog, ami ide jön?

– Nem tudom – válaszolt a tanítvány.

Innen származik a *Ki vagyok én?* kongan. Ugyanaz a kérdés, amelyen Buddha dolgozott hat éven át. Buddhának, Bódhidharmának és a Hatodik Pátriárkának ugyanaz a kérdése volt: *Ki vagyok én?* És ugyanaz a válasza: *Nem tudom.* Ez volt az eredeti kongan gyakorlat.

Később sok iskola fejlődött ki és természetesen mindegyik iskolán belül számos módszer alakult ki. Egy falusi fiú egyszer megkérdezte a Nyolcadik Pátriárkát, Ma Dzsót: „Mi a Buddha?” Ma Dzsó így felelt: „A tudat a Buddha, a Buddha a tudat.” Később, amikor a fiú ismét megkérdezte, így felelt: „Nincs tudat, nincs Buddha.” Jóllehet korábban a tanítás egyszerű volt, mára számos intellektuális stílusa alakult ki, és a szócsaták vagy a Dharma-küzdelmek is megjelentek. Így jött létre a *Kék Szikla feljegyzések* és a *Nincs Kapu*, a zen konganon két híres gyűjteménye.

A zen a hétköznapi emberek számára egyre rejtélyesebbé vált. A zen gyakorlat és az emberek mindennapi élete egyre távolabb került egymástól. Az emberek nem értették az olyan titokzatos mondásokat, mint: „a facsirke sír, a kőtigris az égen száll. Látod a nyúl szarvát?” A zen az előkelő társaságok gyakorlata lett. Az embereknek mindig a mélyebb jelentést kellett keresniük, hiszen a szavak önmagukban nem jelentettek semmit. Ez a stílus addig ment, amíg vissza nem tért a sokkal közvetlenebb tanítás. A *mi a buddhizmus?* kérdésre a *jön a tavasz, a fű magától nő* mondattal válaszoltak. Bár a zen számos választ adott ezekre az alapvető kérdésekre, azok mégis mindvégig az igazságra mutattak rá.

A múltban a szerzetesek és a szerzetesnők egész életüket a hegyekben éltek le a zen gyakorlásával. Elég volt meglátni az igazságot. Az igazság helyes működése nem volt szükséges, hiszen nekik nem volt kapcsolatuk a társadalommal. Manap-

ság azonban az emberek többségét teljesen lefoglalja a család és a munka – tehát a zen és a mindennapi élet kapcsolata nagyon fontossá vált. Azért, hogy elérd igazi énedet, helyes élet szükséges. Tégy le mindent, ne csinálj semmit, és pillanatról pillanatra tartsd fenn a megfelelő helyzetet, a helyes hozzáállást és a helyes cselekedetet. Csak csináld! Ha ezt gyakorlod, akkor máris elérted igazi énedet. De ne hidd, csak tartsd fenn a próbálkozást. Akkor a helyes elérés és a helyes cselekedet együtt jelenik meg. Ez a zen forradalom egyik fajtája.

A múltban a kongan gyakorlat a megvilágosodás ellenőrzését jelentette. Most azért használunk konganokat, hogy helyessé tegyük életünket. Ez különbözik a konganok használatának tradicionális útjától, amelyről az előbb beszéltünk. Nem számít, hogy a válaszok helyesek vagy nem – csak az számít, hogyan tudod használni a konganokat a mindennapi életben.

A *Kvan Um* a hang észlelését jelenti. Az igazi éned meglátása ez. Ugyanakkor, a világ hangjának észlelése azt is jelenti, hogy meglátjuk a sok-sok érző lény szenvedését. Ha meghalod ennek a szenvedésnek a hangját, akkor képes leszel segíteni az érző lényeknek. Ez a bódhiszattva út. Segíteni másokon – ez a gyakorlatunk, ez a munkánk. A helyes gyakorlás nemcsak a megvilágosodás elérése, hanem a megvilágosodás munkájának megtalálása is. Tehát a konganok csupán egy módszer, amely azt tanítja, hogyan csináld azt. Ne ragaszkodj a helyes válaszokhoz vagy a rossz válaszokhoz. Használd a konganokat véleményeid meghaladására. Amikor meghaladod véleményeidet, tudatod olyan tiszta lesz, mint a tér, amely azt jelenti, hogy pillanatról pillanatra tükröződik bármely helyzet, valamint helyesen és aprólékosan reagálsz.

Néhányan megkérdezték: „Mi a legjobb út a konganokon való munkálkodáshoz?” Egy kiváló tanító egyszer azt mondta: „A tízezer kérdés valójában egy kérdés.” Csak menj egyenesen a nem-tudom útján, ez az egy kérdésen való munkálkodás. Csak csináld! Ha ragaszkodsz a konganhoz, nagy problémád lesz; ez a zen betegség egyik fajtája. A kongan csupán a holdra mutató ujj. Ha ragaszkodsz az ujjhoz, akkor nem látod meg a holdat. A legfontosabb az irányvételed: a nem-tudom.

A gyakorlás régi stílusa ez volt: vonulj el a hegyekbe, vágd el a külső világot, csupán egyetlen egy konganon dolgozz, akár éveken át. A mi gyakorlatunk annak megtanulása, hogyan cselekedjünk helyesen a mindennapi életben a kongan gyakorlaton keresztül. Tehát, amikor csinálsz valamit, csak csináld! Amikor csak csinálsz, nincsenek gondolatok – nincs alany, nincs tárgy. A belső és a külső eggyé válik. Ez a helyes kongan gyakorlat – csak csináld! Pillanatról pillanatra a mindennapi élet a mi konganunk. A mi zen forradalmunk.

Szójegyzék

kongan (*koreai, japánul kóan*) – paradox és irracionális történet, melyet a zen mesterek használnak az interjúk során. A kongan gyakorlat célja a megkülönböztető gondolkodás elvágása.

szonszányim (*koreai*) – tiszteletreméltó zen mester

mahájána (*szanszkrit*) – célja a mások üdvét szolgáló megvilágosodás elérése.

bódhiszattva (*szanszkrit*) – az, aki elérte a megvilágosodást, de nem kíván megtérni a nirvánába. A világba visszatérve segítségére van másoknak a szellemi szabadság elérésében.

karma (*szanszkrit*) – tett, cselekedet, átvitt értelemben sors. A hétköznapi szóhasználatban a tettek ok-okozati függőségét értik alatta.

Dharma (*szanszkrit*) – A Tan, a Tanítás, az Út.

dharma (*szanszkrit*) – a dolgok, a világ jelenségei.

szútra (*szanszkrit*) – buddhista szentirat.

hedzsé (*koreai*) – a vándoridőszak három hónapját jelöli.

kjolcsé (*koreai*) – a meditációs gyakorlat három hónapját jelöli.

KACU! – a zen jellegzetes hasból eredő kiáltása. A megkülönböztető gondolatok elvágására használják.

moktak (*koreai*) – fából készült ütőhangszer, amellyel az énekek ritmusát adják.

inka (*koreai*) – azok a tanítványok kapják meg, akik befejezték kongan gyakorlataikat, és a zen mesterek alkalmasnak találták őket a konganokkal való tanításra.

csukpi (*koreai*) – fából készült eszköz, mellyel a meditációs ülések s egyéb szertartások kezdetét és végét jelzik.

szamádhi (*szanszkrit*) – elmélyülés.

Index

Első rész

- Zen buddhista alaptanítások
„Egyedül a tudat teremti a világ-
mindenséget.”
1. Szok Szán hét egyenes útja
 2. A helyes út, az igazság és a helyes élet
 3. A hegy mozog? A hajó mozog?
 4. Miért van két szemed?
 5. Hány szál hajad van?
 6. Ez a világ teljes nyugalom
 7. Szumi-hegy
 8. Lelő két libát
 9. A múlt-tudat, a jelen-tudat, a jövő-tudat nem éri el a megvilágosodást
 10. Az idős hölgy felgyújtja a remelakot
 11. Miért van öt ujjad?
 12. Hogyan szabadulnál ki hálóból?
 13. Nincs akadály
 14. Honnan jön a harang hangja?
 15. Hozd ezt a hangot ide!
 16. Hány lépést tettél meg idáig?
 17. Hogyan tisztítod a tudatodat?
 18. Budeszá, a kiváló tanító, a Gyémánt szútrát magyarázza
 19. Hogyan takarítod el a port?
 20. Ne ragaszkodj semmihez!
 21. Az igazi Buddha meglátása
 22. A nyugalom boldogsága
 23. Tested forma vagy üresség?
 24. Mi az tisztánlátás?
 25. Az Ellobbanás és a Tökéletes és Felülmúlhatatlan Felébredettség
 26. Egyedül a tudat teremti a világ-mindenséget
 27. Sír a kőember
 28. A három tanítás
 29. Ne ragaszkodj semmihez!
 30. Mire van szükséged?
 31. Buddha három tanátadása
 32. Rálátni közvetlenül a tudatra
 33. Lásd meg az igazi természetet, válj Buddhává!
 34. A nagy megvilágosodás
 35. A zen három lényeges eleme
 36. Energia a zenben
 37. A zen kör
 38. Az öt iskola
 39. Mi a Buddha-természet?
 40. Az ember útja
 41. Csak láss: Buddha-természet
 42. Hová mész?
 43. To Szol zen mester három kapuja
 44. A szabadság élettől és haláltól
 45. Libák gágognak egy nyugodt éjjelen
 46. Ko Bong zen mester három kapuja
 47. Éppen olyan, mint ez: Buddha
 48. Hol van a Buddhák és hol vannak a kiváló tanítók?
 49. Miért mondasz csúnyákat rólam?
 50. Ko Bong megvilágosodása
 51. Tehenem nem ilyen kicsi, sokkal nagyobb
 52. A nagyharang ünnepség
 53. Egyenes vonal a körön
 54. Mielőtt a szamar elment, a ló már megérkezett
 55. A Kard-hegy
 56. Tanítsd meg nekem a nemtudom-ot!
 57. A zen tanítás és a szútra tanítás

58. Az igazi természet nem létezik
 59. Beszéd, hallgatás, mozgás, mozdulatlanság
 60. Ciprusfa az udvaron igazi jelentése
 61. Tíz betegség

Második rész

Angelus Silesius (1624-1677)
 germán misztikus versei

„A kék ég Krisztus arca. A kék hegy
 Krisztus teste.”

62. Az égő tűz
 63. Nincs világ
 64. Tiszta üresség
 65. A legmélyebb forrás
 66. Isten az Isten bensőjében
 67. Üressé válni
 68. Nem kápráztatják el az igazat
 69. Jézus Krisztus
 70. Egyszerű törvény nélkül
 71. A fülemüle és a kakukk
 72. Belül, kívül
 73. Krisztus születése és halála
 74. A rózsza virul...
 75. A dolgok természete
 76. A pusztulás végbemenése
 77. Nincs halálfélelem
 78. Mindig a paradicsomban
 79. A legmélyebb ima
 80. A lélek legmélyén
 81. A megbocsátás

Harmadik rész

A koreai zen konganjai

„Hol van a Buddha Dharmája?”

82. A régi ruhák
 83. Ám Du suttozásának jelentése
 84. Kinek a dalát éneklí?

85. A pénz
 86. Mi az ön igaz beszéde?
 87. Amikor egyet felveszek, hetet kapok
 88. Az első szó
 89. Az utolsó szó
 90. A tathágata zen
 91. A felmenő mondat
 92. Az ereszkedő mondat
 93. Átváltozás
 94. Hogyan kapod el a kabóca hangját?
 95. Az aranyhal farka
 96. Éppen előttem
 97. A teáscsésze
 98. Sírás a kapu előtt
 99. Az eldobott kövek
 100. Ko Bong mestere
 101. A régi kölcsön
 102. A nagy útnak nincs kapuja
 103. Dzsódzsú ciprusfája az udvaron
 104. Dzsódzsú Mu-ja
 105. Száraz szar a boton
 106. Három font len
 107. A megvilágosodás birodalma
 108. Mi a mindennapi élete?
 109. Tíz arca a sziklákon
 110. Sziklák arca a tűzben
 111. Mit jelent az, hogy Bóddhi-dharma Kínába jött?
 112. Ahol az összes buddha megjelenik
 113. Mi a meditáció?
 114. A nagy megszabadulás
 115. A nagy nyugalom számádhija
 116. Tiszta, valódi test
 117. Gránátalma
 118. Koánszéum Boszál kőszobra
 119. Amikor megszólal a harang, érd el a megvilágosodást

120. Az élet és halál nagy munkája
 121. A legjobb gyilkos
 122. A nagy templom
 123. Búcsú vers
 124. Igyunk teát!
 125. Megvilágosodott embernek
 van élete és halála?
 126. Vi Szán tehene
 127. A kőbuddha
 128. Buddha melle
 129. Miért takarod el a szemedet?
 130. Hjé Cso a Buddháról kérdez
 131. Amiért Bódhidharma Kínába
 jött
 132. A sárkány orrlyukai
 133. Már minden Buddha
 134. A gyertyafény
 135. Miért hozol nekem teát?
 136. Templomod Buddhája fehér
 137. Mahákásjapa zászlója
 138. A Teljes Nyugalom Ékkő
 Palotája
 139. Buddha megpillantott egy csil-
 lagot
 140. Nem tud kilépni
 141. A Patkány új éve
 142. A menny és a föld elkülönül
 143. Értsd meg a feladatodat!
 144. Az ég is megöregszik
 145. Boldog új évet
 146. Felmutatja az egyik ujját
 147. Bop Ki Boszál füve
 148. Hák Mjong öt kérdése
 149. Három zen mester KACU!-ja
150. A tudat világossága
 151. Az árnyék nélküli fa
 152. Vers Kjong Ho zen mesternek
 153. Megvilágosodási vers
 154. Mán Gong zen mester portré
 verse
 155. Vers a kék óceánnál
 156. Vers Hjé Ilnek, tanítványom-
 nak
 157. Vers a fehér felhőhöz
 158. Vers a Phálgongszá kolos-
 torhoz
 159. Vers Buddha Megvilágosodá-
 sának Napjára
 160. Vers a Kánvoldo-szigethez
 161. Vers Buddha születésnapjára
 162. Vairokana csúcsa
 163. Vers a Thehvaszán-hegyhez
 164. Másik vers a Thehvaszán-
 hegyhez
 165. Kjolcsé vers
 166. Vers egyik tanítványomnak,
 Bo Volnak
 167. Vers Un Ám zen mesternek
 168. Vers a bambusz legyezőhöz
 169. A bölcsesség hajó
 170. Háromezer KACU!
 171. Bodok-barlang
 172. A négy évszak
 173. Vers a megvilágosodás napján
 174. Tanátadási vers Ko Bongnak
 175. Szung Szán zen mester meg-
 világosodási verse
 176. A gyermekeknek
 177. A valódi arc
 178. Hedzsé vers, Sinvonszá kolos-
 tor, 1989
 179. Nincs megkülönböztetés
 180. Megvilágosodási vers
 181. Északi-hegy, Déli-hegy
 182. A tudat holdfénye

Negyedik rész

Koreai zen mesterek versei

„Az ősi Buddha sohasem
 adta át a Tant.

Én hogyan adjam át neked?”

183. Nincs szükség a tízezer szá-
mádhíra
184. Az őszibarack-virágok pirulnak
185. Megvilágosodási vers
186. Hold és Szél
187. Nincs fehér, nincs kék
188. A fenék nélküli hajó
189. Szilvavirágok szállnak a hóban
190. Az öreg szerzetes botja
191. Csuda jó idő
192. Ez a világ bonyolult
193. A kacagás hangja

Ötödik rész

Koreai zen mesterek tanítása
„Nincs tudat, nincs Buddha.”

194. A tiszta, titokzatos dolog
195. Valósítsd meg a nem-tudomat!
196. A 25. óra
197. Nézd csak!
198. Tiszta! Tiszta!
199. Hán Ám zen mester KACU!
ja és ütése
200. Felhő a Déli-hegy felett
201. Te nem tudod. Hogyan tanít-
salak téged?
202. Hjo Bong megvilágosodása
203. Egy kapu
204. Bódhidharma családjának
hagyománya
205. Hol van az igazi mester?
206. Csapd be a buddhákat és a ki-
váló tanítókat!
207. Élő szavak és halott szavak
208. Megjelenés és eltűnés
209. Hjo Bong zen mester három
kapuja
210. A Mu! kongan tíz betegsége
211. Az oroszlán barlangja
212. Az ég hatalmas, a föld tágas

213. Tanátadás
214. Mi az egy dolog?
215. Dong Szán zen botja
216. A sárkány lábnyomai
217. Gám és I
218. A kóoroszlán bőgése
219. Holdvendég
220. Ha találkozni akarsz a
Buddhával
221. Nincs szem, nics fül, nincs
száj
222. A sárgarigó és a gólya
223. Nincsenek orrlyukak
224. Szóltőtövön lógva
225. Egy fél Mu!
226. Valójában nincs semmi
227. Az első szó
228. Haj nő a széles fogakon
229. Mindenfelé tüskés dzsungel
230. Az igazi üresség
231. Má Dzso köre
232. Ko Bong akadálytól mentes
embere
233. Hiba
234. Hol van a szülővárosa?
235. Egyszerű és tiszta dolog
236. Mi a bódhi?
237. Nincs tudat, nincs Dharma

Hatodik rész

Lao-ce: Tao te king
„Az igaz bölcsesség:
a világ tétlen teremtése.”

238. A szó és az Út
239. Cselekvés és nem-cselekvés
240. Nem-cselekvésből cselekszik
241. Az emberek elveszítik...
242. Az Út mint a világ forrása
243. Mielőtt az Út és a bölcs...
244. A világ édesanyja

245. Léte az érző lényeké
 246. Az Út mint a víz
 247. A bölcsesség útja
 248. A legfőbb erény
 249. Így tárja ki szívét a világnak
 250. A szeretet és a világ
 251. A bölcsesség lényege
 252. Hol a békesség?
 253. Művét megalkotja
 254. A nagy Utat elfeledték
 255. Hajítsd el...
 256. Ez az igazság
 257. Ki az Utat járja...
 258. Eggyé válik a törvény útjával
 259. Alkotsd meg a műved
 260. Ime a négy hatalmas erő
 261. A nagy titok
 262. A körforgás közepe
 263. Az Út örök megélése
 264. Megteremti a mindenséget
 265. Vágytalanul
 266. Amikor az Utat elfeledték
 267. Harmóniában az Úttal
 268. A lét a nemlétből születik
 269. A bolond
 270. Honnan jött létre az Út?
 271. Az út megfejt minden titkot
 272. A bölcs tudata...
 273. Hová megy?
 274. Az igaz bölcsesség
 275. A jók és gonoszok
 276. Az igaz természet
 277. Kerüli az okosokat és gazdagokat
 278. Az Út a nyugalom
 279. Az igaz szó
280. Dzsódzsú kutyája
 281. Paj Csang rókája
 282. Gudzsi felmutatja az egyik ujját
 283. Bódhidharmának nincs szakála
 284. Hjang Om embere a fán
 285. Buddha felmutat egy szál virágot
 286. Dzsódzsú elmosatja a csészét
 287. He Csung a kerékgyártó
 288. A Tökéletes Értés Bölcsességének Buddhája
 289. Csong Szé szegény
 290. Dzsódzsú remetéi
 291. Szo Ám On szólítja mesterét
 292. Dok Szán viszi a csészéit
 293. Nám Cson kettévágja a macskát
 294. Dong Szán és a hatvan ütés
 295. Un Mun harangozása
 296. Háromszor szólítja tanítványát
 297. Dong Szán három font lenje
 298. A mindennapi tudat az igaz út
 299. A hatalmas erejű ember
 300. Száraz szar a boton
 301. Mahákásjapa zászlórúdja
 302. Ne gondoldj se jót, se rosszat!
 303. Phung Hol beszél és hallgat
 304. Dharma-beszéd a harmadik székről
 305. Két szerzetes feltekeri a sötétítőt
 306. Nem a tudat, nem a Buddha, nem a dolgok
 307. Jong Dám elfújja a gyertyát
 308. Nem a szél, nem a zászló
 309. A tudat a Buddha
 310. Nincs tudat, nincs Buddha

Hetedik rész

Nincs Kapu

„A mindennapi tudat az igaz út.”

311. Dzsódzsú kiismeri az öreg-asszonyt
 312. Egy úton kívüli a Buddhát kérdezi
 313. A megismerés nem az ösvény
 314. Cshong Njo különvált a lelkétől
 315. Találkozás a mesterrel az úton
 316. Ciprusfa az udvaron
 317. A vízi bivaly átmegy az ablakon
 318. Un Mun tévedése
 319. Vi Szán felrúgja a kancsót
 320. Bódhidharma megnyugtatja a tudatot
 321. A lány kijön a szamárhívből
 322. Szu Szán csukpija
 323. Phá Csho zen botja
 324. Ki ő?

Nyolcadik rész

Kék szikla feljegyzések
 „Minden nap jó nap.”

325. Az nem szent, az tiszta, mint az üresség
 326. Má Dzsó mester betegeskedik
 327. Minden nap jó nap
 328. Csin Dzo kormányzó látogatása
 329. Csi Ám szemöldöke
 330. Dzsódzsú négy kapuja
 331. Mok Dzsú szélhámosa
 332. Hóval teli aranytál
 333. Kjong Cshong embere a dudában
 334. Egyedül ülni a De Ung csúcán
 335. Az arany szellő
 336. A nagy retek
 337. A buddhizmus lényege

338. Az előbbiből három-három
 339. Aranyszőrű oroszlán
 340. Nám Cson egy virágra mutat
 341. Egy ember a nagy halálból
 342. Nincs hideg és nincs meleg
 343. Ko Szán megüti a dobot
 344. Kőhid, fahíd
 345. Un Mun botja
 346. Nám Cson köre
 347. A nagy kacagás
 348. Un Mun pogácsája
 349. Minden hang Buddha hangja
 350. Az újszülött csecsemő
 351. Az elpusztíthatatlan Dharmatest
 352. Tung Feng remetéje ordít, mint egy tigris
 353. Éléskamra és a hármas kapu
 354. A bölcsesség-test
 355. Dzsódzsú három kulcsszava

Kilencedik rész

Szung Szán zen mester konganjai
 „Hamuzik a Buddhára.”

356. Az olyan, mint ez négy fajtája
 357. Alanyi éppen olyan, mint ez, és tárgyi éppen olyan, mint ez
 358. A Hatodik Pátriárka verse
 359. A Hatodik Pátriárka feje
 360. Az igazi Buddha
 361. Hol van Bódhidharma?
 362. Hamuzik a Buddhára
 363. Az egér macskaeledelt eszik
 364. Hárman sétálnak
 365. A tízezer dharmá visszatér az Egybe

Tartalomjegyzék

Stephen Mitchell

ELŐSZÓ vii

Benjámín Testvér

ESSZÉ xi

Szung Szán zen mester

BEVEZETÉS xiv

365 KÓAN A MINDENNAPI ÉLETHEZ 1

Stephen Mitchell

SZUNG SZÁN MEGVILÁGOSODÁSI TÖRTÉNETE 243

ZEN TANÍTÁS, KONGAN GYAKORLAT 249

SZÓJEGYZÉK 254

INDEX 255